

Školní vzdělávací program
Gymnázium Karla Čapka, Školní 1530, Dobříš

KARLÍK

*„.....je jedna věc stejně dobrá a krásná, a to je pozorovat.
Pozorovat, vidět, objevovat, to jest veliké a tvůrčí dílo;
ale je k tomu třeba vzletu, a kdo se neumí vznést,
nevidí to, co jest.“*
Karel Čapek

verze 23.1 (září 2023)

1. Identifikační údaje

Název ŠVP:	KARLÍK
Vzdělávací program:	osmiletý čtyřletý
Studijní forma vzdělávání:	denní
Údaje o škole:	
Název školy:	Gymnázium Karla Čapka Dobříš
Adresa:	Školní 1530, 263 01 Dobříš
IČ:	61100331
IZO:	000068934
RED-IZO:	600007812
Statutární orgán:	RNDr. Jiří Kastner e-mail: jiri.kastner@gymkc.cz
Koordinátor pro tvorbu ŠVP:	Mgr. Miloš Čapek e-mail: mcapek@gymkc.cz
Další kontakty:	telefon: 318 521 040 web: www.gymkc.cz
Zřizovatel:	
Název:	Středočeský kraj
Adresa:	Zborovská 11, 150 21 Praha 5
Kontakty:	Odbor školství Středočeského kraje telefon: 257 280 111 fax: 257 280 627 e-mail: info@kr-s.cz

Platnost dokumentu od 1. září 2023 dle rozhodnutí ředitele školy č.j. 578/2023/GKCPB

2. Charakteristika školy

2.1 Stručná charakteristika školy

Gymnázium v Dobříši má již více než šedesátiletou tradici. Bylo založeno v roce 1953. Původně probíhalo vyučování v budově 1. základní školy, později v pavilonu v areálu 2. základní školy. Od roku 1982 má škola vlastní budovu. V roce 1996 byla dokončena přístavba z důvodu zvýšení počtu tříd z osmi na dvanáct. V roce 2015 proběhla rozsáhlá rekonstrukce a zateplení budovy. Díky přátelskému klimatu a demokratickému přístupu studovali na našem gymnáziu vždy žáci z širokého okolí Dobříše.

2.2 Velikost školy

Naše škola má 12 tříd – 8 tříd osmiletého a 4 třídy čtyřletého gymnázia. Kapacita je 360 žáků, v posledních letech se počet žáků pohybuje kolem 340.

2.3 Vybavení školy

Žákům je k dispozici 12 kmenových učeben. V odborných učebnách vybavených příslušnými pomůckami je vyučována fyzika, chemie, biologie, dějepis, zeměpis, výtvarná výchova a ICT. Dále máme k dispozici laboratoř chemie a biologie, učebnu jazyků. V aule vybavené hudebními nástroji a audiovizuální technikou je vyučována hudební výchova. Tato učebna může pojmout dvě třídy. Lze ji využívat k besedám, prezentacím projektů či divadelním představením. Odborné učebny jsou vybaveny audiovizuální technikou, počítači, dataprojektory a interaktivními tabulemi. Všechny učebny jsou vybaveny počítačem s připojením do sítě, o vizuální prezentaci se stará projektor či velkoformátový televizor. Celá škola je bezdrátově pokryta WiFi.

Škole chybí vlastní tělocvična, výuka tělesné výchovy probíhá ve sportovní hale a ve sportovním areálu. Vlastníkem sportovišť je město Dobříš.

Stravování žáků a zaměstnanců zajišťují jídelny místních základních škol. Zřizovatel naší školy se finančně spolupodílel na rozšíření kapacity jídelny 2. ZŠ.

Žáci mají k dispozici studovnu s knihovnou a kopírkou, škola má vlastní bufet.

2.4 Charakteristika pedagogického sboru

Na naší škole vyučuje více než 30 pedagogů, z nichž je naprostá většina plně kvalifikovaná. Problémem je velký počet učitelů se sníženým úvazkem. Průměrný věk sboru je poměrně vysoký, přicházejí ale mladí kolegové, často absolventi naší školy.

Většina učitelů má zájem dále se vzdělávat, zlepšovat svoji odbornost.

Vzhledem k velmi dobré pedagogické a odborné způsobilosti pedagogického sboru dosahují naši žáci velmi pěkných výsledků v olympiádách a dalších soutěžích. Výborná je i úspěšnost ve společné části maturitní zkoušky. Vysoké je procento našich studentů přijatých na vysoké školy.

2.5 Charakteristika žáků

Do osmiletého gymnázia přicházejí žáci z širokého okolí. V posledních letech převažují přijatí z okresu Praha západ (Mníšek pod Brdy) nad žáky přímo dobříšskými. Dále u nás studují žáci z okolních měst a obcí, část žáků přichází i z Příbrami a z Prahy. Dojíždějících je více než 50%.

Žáci mají možnost zasahovat do dění na škole prostřednictvím Studentské rady.

2.6 Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce

Gymnázium je dlouhodobě zapojeno do mezinárodních projektů. V rámci těchto projektů spolupracujeme se školami z řady zemí. Podle aktuálních podmínek probíhají práce na společných tématech on-line formou, nebo formou výměnných pobytů. Během nich se konají sportovní aktivity, dochází k poznávání kultur, zemí a vzdělávacích systémů. Rozsáhlá mezinárodní spolupráce je pravidelně označována za silnou stránku školy.

2.7 Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

V dubnu 2006 začala pracovat Školská rada, která má 6 členů. Stala se partnerem, jenž vytváří prostor pro hledání řešení problémů.

Neméně důležitým partnerem je Sdružení rodičů, zapsaný spolek. Ten vznikl pro podporu zkvalitňování výuky a výchovy žáků na naší škole a o dalších činnostech s tím souvisejících. Jeho členy jsou zákonní zástupci absolutní většiny žáků. Nejvyšším orgánem sdružení je Rada rodičů, ve které pracují zástupci rodičů všech tříd. Spolupráce s rodiči se v poslední době ještě zlepšila. Rodiče získávají informace na pravidelných třídních schůzkách. Mohou ovlivňovat dění ve škole, podílejí se na organizaci maturitních plesů, na finančním zajištění školních akcí, některých mimoškolních aktivit, pomáhají škole s nákupem pomůcek i dalšího vybavení ke zlepšení pracovních podmínek ve škole. Rodiče se účastní některých akcí pořádaných školou, např. divadelních představení, vernisáží a výstav výtvarných prací žáků, prezentací projektů. Snahou školy je přesvědčit rodiče, aby vnímali učitele jako partnery, s kterými sdílejí společný cíl: vychovat z dětí osobnosti připravené odborně i morálně tak, aby obstály ve všech životních situacích.

Při škole působí Školní sportovní klub, který organizuje sportovní kurzy a poznávací zájezdy do zahraničí.

Již tradiční je spolupráce při pořádání humanitárních akcí, např. s nadací Život dětem (Srdíčkové dny), Světluška a Tyfloservis (sbírka Bílá pastelka na pomoc zrakově postiženým).

Velmi dobrá je spolupráce s Památníkem Karla Čapka ve Strži, který nám poskytuje prostory pro konání projektů, divadelních představení i jiných akcí. Naši žáci na oplátku pomáhají s organizací akcí pořádaných Památníkem.

Partnerem, se kterým se rozvinula velmi dobrá spolupráce, je dobříšský zámek. Správa zámku nám poskytuje prostory pro imatrikulaci (slavnostní uvítání žáků primy a 1. ročníku) a předávání maturitních vysvědčení.

Tradicí se stává spolupráce s našimi absolventy. Ti často přicházejí na besedy s žáky k volbě vysoké školy, při kterých je informují o studiu a životě na školách, na kterých studují nebo studovali. Dobrá je i spolupráce s vysokými školami a institucemi podporujícími vzdělávání, např. Goethovým institutem, Francouzským institutem či Akademií věd.

Při řešení výchovných a vzdělávacích problémů spolupracujeme s Pedagogicko-psychologickou poradnou a Střediskem výchovné péče v Příbrami.

3. Charakteristika ŠVP

3.1 Zaměření školy

Gymnázium Dobříš je gymnázium všeobecné. Naším cílem je připravit žáky jazykově i odborně tak, aby měli předpoklady ke studiu na všech typech vysokých škol a byli schopni úspěšně zvládat různé životní situace. Usilujeme o to, aby naši školu opouštěly osobnosti všestranně rozvinuté, motivované k celoživotnímu učení, tvořivému myšlení, logickému uvažování a řešení problémů.

Nižší stupeň gymnázia¹ umožňuje všem žákům získat dostatečné znalosti a dovednosti ve všech předmětech. Vzdělávací obsah je rovnoměrně rozložen do všech vyučovacích předmětů tak, aby byl položen základ pro pozdější profilaci na vyšším stupni.

Žáci čtyřletého i vyššího stupně osmiletého studia jsou vyučováni podle stejného vzdělávacího programu. Hlavním důvodem je malý počet tříd, který by jinak neumožňoval vytváření většího počtu skupin pro výuku volitelných předmětů. Výjimkou je druhý cizí jazyk. Žáci osmiletého studia získali dobré základy v tercii a kvartě, zatímco žáci přicházející ze základní školy často nejsou srovnatelně připraveni, někteří studují jazyk, kterým se na základní škole nezabývali.

Školní vzdělávací program Karlík umožňuje všem žákům získat dobrý přehled ve všech všeobecně vzdělávacích předmětech a díky široké nabídce volitelných předmětů s velkou hodinovou dotací jim umožňuje v posledních dvou letech studia profilovat se a dobře se připravit ke studiu na vysoké škole.

3.2 Profil absolventa

Absolvent Gymnázia Karla Čapka je vybaven znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují úspěšně zvládnout maturitní zkoušku. Má přehled ve všech vzdělávacích oblastech a při výuce zvolených volitelných předmětů

1 **Nižším stupněm** se v tomto dokumentu rozumí nižší stupeň osmiletého gymnázia (prima – kvarta).

Vyšším stupněm se rozumí vyšší stupeň osmiletého gymnázia (kvinta – oktáva) a gymnázium čtyřleté (1. ročník – 4. ročník).

získal dobrý základ pro studium na zvolené vysoké škole. Má široký všeobecný základ, má vytvořené studijní návyky, je schopen vyhledávat, hodnotit, zpracovávat a využívat informace. Dokáže přijímat hodnoty občanské společnosti, uvědomuje si zásady zdravého životního stylu.

3.3 Organizace přijímacího řízení

Přijímací řízení se řídí vyhláškou č. 353/2016 Sb., v platném znění, o přijímacím řízení ke střednímu vzdělávání, kterou se stanoví podrobnosti o organizaci přijímacího řízení ke vzdělávání ve středních školách. Všichni uchazeči o studium skládají přijímací zkoušku.

Pro přijímací zkoušky jsou využívány centrálně zadávané testy z matematiky a českého jazyka.

Dalším kritériem pro přijetí jsou také výsledky dosažené na základní škole.

Zohledněna je i účast v olympiádách a dalších soutěžích.

Konkrétní kritéria pro přijetí pro daný školní rok jsou uvedena na webových stránkách školy.

3.4 Malá maturita

Na konci nižšího gymnázia, sexty a 2. ročníku konají žáci zkoušku, kterou jsme nazvali „Malá maturita“. Tato zkouška je evaluačním nástrojem, který má respekt u učitelů, žáků i rodičů.

Součástí zkoušky na konci nižšího gymnázia je test z matematiky, českého jazyka a anglického jazyka.

Žáci sexty a 2. ročníku konají písemnou formou zkoušku z českého jazyka a cizího jazyka.

Cílem zkoušky je zjistit úroveň dosažených vědomostí a dovedností. Chceme také, aby si žáci zopakovali a utřídili poznatky získané během dosavadního studia. Žáci kvarty přicházejí na vyšší stupeň s dobrým všeobecným přehledem, vybaveni slušnými jazykovými dovednostmi.

Hodnocení malé maturity se zahrnuje do klasifikace předmětu v příslušném pololetí.

3.5 Vstupní testy

Po zahájení výuky zvolených seminářů píší žáci vstupní test z učiva 1. a 2. ročníku (kvinty a sexty). Vyučující tak zjistí, jaké jsou předpoklady žáků pro studium zvoleného oboru.

3.6 Organizace maturitní zkoušky

Způsob a podmínky ukončování vzdělávání v gymnáziu stanovuje § 72 a § 77 až § 82 zákona č. 561/2004 Sb.(Školský zákon) a vyhláška č. 177/2009 Sb. o bližších podmínkách ukončování vzdělávání ve středních školách maturitní zkouškou ve znění pozdějších předpisů.

Ve společné části žáci maturují z českého jazyka a cizího jazyka nebo matematiky.

Profilová část maturitní zkoušky pro obor vzdělání Gymnázium se skládá z písemných prací a ústních zkoušek z jazyků, které si žák zvolil ve společné části. Dále žák volí dvě povinné zkoušky z jiných předmětů, než si zvolil v části společné. Pokud žák vybral ve společné části matematiku, musí být jedním z předmětů profilové části cizí jazyk. Ředitel školy určuje nabídku a formu těchto povinných zkoušek vždy na začátku daného školního roku. Zároveň ředitel stanovuje v souladu se školním vzdělávacím programem maturitní témata profilové části pro dané zkušební období.

3.7 Výchovné a vzdělávací strategie

Cílem výchovně vzdělávacího procesu je rozvoj schopností žáků – kompetencí. V době neustálého narůstání množství informací a rostoucího vlivu internetu a sdělovacích prostředků je nutné naučit žáky informace získávat, třídít, hodnotit a zaujímat k nim správné postoje.

Ve výuce jsou zastoupeny převážně klasické metody, stále více však využíváme metody další, např. skupinové, problémové a projektové vyučování, laboratorní práce, exkurze, tematické kurzy.

V následujícím přehledu jsou uvedeny základní aktivity, při kterých jsou rozvíjeny klíčové kompetence žáků a kompetence, které jsou při dané strategii nejvíce rozvíjeny.

Frontální výuka

- nejpoužívanější strategie, zařazena ve všech ročnících

- *kompetence k učení*

Skupinová práce

- používání je individuální, závisí na osobě vyučujícího a na předmětu, měla by být zařazována stále častěji
- *kompetence k učení, k řešení problémů, komunikativní*

Laboratorní práce

- zařazeny do předmětů FYZ, CHE a BIO
- *kompetence pracovní, komunikativní, k řešení problémů, digitální*

Dramatická výchova

- zařazena v CJL, v DEJ ve formě scének připravených žáky při historických dnech, v OBV pro nácvik různých sociálních rolí
- *kompetence komunikativní, občanské, sociální a personální*

Mediální výchova

- zařazena hlavně v CJL a v ICT
- *kompetence občanské, digitální, sociální a personální*

Projekty

- projektové vyučování je zařazováno v předmětech CJL, DEJ, OBV a ve všech přírodovědných předmětech, významné jsou i mezinárodní projekty
- *kompetence k řešení problémů, digitální, sociální a personální, komunikativní*

Výměnné pobyty

- probíhají na vyšším stupni školy
- *kompetence komunikativní, sociální a personální*

Exkurze

- jsou doplňkovou formou výuky zvláště v předmětech DEJ, ZMP, FYZ, BIO
- *kompetence k učení*

Předmětové soutěže

- podporujeme účast žáků ve všech předmětových soutěžích
- *kompetence k učení, k řešení problémů, digitální*

Sportovní soutěže

- škola se pravidelně účastní sportovních soutěží škol, každoročně se koná sportovní den ve vybraných disciplínách
- *kompetence sociální a personální*

Malá matura

- zařazena na konci kvarty, sexty a 2. ročníku
- *kompetence k učení*

Úvodní adaptační kurz

- probíhá na začátku primy a 1. ročníku
- *kompetence komunikativní, sociální a personální*

Lyžařský výcvikový kurz

- zařazen v sekundě, kvintě a v 1. ročníku
- *kompetence komunikativní, sociální a personální*

Ekologický kurz

- probíhá v tercii a ve 3. ročníku vyššího gymnázia ve vybraných střediscích ekologické výchovy, akreditovaných MŠMT
- *kompetence občanské, k řešení problémů*

Sportovní kurz

- zařazen v kvartě, septimě a 3. ročníku, většinou jako kurz vodácký a cyklistický
- *kompetence sociální a personální, komunikativní*

Seminární práce a referáty

- zařazovány hlavně ve vyšších třídách ve většině předmětů
- žáci vyššího gymnázia zpracovávají povinně jednu seminární práci

ve 2.ročníku, sextě, 3.ročníku a septimě.

- *kompetence k učení, k řešení problémů, digitální*

Vánoční akademie

- organizují sami žáci 3.ročníku a septimy, každá třída má svoje vystoupení
- *kompetence komunikativní, sociální a personální,*

Humanitární akce

- probíhají několikrát ročně, s organizací pomáhají hlavně žáci vyšších tříd
- *kompetence občanské, sociální a personální*

Při uvedených aktivitách jsou rozvíjeny tyto klíčové kompetence:

Kompetence k řešení problémů

rozvíjíme zejména učením v souvislostech, to znamená, že neučíme izolovaná data z jednotlivých oborů, ale u žáků vytváříme ucelený obraz světa. Snažíme se žákům předkládat takové úkoly, jejichž řešení vyžaduje znalosti z více oborů lidské činnosti. Tyto kompetence rozvíjíme také využíváním co největšího množství zdrojů informací – prací s knihami, internetem, praktickými pokusy, prací na projektech.

Kompetence k učení

je rozvíjena ve všech předmětech. K učení žáky motivujeme ukázkami využití znalostí v praktickém životě. Zařazujeme práce s různými zdroji informací – odbornými knihami, časopisy, internetem. Vedeme žáky k samostatnosti při přípravě referátů a seminárních prací. Přípravou na Malou maturitu si žáci vyzkouší samostatné studium a zvládnutí většího množství učiva.

Kompetence komunikativní

rozvíjíme zařazováním práce ve skupinách, žáky vedeme k vyjadřování vlastního názoru a respektování názorů druhých. Používáme činnosti, při kterých žáci samostatně vystupují, prezentují výsledky své práce, obhajují své názory. Žáky vedeme k hodnocení práce vlastní i práce svých spolužáků. Tato kompetence je rozvíjena také na sportovních akcích.

Kompetence sociální a personální

budujeme stejně jako kompetence komunikativní při skupinové práci. Jsou získávány při soužití ve škole, kde se snažíme vytvářet atmosféru demokracie a přátelství při respektování pravidel. Důležitá je i možnost zasahovat do dění ve škole prostřednictvím Studentské rady. K získání těchto kompetencí přispívají i výměnné pobyty.

Kompetence občanské

rozdíváme hlavně v rámci předmětů Občanská výchova a Základy společenských věd. Žáci jsou seznamováni se svými právy, odpovědností a povinnostmi a jsou vedeni k dodržování stanovených pravidel. Dále jsou vedeni k tomu, aby respektovali národní, kulturní a historické tradice. Velký význam má i aktivní účast při organizování humanitárních akcí.

Kompetence pracovní

jsou získávány během celého studia především při laboratorních pracích a výtvarné výchově. Dbáme na správnou prezentaci výsledků práce žáků formou protokolů z laboratorních cvičení, referátů a seminárních prací. Žáci jsou seznamováni se světem práce v rámci předmětu občanská výchova i při exkurzích a besedách.

Kompetence k podnikavosti

je rozvíjena hlavně na vyšším stupni gymnázia. Zvláště v předmětu základy společenských věd a při tradiční besedě k volbě vysoké školy jsou žáci vedeni k cílevědomému a zodpovědnému přístupu při volbě svého budoucího profesního zaměření. Snažíme se, aby žáci kriticky vyhodnocovali dosažené výsledky, stanovovali si reálné cíle a snažili se jich dosáhnout. Měli by být připraveni chápat podstatu podnikání, zvažovat rizika související s reálnými životními situacemi.

Kompetence digitální

je rozvíjena ve všech předmětech. Snažíme se, aby žáci ovládali různá digitální zařízení, aplikace a služby, využívali je při školní práci. Vedeme je k tomu, aby dokázali získávat, posuzovat, spravovat, sdílet a sdělovat data, informace a digitální obsah v různých formátech; k tomu volit efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu. Vedeme žáky k tomu, aby se vyjadřovali za pomoci digitálních prostředků

a navrhovali prostřednictvím digitálních technologií taková řešení, která jim pomohou vylepšit postupy či technologie. Měli by být schopni posuzovat, jak vývoj technologií ovlivňuje různé aspekty života jedince a společnosti a životní prostředí, zvažovat rizika a přínosy. Při práci v digitálním prostředí by měli jednat eticky, s ohleduplností a respektem k druhým.

3.8 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

3.8.1 Vzdělávání žáků se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP) je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona. Podpůrná opatření realizuje škola a školské zařízení. Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů.

Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola nebo školské zařízení i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením školského poradenského zařízení (ŠPZ). Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.

Pojetí vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Při plánování a realizaci vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními je třeba mít na zřeteli fakt, že se žáci ve svých individuálních vzdělávacích možnostech liší. Účelem podpory vzdělávání těchto žáků je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti.

Vzdělávání všech žáků školy se uskutečňuje podle ŠVP. Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního stupně je ŠVP podkladem pro zpracování PLPP a pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně podkladem pro tvorbu individuálního vzdělávacího plánu (IVP). PLPP a IVP zpracovává škola. Podmínkou vypracování IVP je písemná

žádost zletilého nebo zákonného zástupce nezletilého žáka a doporučení ŠPZ. Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními spočívajícími v úpravě vzdělávacích obsahů může být v souladu s principy individualizace a diferenciací vzdělávání zařazována do IVP na doporučení ŠPZ speciálně pedagogická a pedagogická intervence.

System péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

PLPP a IVP vypracovává výchovná poradkyně ve spolupráci s třídním učitelem a vyučujícími příslušných předmětů. Přijetí vypracovaného dokumentu k IVP stvrdí zletilý žák nebo rodič nezletilého žáka podpisem.

Vyhodnocení účinnosti PLPP se provádí po třech měsících realizace. Pokud je PLPP neúčinný, doporučí škola rodičům návštěvu ŠPZ a podání žádosti o vyšší stupeň podpory.

IVP je vypracován bez zbytečného odkladu hned po obdržení žádosti a doporučení ŠPZ. Třídní učitel informuje o udělení IVP příslušné vyučující, kteří přijetí informací stvrdí podpisem. Žáci studující podle IVP informují jednou měsíčně výchovnou poradkyni o plnění IVP a o případných problémech. Vyučující oznamují případné problémy okamžitě výchovné poradkyni.

Podmínky vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními

Při plánování a realizaci vzdělávacího procesu je třeba vycházet z konkrétního zjištění a doporučení školského poradenského zařízení.

Zejména je nutné:

- uplatňovat zdravotní hlediska a respektovat individualitu a potřeby žáka;
- využívat přiznaná podpůrná opatření při vzdělávání žáků;
- uplatňovat při organizaci činností princip diferenciací a individualizace při stanovování obsahu, forem i metod výuky;
- umožnit ze závažných důvodů, zejména zdravotních, uvolnění zcela nebo zčásti z vyučování některého předmětu nebo z provádění určitých činností (viz § 67 odst. 2 školského zákona), případně upravit

a formulovat očekávané výstupy vzdělávacích oborů tak, aby byly pro tyto žáky z hlediska jejich možností reálné a splnitelné, a těmto výstupům přizpůsobit i výběr učiva;

- umožnit v IVP, pokud zdravotní postižení neumožňuje realizaci vzdělávacího obsahu některého vyučovacího předmětu z ŠVP nebo jeho části, nahradit příslušný vzdělávací obsah nebo jeho část příbuzným nebo jiným vzdělávacím obsahem, který lépe vyhovuje vzdělávacím možnostem žáků;

- při vzdělávání žáka, který při komunikaci využívá prostředky alternativní nebo augmentativní komunikace, zajistit jako součást podpůrných opatření vzdělávání v komunikačním systému, který odpovídá jeho vzdělávacím potřebám;

- zohlednit přiznaná podpůrná opatření při hodnocení výsledků vzdělávání;

- odstraňovat architektonické bariéry a provádět potřebné změny, případně úpravy školního prostředí;

- spolupracovat s rodiči (zákonnými zástupci žáka), školskými poradenskými zařízeními a odbornými pracovníky školního poradenského pracoviště, v případě potřeby spolupracovat s odborníky z jiných resortů (zejména při tvorbě individuálních vzdělávacích plánů);

- podporovat nadání a talent žáků vytvářením vhodných studijních podmínek;

- podporovat další vzdělávání pedagogických pracovníků zaměřené na zkvalitnění jejich práce se žáky se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním.

3.8.2 Vzdělávání žáků z odlišného kulturního a sociálně znevýhodňujícího prostředí

Zvláštní pozornost je třeba věnovat žákům z rodinného prostředí s nízkým sociálně kulturním a ekonomickým postavením. Tito žáci jsou častěji ohroženi sociálně patologickými jevy. Třídní učitel musí podle možností získat co nejvíc informací o rodinném prostředí žáka. Ve spolupráci s výchovným poradcem řeší případné problémy. V případě potřeby je situace dále řešena ve spolupráci se Sociálním odborem příslušného Městského úřadu, kurátorem nebo psychologem.

Žákům z kulturně odlišného prostředí je třeba všemožně pomoci s integrací do třídního kolektivu, adaptací na nové podmínky a osvojení českého jazyka. Důležitá je pravidelná komunikace a zpětná vazba. Těmto žákům je nutné poskytovat konzultace a případné problémy řešit ve spolupráci s výchovným poradcem nebo psychologem.

3.9 Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Za mimořádně nadaného žáka se v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb. považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Pojetí péče o nadané a mimořádně nadané žáky ve škole

Škola je povinna vytvářet ve svém školním vzdělávacím programu a při jeho realizaci podmínky k co největšímu využití potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti. To platí v plné míře i pro vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných.

Výuka žáků by měla probíhat takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání a aby se tato nadání mohla ve škole projevit a pokud možno i uplatnit a dále rozvíjet. Škola je povinna využít pro podporu nadání a mimořádného nadání podpůrných opatření podle individuálních vzdělávacích potřeb žáků v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory. Při vyhledávání nadaných a mimořádně nadaných žáků je třeba věnovat pozornost i žákům se speciálními vzdělávacími potřebami.

System péče o nadané a mimořádně nadané žáky ve škole

Při vzdělávání nadaných a mimořádně nadaných žáků vychází způsob jejich vzdělávání důsledně z principu nejlepšího zájmu žáka. Nadaným

a mimořádně nadaným žákům je věnována zvláštní péče. Specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu jsou např.:

- ⌚ účast žáka na výuce jednoho nebo více vyučovacích předmětů ve vyšších ročnících školy nebo v jiné škole;
- ⌚ obohacování vzdělávacího obsahu;
- ⌚ zadávání specifických úkolů, projektů;
- ⌚ příprava a účast na soutěžích včetně celostátních a mezinárodních kol.

Pro nadané žáky vypracuje škola PLPP, ve kterém zohlední jejich nadání pohybové, manuální, umělecké, sociální dovednosti a vytvoří podmínky pro splnění očekávaných výstupů stanovených v ŠVP. Nadaní žáci se mohou se souhlasem ředitele současně vzdělávat formou stáží v jiné škole stejného nebo jiného druhu. Vzdělávání mimořádně nadaného žáka se může uskutečňovat podle IVP, který vychází ze ŠVP, závěrů psychologického a speciálně pedagogického vyšetření a námětů zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka. IVP je závazným dokumentem pro zajištění vzdělávacích potřeb mimořádně nadaného žáka a je součástí dokumentace žáka ve školní matrice. IVP obsahuje závěry a doporučení ŠPZ, závěry psychologického a speciálně pedagogického vyšetření a pedagogické diagnostiky, které blíže popisují oblast, typ a rozsah nadání a vzdělávací potřeby mimořádně nadaného žáka, případně vyjádření registrujícího praktického lékaře pro děti a dorost, údaje o způsobu poskytování individuální pedagogické, speciálně pedagogické nebo psychologické péče mimořádně nadanému žákovi, vzdělávací model pro mimořádně nadaného žáka, údaje o potřebě úprav v obsahu vzdělávání žáka, časové a obsahové rozvržení učiva, volbu pedagogických postupů, způsob zadávání a plnění úkolů, způsob hodnocení, seznam doporučených učebních pomůcek, učebnic a materiálů, určení pedagogického pracovníka školského poradenského zařízení, se kterým bude škola spolupracovat při zajišťování péče o mimořádně nadaného žáka, personální zajištění úprav a průběhu vzdělávání mimořádně nadaného žáka. Pedagogickým pracovníkem školy pro sledování průběhu vzdělávání mimořádně nadaného žáka a pro zajištění spolupráce se ŠPZ je výchovná poradkyně. IVP je zpracován bez zbytečného odkladu po zahájení vzdělávání mimořádně nadaného žáka ve škole, nejpozději však do 1 měsíce ode dne, kdy škola obdržela doporučení. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku. IVP se

zpracovává ve spolupráci se školským poradenským zařízením a zletilým žákem či zákonným zástupcem žáka. Škola seznámí s IVP všechny vyučující žáka a současně žáka a zákonného zástupce žáka, který tuto skutečnost potvrdí svým podpisem. Poskytování vzdělávání podle IVP lze pouze na základě písemného informovaného souhlasu zletilého žáka nebo jeho zákonného zástupce. ŠPZ ve spolupráci se školou sleduje a nejméně jednou ročně vyhodnocuje naplňování IVP a poskytuje žákovi, zákonnému zástupci žáka a škole poradenskou podporu. V případě nedodržování opatření uvedených v individuální vzdělávacím plánu informuje o této skutečnosti ředitele školy.

3.10 Začlenění průřezových témat

Součástí vzdělávacího programu jsou také průřezová témata, která významně přispívají k formování postojů a k správnému chápání hodnot. Jsou realizována při vyučovacích hodinách, při projektech a na kurzech.

V tabulce je uveden přehled, v kterých ročnících a předmětech jsou daná průřezová témata realizována. Pokud není uvedeno jinak, je téma realizováno ve vyučovacích hodinách.

3.10.1 Nižší stupeň

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

1.1 Rozvoj schopností poznávání	prima BIO sekunda CHE tercie CJL kvarta CJL
1.2 Sebepoznání a sebepojetí	prima ANJ sekunda ANJ, CJL tercie ANJ, CJL, BIO kvarta ANJ
1.3 Seberegulace a sebeorganizace	prima TEV sekunda TEV, OBV tercie TEV kvarta TEV

1.4 Psychohygiena	sekunda OBV kvarta DEJ
1.5 Kreativita	prima CJL, VYV sekunda CJL, CHE, VYV tercie CJL, ICT, VYV kvarta ICT, VYV
1.6 Poznávání lidí	prima CJL, OBV, FYZ sekunda CJL, DEJ, FYZ, CHE tercie CJL, FYZ, CHE kvarta CJL, FYZ, CHE
1.7 Mezilidské vztahy	prima ANJ, CJL, DEJ, OBV sekunda ANJ, CJL, DEJ tercie ANJ, DEJ kvarta ANJ, DEJ, CHE
1.8 Komunikace	prima ANJ, CJL, OBV, VYV, FYZ sekunda ANJ, CJL, CHE, VYV, FYZ tercie ANJ, CJL, ICT, VYV, FYZ, CHE kvarta ANJ, CJL, ICT, VYV, FYZ, CHE
1.9 Kooperace a kompetice	prima FYZ sekunda ANJ, CHE, FYZ tercie ANJ, CJL, ICT, CHE, FYZ kvarta ANJ, ICT, CHE, FYZ
1.10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	prima DEJ sekunda DEJ, OBV, MAT tercie CJL, DEJ, CHE, ICT kvarta CJL, DEJ, CHE, ICT
1.11 Hodnoty, postoje, praktická etika	prima DEJ sekunda DEJ, OBV tercie CJL, DEJ, CHE, ICT kvarta DEJ, CHE, ICT

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

2.1 Občanská společnost a škola	tercie CJL, OBV kvarta CJL
2.2 Občan, občanská společnost a stát	prima DEJ sekunda DEJ tercie DEJ, OBV kvarta CJL, DEJ
2.3 Formy participace občanů v politickém životě	tercie CJL, OBV
2.4 Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	tercie OBV kvarta DEJ

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

3.1 Evropa a svět nás zajímá	prima DEJ, BIO sekunda DEJ tercie CJL, DEJ kvarta DEJ
3.2 Objevujeme Evropu a svět	tercie ANJ kvarta ANJ, CJL
3.3 Jsme Evropané	sekunda CJL tercie CJL kvarta DEJ

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

4.1 Kulturní diference	tercie CJL kvarta CJL, DEJ
4.2	prima OBV

Lidské vztahy	kvarta CJL, DEJ
4.3 Etnický původ	prima DEJ sekunda DEJ tercie DEJ kvarta CJL, DEJ
4.4 Multikulturalita	prima OBV tercie OBV kvarta DEJ
4.5 Princip sociálního smíru a solidarity	prima OBV tercie DEJ

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

5.1 Ekosystémy	prima BIO sekunda BIO tercie OBV, CHE, BIO kvarta CHE
5.2 Základní podmínky života	sekunda CHE, BIO tercie OBV, CHE, BIO kvarta CHE, BIO
5.3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí	prima BIO sekunda CHE tercie CJL, OBV, CHE, BIO kvarta CJL, CHE, FYZ
5.4 Vztah člověka k prostředí	prima CJL, BIO sekunda CHE tercie ANJ, DEJ, OBV, CHE, BIO kvarta ANJ, CJL, DEJ, CHE, BIO, FYZ

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

6.1 Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	prima DEJ sekunda CJL, DEJ tercie CJL, DEJ, ICT kvarta DEJ, ICT
6.2 Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	tercie CJL, ICT kvarta CJL, DEJ, ICT

6.3 Stavba mediálních sdělení	tercie CJL kvarta CJL
6.4 Vnímání autora mediálních sdělení	tercie CJL kvarta CJL
6.5 Fungování a vliv médií ve společnosti	tercie CJL kvarta CJL, CHE
6.6 Tvorba mediálních sdělení	tercie CJL kvarta CJL
6.7 Práce v realizačním týmu	prima VYV, FYZ sekunda CJL, CHE, VYV, FYZ tercie CJL, CHE, ICT, VYV, FYZ kvarta CJL, CHE, ICT, VYV, FYZ

3.9.2 Vyšší stupeň gymnázia

Není-li řečeno jinak, je průřezové téma realizováno v obou třídách (např. kvinta i 1. ročník). V případě zařazení pouze do jedné třídy následuje za zkratkou předmětu označení této třídy.

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

1.1 Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti	kvinta ICT, DEJ, BIO, TEV, CHE, NEJ, CJL, FYZ, HUV, VYV, ZSV sexta BIO, ANJ, CJL, HUV, VYV, ZSV septima BIO, TEV, CHE, CJL, FYZ oktáva FRJ ⁽⁴⁾ , CJL, ZSV
1.2 Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů	kvinta TEV, NEJ, CJL, FYZ, VYV, ZSV sexta CHE, ANJ, NEJ ^(VI) , CJL, VYV, ZSV septima TEV, FRJ ^(VII) , CJL, FYZ, ZSV oktáva CJL, ZSV
1.3 Sociální komunikace	kvinta DEJ, TEV, FRJ ^(V) , NEJ, CJL, HUV, VYV, ZSV sexta ANJ, CJL, HUV, VYV, ZSV septima TEV oktáva NEJ ^(VIII) , CJL, ZSV
1.4	kvinta DEJ, TEV, NEJ, FRJ ⁽¹⁾ , ZSV

Morálka všedního dne	sexta ANJ, FRJ ⁽²⁾ , CJL, ZSV septima TEV, CJL
----------------------	--

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

2.1 Globalizační a rozvojové procesy	kvinta CHE, ZMP sexta CHE septima DEJ, ZSV
2.2 Globální problémy, jejich příčiny a důsledky	kvinta BIO, CHE, CJL, ZMP, ZSV sexta DEJ, ZSV septima DEJ, BIO, CHE, ANJ, MAT, FYZ, NEJ ^(VII) , ZSV oktáva NEJ
2.3 Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce	sexta ZSV oktáva FRJ ^(VIII) , ZMP, ZSV
2.4 Žijeme v Evropě	kvinta DEJ, ZMP, FRJ ^(V) sexta DEJ, CHE, FRJ ^(VI) , ANJ, NEJ, CJL, ZSV septima DEJ, NEJ ⁽³⁾ , CJL, ZSV oktáva CJL
2.5 Vzdělávání v Evropě a ve světě	kvinta ZMP, NEJ ^(V) , ZSV sexta DEJ, FRJ ⁽²⁾ , NEJ ⁽²⁾ septima FRJ ^(VII) , ANJ oktáva NEJ ⁽⁴⁾ , ZSV

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

3.1 Základní problémy sociokulturních rozdílů	kvinta HUV, ZSV sexta NEJ ^(VI) , FRJ ^(VI) , ZMP, HUV septima NEJ, FRJ ⁽³⁾ oktáva NEJ ^(VIII)
3.2 Psychosociální aspekty multikulturality	sexta NEJ, ZMP oktáva CJL
3.3 Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci	kvinta CJL, ZMP, HUV, ZSV sexta ANJ, HUV septima CJL

mezi lidmi z různého kulturního prostředí	oktáva NEJ
---	-------------------

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

4.1 Problematika vztahů organismů a prostředí	kvinta BIO, CHE, ZMP septima BIO, CHE
4.2 Člověk a životní prostředí	kvinta CHE, ZMP, ZSV sexta BIO septima DEJ, BIO, CHE, ANJ, MAT, FYZ, ZSV oktáva FRJ, NEJ
4.3 Životní prostředí regionu a České republiky	kvinta CHE, ZMP septima DEJ, CHE

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

5.1 Média a mediální produkce	kvinta ICT, HUV, ZSV sexta CJL, HUV, ZSV septima FRJ ^(VII) oktáva NEJ ^(VIII) , FRJ ⁽⁴⁾ , CJL
5.2 Mediální produkty a jejich význam	sexta CJL, HUV, ZSV septima NEJ ^(VII) , HUV, ZSV oktáva NEJ
5.3 Uživatelé	kvinta HUV, ZSV sexta CJL, HUV
5.4 Účinky mediální produkce a vliv médií	kvinta ICT, HUV, ZSV sexta CJL, HUV septima BIO, NEJ ^(VII) oktáva NEJ
5.5 Role médií v moderních dějinách	kvinta ICT sexta DEJ, CJL septima DEJ oktáva CJL

3.11 Ochrana člověka za mimořádných událostí

Vzdělávacímu obsahu tématu je každoročně věnován jeden den výuky. Během studia jsou realizovány tyto výstupy a učivo:

Výstupy:

- rozhodne, jak se odpovědně chovat při konkrétní mimořádné události
- prokáže osvojené praktické znalosti a dovednosti související s přípravou na mimořádné události a aktivně se zapojuje do likvidace následků hromadného zasažení obyvatel

Učivo:

- vyhlášení hrozby a vzniku mimořádné události
- živelní pohromy
- únik nebezpečných látek do životního prostředí
- jiné mimořádné události
- první pomoc – klasifikace poranění při hromadném zasažení obyvatel
- sociální dovednosti potřebné při řešení mimořádných událostí – rozhodnost, pohotovost, obětavost,
- efektivní komunikace

4. Učební plány

4.1 Nižší stupeň

Vzdělávací oblast	Vyučované předměty	Zkratka	I	II	III	IV	Celkem
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	CJL	5	4	4	4	17
	Anglický jazyk	ANJ	4	3	3	3	13
	Druhý cizí jazyk francouzský / německý	FRJ NEJ	0	0	3	3	6
Matematika a její aplikace	Matematika	MAT	5	4	4	4	17
Informatika	Informatika	ICT	1	1	2	2	6
Člověk a příroda	Fyzika	FYZ	2	2.5	2	2.5	9
	Chemie	CHE	0	2	3	2	7
	Biologie	BIO	2	3	2	2	9
	Zeměpis	ZMP	2	2	1	2	7
Člověk a společnost	Občanská výchova	OBV	1	2	1	1	5
	Dějepis	DEJ	2	2	2	2	8
Kultura ducha a těla	Hudební výchova	HUV	1	1	1	1	4
	Výtvarná výchova	VYV	2	1	1	1	5
	Tělesná výchova	TEV	3	2	2	2	9

Poznámky k učebnímu plánu

Vzdělávací obor Výchova ke zdraví je začleněn do předmětů:

- Biologie
- Občanská výchova
- Tělesná výchova

Vzdělávací obor Člověk a svět práce je začleněn do předmětů :

- Občanská výchova (Svět práce),
- Informatika (Využití digitálních technologií)
- Fyzika, chemie, biologie (Práce s laboratorní technikou)

	Celkem	30	29,5	31	31,5	122
--	--------	----	------	----	------	-----

4.2 Vyšší stupeň

4.2.1 Povinné předměty

Vzdělávací oblast	Vyučované předměty	Zkratka	V	VI	VII	VIII	Celkem
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	CJL	3	4	4	4	15
	Anglický jazyk	ANJ	3	3	3	3	12
	Druhý cizí jazyk francouzský / německý / ruský	FRJ NEJ RUJ	3	3	3	3	12
Matematika a její aplikace	Matematika	MAT	4	4	4	3	15
Informační a komunikační technologie	Informační a komunikační technologie	ICT	2	1	-	1	4
Člověk a příroda	Fyzika	FYZ	2,5	2	2,5	-	7
	Chemie	CHE	2	3	2	-	7
	Biologie	BIO	3	2	2	-	7
	Zeměpis	ZMP	3	3	-	-	6
Člověk a společnost	Základy společenských věd	ZSV	2	2	2	-	6
	Dějepis	DEJ	2	3	2	-	7

Vzdělávací oblast	Vyučované předměty	Zkratka	V	VI	VII	VIII	Celkem
Kultura ducha a těla	Hudební výchova	HUV	2	2	-	-	4
	Výtvarná výchova	VYV			-	-	
	Tělesná výchova	TEV	2	2	2	2	8

4.2.2 Volitelné předměty

Vzdělávací oblast	Vyučované předměty	V	VI	VII	VIII	Celkem
Jazyk a jazyková komunikace	Konverzace v cizím jazyce anglický / německý / francouzský	-	-	2	2	4
Volitelné semináře	Seminář A	-	-	2	4	6
	Seminář B	-	-	2	4	6
	Seminář C	-	-	2	4	6
Nabízené semináře: SCB SCM SVS RUJ SCH ICT SCZ SCD SCF EKO LTS EST						
	Celkem	33,5	34	34,5	30	132

poznámky:

- Vzdělávací oblast Člověk a svět práce je integrována do předmětu ZSV.
- Vzdělávací oblast Člověk a zdraví je integrována do předmětů BIO, ZSV, TEV.
- Žáci si volí povinně konverzaci z 1 cizího jazyka a 1 seminář z každého bloku. Kombinace nabízených seminářů se vytváří s ohledem na zájem žáků tak, aby si každý mohl vybrat podle svého zájmu.

5. Učební osnovy

5.1 Český jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Český jazyk a literatura je součástí vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Tento předmět je vyučován ve všech ročnících gymnázia. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů tohoto vzdělávacího oboru, a to podle Rámcového vzdělávacího programu. Hlavním cílem vyučovacího předmětu Český jazyk a literatura je vést žáky k získání dobré úrovně jazykové kultury a mateřského jazyka a vybavit je znalostmi a dovednostmi, které jim umožní vnímat různá jazyková sdělení, vhodně se vyjadřovat a prosazovat výsledky svého poznávání. Dovednosti, které si žáci osvojují, jsou důležité nejen pro vzdělávání v rámci oblasti Jazyk a jazyková komunikace, ale umožňují získávání poznatků ve všech oborech. Výuka českého jazyka má komplexní charakter a je rozdělena do několika specifických složek: komunikační a slohová výchova, jazyková výchova, literární výchova (literatura).

Komunikační a slohová výchova

- žáci odlišují různá jazyková sdělení, odlišují fakta od názorů a hodnocení
- čtou s porozuměním přiměřeně náročné texty
- jsou vedeni k výrazovému čtení
- umí posoudit úplnost či neúplnost sdělení a formální stránku textu a jeho výstavbu
- odlišují podstatné a okrajové informace
- respektují zásady správné komunikace, rozpoznají manipulativní komunikaci, umí vést dialog

- věkově přiměřené texty píše správně po stránce obsahové i formální
- sestaví osnovu a na jejím základě vytvoří mluvený nebo písemný projev, dorozumívají se kultivovaně, orientují se v jednotlivých stylových oblastech
- orientují se v denním tisku, aktivně vyhledávají informace na internetu

Jazyková výchova

- žáci jsou vedeni k logickému myšlení, k přesnému a srozumitelnému vyjadřování
- získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka
- dodržují zásady spisovné výslovnosti a modulace souvislé řeči
- žáci si rozšiřují slovní zásobu, pracují s jazykovědnými příručkami
- osvojují si morfologický, lexikální i syntaktický pravopis
- orientují se ve slovtvorbě, rozlišují různé vrstvy jazyka
- orientují se v základech syntaxe a výstavby textu
- získávají obecné poučení o jazyce
- ve všech oblastech uplatňují obecné intelektové dovednosti, třídí poznatky a dospívají k zobecnění

Literární výchova

- žáci rozvíjejí základní čtenářské návyky a formulují vlastní názory o přečteném textu
- vnímají specifické znaky literatury, rozlišují základní literární druhy
- odlišují literaturu uměleckou a věcnou, literární fikci od skutečnosti
- interpretují jednodušší literární text, recitují, sami kreativně tvoří
- recepce literárního textu vhodně ovlivňuje jejich hodnotovou orientaci

Časové a organizační vymezení předmětu

Výuka probíhá v kmenových třídách, některé hodiny v učebně vybavené audiovizuální technikou, žáci využívají také počítačové učebny. Hodinové dotace jsou rozděleny následujícím způsobem: prima 5, sekunda až kvarta 4 vyučovací hodiny. Na vyšším gymnáziu kvinta 3, ostatní třídy po 4 vyučovacích hodinách. Část výuky Českého jazyka a literatury probíhá v půlených hodinách. Průřezová témata žáci realizují ve vyučovacích hodinách nebo formou projektů.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- Žák:
- rozvíjí dovednosti potřebné k osvojování učiva, systematickému zpracování informací
- je veden k zodpovědnosti za své vzdělání, motivován k celoživotnímu učení
- je veden k aplikaci naučených pravidel a jejich vzájemnému propojování
- je motivován k samostatnému vyhledávání informací (v literatuře i na internetu)
- je veden k používání osvojených dovedností z jazykového vzdělávání i v jiných oblastech

Kompetence k řešení problémů

- Žák:
- vnímá problémové situace, rozpozná a pochopí problém, řeší problémové situace
- je podněcován k tvořivému myšlení a k logickému uvažování při řešení problémů
- při řešení problémů zvládá metodu „brainstorming“
- je veden k nalézání chyb v textu a k odůvodňování správného řešení

- je motivován k tomu, aby samostatně nalézal pravidla, kterými se řídí probírané učivo

Kompetence komunikativní

- **Žák:**
- je podněcován k tomu, aby formuloval své myšlenky a názory, vyjadřoval se na požadované úrovni písemně i ústně
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskusí, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje
- je veden k reprezentaci svojí osoby i školy na veřejnosti
- je veden k tomu, aby rozuměl různým typům textů
- získává dostatek příležitostí k rozšiřování slovní zásoby a k formulování vlastních myšlenek a názorů
- je motivován k využívání informačních a komunikačních prostředků

Kompetence sociální a personální

- **Žák:**
- je veden k rozvíjení schopnosti spolupracovat v týmu, upevňuje dobré mezilidské vztahy
- umí respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých
- čerpá poučení z toho, co říkají a dělají ostatní
- posiluje sebedůvěru a samostatný rozvoj
- v projektovém vyučování zdůrazňuje motivující a příjemnou pracovní atmosféru, zastává v týmu různé role, respektuje názory ostatních
- je veden k nalézání nových řešení a ke schopnosti být flexibilní

Kompetence občanské

- **Žák:**
- je vychováván jako svobodný občan, který plní své povinnosti, uplatňuje svá práva a respektuje práva druhých, a to s důrazem na různé společenské vrstvy a na mezinárodní vztahy
- je vychováván jako osobnost zodpovědná za svůj život, své zdraví a své životní prostředí
- je veden k ohleduplnosti a k ochotě pomoci v různých situacích
- není mu tolerováno hrubé a agresivní chování
- je vychováván k toleranci a respektování druhých lidí, k empatii
- spolupracuje s regionálními kulturními institucemi
- učí se vážit si umění, literatury a celého kulturního dědictví

Kompetence pracovní

- **Žák:**
- je veden k pozitivnímu vztahu k práci a k učení, k dodržování hygienických pravidel při práci
- učí se vytvářet podnětné a motivující pracovní prostředí
- je veden ke schopnosti adaptovat se na různé pracovní podmínky
- je zodpovědný při volbě svého budoucího povolání, klade důraz na nutnost znalosti českého jazyka v mnoha povoláních
- dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany životního prostředí a ochrany kulturních a společenských hodnot

Kompetence k podnikavosti (pro vyšší gymnázium)

- **Žák:**
- je veden k tomu, aby cílevědomě a zodpovědně s ohledem na své potřeby, předpoklady a možnosti rozhodoval o svém dalším vzdělávání a budoucím profesním zaměření
- rozvíjí svůj osobní a profesní potenciál, využívá příležitosti pro svůj rozvoj v osobním a profesním životě, rozvíjí vlastní iniciativu a tvořivost
- zskává a kriticky vyhodnocuje informace o vzdělávacích a pracovních příležitostech, využívá dostupné zdroje a informace při plánování a realizaci aktivit u nás i v zahraničí
- je veden k tomu, aby usiloval o dosažení stanovených cílů, aby průběžně revidoval a kriticky hodnotil dosažené výsledky, korigoval další činnost s ohledem na stanovený cíl
- posuzuje a kriticky hodnotí rizika související s rozhodováním v reálných životních situacích
- je veden k chápání podstaty a principů podnikání, k vyhledávání a kritickému posuzování příležitostí k podnikání s ohledem na vlastní předpoklady a realitu tržního hospodářství

➤ *Kompetence digitální*

Nižší gymnázium

Žák:

- je veden učitelem k běžnému používání digitálních zařízení, používá je při učení, využívá interaktivní učebnice
- je veden k využívání digitálních slovníků a encyklopedií, používá Internetovou jazykovou příručku Ústavu pro jazyk český Akademie věd ČR
- samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použije
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje informace, volí k tomu postupy a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci
- je motivován k práci v prostředí Classroom, orientuje se na sdíleném disku, ukládá informace na Google disk, využívá cloudové úložiště
- vytváří a upravuje digitální obsah, umí vytvořit textový dokument
- je veden učitelem k tomu, aby předcházel situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, nepřisvojuje si cizí práce, cituje zdroje

Vyšší gymnázium

Žák:

- je schopen samostatně využívat digitální zařízení a aktivně je používat pro svoje vzdělávání
- cíleně využívá nejnovější technologie pro svoji vzdělávací činnost
- je schopen samostatně získat, vyhledat a kriticky posoudit informace
- pro svoji činnost v digitálním prostředí volí postupy a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci

- umí předcházet situacím, které ohrožují bezpečnost zařízení a dat
- aktivně využívá prostředí Classroom, sdílený disk a cloudové úložiště
- je schopen rozpoznat situace, které mají negativní dopad na jeho tělesné i duševní zdraví
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, nepřisvojuje si cizí práce a cituje zdroje

5.1.1 Literární výchova**PRIMA**

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
ÚVOD DO SVĚTA LITERATURY	vlastními slovy interpretuje smysl díla	literatura umělecká		DEJ, VYV
	výrazně čte, přednáší literární text	literatura hodnotná a konzumní		vztah k umění, ke kultuře
	uceleně reprodukuje přečtený text			
	vyjadřuje své dojmy a zaznamenává je			
ZÁKLADNÍ LIT. DRUHY A ŽÁNRY	při jednoduchém rozboru uměleckých textů používá základní lit. pojmy	kořeny literatury - mýtus, pohádka, bajka, pověst, legenda		DEJ – počátky českého státu, světová mytologie
	rozlišuje vybrané lit. druhy a žánry			OBV- lidové zvyky

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
VÝCHOVA KE ČTENÁŘSTVÍ	formuluje dojmy ze své četby, názory na umělecké dílo	struktura a jazyk lit. díla		multikulturní výchova
	jednoduše popisuje strukturu lit. díla	přednes, dramatizace		osobní a sociální výchova
		zážitkové čtení	5.4	vztah k přírodě a ke společnosti
DRAMATIZACE LIT. TEXTU	účastní se práce ve skupině	pohádka - základní žánr dětské literatury	1.5, 1.6, 1.7	osobnostní a sociální výchova - kreativita
	porovnává ztvárnění téhož námětu v literárním a dramatickém námětu	ilustrace uměleckého textu		VYV – scénografie HUV - hudba a literatura a hlasová hygiena
	tvoří vlastní lit. text podle svých schopností			práce v realizační týmu

SEKUNDA

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
ZÁKLADNÍ LIT. DRUHY A ŽÁNRY, VYBRANÁ VÝVOJOVÁ OBDOBÍ NÁRODNÍ I SVĚTOVÉ LITERATURY	porovnává ztvárnění téhož námětu v literárním a výtvarném námětu	literatura hodnotná a konzumní		VYV - základní pojmy a techniky malířství
	používá základní lit. pojmy při jednoduchém rozboru lit. díla	vybrané lit. druhy a žánry, základní pojmy, charakteristické znaky		
	vyhledává informace v knihovně i jiných informačních zdrojích	významné literární osobnosti		ICT - internet
ZÁKLADY LIT. TEORIE	jednoduše popisuje strukturu lit. díla	struktura a jazyk lit. díla		
	uceleně reprodukuje přečtený text, formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby a názory na umělecké dílo autora	(lyrika, epika, drama lyrický subjekt, hrdina, chronologický a retrospektivní postup, obraznost)	1.6	osobnostní a sociální výchova - mezilidské vztahy
	porovnává ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	drama - základní druh literatury (dialog)		HUV – hudba a literatura + hlasová hygiena
	účastní se práce ve skupině			práce v realizačním týmu

TERCIE

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
ZÁKLADNÍ LIT. DRUHY A ŽÁNRY,	rozlišuje základní lit. druhy a žánry a porovnává jejich funkci, uvede výrazné představitele	žánry lyrické, epické a dramatické		
VÝCHOVA KE ČTENÁŘSTVÍ	vyloží znaky uměleckého díla, objasní rozdíly mezi fiktivním a reálným světem	jazykové, kompoziční a tematické prostředky výstavby literárního díla		
	jednoduše popisuje strukturu lit. díla, vlastními slovy interpretuje text			
	specifikuje jednotky vyprávění (časoprostor, vypravěč, postavy)			
VYBRANÁ VÝVOJOVÁ OBDOBÍ NÁRODNÍ I SVĚTOVÉ LITERATURY	vyhledává informace v knihovně i v jiných informačních zdrojích	významné literární osobnosti		
	uvádí vybrané lit. směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře		4.1	DEJ, VYV - umělecké slohy

KVARTA

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
VÝVOJOVÁ OBDOBÍ NÁRODNÍ A SVĚTOVÉ LITERATURY	rozpoznává základní rysy individuálního stylu autora	významné literární osobnosti		
	formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení			
	uceleně reprodukuje přečtený text, popisuje strukturu a jazyk lit. díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	interpretace literárního díla	1.6, 2.1, 2.2, 3.2	DEJ, OBV - výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, výchova občana v dem. společnosti
	tvoří vlastní text podle svých schopností		1.10	OBV - problémy v mezilidských vztazích

KVINTA

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
UMĚNÍ A JEHO POSLÁNÍ	rozeznává jednotlivé druhy umění	vznik umění		ZSV, DEJ, VYV
	vnímá estetickou funkci umění	různé druhy umění (např. dynamické, statické, užité)	1.1	
	postupně si vytváří vlastní hodnotový systém			
ZÁKLADY LIT. VĚDY	objasní rozdíly mezi fiktivním světem a světem reálným	literatura a její funkce		
	buduje si vztah k umělecké literatuře	literární věda (literární teorie, kritika, historie)	1.1	
	rozezná umělecký text od neuměleckého			
	chápe rozdílné funkce literární díla			
	rozeznává primární a sekundární literaturu			
VYBRANÉ POJMY LITERÁRNÍ TEORIE	na konkrétních textech popíše specifické znaky a prostředky uměleckého vyjádření	kompozice a jazyk literárního díla		
	vhodně vystihne časoprostor lit. díla	literární druhy a žánry		
	rozezná typy vypravěče (pásmo postav, vypravěče)	přímá a nepřímá pojmenování		
	rozezná kompozici retrospektivní, chronologickou, rámcovou, mozaikovou...	metafora, metonymie, synekdocha, alegorie		
	odlišuje jednotlivé lit. druhy a žánry	úpravy lit. díla (parafráze, parodie..)		

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
	porovná text původní a adaptovaný			
INTERPRETACE LIT. DÍLA	rozumí pojmům lit. interpretace	podstata a cíle literární interpretace		
	využívá čtenářské zkušenosti k orientaci v současném světě k rozvoji vlastní osobnosti	základní zásady interpretace		
	při interpretaci užívá vhodnou terminologii			
	popisuje smysl textu			
	obhájí vlastní postoj			
	promýšlí odlišné interpretace			
	vytvoří myšlenkovou mapu			
PERIODIZACE LITERATURY	vnímá souvislost literárního vývoje se společensko-historickými změnami	etapy vývoje umění		DEJ, VYV
STAROVĚKÁ LIT., STŘEDOVĚKÁ LIT., RENESANCE A HUMANISMUS, BAROKO, KLASICISMUS A OSVÍCENSTVÍ V ČESKÉ A SVĚTOVÉ LITERATUŘE	vnímá souvislosti světové literatury s odpovídajícími etapami literatury české	literární historie		DEJ, VYV
	charakterizuje základní období literárního vývoje ve světě i u nás	vývoj světové a české literatury do konce 18. století		
	vystihne hlavní rysy klíčových uměleckých směrů a proudů	vývoje literárních druhů a žánrů		
	orientuje se v dílech vybraných autorů			
LITERÁRNÍ SOUVISLOSTI	projektové vyučování	miniprojekt z vybraného období vývoje literatury se zohledněním lit. souvislostí (např. mýtus v		

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
		literatuře)		
	vypracuje miniprojekt na zadané téma			
	vyhledá informace (samostatně i ve skupině) z různých zdrojů			
	vhodně prezentuje výsledky své práce + (např. referát, tvořivá dramatika, prezentace v PowerPointu)			
	formuluje dojmy ze své četby (i ze současné lit.)		1.2	
	rozvíjí své čtenářské dovednosti			
	může být aktualizováno pro každý ročník			
	pregnantně formuluje své myšlenky			
	identifikuje vlastní chybu			
	dodrží časový limit pro prezentaci své práce			
	přehledně uspořádá získané informace			
	dbá na jazykovou správnost projevu psaného i mluveného			

SEXTA

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
PREROMANTISMUS	porovná preromantismus s osvícenským racionalismem	významné osobnosti (zejména Goethe)		
	pochopí nástup citovosti a fantastičnosti do literární tvorby			
NÁR. OBROZENÍ	vysvětlí specifičnost vývoje české literatury a vyloží její postavení v kontextu lit. světové	historické souvislosti		DEJ, VYV
	charakterizuje postavení českého jazyka v jednotlivých obdobích NO	jednotlivé fáze NO	2.4	
	orientuje se základech české prozodie	evropský společenský a kulturní vývoj		
		základní pojmy (např. RKZ, slovanská vzájemnost, slavistika, almanach, divadlo, vztah k folklóru		
		výrazné osobnosti (Dobrovský, Jungmann, Kollár, Palacký, Čelakovský)		
SVĚTOVÁ LITERATURA 19. STOLETÍ	vystihne podstatné rysy romantismu	romantismus		DEJ, VYV, HUV
	pracuje s klíčovými pojmy tohoto období a uplatňuje poznatky literární vědy	charakterizuje námět a žánry		
		romantický hrdina		

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
	<p>srovná objektivitu realistického světa se subjektivismem romantismu, hrdinu romantismu a realismu, žánry, časoprostor, témata, jazyk</p>	realismus		
	vystihne podstatné rysy realismu a naturalismu	společenská a umělecká východiska realismu		
		metoda zobrazení světa (mimetický aspekt literatury)		
		základní pojmy		
		typizace hrdiny, kritický realismus, román, románový cyklus, deskriptivní metoda, naturalismus		
		výrazné osobnosti např. Balzac, Zola, Tolstoj, Dostojevskij, Stendhal		
ČESKÁ LITERATURA 19. STOLETÍ	srovná postavení romantismu a realismu v české a svět. literatuře	romantismus a biedermaier (Erben, Mácha)		
	samostatně interpretuje dram., film. nebo televizní zpracování literárního díla	počátky realismu (Němcová, Havlíček)		
	na základě vlastní četby doloží charakteristické rysy daného směru	básnické generace 2. pol. 19. století (májovci, ruchovci a lumírovci)		
	popisuje specifické prostředky básnického jazyka	próza (historická, venkovská)		
	výrazně čte básnická i prozaická díla	vliv naturalismu		

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
	recituje vybranou báseň daného období	drama a divadlo		
LITERÁRNÍ SOUVISLOSTI	projektové vyučování	např. topos vězení v literatuře		
	vypracuje miniprojekt na zadané téma			
	vyhledá informace (samostatně i ve skupině) z různých zdrojů			
	vhodně prezentuje výsledky své práce + (např. referát, tvořivá dramatika, prezentace v PowerPointu)		1.2	
	formuluje dojmy ze své četby i ze současné lit.)			
	rozvíjí své čtenářské dovednosti			
	může být aktualizováno pro každý ročník			
	pregnantně formuluje své myšlenky			
	identifikuje vlastní chybu			
	dodrží časový limit pro prezentaci své práce			
	přehledně uspořádá získané informace			
	dbá na jazykovou správnost projevu psaného i mluveného			

SEPTIMA

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
PŘELOM STOLETÍ V ČESKÉ A SVĚTOVÉ LITERATUŘE	využívá znalostí o literárních druzích a literárních žánrech při prohloubené interpretaci uměleckého textu vhodně interpretuje různé básnické formy, vyhledá práci s prototextem porovná výrazové prostředky realismu s prostředky moderních básnických směrů chápe pojem rytmus a intonační členění textu	kulturně-historický rámec období krize tradičních hodnot vztah literatura – výtvarné umění nové směry – např. symbolismus, impresionismus, dekadence, secese... anarchobohéma vývoj lit. druhů a žánrů geneze výrazových prostředků (např. symbol, volný verš...) literární kritika, esej výrazné osobnosti - např. Baudelaire, Březina, Gellner, Šalda	2.4	VYV, DEJ
POEZIE, PRÓZA A DRAMA VE SVĚTOVÉ LITERATUŘE DO 2. SVĚTOVÉ VÁLKY	interpretuje s porozuměním vybraná díla uvědomuje si multikulturnost české meziválečné společnosti usměrňuje svoje představy v oblasti národnostní problematiky vysvětlí různé podoby literárního experimentu na základě vlastní četby srovná klasický a moderní román (proměna funkce vypravěče a postav, vnitřní monolog...) chápe podstatu tragična a komična jako způsobu zobrazení a vnímání reality rozpozná existenciální zaměření textu	nové směry (např. surrealismus, dadaismus...) základní pojmy – např. ztracená generace, pražská německá literatura, experimentální literatura, próza proudu vědomí, epické drama výrazné osobnosti – např. Hemingway, Remarque, Kafka, Joyce, Feuchtwanger, T. Mann, St.-Exupéry, Apollinaire	3.3	VYV

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
ČESKÁ LITERATURA DO 2. SVĚTOVÉ VÁLKY	<p>vysvětlí kompoziční principy moderní literatury (asociace...)</p> <p>rozvíjí svou obrazotvornost a originalitu myšlení</p> <p>zhlédne vybraná díla zlatého fondu české kinematografie</p> <p>na základě vlastní četby s porozuměním interpretuje vybraná díla a zasadí je do literárního kontextu</p> <p>charakterizuje vybrané směry</p>	<p>nové směry - např. kubismus, expresionismus, socialistický realismus, poetismus, surrealismus</p> <p>základní pojmy - avantgarda, spirituální poezie, reflexivní lyrika, řeč polopřímá, nevlastní přímá, utopie, baladická próza, psychologický román, ruralisté, Lidové noviny, obraz války, avantgardní divadlo, lyrizované drama</p> <p>výrazné osobnosti - např. Voskovec, Werich, Čapek, Vančura, Hašek, Olbracht, Nezval, Seifert...</p>		VYV, DEJ
LITERÁRNÍ SOUVISLOSTI	<p>vypracuje miniprojekt na zadané téma</p> <p>vyhledá informace z různých zdrojů (samostatně i ve skupině)</p> <p>vhodně prezentuje výsledky své práce (např. referát, čtenářská beseda, plakát, tvořivá dramatika...)</p> <p>pregnantně formuluje své myšlenky</p> <p>dodrží časový limit pro prezentaci</p> <p>identifikuje vlastní chybu, poučí se z ní</p>	<p>miniprojekt z jakéhokoli období vývoje literatury se zohledněním žánrových a tematických souvislostí (např. balada a bal. próza)</p>	1.2	

OKTÁVA

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
SVĚTOVÁ LITERATURA VE 2. POLOVINĚ 20. STOLETÍ	<p>vnímá souvislosti světové literatury se společenským vývojem</p> <p>uvědomuje si roli ideologizace v umění</p> <p>rozpozná tendenční zaměření textu</p> <p>na základě vlastní četby doloží základní rysy probíraných uměleckých směrů</p> <p>své čtenářské zážitky formuluje s využitím vhodné literárněvědné terminologie</p> <p>poznatky z literatury tvořivě kombinuje s poznatky z jiných druhů umění (film, výtvarné umění)</p> <p>identifikuje využívané prototexty (intertextovost) a texty v přechodném pásmu mezi poezií a prózou</p> <p>pracuje s pojmy archetyp, literární typ</p> <p>postihne smysl textu</p> <p>využívá dovedností z komunikační výchovy</p> <p>vhodně argumentuje, promýšlí argumentační strategie komunikačních partnerů</p> <p>samostatně pracuje s odbornou literaturou, případně i s literárními časopisy</p> <p>své poznatky a dovednosti si ověřuje v různých typech testových úloh</p> <p>prezentuje zasvěceně svého oblíbeného autora</p>	<p>charakteristika období, výrazné mezníky literární a politické</p> <p>Pojmy: neorealismus, socialistický realismus, magický realismus, postmoderna, existencialismus, rozhněvaní mladí muži, beat generation, absurdní drama, antiutopie, triviální a braková literatura, totalita, holokaust, obraz války</p> <p>výrazné osobnosti - např. Camus, Solženicyn, Orwell, Eco, Styron, Kerouac, Beckett...</p>	2.4, 3.2	DEJ, VYV

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
ČESKÁ LITERATURA OD 2. POLOVINY 20. STOLETÍ DO SOUČASNOSTI	<p>pracuje s autentickými materiály (projevy, recenze...) vnímá souvislosti světové literatury s literaturou českou vysvětlí specifičnost vývoje české literatury rozpozná využití literatury jako nástroje moci na konkrétních příkladech z vlastní četby popíše specifické prostředky básnického a prozaického jazyka rozliší umělecký text od neuměleckého rozvíjí své čtenářské dovednosti uvědomuje si možnost čerpat obohacení z literatury v průběhu celého života rozliší literaturu vážnou, tzv. střední proud a brak, obhájí svůj postoj rozvíjí svůj individuální styl</p>	<p>výrazné literární a historické mezníky poválečného období ideologizace umění proměny témat a žánrů v souvislosti s vývojem společnosti pojmy: schematismus, underground, experimentální literatura, absurdní drama, literární kritika, cenzura, samizdat, normalizace, oficiální a neoficiální literatura, holokaust výrazné osobnosti - např. Kolář, Kundera, Škvorecký, Seifert, Holan, Lustig, Havel, Černý, Hrabal, Pavel, Skácel, Urban, Topol, Hůlová, Balabán, Legátová...</p>	5.5	DEJ, VYV
LITERÁRNÍ SOUVISLOSTI	<p>vypracuje miniprojekt na zadané téma vyhledá informace (samostatně i ve skupině) vhodně prezentuje výsledky své práce (např. referát, čtenářská beseda, plakát, tvořivá dramatika) formuluje dojmy ze své četby své poznatky přehledně zpracuje (tabulka, myšlenková mapa, výpisek apod.) dodrží časový limit pro prezentaci identifikuje vlastní chybu a poučí se z ní</p>	<p>miniprojekt z jakéhokoli období vývoje literatury se zohledněním žánrových a tematických souvislostí (např. podoby románu, vývoj novely)</p>	1.2	

5.1.2 Jazyková výchova**PRIMA**

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
TVAROSLOVÍ	správně třídí slovní druhy tvoří spisovné tvary slov, rozlišuje základní významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí v písemném projevu částečně zvládá pravopis lexikální, morfologický a slootovorný	slovní druhy ohebné, neohebné		
STAVBA SLOVA	v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, morfologický a slootovorný	slootovorný základ, přípona, předpona, střídání hlásek při odvozování, skupiny hlásek při odvozování, zdvojené souhlásky skupiny bě-bje, vě-vje, mě-mně, předpony s-/se-, z-/ze-, vz-/vze-, předložky s/se, z/ze i/y po obojetných souhláskách		
ZVUKOVÁ STRÁNKA JAZYKA	spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova správně intonuje a používá slovní přízvuk	zvuková stránka slova a věty, spisovná výslovnost tempo, pauzy slovní přízvuk		
OBEČNÉ VÝKLADY O JAZYCE	rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu	jazyk a jeho útvary, SSČ, PČP		

SEKUNDA

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
TVAROSLOVÍ	tvoří spisovné tvary slov a vhodně je používá v různých komunikačních situacích správně třídí slovní druhy	ohebné a neohebné slovní druhy odchytky v tvarech subst. skloňování příjmení slovesné tvary užívání vztažných zájmen		
PRAVOPIS	v písemném projevu zvládá pravopis morfologický, slovtvorný i lexikální	psaní velkých písmen		
SLOVOTVORBA A SLOVNÍ ZÁSOBA	samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a dalšími příručkami, rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov	slovtvorný základ způsoby tvoření slov		
SKLADBA	částečně zvládá pravopis syntaktický v méně složitých souvětích	věta dvojčlenná, jednočlenná ,větný ekvivalent souvětí, druhy vedlejších vět větné členy		

TERCIE

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
OBECNÉ VÝKLADY	samostatně pracuje s Pravidly	útvary českého jazyka		

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
O JAZYCE	českého pravopisu a se Slovníkem spisovné češtiny a dalšími slovníky a příručkami rozlišuje spisovný jazyk, obecnou češtinu a nářečí a zdůvodní jejich užití	čeština jako slovanský jazyk		
NAUKA O SLOVNÍ ZÁSOBĚ	rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpozná přenesená pojmenování, zejména ve frazémeh	tvoření slov víceslovná pojmenování přenášení pojmenování slova přejatá, jejich výslovnost a pravopis		
TVAROSLOVÍ	správně třídí slovní druhy tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, morfologický a slovotvorný	skloňování přejatých jmen obecných skloňování cizích vlastních jmen slovesný vid		
SKLADBA	v písemném projevu zvládá pravopis syntaktický ve větě jednoduché a v méně složitých souvětích rozlišuje druhy vět v souvětí a vhodně je využívá při různých komunikačních situacích	přímá a nepřímá řeč zápor významový poměr mezi jednotlivými složkami v několikanásobném větném členu větné členy v přístavkovém vztahu souvětí podřadné souvětí souřadné významový poměr mezi větami		

KVARTA

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
OBECNÉ VÝKLADY O ČESKÉM JAZYCE	rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití,	jazyky slovanské útvary českého jazyka		
TVAROSLOVÍ	správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci v písemném projevu zvládá pravopis slovotvorný, morfologický a lexikální	ohebné a neohebné slovní druhy přechodníky		
STAVBA SLOVA A SLOVOTVORBA	rozlišuje způsoby tvoření slov a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvorby českých slov rozpozná přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh	stavba slova a tvoření slov pravopis slovotvorný		
VÝZNAM SLOVA	správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	slova jednoznačná a mnohoznačná synonyma, antonyma, homonyma odborné názvy		
ZVUKOVÁ STRÁNKA JAZYKA	samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný a morfologický ve větě jednoduché a v méně složitých souvětích	hláskosloví, hlásky znělé a neznělé zvuková stránka věty psaní a výslovnost slov přejatých		
SKLADBA	v písemném projevu zvládá pravopis syntaktický ve větě jednoduché a v méně složitých souvětích	věta jednoduchá, souvětí větný ekvivalent větné členy		

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
	rozlišuje druhy vět a větné ekvivalenty a vhodně je využívá v různých komunikačních situacích dodržuje správný slovosled			

KVINTA

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
ÚVOD DO STUDIA JAZYKA	vysvětlí pojem jazyk, řeč, objasní vztah myšlení a jazyka, češtiny a slovanských jazyků zařadí evropské jazyky, romštinu	Jazyk, řeč, jazyková komunikace, myšlení a jazyk, národní jazyk a jeho útvary, čeština a slovanské jazyky, jazyková kultura, základní vývojové tendence	1.1, 1.3, 2.2, 3.3	ZSV, DEJ, BIO
	objasní základní pojmy jazykovědy	Lingvistika, gramatika, fonetika, syntax, lexikologie, stylistika, etymologie,		
NAUKA O ZVUKOVÉ STRÁNCE JAZYKA	objasní základní pojmy z fonetiky a z fonologie	System českých hlásek, zásady správné výslovnosti		
	prokáže praktickou znalost správné výslovnosti			
	vhodně využívá zvukové prostředky řeči			
NAUKA O GRAFICKÉ STRÁNCE JAZYKA	prokáže na samostatném písemném projevu znalost zásad českého pravopisu	Písmo, jeho vznik, vývoj, druhy, základní principy českého pravopisu vyjmenovaná slova, velká písmena, shoda podmětu s přísudkem, pravopis přídavných jmen, psaní předpon, psaní slov přejatých		

SEXTA

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
NAUKA O SLOVNÍ ZÁSOBĚ A TVOŘENÍ SLOV	v písemném i mluveném projevu volí vhodné výrazové prostředky ve svém projevu uplatňuje znalost zásad českého pravopisu, tvarosloví a slovtvorných principů českého jazyka	Jednotky slovní zásoby, významové vztahy mezi slovy, rozšiřování slovní zásoby, způsoby tvoření slov, druhy pojmenování, změny ve slovní zásobě, slovtvorný a morfemtický rozbor slova, přímé a nepřímé pojmenování, práce se slovníky	1.3	
	ovládá rozvrstvení slovní zásoby, používá vhodně jazykové prostředky – spisovné a nespisovné	Slovní druhy a jejich mluvnické kategorie a tvary		
	vysvětlí frazeologická spojení, přenesená pojmenování			
	pracuje s jazykovými příručkami			
GRAFICKÁ STRÁNKA JAZYKA	prokáže na samostatném písemném projevu znalost zásad českého pravopisu	Psaní velkých písmen, interpunkce		

SEPTIMA

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
SKLADBA	využívá znalostí o větných členech a jejich vztazích, o aktuálním členění výpovědi a o druzích vět podle postoje mluvčího	Základní principy větné stavby, větné členy Výpověď, aktuální členění výpovědi Souvětí, základy valenční a textové syntaxe Nepravidelnosti větné stavby	1.4	
	používá různé prostředky textové návaznosti, dbá na srozumitelnost, přehlednost a logickou souvislost			
	uplatňuje členění textu			
GRAFICKÁ STRÁNKA JAZYKA	ve svém projevu samostatně uplatňuje znalost zásad českého pravopisu syntaktické principy českého jazyka	Interpunkce v celém rozsahu i s obtížnějšími případy		

OKTÁVA

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
ÚVOD DO OBECNÉ JAZYKOVĚDY	chápe praktické využití jazykovědy uvědomuje si genetickou a typologickou příbuznost jazyků	Mluvnická typologie jazyků Mluvnické typy flexivní, izolační, aglutinační		
HISTORICKÝ VÝVOJ ČEŠTINY, PŘEHLED VÝVOJE NAŠÍ JAZYKOVĚDY	na vybraných textech vyloží základní rysy češtiny a vysvětlí zákonitosti jejího vývoje i současné vývojové tendence	Základní vývojové tendence českého jazyka Jazyková kultura Významné osobnosti české jazykovědy od počátků do současnosti	1.4	

5.1.3 Komunikační a slohová výchova

PRIMA

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
PROJEVY MLUVENÉ	dorozumívá se kultivovaně a výstižně, uplatňuje své názory a osobní postoj	zásady komunikace	1.8	HUV - hlasová hygiena
	odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky	mluvní cvičení		
	využívá zásad komunikace a pravidel dialogu			
	vhodně užívá verbálních a nonverbálních prostředků řeči			
ADMINISTRATIVNÍ A PUBLICISTICKÉ ÚTVARY	vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke komunikačnímu záměru mluvčího	zpráva, oznámení, pozvánka, objednávka		OBV - kulturní život
DOPIS	využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu	dopis osobní		OBV - mezilidská komunikace
	uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel	dopis úřední		
PRÁCE S ODBORNÝM TEXTEM	využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří osnovu, výpisky nebo výtah z přečteného textu	výpisky výtah		Přírodovědné předměty - učebnicové texty
POPIS	vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke komunikačnímu záměru mluvčího	popis statický a dynamický		OBV - naše škola, obec, vlast

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
VYPRAVOVÁNÍ	dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	vypravování	1.5	OBV - mezilidské vztahy

SEKUNDA

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
PROJEVY MLUVENÉ	dorozumívá se kultivovaně, výstižně	zásady komunikace	1.8	HUV - hlasová hygiena
	odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky	mluvní cvičení		
	využívá zásad komunikace a pravidel dialogu			
	vhodně užívá verbálních a nonverbálních prostředků řeči			
	uplatňuje své názory a osobní postoj			
PRÁCE S TEXTEM	využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří osnovu, výpisky nebo výtah z přečteného textu	výtah osnova		Přírodovědné předměty – populárně-naučné texty
ADMINISTRATIVNÍ A PUBLICISTICKÉ ÚTVARY	dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	žádost		OBV – veřejný život
ŽIVOTOPIS	uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	souvislý a strukturovaný životopis		OBV – sebepoznání a sebepojetí
VYPRAVOVÁNÍ	využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu	vypravování	1.5	OBV - vnitřní svět člověka
POPIS, LÍČENÍ		popis výrobku		
		popis pracovního		

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
		postupu		
		subjektivně zabarvený popis (líčení)		
CHARAKTERISTIKA	učí se poznávat ostatní	popis osoby charakteristika	1.2	OBV - vztahy mezi lidmi

TERCIE

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
PROJEVY MLUVENÉ	odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky, využívá zásad komunikace a pravidel dialogu, vhodně užívá verbálních a nonverbálních prostředků řeči	zásady komunikace	1.8	OBV - vztahy mezi lidmi, komunikace
	uplatňuje své názory a osobní postoj	mluvní cvičení		HUV - hlasová hygiena
CHARAKTERISTIKA	učí se sebehodnocení	charakteristika	1.2	OBV – vztahy mezi lidmi
	uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování		3.3	OBV – sebezpoznání a sebehodnocení
	využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem			
POPIS	dodržuje pravidla mezivětného navazování, rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení	subjektivně zbarvený popis		VYV – vnímání uměleckého díla
	dorozumívá se kultivovaně, výstižně odlišuje spisovný a nespisovný projev			CJL literatura – inspirace v literatuře
PRÁCE S ODBORNÝM TEXTEM	zachycuje nejdůležitější a nejzajímavější myšlenky daného textu	práce s populárně-naučnými texty	5.3	ICT – vyhledávání informací na internetu

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
	výstižně a přehledně zpracovává texty, vytvoří osnovu, výpisky nebo výtah z přečteného textu, užívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu	výklad		Přírodovědné předměty – odborné a populárně naučné texty
ÚVAHA	odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	úvaha	1.10	OBV – společenský život, umění obhajovat vlastní názor
	uplatňuje své názory a osobní postoj	argumentace, obhajování vlastních názorů		

KVARTA

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
PROJEVY MLUVENÉ	dorozumívá se kultivovaně, výstižně, odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky	mluvní cvičení	1.8	OBV – mezilidské vztahy a komunikace
	vhodně užívá verbálních i nonverbálních prostředků řeči			HUV – hlasová hygiena
	využívá zásad komunikace a pravidel dialogu, uplatňuje své názory a osobní postoj			
OBECNÉ POUČENÍ O SLOHU	rozezná objektivní a subjektivní slohotvorné činitele	zpracování námětu pro odlišné cíle dorozumívání		CJL literatura – stylistické rozbory ukázek
	rozpozná a navzájem rozliší jednotlivé funkční styly			
	využije jednotlivé slohové postupy v různých funkčních stylech			
VYPRÁVĚCÍ SLOHOVÝ POSTUP	odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	vypravování	5.4	OBV – vnitřní svět člověka
	uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování			
	využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému projevu			

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
POPISNÝ SLOHOVÝ POSTUP SUBJEKTIVNĚ ZABARVENÝ POPIS CHARAKTERISTIKA	vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	popis složitějších předmětů		Přírodovědné předměty – odborné a populárně-naučné texty
	vystihuje osobní vztah k popisované skutečnosti, v subjektivně zabarveném popisu vhodně využívá uměleckých jazykových prostředků	popis složitějších pracovních postupů, líčení		FYZ, CHE, BIO - popis pokusu
	učí se sebehodnocení, využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému projevu	charakteristika		
VÝKLADOVÝ SLOHOVÝ POSTUP	zachycuje nejdůležitější a nejzajímavější myšlenky daného textu, rozpozná výklad v populárně-naučném a odborném textu	užití výkladu v populárně-naučném textu	5.4	Přírodovědné předměty – populárně-naučné a odborné texty
	výstižně a přehledně zpracovává text uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel	referát		
ÚVAHA	uplatňuje své názory a osobní postoj	vypracování úvahy na dané téma	1.10	OBV – společenské vztahy
PROSLOV A DISKUSE	zapojí se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu	proslov diskuse	1.10	OBV – mezilidské vztahy, komunikace
PUBLICISTICKÉ	využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky	článek		ICT –

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
ÚTVARY	i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	fejton		vyhledávání informací na internetu
	rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujme k ní kritický postoj			ICT - zpracování vlastních prací na počítači

KVINTA

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
NAUKA O SLOHU	vysvětlí vztah stylistiky k ostatním lingvistickým vědám	Stylistika předmět a obor studia	1.3	ZSV
	vhodně využívá jazykové prostředky s ohledem na komunikační situaci	Jazykové prostředky textové výstavby		
	posoudí kompozici textu, umí odstranit kompoziční nedostatky	Kompozice textu		
	rozliší subjektivní a objektivní slohotvorné činitele, vhodně je využije s ohledem na komunikační situaci	Slohotvorní činitele		
KOMUNIKAČNÍ SDĚLNOST PROJEVU	odliší jednotlivé funkční styly, využívá vhodné slohové postupy a útvary s ohledem na komunikační situaci, jazykové prostředky přizpůsobí jednotlivým funkčním stylům	Funkční styly, slohové postupy a útvary, jazykové prostředky funkčních stylů	1.3	
PROSTĚSDĚLOVACÍ STYL	rozliší jednotlivé útvary prostěsdělovacího stylu, využívá informační slohový postup	Funkce a slohové útvary prostěsdělovacího stylu, informační slohový postup	1.3	
	vhodně využívá jazykové prostředky s ohledem na komunikační situaci	Mluvené útvary prostěsdělovacího stylu (představování, telefonní rozhovor, dialog)		
	v písemném projevu volí vhodné výrazové prostředky s ohledem na komunikační situaci, používá základní psané útvary prostěsdělovacího stylu	Psané útvary prostěsdělovacího stylu (zpráva, oznámení, žádost, dopis, e-mail, tiskopisy, pozvánka, inzerát, návod, omluva)		

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezov á témata	MP vazby
KREATIVNÍ PSANÍ	vhodně využívá nabytých poznatků k vlastní tvůrčí činnosti	Vlastní tvorba	1.1	

SEXTA

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
PUBLICISTICKÝ STYL	vyhodnotí kvalitu informací z různých zdrojů, zhodnotí vliv médií na společnost a na vlastní jednání	Funkce publicistického stylu	1.4, 2.4, 5.1 – 5.5	ZSV
	rozpozná jednotlivé útvary publicistického stylu, žánry psané a mluvené publicistiky	Útvary publicistického stylu	Výchova demokratického občana	ZSV
KOMPOZICE A JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY PUBLICISTICKÉHO STYLU	vyhledá hlavní informace v textech psané publicistiky, rozezná společenskou a estetickou hodnotu publicistických textů, posoudí vhodnost kompozice a jazykových prostředků jednotlivých publicistických útvarů	Analýza textů	Osobnostní a sociální výchova	ZSV
ÚTVARY PUBLICISTICKÉHO STYLU	napíše novinovou zprávu, analytický článek, fejeton, reportáž výběrově; efektivně a samostatně používá různé informační zdroje	Zpráva, analytický článek, fejeton, reportáž		
KREATIVNÍ PSANÍ	vhodně využívá nabytých poznatků k vlastní tvůrčí činnosti	Vlastní tvorba	1.1	

SEPTIMA

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
ODBORNÝ STYL	seznámí se se základními rysy odborného stylu, posoudí využitelnost jednotlivých útvarů odborného stylu v praxi	Funkce a charakteristika odborného stylu	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	přírodovědné předměty
	rozpozná jednotlivé útvary odborného stylu, posoudí je z hlediska využití slohových postupů, jazykových prostředků a kompoziční výstavby	Útvary odborného stylu	Environmentální výchova	BIO
KOMPOZICE A JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY ODBORNÉHO STYLU	využívá svých znalostí k všestranné analýze textu, posoudí vhodnost kombinace slohových postupů, kompozice textu a užitých jazykových prostředků, svá tvrzení argumentačně podpoří	Analýza textů odborného stylu		
VYBRANÉ ÚTVARY ODBORNÉHO STYLU	efektivně a samostatně používá různé informační zdroje slovníky, encyklopedie, internet, správně využívá slohové postupy a jejich kombinace při tvorbě textu, umí využít vhodné jazykové prostředky a text správně a přehledně rozčlenit	Odborný popis, výklad, odborná úvaha		
KREATIVNÍ PSANÍ	vhodně využívá nabytých poznatků k vlastní tvůrčí činnosti	Vlastní tvorba	1.1	

OKTÁVA

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
ADMINISTRATIVNÍ STYL	rozpozná jednotlivé útvary administrativního stylu, posoudí je z hlediska funkčnosti a srozumitelnosti	Funkce a základní charakteristika administrativního stylu	1.3	ZSV
	využije vhodných kompozičních postupů a jazykových prostředků při tvorbě jednotlivých útvarů administrativního stylu	Kompozice a jazykové prostředky útvarů administrativního stylu		ZSV, IVT
	volí vhodné výrazové prostředky podle jejich slohotvorného rozvrstvení, funkce a ve vztahu k dané situaci	Psané útvary administrativního stylu (úřední dopis, elektronická pošta, strukturovaný životopis)		
	v mluveném projevu volí vhodné výrazové prostředky s ohledem na danou situaci, kontext a adresáta	Profesní konverzace (pohovor, diskuse, sjednání pracovní schůzky)		
UMĚLECKÝ STYL	rozpozná jednotlivé útvary uměleckého stylu, posoudí je z hlediska jejich estetické funkce	Funkce a základní charakteristika uměleckého stylu, jednotlivé útvary	1.1	ZSV
	rozpozná jednotlivé kompoziční postupy uměleckého stylu, posoudí jejich funkčnost	Kompozice útvarů uměleckého stylu, základní typy kompoziční výstavby uměleckých textů		ZSV, DEJ
	všímá si pestrosti slovní zásoby v útvarech uměleckého stylu, posoudí jejich vhodnost a funkčnost	Jazykové prostředky útvarů uměleckého stylu		ZSV, DEJ

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
	volí vhodné výrazové prostředky a kompoziční postupy při tvorbě vybraných útvarů uměleckého stylu	Vybrané útvary uměleckého stylu (umělecký popis, umělecké vyprávění)		
ŘEČNICKÝ STYL	seznámí se se základními rysy a útvary řečnického stylu, posoudí je z hlediska jejich funkčnosti s ohledem na situaci a adresáta	Funkce a základní charakteristika řečnického stylu a jeho útvary	1.1, 1.3	ZSV
	rozpozná jednotlivé kompoziční postupy řečnického stylu, posoudí vhodnost zvolených jazykových prostředků, analyzuje text řečnického stylu po stránce srozumitelnosti, kompozice a vhodnosti jazykových prostředků	Kompozice a jazykové prostředky útvarů řečnického stylu, analýza textů řečnického stylu	Mediální výchova	ZSV
	v mluveném projevu využívá základní principy rétoriky, volí adekvátní komunikační strategie, respektuje partnera, umí polemizovat a dovede se bránit manipulativní komunikaci, vhodně využívá nonverbální prostředky komunikace	Vybrané útvary řečnického stylu (projev a proslov, přednáška, diskuse)		
ESEJISTICKÝ STYL	seznámí se se základními rysy esejistického stylu, posoudí jejich specifčnost z hlediska využití slohových postupů a funkčních stylů	Esej jako specifický slohový útvar		ZSV, DEJ
	rozpozná jednotlivé kompoziční postupy esejistického stylu, posoudí vhodnost zvolených jazykových prostředků, analyzuje text eseje po stránce kompoziční a jazykové	Kompozice a jazykové prostředky eseje, ukázky esejí		ZSV, DEJ
NAUKA O	posoudí druh textu, jeho tematickou	Obecné poučení o textu,	1.1, 1.3	ZSV

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
KOMUNIKACI	výstavbu a smysl, všímá si koherence textu, jeho rozvíjení a členitosti, pozná vztah mezi souvisejícími texty	vymezení pojmu text, druhy textu a jeho základní rysy		
	tvoří dokumenty se správnou úpravou (výběr fontu, nadpisy, zvýrazňování částí textů, formátování odstavců)	Zásady typografie a normy tištěného dokumentu		
	rozpozná jednotlivé druhy komunikace a manipulační postupy v komunikaci, agresivní a manipulační komunikaci se umí úspěšně bránit, nepodléhá submisivitě, umí využít zásad asertivní komunikace	Druhy komunikace (agresivní, submisivní, asertivní), manipulační postupy v komunikaci		
	rozpozná základní prostředky neverbální komunikace, umí respektovat komunikačního partnera a sám vhodně využívat přiměřených gest a mimiky	Základy nonverbální komunikace		
KREATIVNÍ PSANÍ	vhodně využívá nabytých poznatků k vlastní tvůrčí činnosti	Vlastní tvorba	1.1	

5.2. Cizí jazyky

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast **Jazyk a jazyková komunikace** je realizována vzdělávacími obory Český jazyk a literatura a Cizí jazyk. V naší škole se cizí jazyky vyučují v povinných předmětech anglický jazyk, německý jazyk a francouzský jazyk. Anglický jazyk je vyučován od primy osmiletého studia, německý a francouzský jazyk se vyučují jako volitelný Další cizí jazyk od tercie osmiletého studia. Na vyšším gymnáziu studují všichni žáci povinně anglický jazyk od prvního ročníku čtyřletého gymnázia, studenti osmiletého gymnázia studují anglický jazyk od primy a v tomto studiu na vyšším gymnáziu (od kvinty) pokračují. Zároveň si žáci volí v prvním ročníku čtyřletého studia a v tercii osmiletého studia druhý cizí jazyk, a to z možností německý, francouzský nebo ruský jazyk. Od 3. ročníku a septimy je pro žáky povinná konverzace alespoň z jednoho cizího jazyka, vybrat si mohou mezi Konverzací v anglickém jazyce, Konverzací v německém jazyce, Konverzací ve francouzském jazyce a Konverzací v ruském jazyce. Kromě povinné konverzace mohou žáci navštěvovat ještě druhou konverzaci jako nepovinný předmět.

Hlavním cílem je vybavit žáky znalostmi a dovednostmi, které jim umožní správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim a vhodně se vyjadřovat. Tyto dovednosti mají poskytnout žákům živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa. Osvojování cizích jazyků přispívá ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje žákovo vědomí nutnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci školy na mezinárodních projektech. Požadavky na vzdělávání v cizích jazycích vycházejí ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, vzdělávání v Dalším cizím jazyce směřuje k dosažení úrovně A2 na nižším gymnáziu a úrovně B1 na vyšším gymnáziu. Na úrovni B1 žák rozumí přiměřeně náročným textům globálně i v detailech, je schopen se vyjadřovat písemně i ústně v situacích, které odpovídají jeho postavení, čte s porozuměním středně náročné odborné texty a texty umělecké, zapojí se do diskuse, je schopen argumentovat a obhajovat své názory, umí vyjádřit své emoce a postoje. Porozumí plynulému a srozumitelnému hovoru rodilých mluvčích, telefonickému rozhovoru, záznamu či jinak reprodukovanému textu. Bez problému pracuje s cizojazyčnými příručkami, encyklopediemi i internetem.

Výuka probíhá v dělených třídách, čímž je umožněn větší prostor pro komunikaci každého žáka a efektivnější způsob

výuky. V menší skupině je též možné pracovat na počítači, ve skupinách či ve dvojicích, a tím aktivně zapojovat co největší množství žáků do výuky.

Pozornost je věnována rozvoji čtyř řečových dovedností, tj. čtení s porozuměním, písemnému a ústnímu vyjadřování a poslechu. Pracuje se s autentickými materiály různého druhu (tištěnými i audiovizuálními), do výuky se zařazuje používání cizího jazyka v oblasti PC a internetu. Prohlubuje se povědomí žáků o kultuře cizích zemí. Vyučující podporuje navazování kontaktů s osobami mluvícími daným jazykem.

Žáci mají také možnost účastnit se partnerských výměn se zahraničními školami a pracovat v mezinárodních studentských projektech. Od 3. ročníku a septimy mohou navštěvovat speciální hodiny pro přípravu na státní zkoušku z anglického a německého jazyka či na mezinárodní zkoušky Zertifikat Deutsch, First Certificate in English.

Žáci, kteří navštěvují hodiny Konverzace v německém jazyce, konverzace v anglickém jazyce a speciální přípravu na státní či mezinárodní zkoušky (Zertifikat Deutsch, FCE), budou připravováni na úroveň B2 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky. Na této úrovni žáci rozumí náročnějším textům do detailů, jsou schopni vyjadřovat se písemně i ústně v různých situacích na velmi dobré úrovni, čtou s porozuměním odborné a umělecké texty, jsou schopni argumentace i v odborně náročnějších situacích. Rozumí plynulému hovoru rodilých mluvčích i různým reprodukovaným textům všech žánrů. Běžně pracují s cizojazyčnými příručkami a internetem.

Obsahem volitelného předmětu Anglická konverzace je výuka historie, geografie, politiky, ekonomiky, kultury a anglické literatury s ohledem na vývoj dané země.

V průběhu studia jsou pořádány exkurze do Goethe institutu (německý jazyk) a do Francouzského institutu, podle zájmu studentů také do německy mluvících zemí.

Časové a organizační vymezení předmětů

Anglický jazyk i druhý cizí jazyk se vyučuje ve všech třídách s tříhodinovou dotací, v primě je hodinová dotace posílena na 4 hodiny týdně. Výuka probíhá většinou v kmenových třídách, k dispozici je učebna jazyků, vybavená audiovizuální technikou, učebna výpočetní techniky a žlutá učebna, vybavená počítači.

Konverzace v cizích jazycích probíhá od 3. ročníku a septimy s dvouhodinovou dotací, speciální hodiny pro přípravu na státní zkoušku z německého jazyka či na zkoušku Zertifikat Deutsch probíhají od 3. ročníku a septimy s jednohodinovou dotací.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- žák je veden k zodpovědnosti za své vzdělávání
- žákům je umožněno osvojit si strategii učení (vhodné způsoby pro efektivní učení, plánování a organizace učení)
- žák je veden k vyhledávání a třídění informací na základě jejich pochopení, propojení a systemizace
- žák je motivován k samostatnému učení a celoživotnímu vzdělávání
- žák je veden k pochopení nutnosti komunikovat v cizím jazyce
- žák je veden k posouzení vlastního pokroku
- žák se umí orientovat v možnostech dalšího vzdělávání v zahraničí

Kompetence k řešení problémů

žák se naučí:

- vnímat problémové situace, rozpoznat a pochopit problém
- řešit problémové situace v cizojazyčném prostředí
- nebát se mluvit cizím jazykem s cizím člověkem
- opsat obsah myšlenky, chybí-li slovní zásoba
- žák je podněcován k tvořivému myšlení a k logickému uvažování při řešení problémů

Kompetence komunikativní

- žák je podněcován k tomu, aby formuloval a vyjadřoval v cizím jazyce své myšlenky a názory, vyjadřoval se na

požadované úrovni v písemném i ústním projevu

- žák se naučí porozumět písemným i ústním sdělením rodilých mluvčích, a to přímým i reprodukováným
- žák je veden k využívání dovedností osvojených v cizím jazyce k navázání kontaktu s osobami z cizojazyčného prostředí
- žák se naučí vyjádřit názor, vést dialog, přiměřeně reagovat
- žák se naučí vhodně používat nonverbální prostředky a chápat jejich odlišnosti v různých kulturách

Kompetence sociální a personální

- žák je veden k rozvíjení schopnosti spolupracovat a pracovat v týmu, upevňovat dobré mezilidské vztahy, a to jak v pracovní skupině ve škole, tak v mezinárodních kontaktech
- žák se naučí respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých
- v cizojazyčném prostředí se žák naučí vyžádat a poskytnout pomoc, radu
- žák se naučí čerpat poučení z toho, co říkají a dělají ostatní

Kompetence občanská

- žák posiluje svoji sebedůvěru a samostatný rozvoj
- žák pozná zvyky v jiných zemích, porovná je s našimi zvyky
- žák je vychováván jako svobodný občan, který plní své povinnosti, uplatňuje svá práva a respektuje práva druhých
- žák je vychováván jako osobnost zodpovědná za svůj život, své zdraví a své životní prostředí
- žák je veden k ohleduplnosti a k ochotě pomoci v různých situacích

Kompetence pracovní (pro nižší gymnázium)

- žák je veden k pozitivnímu vztahu k práci a k učení

- žákovi je poskytnuta pomoc při volbě jeho budoucího povolání, kladen důraz na nutnost znalosti jazyků v mnoha povoláních
- žák se naučí dodržovat vymezená pravidla, plnit povinnosti a závazky, adaptovat se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- žák se naučí přistupovat k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany životního prostředí a ochrany kulturních a společenských hodnot
- žák je podněcován k využívání cizího jazyka k získávání informací z různých oblastí

Kompetence k podnikavosti (pro vyšší gymnázium)

- žák je veden k tomu, aby cílevědomě a zodpovědně s ohledem na své potřeby, předpoklady a možnosti rozhodoval o svém dalším vzdělávání a budoucím profesním zaměření, a to s využitím cizích jazyků i v zahraničí
- žákovi je umožněno rozvíjet svůj osobní a profesní potenciál, využívat příležitosti pro svůj rozvoj v osobním a profesním životě, rozvíjet vlastní iniciativu a tvořivost, chápat nutnost znalosti cizích jazyků v nejrůznějších podnikatelských sférách
- žák se naučí získávat a kriticky vyhodnocovat informace o vzdělávacích a pracovních příležitostech, využívat dostupné zdroje a informace při plánování a realizaci aktivit u nás i v zahraničí
- žák je veden k tomu, aby usiloval o dosažení stanovených cílů, aby průběžně revidoval a kriticky hodnotil dosažené výsledky, korigoval další činnost s ohledem na stanovený cíl
- žák se naučí posuzovat a kriticky hodnotit rizika související s rozhodováním v reálných životních situacích
- žák je veden k chápání podstaty a principů podnikání, k vyhledávání a kritickému posuzování příležitostí k podnikání s ohledem na vlastní předpoklady a realitu tržního hospodářství
- žák je podněcován k využívání cizího jazyka k získávání informací z různých oblastí

- *Kompetence digitální*
- žák je veden k práci s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka, k jejich používání, např. využívání on-line slovníků
- žák je veden k vyhledávání a zpracování informací, samostatnému vyhledávání a snaze posoudit důvěryhodnost cizojazyčného informačního zdroje
- žák je veden k dalšímu digitálnímu zpracování, ukládání, zálohování a sdílení získaných informací a vytváření digitálního obsahu, případně bez opory o jiné zdroje (např. vlastní video nebo prezentace vlastních fotografií)
- žák je veden k uvědomování si existence autorského zákona (při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, nepřisvojuje si cizí práce, cituje zdroje)
- žák je veden k využívání odpovídajících čtenářských strategií vhodných pro digitální čtení a k práci (čtení) v prostřední elektronické obrazovky (posouvání řádků, stránek) a k další práci s textem a informacemi
- žák je motivován k práci v prostředí Clasroom, orientuje se na sdíleném disku, ukládá informace na Google disk, využívá cloudové úložiště

5.2.1 Anglický jazyk

PRIMA

Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
<p>Poslech s porozuměním rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat rozumí a reaguje na jednoduché pokyny, situace a věty</p>	<p>Jazykové prostředky fonetika, abeceda, fonetická transkripce</p> <p>Zvuková a grafická podoba jazyka rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu a slov osvojené slovní zásoby</p> <p>Pravopis základní rozdíly mezi psanou a mluvenou podobou slova</p> <p>Mluvnice rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)</p>	<p>1. - P 1.2 Osobnostní a sociální výchova okruh Sebepoznání a sebepojetí</p> <p>2. - P 1.7 Osobnostní a sociální výchova okruh Mezilidské vztahy</p> <p>3. - P 1.8 Osobnostní a sociální výchova okruh Komunikace</p>	
<p>Čtení s porozuměním rozlišuje mluvenou a grafickou podobu jazyka vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace</p>			
<p>Mluvení zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích mluví o své rodině, kamarádech, škole,</p>			

Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
<p>volném čase a dalších osvojovaných tématech vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života</p> <p>Psaní vyplní základní údaje o sobě ve formuláři napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat reaguje na jednoduché písemné sdělení</p>	<p>Slovní zásoba rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem (knižním i online)</p> <p>Slohové útvary jednoduchý článek o škole, dopis kamarádovi, článek popisující místo, článek o oblíbeném filmu</p> <p>Tematické okruhy rodina, domov, škola, povolání, cestování, nákupy</p> <p>Komunikační situace pozdrav a představení se, rozloučení se, poděkování, žádost, nabídka, pozvání</p>		

SEKUNDA

Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
<p>Poslech s porozuměním rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat rozumí a reaguje v základních komunikačních situacích rozpozná smysl jednoduché, pomalé a jasně vyslovované konverzace rozumí a reaguje na základní instrukce používané při výuce jazyka</p>	<p>Jazykové prostředky fonetika, fonetická transkripce</p> <p>zvuková a grafická podoba jazyka rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu a slov osvojené slovní zásoby</p> <p>Pravopis složitější pravopisné jevy</p>	<p>1. - P 1.2 Osobnostní a sociální výchova okruh Sebepoznání a sebepojetí</p> <p>2. - P 1.7 Osobnostní a sociální výchova okruh Mezilidské vztahy</p> <p>3. - P 1.8 Osobnostní a sociální výchova okruh Komunikace – lidská, komunikace, rozumějící komunikace, přesná komunikace</p> <p>4. - P 1.9 Osobnostní a sociální výchova okruh Kooperace a kompetice</p>	
<p>Čtení s porozuměním vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace vyhledá požadované informace v jednoduchém textu odpoví na otázku související s textem</p>	<p>Mluvnice rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)</p> <p>Slovní zásoba rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem</p>		
<p>Mluvení zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních</p>			

Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
<p>situacích mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života odpovídá na otázky týkající se známých jevů a situací</p>	<p>(knižním i online)</p> <p>Slohové útvary článek o každodenních činnostech, recenze na restauraci, pohlednice z prázdnin, neformální dopis -pozvánka na událost, vypravování</p> <p>Tematické okruhy domov a rodina, škola, bydlení, volný čas, kultura, sport, cestování, stravovací návyky, reálie zemí příslušných jazykových oblastí, počasí, nákupy a móda, péče o zdraví, příroda a město</p>		
<p>Psaní vyplní základní údaje o sobě ve formuláři napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat reaguje na jednoduché písemné sdělení</p>	<p>Komunikační situace pozdrav, rozloučení se, poděkování , omluva a reakce na ni, prosba a žádost, poskytnutí informace o každodenních činnostech, žádost o pomoc, službu, informaci, návrh a rada</p>		

TERCIE

Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
<p>Poslech s porozuměním rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat aktivně používá dvojjazyčný slovník vybere si požadovanou informaci z jednoduché a zřetelné promluvy rozumí instrukcím a požadavkům z oblasti organizace jazykové výuky aktivně používá dvojjazyčný slovník (knižní i online)</p>	<p>Jazykové prostředky fonetika, abeceda, fonetická transkripce zvuková a grafická podoba jazyka rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu a slov osvojené slovní zásoby</p> <p>Pravopis písemná správnost v psaném projevu</p>	<p>1. - P 1.2 Osobnostní a sociální výchova okruh Sebepoznání a sebepojetí</p> <p>2. - P 1.7 Osobnostní a sociální výchova okruh Mezilidské vztahy</p> <p>3. - P 1.8 Osobnostní a sociální výchova okruh Komunikace – lidská, komunikace, rozumějící komunikace, přesná komunikace</p>	
<p>Čtení s porozuměním vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace v jednoduchém textu vyhledá určitou informaci odpoví na otázku související s textem vyhledá známé výrazy a fráze</p>	<p>Mluvnice rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)</p> <p>Slovní zásoba rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem (knižním i online)</p>	<p>4. - P 1.9 Osobnostní a sociální výchova okruh Kooperace a kompetice</p> <p>5. - P 3.2 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Objevujeme Evropu a svět</p> <ul style="list-style-type: none"> • Co je Evropa • jazyková rozmanitost Evr. • ČR a Evropa <p>6. - P 5.4 Enviromentální výchova</p>	

Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
<p>Mluvení zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech aktivně používá slovní zásobu týkající se probíraných tematických okruhů vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života aktivně se zapojí do rozhovoru na známé téma dbá na jazykovou správnost přiměřeně reaguje v komunikačních situacích</p>	<p>Slohové útvary neformální dopis, biografie, popis, vyprávění – reprodukce,</p> <p>Tematické okruhy rodina, škola, bydlení, místo, kde žije, volný čas a zájmová činnost, nákupy a móda, příroda a město, cestování, pocity a nálady, volba povolání, počasí, péče o zdraví, moderní technologie a média, realie zemí příslušných jazykových oblastí,</p> <p>Komunikační situace pozdrav, rozloučení se, poděkování, poskytnutí osobních údajů, prosba a žádost, žádost o pomoc, službu, informaci, souhlas, nesouhlas, vyjádření názoru</p>	okruh Vztah člověka k prostředí Člověk a prostředí	
<p>Psaní vyplní základní údaje o sobě ve formuláři napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat reaguje na jednoduché písemné sdělení</p>			

KVARTA

Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
<p>Poslech s porozuměním rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat odvodí pravděpodobný význam neznámých slov z kontextu vybere si požadovanou informaci z jednoduché a zřetelné promluvy rozumí instrukcím a požadavkům z oblasti organizace jazykové výuky aktivně používá dvojjazyčný slovník osvojí si základy práce s výkladovým(definičním) slovníkem</p>	<p>Zvuková a grafická podoba jazyka rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu a slov osvojené slovní zásoby</p> <p>Pravopis písenná správnost v psaném projevu</p> <p>Mluvnice rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)</p>	<p>1. - P 1.2 Osobnostní a sociální výchova okruh Sebepoznání a sebepojetí</p> <p>2. - P 1.7 Osobnostní a sociální výchova okruh Mezilidské vztahy</p> <p>3. - P 1.8 Osobnostní a sociální výchova okruh Komunikace – lidská, komunikace, rozumějící komunikace, přesná komunikace</p> <p>4. - P 1.9 Osobnostní a sociální výchova okruh Kooperace a kompetice</p>	
<p>Čtení s porozuměním vyhledává požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace v textu vyhledá určitou informace a dále s ní pracuje přečte i text týkající se méně známého tématu</p>	<p>Slovní zásoba rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písenné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem (knižním i online)</p> <p>Slohové útvary</p>		

Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
<p>Mluvení zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech aktivně používá slovní zásobu týkající se probíraných tematických okruhů vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života aktivně se zapojí do rozhovoru na známé téma dbá na jazykovou správnost přiměřeně reaguje v komunikačních situacích vyžádá si jednoduchou informaci</p>	<p>článek o události, vyjadřující názor, neformální dopis – rada, popis, formální dopis - doporučení</p> <p>Tematické okruhy domov a rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport a péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, svátky a tradice, volba povolání, příroda a město, životní prostředí, cestování, realie zemí příslušných jazykových oblastí</p> <p>Komunikační situace pozdrav, rozloučení se, poděkování, omluva a reakce na ni, prosba a žádost, rozkaz, žádost o pomoc, službu, informaci, souhlas, nesouhlas, stížnost, vyjádření názoru, jednoduchý argument</p>		
<p>Psaní vyplní základní údaje o sobě ve formuláři napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat reaguje na jednoduché písemné sdělení</p>			

KVINTA

Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezov á témata	MP vazby
<p>Porozumění a poslech rozumí hlavním myšlenkám poslechu na známé téma, pochopí hlavní smysl autentické konverzace pomalu a zřetelně vyslovované, pochopí hlavní smysl textu v učebnici, pochopí hlavní smysl jednoduššího autentického materiálu, rozumí pokynům a instrukcím týkajících se organizace jazykového vyučování, adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích osvojí si práci se slovníky</p>	<p>Jazykové prostředky fonetika pravopis gramatické kategorie (podstatná jména, členy, počitatelnost přídavná jména, základní časy, pořádek slov) slovní zásoba (synonyma, antonyma, fráze , kolokace, slovtvorba)</p> <p>Tematické okruhy rodina a vztahy, lidé v mém okolí , osobnost, škola, práce, volný čas, životní styl</p>	1.1 - 1.3	
<p>Čtení čte srozumitelně kratší i delší texty za účelem sdělení obsahu či nějaké informace vyhledává v textu hlavní myšlenky, detailní informaci, orientuje se v textu z učebnice, přečte adaptované dílo z anglické literatury přiměřené náročnosti</p>	<p>Komunikační situace pozdrav, představení se, rozloučení , poděkování, blahopřání, omluva, pozvání , návrh, odmítnutí kratší i delší písemný projev</p>		
<p>Mluvení stručně vyjádří svůj názor na předem známé téma či jednodušší problematiku, reprodukuje přečtený či vyslechnutý text, v němž se vyskytuje známá slovní zásoba, sestaví souvislé sdělení související s probíranými tematickými okruhy, adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích, zapojí se do jednoduché konverzace a udržuje ji</p>			

SEXTA

Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezov á témata	MP vazby
<p>Porozumění a poslech rozumí hlavním myšlenkám poslechu na známé téma, pochopí hlavní smysl autentické konverzace pomalu a zřetelně vyslovované, pochopí hlavní smysl textu v učebnici, pochopí hlavní smysl jednoduššího autentického materiálu, rozumí pokynům a instrukcím týkajících se organizace jazykového vyučování, adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích, osvojí si práci se slovníky</p>	<p>Jazykové prostředky fonetika pravopis gramatické kategorie (podstatná jména, členy, počitatelnost přídavná jména, základní i složitější časy a gramatické konstrukce, frazeologie, frázová slovesa, pořádek slov slovní zásoba (synonyma, antonyma, předložkové vazby, kolokace, slovotvorba), souvětí,</p>	1.1, 1.3, 2.4	
<p>Čtení čte srozumitelně kratší i delší texty za účelem sdělení obsahu či nějaké informace vyhledává v textu hlavní myšlenky, detailní informaci, orientuje se v textu z učebnice, přečte adaptované dílo z anglické literatury přiměřené náročnosti identifikuje strukturu textu, vyhledá nebo odvodí neznámé výrazy</p>	<p>Tematické okruhy rodina a vztahy, lidé v mém okolí, osobnost, škola, práce, volný čas, životní styl</p> <p>Komunikační situace pozdrav, představení se, rozloučení, poděkování, blahopřání, omluva, pozvání, návrh, odmítnutí, orientace v místě kratší i delší písemný projev</p>		
<p>Mluvení stručně vyjádří svůj názor na předem známé téma či jednodušší problematiku, reprodukuje přečtený či vyslechnutý text, v němž se vyskytuje známá slovní zásoba, sestaví souvislé sdělení související s probíranými tematickými okruhy, adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích, zapojí se do jednoduché konverzace a udržuje ji,</p>			

Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezov á témata	MP vazby
sestaví souvislé sdělení s probíranými tematickými okruhy, dbá o gramatickou správnost, cítí jazykové omezení a kompenzuje je s určitou dopomocí			
Psaní sestaví souvislý, jednoduše členěný text týkající se známého tématu spojí řadu kratších úseků do lineárního sledu, osvojí si rozdíly mezi formálními a neformálními jazykovými prostředky, popíše objekt, zážitek, jednoduchou příhodu, jednoduchý dopis			

SEPTIMA

Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
<p>Porozumění a poslech rozumí hlavním myšlenkám poslechu na známé téma, pochopí hlavní smysl autentické konverzace pomalu a zřetelně vyslovované, rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různý styl, citové zabarvení, názory a stanoviska jednotlivých mluvčích , pochopí hlavní smysl textu v učebnici, pochopí hlavní smysl jednoduššího autentického materiálu, rozumí pokynům a instrukcím týkajících se organizace jazykového vyučování, adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích, osvojí si práci se slovníky (včetně on-line slovníků), porozumí častým a jednoduchým idiomům a metaforám</p>	<p>Jazykové prostředky fonetika pravopis gramatické kategorie (podstatná jména, členy, počitatelnost přídavná jména, základní i složitější časy a gramatické konstrukce, frazeologie, frázová slovesa, pořádek slov, tázací dovětky, kondicionály, časové věty, kauzativ, nepřímé otázky, nepřímá řeč, infinitivy, trpný rod) slovní zásoba (synonyma, antonyma, předložkové vazby , kolokace, slovtvorba), souvětí,</p> <p>Tematické okruhy rodina a vztahy, domov, lidé v mém okolí , osobnost, škola a vzdělávací systém, práce, volný čas, cestování, tradice, zdravý životní styl, nakupování, móda, životní prostředí, zločin a trest</p>	1.1, 1.3, 2.4, 2.5, 3.3	
<p>Čtení čte srozumitelně a plynule i delší texty za účelem sdělení obsahu či nějaké informace vyhledává v textu hlavní myšlenky, detailní informaci, orientuje se v textu z učebnice , přečte adaptované dílo z anglické literatury přiměřené náročnosti, identifikuje strukturu textu a rozliší hlavní a doplňující informace,</p>	<p>Komunikační situace pozdrav, představení se, rozloučení , poděkování, blahopřání, omluva, pozvání, návrh, odmítnutí, orientace v místě kratší i delší písemný projev Power - point prezentace, přednesení souvislého projevu na zadané téma, obhajoba svých myšlenek a názorů</p>		

Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
<p>vyhledá a shromáždí informace z různých textů na méně běžné, konkrétní téma a pracuje se získanými informacemi, odvodí význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby, kontextu, znalosti tvorby slov a internacionalismů využívá různé druhy slovníků, informativní literaturu, encyklopedie a média, postihne zápletku i sled událostí ve filmu či hře</p>	<p>Reálie anglicky mluvících zemí</p>		
<p>Mluvení stručně vyjádří svůj názor na předem známé i méně známé téma či jednodušší problematiku, reprodukuje přečtený či vyslechnutý text, sestaví souvislé sdělení související s probíranými tematickými okruhy, adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích, v případě potřeby si vyžádá potřebnou informaci, zapojí se do konverzace a udržuje ji, sestaví souvislé sdělení s probíranými tematickými okruhy, dbá o gramatickou správnost, cítí jazykové omezení a kompenzuje je s určitou dopomocí</p>			
<p>Psaní sestaví souvislý, členěný text týkající se známého tématu, spojí řadu kratších úseků do lineárního sledu, užívá složitější spojovací výrazy a jednoduchou</p>			

Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
frazologii, logicky strukturuje text a podrobně popíše událost či zážitek, osvojí si rozdíly mezi formálními a neformálními jazykovými prostředky			

OKTÁVA

Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
<p>Porozumění a poslech rozumí hlavním myšlenkám poslechu na známé téma, porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického ústního projevu složitějšího obsahu na aktuální téma, postihne jeho hlavní a doplňující informace, rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různý styl, citové zabarvení, názory a stanoviska jednotlivých mluvčích , porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického čteného textu či písemného projevu složitějšího obsahu na aktuální téma, pochopí hlavní smysl textu v učebnici, rozumí pokynům a instrukcím týkajících se organizace jazykového vyučování, adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích, rozvíjí práci se slovníky, porozumí častým a jednoduchým idiomům a metaforám</p>	<p>Jazykové prostředky fonetika - zvuková výstavba slova, zvuková stránka věty, fonetická redukce, fonetické rysy pravopis - pravidla u složitějších slov, zákonitosti vyplývající z psané podoby jazyka pro frázování a intonaci, konvence používané k prezentaci výslovnosti gramatika – jmenné a verbální fráze, morfémy, prefixy, sufixy, další vyjádření minulosti, přítomnosti a budoucnosti, rozvité věty vedlejší, složitá souvětí, odvozování, transpozice, transformace, valence gramatické kategorie (podstatná jména, členy, počitatelnost přídavná jména, složitější časy a gramatické konstrukce, frazeologie, frázová slovesa, pořádek slov, tázací dovětky, kondicionály, časové věty, relativní</p>		
<p>Čtení čte srozumitelně a plynule i delší texty za účelem sdělení</p>	<p>věty, kontrast, kauzativ, gerundium a infinitive, nepřímé otázky, nepřímá řeč, infinitivy, trpný</p>		

Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
<p>obsahu či nějaké informace vyhledává v textu hlavní myšlenky, detailní informaci, orientuje se v textu z učebnice , čte s porozuměním literaturu ve studovaném jazyce, identifikuje strukturu textu a rozliší hlavní a doplňující informace, vyhledá a shromáždí informace z různých textů na méně běžné, konkrétní téma a pracuje se získanými informacemi, odvodí význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby, kontextu, znalosti tvorby slov a internacionalismů využívá různé druhy slovníků, informativní literaturu, encyklopedie a média, včetně výkladového a on-line slovníku, postihne zápletku i sled událostí ve filmu či hře</p>	<p>rod) slovní zásoba - ustálené kolokace, ustálená větná spojení, přísloví, jednoduché idiomy, frázová slovesa, ustálené větné rámce, odborné výrazy a fráze na známá témata</p> <p>Tematické okruhy rodina a vztahy, lidé v mém okolí , osobnost, škola, práce, volný čas, sport, zdravý životní styl a nemoci, kultura, moje město, Praha, Česká republika</p> <p>Komunikační situace pozdrav, představení se, rozloučení , poděkování, blahopřání, omluva, pozvání , návrh, odmítnutí, orientace v místě telefonní rozhovor, pracovní rozhovor, zdůrazňování, souhlas, nesouhlas, vyjadřování lítosti, kontrast.. kratší i delší písemný projev Power-point prezentace, přednesení souvislého projevu na zadané téma, obhajoba svých myšlenek a názorů</p> <p>Reálie anglicky mluvících zemí</p>		
<p>Mluvení a psaní formuluje svůj názor srozumitelně, gramaticky správně, spontánně a plynule volně a srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý autentický text se slovní zásobou a jazykovými strukturami odpovídajícími náročnějšímu textu přednese souvislý projev na zadané téma sestaví souvislý text na širokou škálu témat a vyjádří své stanovisko podrobně popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související logicky a jasně strukturuje formální i neformální písemný projev různých slohových stylů s porozuměním přijímá a srozumitelně i gramaticky správně předává obsahově složitější informace používá bohatou všeobecnou slovní zásobu k rozvíjení</p>		1.1, 1.3, 2.4, 2.5, 3.3	

Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
<p>argumentace, aniž by redukoval to, co chce sdělit využívá výkladové a odborné slovníky při zpracování písemného projevu na neznámé téma vyjádří a obhájí své myšlenky, názory a stanoviska vhodnou písemnou i ústní formou adekvátně a gramaticky správně okomentuje a prodiskutuje odlišné názory různých faktografických i imaginativních textů reaguje spontánně a gramaticky správně v složitějších, méně běžných situacích užitím vhodných výrazů a frazeologických obrátů komunikuje plynule a foneticky správně na témata abstraktní i konkrétní v méně běžných i odborných situacích při setkání s rodilými mluvčími zahájí, vede a zakončí dialog a zapojí se do živé diskuse na různá témata týkající se odbornějších zájmů</p>			

5.2.2 Francouzský jazyk

TERCIE

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
GRAMATIKA A FONETIKA	čte foneticky správně jednoduchý text používá základy gramatiky	abeceda, fonetický přepis základní pravidla výslovnosti hláskování rozdíly mezi psanou a mluvenou podobou slova zvláštnosti grafické stránky jazyka členy podstatná jména slovesa - pravidelná a základní nepravidelná zápor pořádek slov ve větě oznamovací a ve větě oznamovací		CJL
POSLECH	rozumí jednoduchým pokynům, větám a otázkám pronášeným pomalu a umí na ně reagovat			
ČTENÍ	rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova čte foneticky správně jednoduchý text, který se vztahuje k probíraným tématům rozumí obsahu a smyslu jednoduchých materiálů (i s využitím vizuální podpory) a vyhledá požadovanou informaci využívá slovník			

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
MLUVENÍ	reaguje na jednoduché otázky a pokyny, pokládá podobné otázky používá slovní zásobu z okruhu rodina, škola, země, města a dalších témat stručně představí sebe a své spolužáky zapojí se do jednotlivých rozhovorů			
PSANÍ	vytvoří vizitku napíše jednoduchý e-mail, pohlednici, přání stručně se představí Napíše texty týkající se rodiny, školy, volného času a ostatních témat			
SLOVNÍ ZÁSoba	aktivně užívá slovní zásobu v komunikačních situacích	okruhy - rodina, domov, škola, volný čas, sport, kultura, kalendářní rok, zvířata		
KOMUNIKAČNÍ SITUACE	zvolí vhodné pozdravy poděkuje představí se vystoupí v rolových hrách	pozdrav, rozloučení se, poděkování, základy telefonování, představování, vizitka		OBV
REÁLIE	rozliší hlavní památky na fotografiích najde významná města a regiony na mapě pojmenuje sousední země vypracuje zadaný miniprojekt (samostatně i ve skupině)	hlavní památky Paříže mapa Francie hranice sousední země		ZMP

KVARTA

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
FONETIKA A GRAMATIKA	aplikuje osvojená pravidla v konkrétních výpovědích	složitější hláskové skupiny zvuková a grafická stránka jazyka jednoduché básně a písně podstatná jména a členy přídavná jména - stupňování slovesa - vyjádření minulosti a budoucnosti nepravidelná slovesa zvláštnosti sloves pravidelných zvrtná slovesa		
POSLECH	reaguje na podněty z oblasti běžných komunikačních situací pochopí smysl jednoduché, pomalé a pečlivě vyslovované konverzace rozumí jednoduchým instrukcím týkajícím se organizace výuky rozumí informaci v krátkých poslechových textech			
ČTENÍ	čte nahlas, plynule a foneticky správně jednoduchý text obsahující známou slovní zásobu vyhledá informaci v jednoduchém textu odpoví na otázku související s textem porovná téma jednotlivých odstavců vyhledá výrazy ve slovníku vytvoří krátké résumé			

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
MLUVENÍ	tvoří a obměňuje jednoduché věty odpoví na otázku týkající se známých jevů a skutečností zapojí se do hovoru na předem dané téma vyžádá si jednoduchou informaci krátce promluví o rodině, volném čase, průběhu dne, jídle, nákupech, počasí a reáliích francou			
PSANÍ	osvojí si základní aspekty písemné podoby fr. jazyka tvoří a obměňuje jednoduché věty napíše krátký souvislý text (pohled, pozvánka, inzerát, e-mail, blahopřání, popis dne, vizitka a další probíraná témata)			
SLOVNÍ ZÁSoba	aktivně užívá slovní zásobu pracuje se slovníkem	okruhy - rodina, škola, volný čas, sport, média, zdraví, dopravní prostředky, počasí, reálie francouzsky mluvících zemí		
KOMUNIKAČNÍ SITUACE	zvolí vhodné zdvořilostní fráze omluví se vyžádá si informaci pozve přítele na oslavu apod. jednoduše si sjedná schůzku, uvede čas, místo zeptá se na cenu zboží vystoupí v rolových hrách	pozdrav, rozloučení se, poděkování, omluva, prosba a žádost o službu, informaci, pozvánka, blahopřání, sjednání schůzky, umístění v čase, prostoru		OBV
REÁLIE	vyhledá památky v plánu Paříže najde jednoduchou informaci v prospektu	Paříž - stará a moderní architektura každodenní život ve Francii		VYV ZMP

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
	vypracuje zadaný miniprojekt (samostatně i ve skupině)			

KVINTA

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
POSLECH	rozumí známým výrazům v kontextu rozumí jednoduché a zřetelné promluvě reaguje na instrukce v rámci poslechových cvičení zapiše poznámky z poslechu aktivně používá poznatky z gramatiky orientuje se v různých typech testů	práce s audio a video ukázkami		
JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY	přehledně zapiše a vysvětlí nově osvojená pravidla uplatňuje nové poznatky v písemných i mluvených projevech	Jazykové prostředky FONETIKA základní druhy intonace a jejich význam, přízvuk, výslovnost nových slovesných tvarů, jazykolamy, hry PRAVOPIS správnost písemného projevu GRAMATIKA užívání členů, podstatná jména, přídavná jména, lequel, COD, COI budoucí časy, conditionnel présent imparfait, rozšíření PC, nepravidelná slovesa, předložkové vazby, pořádek slov, slovesné vazby		CJL

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
ČTENÍ	<p>čte foneticky správně přiměřeně náročný text rozumí textům v učebnici a jednoduchým autentickým materiálům vyhledá informaci v jednoduchém textu odvodí význam nových slov z kontextu porovná významy slov v různých slovnících využívá slovníky knižní i internetové čte s porozuměním jednoduchý text z časopisu (L `Amitié)</p>			
MLUVENÍ	<p>představí kolegy v zaměstnání osloví cizí osobu sjedná si schůzku popíše pracovní rozvrh přijme, odmítne pozvání představí svou rodinu popíše byt, dům vypráví zážitek z minulosti rezervuje si pokoj v hotelu popíše osobu vyjádří názor reprodukuje vyslechnutý text vypráví na základě vizuální podpory odpoví na otázky týkající se známých témat obměňuje jednoduché věty aktivně používá novou slovní zásobu</p>	<p>Tematické okruhy Francie a Evropa některé svátky rodina bydlení lidské tělo prázdniny nákupy místo, kde žije</p>	1.3,2.4	ZMP, ZSV
PSANÍ	<p>odpověď na pozvánku dopis (e-mail) příteli vyprávění s použitím PC a imparfait inzerát</p>			

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
	vyplní objednávku napíše jednoduchý text týkající se probíraných témat			

SEXTA

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
POSLECH	<p>rozumí známým výrazům a větám se vztahem k osvojovaným tématům</p> <p>rozumí zřetelné přímé promluvě, audio i videonahrávce</p> <p>vypíše informaci</p> <p>rozumí instrukcím a požadavkům k organizaci výuky</p> <p>vyhledá na internetu fr. mluvené slovo</p>			
JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY	<p>nové gramatické jevy vyhledá v textech</p> <p>gramatická pravidla uplatní v psaných i mluvených projevech</p> <p>vyhledá chyby a poučí se z nich</p> <p>orientuje se v různých zadáních testů</p>	<p>Jazykové prostředky</p> <p>FONETIKA</p> <p>složitější fonetické jevy, zopakuje správně věty podle nahrávky</p> <p>recituje (zpívá) se správnou výslovností</p> <p>PRAVOPIS</p> <p>pravopisná správnost známých výrazů</p> <p>GRAMATIKA</p> <p>přídavná jména, příslovce, stupňování, slovesné časy</p> <p>zájmena, y, en, dont, ce que, ce qui</p> <p>výrazy množství, imperativ, kondicionál, subjonctif présent</p> <p>slovotvorba, synonyma, antonyma</p>		CJL

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
ČTENÍ	<p>čte foneticky správně přiměřeně náročný. text rozumí obsahu textů v učebnici a jednodušším autentickým materiálům</p> <p>vyhledá v textu informaci a dále s ní pracuje</p> <p>čte jednoduchý text v časopise</p> <p>zorientuje se v rubrikách internetových časopisů</p> <p>využívá výkladový i překladový slovník</p>			
MLUVENÍ	<p>popíše cestu, zeptá se na cestu</p> <p>poradí, zakáže něco někomu</p> <p>konverzuje při nákupu, placení</p> <p>popíše počasí, promluví o předpovědi</p> <p>rezervuje si stůl v restauraci</p> <p>objedná si jídlo</p> <p>vyjádří, co si přeje udělat</p> <p>popíše přípravu jednoduchého jídla</p> <p>vyjádří svůj názor</p> <p>navrhne činnost</p> <p>definuje pojmy, upřesňuje</p> <p>reprodukuje texty</p> <p>účastní se rozhovoru na zadané téma</p> <p>uplatňuje novou slovní zásobu</p> <p>jeu de role, mini projekty</p>	<p>Tematické okruhy:</p> <p>nákupy, placení</p> <p>oblečení, móda</p> <p>doprava</p> <p>fr. regiony, Paříž</p> <p>restaurace, fr. kuchyně</p> <p>víkend, volný čas</p> <p>frankofonie</p> <p>zdvořilost, kulturní odlišnosti</p> <p>počasí</p> <p>rodina, vztahy</p>	2.4, 3.1	ZMP, ZSV
PSANÍ	<p>dopis příteli</p> <p>návrh programu</p> <p>popis typického jídla</p> <p>představí turistické zajímavosti</p> <p>vytvoří prezentaci svého města</p> <p>vypracuje (samostatně nebo ve skupině) zadaný mini projekt</p>			

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
	osvojí si rozdíly mezi formálním a neformálním vyjadřováním informace z textu přehledně graficky zpracuje			

SEPTIMA

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
POSLECH	zapíše hlavní téma textu rozumí hlavním myšlenkám delšího poslechu pochopí hlavní smysl autentické konverzace rozlišuje postoje různých mluvčích postihne různé názory pochopí smysl textu v učebnici rozumí hlavním informacím v autentických dokumentech (prospekt apod.) rozumí pokynům a instrukcím týkajícím se organizace vyučování	audio a video ukázky		
JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY	gramatické jevy vyhledá v textech vyvodí samostatně jednodušší gramatická pravidla pravidla přehledně zapíše aktivně užívá novou gramatiku	Jazykové prostředky FONETIKA PRAVOPIS GRAMATIKA otázka, nepravidelná slovesa, slovesné vazby, slovesné opisy opakování minulých časů plus-que-parfait, časové výrazy, trvání v čase, vyjádření citů, pochybností, subjunctif, conditionnel présent (opakování), conditionnel passé, podmínková souvětí, vyj. hypotézy, pasivum, adjektiva a zájmena s významem neurčitým komparativ, superlativ, zájmena, předložky, podstatná jména		CJL

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
ČTENÍ	<p>čte nahlas a srozumitelně vyhledá v textu hlavní myšlenky vyhledá v textu detailní informaci přečtené informace zpracuje formou tabulky rozumí textům v učebnici rozumí jednoduchým textům na internetu</p>	<p>texty u učebnice, autentické dokumenty</p>		
MLUVENÍ	<p>vypráví minulou událost představí se, představí někoho seznámí se zeptá se na upřesnění vyjádří zájem zapojí se do konverzace odmítne vyjádřit svůj postoj vyjádří, co se mu líbí vyjádří výčitku, zklamání změní téma konverzace formuluje hypotézy vyjádří potřeby, přání, obavy, jistotu, nejistotu vyjádří názor strukturuje výpověď vypráví o školském systému souvisle pohovoří o médiích vypráví o volném čase, zálibách jeu de role</p>	<p>Tematické okruhy vzdělávání kultura život ve Francii svět práce médiá volný čas vztahy služby zdraví cestování</p>	<p>1.2, 2.5, 5.1</p>	<p>ZMP, ZSV</p>
PSANÍ	<p>návrh internetové stránky kritika CV motivační dopis souvislý text o médiích</p>			

OKTÁVA

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
POSLECH	<p>pochopí hlavní smysl nekomplikovaného autentického materiálu</p> <p>rozumí hlavním myšlenkám poslechu</p> <p>pochopí hlavní smysl textu v učebnici</p> <p>rozumí pokynům a instrukcím</p> <p>rozumí struktuře zkoušek DELF</p> <p>orientuje se v možnostech využití internetu k poslechu fr. textů</p> <p>rozliší mluvčí a identifikuje strukturu textu</p> <p>postihne jednoduchou zápletku ve filmu, hře</p>	audio a video ukázky		
JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY	<p>aktivně využívá gramatická pravidla</p> <p>stručně formuluje gramatické zásady</p> <p>poučení přehledně zpracuje</p>	<p>Jazykové prostředky</p> <p>FONETIKA</p> <p>PRAVOPIS</p> <p>GRAMATIKA:</p> <p>podstatná jména</p> <p>přídavná jména - míra vlastnosti</p> <p>přivlastňovací zájmena, Y, en, relatifs</p> <p>composés</p> <p>slovesa, gérondif, part. Présent, passé simple, futur antérieur</p> <p>infinitif passé, infinitivní konstrukce, subj. passé</p> <p>nepravidelná slovesa</p> <p>slovotvorba</p> <p>souslednost časů</p> <p>vyjádření příčiny, důsledku, přípustky</p> <p>obrazná pojmenování</p> <p>opakování k maturitní zkoušce</p>		CJL

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
ČTENÍ	správně vyslovuje postihne strukturu textu vyhledá hlavní myšlenky i detaily zpracuje résumé postihne myšlenky jednotlivých částí rozumí členění na odstavce rozumí textům v učebnici užívá slovníky výkladové i překladové porozumí jednoduché obraznosti přečte jednoduchou povídku	texty z učebnice, autentické dokumenty		
MLUVENÍ	vyjádří hypotézu informuje se něčem užívá řeč nepřímou navrhne něco udělat vyjádří cíl, záměr formuluje argumenty vyjádří příčinu, následek přesvědčuje, naléhá přeruší někoho souvisle pohovoří o svém vztahu k přírodě, umění, politice	Tematické okruhy příroda, ekologie solidarita mezi lidmi umění symboly, značky politický systém každodenní život geografie	2.3, 4.2	ZMP, ZSV, BIO
PSANÍ	résumé článku z novin prospekt úřední dopis protest			

1. ROČNÍK

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
GRAMATIKA A FONETIKA	čte foneticky správně jednoduchý text, používá základy gramatiky	abeceda, fonetický přepis, základní pravidla výslovnosti, hláskování, rozdíly mezi psanou a mluvenou podobou jazyka, zvláštnosti grafické stránky jazyka, členy, stahování členů s předložkou, přivlastňování, podstatná jména, slovesa - pravidelná a základní nepravidelná, zápor, pořádek slov ve větě oznamovací a v otázce, přídavná jména - rod, číslo, shoda, zájmena - osobní, přivlastňovací, ukazovací a tázací, číslovky 0 - 1000		CJL
POSLECH	rozumí jednoduchým pokynům a větám			
ČTENÍ	rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova, čte foneticky správně jednoduchý text, rozumí obsahu a smyslu jednoduchých materiálů (i s využitím vizuální podoby), používá slovník, vyhledá hlavní nebo požadovanou informaci týkající se výuky			
MLUVENÍ	reaguje na jednoduché otázky a pokyny, používá slovní zásobu z okruhu rodina, škola, země města, stručně představí sebe a své spolužáky	moje rodina, škola, třída, rozvrh hodin, volný čas, sport, kultura	1.4	
PSANÍ	stručně se představí, představí přátele, napíše krátký dopis, přání	Paříž		ZMP
SLOVNÍ ZÁSoba	aktivně užívá slovní zásobu	okruhy - rodina, škola, země, města		

2. ROČNÍK

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
FONETIKA A GRAMATIKA	aplikuje osvojená pravidla v konkrétních výpovědích	složitější hláskové skupiny, zvuková a grafická stránka jazyka, jednoduché básně a písně, podstatná jména a členy, přídavná jména - stupňování, slovesa - vyjádření minulosti a budoucnosti, nepravidelná slovesa, zvláštnosti sloves pravidelných, zvrtná slovesa, číslovky řadové, zájmena v předmětu přímém a nepřímém, další vyjádření záporu		CJL
POSLECH	reaguje na podněty z oblasti běžných komunikačních situací, pochopí smysl jednoduché, pomalé a pečlivě vyslovené konverzace, rozumí jednoduchým instrukcím týkajícím se organizace výuky			
ČTENÍ	čte nahlas, plynule a foneticky správně jednoduchý text obsahující známou slovní zásobu, vyhledá informaci v jednoduchém textu, odpoví na otázku související s textem, porovná téma jednotlivých odstavců, vyhledá výrazy ve slovníku, vytvoří krátké resumé			
MLUVENÍ	tvoří a obměňuje jednoduché věty, odpoví na otázku týkající se známých jevů a skutečností, zapojí se do hovoru na předem dané téma, vyžádá si jednoduchou informaci, krátce promluví o rodině, volném čase, průběhu dne, o počasí	témata: každodenní život, průběh dne, škola, vzdělávání, školský systém, volný čas, zábava, koníčky, moje rodina, příbuzenstvo, osobní charakteristika, Francie	1.4, 2.5	ZMP

3. ROČNÍK

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
GRAMATIKA A FONETIKA	čte foneticky správně středně těžký text, intonačně správně rozlišuje oznámení, otázku, příkaz apod., rozlišuje grafickou a psanou podobu jazyka	abeceda, výslovnost obtížných hlásek, podstatná jména a člen, přídavná jména a příslovce, předložkové vazby, nepravidelná slovesa, zvrtná slovesa, jednoduché slovesné časy, vyjadřování budoucnosti a minulosti, modální slovesa, zvláštnosti časování, jednoduché spojovací výrazy, negace, určování času, písemná správnost v psaném projevu ve známých výrazech		CJL
POSLECH	reaguje na pokyny týkající se vyučování, rozumí vyslechnutému textu a umí zodpovědět hlavní otázky k obsahu textu, chápe složitěji formulované pokyny v situacích každodenního života, rozumí delšímu rozhovoru, rozlišuje mluvčí a jejich stanoviska	poslechové texty - globální i zčásti detailní porozumění		
ČTENÍ	čte hlasitě foneticky správně přiměřeně těžký text, vyhledá hlavní a doplňující informace z textu, odvodí význam nových slov z kontextu, užívá slovník (různé druhy), vyhledá v textu informaci k reáliím nebo k literatuře	texty z učebnice, jednodušší verze literárních textů, texty z časopisů, texty z reálií		
MLUVENÍ	reaguje na pokyny týkající se výuky a komunikační situace, reprodukuje text, popíše obrazový materiál, vytvoří jednoduché sdělení, vyžádá si informaci, účastní se rozhovorů na známé téma, zapojí se do rozhovorů s rodilými mluvčími, představí sebe a další osoby, dotáže se	sport, olympijské hry, vztah ke sportu; péče o zdraví, nemoci; bydlení, zařízení bytu, problémy s bydlením; oslavy a tradice, sváteční dny ve Francii; doprava, cestování; volný čas, zábava, koníčky	3.1	ZSV

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
	na někoho, umí telefonovat na jednoduché téma, sjedná si schůzku, popisuje průběh dne, pozve někoho, odmítne pozvání, popisuje událost v minulosti, rezervuje si pokoj v hotelu, vyjádří svůj názor na věc, okolnost			
PSANÍ	e-mail, pohlednice, vizitka, dopis neformální a formální, krátké vyprávění nebo popis, inzerát, možnost seminární práce			

4. ROČNÍK

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
GRAMATIKA A FONETIKA	čte správně složitější fonetické jevy v přiměřeně náročných textech	podstatná jména, slovesa, nepravidelné časování, vyjádření podmínky, zájmena v předmětu přímém - shoda, výrazy množství, přídavná jména a příslovce, nepravidelné stupňování, slovesný rod činný a trpný, předložkové vazby, souslednost časů, slovesné konstrukce, vyjádření přání, pochybnosti - subjunctif		CJL
POSLECH	rozumí pokynům a požadavkům týkajících se vyučování, pochopí smysl delšího vyslechnutého textu, zodpoví otázky týkající se obsahu textu, rozumí zřetelně vyslovovanému dialogu rodilých mluvčích			
ČTENÍ	čte foneticky správně přiměřeně náročný text, rozumí textům v učebnici i materiálům z jiných zdrojů, vyhledá a rozvíjí hlavní informaci, orientuje se v autentických textech, pracuje s různými druhy slovníků	texty v učebnici, texty z tisku, ukázky prózy, internet		
MLUVENÍ	aktivně používá slovní zásobu týkající se probíraných témat, reaguje v komunikačních situacích, účastní se rozhovorů, chápe složitěji formulované pokyny z každodenního života, dbá na jazykovou správnost, reprodukuje přiměřeně těžký text, domluví se v obchodě, na nákupu, mluví o počasí, zeptá se na cestu, umí popsat	životní styl, společnost, vztahy, volba povolání, životopis, nezaměstnanost, móda, oblékání, nakupování, služby, příroda, počasí, ochrana životního prostředí, masmédiá, popis osob, charakteristika	1.1,4.2, 5.1	ZSV

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
	trasu, rezervuje si stůl v restauraci, objedná si jídlo, pití, popíše přípravu jídla, vyjádří souhlas, jiný názor, své argumenty			
PSANÍ	formální a neformální dopis, popis, vyprávění, poznámky z přečteného nebo vyslechnutého textu, esej na zadané téma, shrnutí hlavních myšlenek z textu			

5.2.3 Německý jazyk

TERCIE

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI	žák rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova	psané a poslechové texty přiměřené úrovni, dialogy, diktáty, nácvik čtení, výslovnostní cvičení, vyhledání informace v textu	1.1, 1.8	CJL
	vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty se známou slovní zásobou			
	čte potichu jednoduchý text obsahující převážně známé jazykové prostředky			
	rozumí jednoduchým pokynům a větám a reaguje na ně			
	rozumí jednoduchým instrukcím týkajících se organizace výuky			
	pochopí obsah a smysl jednoduché konverzace dvou osob vedené v pomalém tempu a s pečlivou výslovností			
	rozumí obsahu a smyslu jednoduchých textů vztahujících se k probíraným tématům			
	rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů (časopisy, obrázky s popisky, nahrávky) týkajících se každodenních témat			

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
	vyhledá v jednoduchém textu potřebnou informaci a odpoví na otázky			
	vybere z jednoduchého textu základní informace			
	při četbě používá abecední slovník učebnice			
PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI	osvojí si základní aspekty písemné podoby daného jazyka	práce s jednoduchými jasně členěnými poslechovými a psanými texty, reprodukce textu, stavba krátkých textů (adresa, pozdrav z výletu, interview, inzerát)	1.8	CJL
	sestaví gramaticky a formálně správně jednoduchý text, sdělení a odpověď na sdělení (pozdrav, inzerát, vzkaz) vyplní základní údaje o sobě do formuláře reprodukuje resp. obměňuje ústně i písemně jednoduchý dialog nebo obsah krátkého textu vyžádá si a podá jednoduchou informaci reaguje v rámci vymezených situací písemně tvoří a obměňuje věty a jednoduché texty o sobě, rodině, volném čase			
INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI	formuluje jednoduché odpovědi na otázky týkající se jeho osoby (jméno, věk, rodina, koníčky, volný čas...) a ptá se na totéž druhé osoby	reprodukce a stavba dialogu, jednoduchý telefonický rozhovor, vyjadřování postojů (souhlas, nesouhlas, svolení, odmítnutí), emocí (radost) a stanoviska (omluva)	1. 11. 2015	
	pozdraví a rozloučí se s kamarádem nebo s dospělým			
	vede jednoduchý rozhovor			
GRAMATIKA		abeceda a fonetická transkripce, zvuková podoba slova, intonace, přízvuk,		CJL

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
		pravopisná pravidla, podstatná jména a členy, časování sloves v přítomném čase, zápor, skloňování podstatných jmen, číslovky, přímý a nepřímý pořádek slov, věta tázací, předložky, zájmena osobní a přivlastňovací, rozkazovací způsob, plurál podstatných jmen, způsobová slovesa, vazba es gibt, slovní zásoba k daným tematickým okruhům		
KOMUNIKAČNÍ SITUACE		pozdrav a rozloučení, poděkování, představení sebe a druhé osoby	1.8.	ZSV
TEMATICKÉ OKRUHY		kontakt s lidmi, přátelé, rodina, domov, bydliště, jídlo a stravování doma a v restauraci, škola, aktivity volného času, všední den, měsíce, dny v týdnu, hodiny, zvířata	1.6, 1.11	

KVARTA

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI	čte nahlas, plynule a foneticky správně jednoduchý text se známou slovní zásobou	Čtení, poslechová cvičení, krátká sdělení, inzeráty, návody, recepty		CJL
	rozumí obsahu a smyslu jednoduchých materiálů			
	rozumí krátkému jednoduchému textu a vyhledá v něm potřebnou informaci			
	pochopí smysl pomalé pečlivě vyslovované konverzace			
	rozumí instrukcím zadaným učitelem a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům			
	reaguje na podněty z oblasti běžných komunikačních situací			
	používá dvojjazyčný slovník			
PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI	sestaví jednoduché ústní i písemné sdělení týkající se situací souvisejících s probíranými tematickými okruhy (škola, rodina, koníčky, přátelé...)	stavba jednoduchých sdělení (blahopřání, krátký dopis z prázdnin, formulář, jednoduchý popis, např. recept)		CJL
	sdělí základní informaci či základní myšlenku přečteného nebo vyslechnutého textu			
	stručně reprodukuje ústně krátký přiměřeně			

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
	obtížný vyslechnutý nebo přečtený text nebo jednoduchou konverzací			
	odpoví na otázku týkající se známých jevů a skutečností			
	stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení			
INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI	konverzuje jednoduchým způsobem s učitelem nebo spolužákem, sdělí základní informace o svém každodenním životě a jednoduché informace k probíraným tématům	strategie rozhovoru (oslovení a ukončení rozhovoru), pozvání a reakce na pozvání, omluva a reakce na omluvu	1. 10. 2015	ZSV
	vyžádá si jednoduchou informaci			
	aktivně se zapojí do jednoduchého rozhovoru na předem známé téma			
	vyjádří, že nerozuměl, a požádá o zopakování toho, co bylo řečeno, popř. požádá o zpomalení tempa			
GRAMATIKA		zvrtná slovesa, slovesa s předponami, perfektum a préteritum, souvětí souřadné zeměpisné názvy		
KOMUNIKAČNÍ SITUACE		přivítání a rozloučení, omluva a reakce na omluvu, prosba, poděkování, souhlas, nesouhlas, přání	1. 8. 2015	ZSV
TEMATICKÉ OKRUHY		cestování a dopravní prostředky, prázdniny, sport, obchody a nakupování, oblékání, životní styl, lidské tělo, povolání, obec, svátky, roční období, příroda,	3.1, 3,2 4.1, 4.2	ZMP, ZSV

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
		počasí, reálie německy mluvících zemí		

KVINTA

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI	žák čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu	práce s psanými texty, různé techniky čtení, poslechové texty, četba novinových článků, práce s časopisy, reklamní a propagační materiály, nápisy, vyhledávání základních informací v textu		CJL
	žák rozumí jednoduché zřetelně vyslované promluvě a konverzaci na běžné a známé téma	tvoření slov, synonyma, antonyma, přirovnání, základní odlišnosti rakouské a švýcarské němčiny		CJL
	žák rozumí nejdůležitějším bodům a myšlenkám v krátkých, jasně strukturovaných textech na běžné a známé téma			
	žák pochopí základní smysl novinového článku			
	žák rozumí hlavním bodům důležitých zpráv a jednoduchým nahrávkám na jemu známá témata a v pomalejším tempu			
	žák identifikuje strukturu jednoduchého textu a vyhledá hlavní nebo požadovanou informaci			

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI	žák vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a v jednoduchém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života	práce s jednoduchými, jasně členěnými poslechovými i psanými texty, reprodukce textu, krátké vyprávění, jednoduchý formální dopis (reklamace), osobní dopis, popis místa a osoby, omluva, pozvánka	1.3	CJL
	žák stručně reprodukuje obsah krátkého, přiměřeně náročného textu, promluvy i konverzace s využitím původní slovní zásoby			
	žák písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty			
	žák ústně shrne obsah krátkého textu			
	žák sestaví jednoduchý text na známé resp. probírané téma, např. popíše své oblíbené místo, přání, nebo svoje plány			
	žák popíše a jednoduchým způsobem charakterizuje známou osobu			
	žák napíše dopis svým přátelům, ve kterém vypráví o svých zážitcích a zkušenostech			
	žák si vyžádá jednoduchou informaci			
	žák přednese krátký monolog na dané téma			
INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI	žák se jednoduchým způsobem domluví v běžných každodenních situacích, např. v restauraci nebo v hotelu	vyjadřování emocí (radost, zklamání, zájem, nezájem, lhostejnost), postojů (souhlas, nesouhlas, svolení, odmítnutí) a stanoviska (omluva, lítost), dialog, jednoduchý telefonický rozhovor	1.2, 1.3	ZSV

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
	žák vyjádří svoje pocity (radost, zájem, lhostejnost, lítost)			
	žák vysloví svůj názor na dané téma			
	žák požádá o zopakování informace v případě, že nerozuměl			
	žák předá jednoduché informace, např. o místě svého bydliště			
	žák se zeptá na jednoduché informace a je schopen s těmito informacemi pracovat, např. při orientaci ve městě			
	žák vede telefonický rozhovor			
GRAMATIKA		pravidla interpunkce		CJL
		základní vazby sloves a přídavných jmen		
		zájmenná příslovce		
		vlastní jména osob		
		aktuální členění a pořádek slov		
		věty s dass a damit		
		větný rámec, typy větného rámce		
		skloňování přídavných jmen v přívlastku		
		zájmena einer, meiner,....		
		neurčitá zájmena		
	noch nicht - nicht mehr			

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
		řadové číslovky, datum		
		směrová příslovce		
		Komunikační situace		
		oslovení, reakce na oslovení, pozdrav, přivítání, rozloučení, představování, poděkování a reakce na poděkování	1.3	
TEMATICKÉ OKRUHY		obchod a služby, doprava, turistika a cestování, orientační značení, vzdělávání, zaměstnání, profese, pracoviště, kulturní život, volný čas, koníčky	1.1, 1.4, 2.5	ZSV

Doplňující aktivity:

- práce s německými časopisy pro mládež
- využívání slovníků
- možnost práce na mezinárodních studentských projektech

SEXTA

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI	žák rozumí jednodušším technickým informacím a kratším adaptovaným uměleckým textům	jednoduché poslechové texty, krátké autentické texty uměleckého charakteru, jednoduché a krátké odborné texty (recepty, návody, programy), úřední dopis, četba novinových článků, práce s časopisy, vyhledávání základních a rozšiřujících informací v textu	3.2..	CJL
	žák čte i složitější text, kterému nerozumí zcela přesně, dokáže vyhledat základní informace, sleduje důležité epizody a události			
	žák rozezná v souvislém projevu rodilého mluvčího hlavní téma, odliší podstatné od nepodstatného			
	žák identifikuje jednotlivé mluvčí, rozezná jejich postoje, rozumí jejich pocitům			
	žák odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu			
	žák rozliší formální a neformální text, rozumí jednoduchému úřednímu dopisu			
	žák užívá různé techniky čtení podle typu textu a účelu čtení			

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
	žák používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku			
PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI	žák volně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý text, napíše příběh	kratší texty formální i neformální (blahopřání, vzkaz, krátké oznámení, odpověď, dotaz, žádost, inzerát, e-mail), popis činnosti, charakteristika osoby, novinový článek		CJL
	žák popíše jednoduchým způsobem určitou činnost, situaci nebo děj			
	žák napíše formální dopis, např. dotaz na možnosti ubytování v ubytovně pro mládež			
	žák napíše článek do školního časopisu			
	žák odpoví na inzerát a požádá o bližší informace			
	žák převypráví děj filmu nebo knížky a vyjádří svůj názor			
INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI	žák vyjádří a vysvětlí svůj vlastní názor a reaguje vhodně na názor druhých	vyjádření postoje / názoru (svolení, odmítnutí, zákaz, možnost, nutnost, potřeba), vyjádření emocí (libost, nelibost, zájem, zklamání, překvapení), anketa	1.2, 1.3	CJL, ZSV
	žák zahájí dialog, popř. vstoupí do dialogu, umí dialog ukončit			
	žák připraví a vede školní anketu			

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
GRAMATIKA		infinitiv s zu a bez zu		CJL
		ukazovací zájmena		
		zájmeno einander		
		předložky se 2. nebo 3. pádem		
		nepřímé otázky		
		přirovnávací věty s als/ wie		
		věty vztažné		
		rámeček a jeho uvolňování		
		stupňovaná přídavná jména v přívlastku		
		určování rodu podstatných jmen		
		příslovce zakončená na -stens/-st		
		infinitivní konstrukce s zu místo vět s dass		
		infinitivní konstrukce s um ... zu místo vět s damit		
		infinitiv přítomný a infinitiv minulý a jeho užití ve vazbách s zu		
		částice a citoslovce		
		trpný rod a stavové pasivum		
		jména obyvatel		
přídavná jména zeměpisná				
skloňování zeměpisných názvů				

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
		Komunikační situace prosba, přání, blahopřání, žádost o pomoc, fráze společenského styku		
TEMATICKÉ OKRUHY		bydliště a jeho okolí, život ve městě a na venkově, přátelství a partnerství, kulturní život, zábava, oblékání, dovolená, sport, studium, zaměstnání, zdraví a nemoc, příroda, roční období a počasí, zeměpisné údaje České republiky a německy mluvících zemí	2.4, 3.1	ZMP, ZSV

Doplňující aktivity:

- využívání slovníků
- možnost partnerské výměny
- možnost práce na mezinárodních studentských projektech

SEPTIMA

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI	žák rozumí autentickým materiálům s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpoví na otázky	poslechové a psané texty (globální a detailní porozumění), práce s tiskem, internetem, videonahrávky, audio nahrávky, encyklopedie, slovníky	5.4	CJL
	žák rozumí hlavním myšlenkám zpráv a komentářů			
	žák rozumí delším rozhovorům vedeným standardní formou jazyka			
	žák pochopí i složitěji formulované pokyny v situacích každodenního života			
	žák postihne zápletku i sled událostí videonahrávky			
	žák využívá různé druhy slovníků při čtení přiměřeně náročných faktografických nebo uměleckých textů s cílem získat konkrétní informace a pracovat s nimi			
PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI	žák logicky a jasně strukturuje středně dlouhý písemný, formální i neformální text na běžné či známé téma (napíše osnovu, rozvrhne téma a hlavní myšlenky písemného projevu)	výstavba textu, příběh, krátký referát, životopis, stížnost, žádost, poznámky k přečtenému nebo vyslechnutému textu		CJL

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
	žák napíše životopis			
	žák zaznamená důležité informace psaného či slyšeného textu			
INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI	žák reaguje přiměřeně a gramaticky správně v běžných situacích a využívá vhodných výrazů a frazeologických obrátů	frazeologické obraty, mnohoznačnost slov, vyjádření a zjištění pocitů, názorů a postojů (příkaz, údiv, obava, vděčnost, sympatie, strach), kompenzační vyjadřování	1.2	CJL
	žák zodpoví otázky týkající se podrobností			
	žák se případně s menšími obtížemi zapojí do rozhovoru s rodilými mluvčími na běžné téma v každodenních situacích			
	žák v rozhovoru s přáteli vyjádří svůj názor a zeptá se na názor partnerů, reaguje na vyjádřené pocity			
	žák využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma, např. vyjádří v dopise pocity jako radost, smutek, lítost, soucit			
	žák se zapojí do diskuse, ve které jde o řešení problémů praktického rázu, např. jak zorganizovat pobyt přátel ze zahraničí			
GRAMATIKA		příčestí přítomné a minulé		CJL
		zpodstatnělá přídavná jména a příčestí		
		konjunktiv préterita a opis s würde + infinitiv		

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
		plusquamperfektum, konjunktiv plusquamperfekta		
		věty podmínkové		
		nulový člen, skloňování přídavných jmen bez členu		
		zlomky, desetinná čísla, početní úkony		
		zpodstatnělé číslovky		
		párové spojky		
		věty vztažné uvozené tázacími příslovci		
		rozvitě participiální vazby		
		vyjadřování modality		
		Komunikační situace		
		žádost o pomoc či službu, reklamace, stížnost		
TEMATICKÉ OKRUHY		životní styl v porovnání s Českou republikou, zdravý způsob života, problémy dnešní mládeže, zvyky, svátky, tradice, vztahy mezi lidmi, sociokulturní prostředí příslušných jazykových oblastí a České republiky, důležité historické události a osobnosti příslušné jazykové oblasti	2.2, 3.1	ZSV, ZMP, CJL

Doplňující aktivity:

- práce s německými časopisy pro mládež
- využívání slovníků
- možnost práce na mezinárodních studentských projektech
- možnost navštěvování speciálních hodin pro přípravu na státní zkoušku z německého jazyka nebo na zkoušku Zertifikat Deutsch

OKTÁVA

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI	žák porozumí hlavním myšlenkám složitějšího textu, rozliší hlavní a doplňující informace	texty stylu prostěsdělovacího, publicistického, populárně naučného a uměleckého (upozornění, vyhláška, oznámení, recenze, ukázky z prózy a filmu), práce s internetem, encyklopediemi, tiskem, propagačními materiály		
	žák čte faktografické texty přiměřeně náročné s cílem porovnat vztahy mezi Českou republikou a zemí dané jazykové oblasti		3.1, 3.3	
	žák rozumí autentickým uměleckým textům - ukázkám z literatury nebo úryvkům z filmu			
	žák vyhledá informace z několika různých textů a pracuje s nimi		5.2, 5.4	
PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI	žák srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý méně náročný autentický text, popř. shrne jeho obsah a vyjádří svůj názor na něj	formální a neformální dopis, žádost o pracovní místo, reprodukce autentického textu, resumé, jednoduchá prezentace		CJL, IVT
	žák přednese souvislý projev na dané téma			
	žák napíše osobní dopis, ve kterém zdůvodní určitou činnost, např. proč si zvolil studium na této škole			

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
	napíše formální dopis, ve kterém se informuje na možnosti studia v zahraničí, popř. na zaměstnání			
	napíše osobní dopis, ve kterém se uchází o au-pair pobyt v německy mluvící rodině			
	přednese referát nebo prezentaci na zvolené téma, uvede některé podrobnosti			
	žák napíše poznámky k přečtenému textu, popř. resumé pro svoji seminární práci			
INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI	žák komunikuje s jistou mírou sebedůvěry foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků, reaguje s drobnými chybami	argumentace, přesvědčování, formální a neformální rozhovor (strukturovaný pohovor, diskuse), vyjadřování postojů (odpuštění, pochvala, pokárání), domluva schůzky	1.3..	CJL, ZSV
	žák reaguje adekvátně a gramaticky správně i v méně běžných situacích			
	žák v rozhovoru se známými či přáteli vyjádří své mínění a reaguje na názory partnerů, argumentuje v případě odlišných postojů			
	žák se zapojí do diskuse, ve které jde o alternativní řešení problémů, např. bydlení s rodiči či na studentské koleji			
GRAMATIKA		přirovnávací věty s als ob, je - desto		CJL
		infinitiv minulý a infinitivní vazby s zu, věty se statt dass a ohne dass a jejich zkracování pomocí vazby zu + infinitiv		

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
		vedlejší věty časové (nachdem, sobald, solange, bevor, bis)		
		nepřímá řeč		
		haben/sein + zu + infinitiv		
		vyjadřování modality pomocí modálních sloves		
		Komunikační situace		
		společenský program, přijímací pohovor		
TEMATICKÉ OKRUHY		studium v zahraničí, člověk a životní prostředí, věda a technika, komunikace a média, globální problémy, Česká republika a Evropa, ukázky významných literárních děl a jejich autoři	2.2, 3.1, 3.3, 4.2, 5.2, 5.4	CJL, ZSV, BIO, ZMP

Doplňující aktivity:

- práce s německými časopisy pro mládež
- využívání slovníků
- četba upravené beletrie v němčině
- možnost navštěvování speciálních hodin pro přípravu na státní zkoušku z německého jazyka nebo na zkoušku Zertifikat Deutsch

1. ROČNÍK

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI	žák rozumí jednoduchým pokynům a větám, rozumí instrukcím, které se týkají organizace výuky	práce s psanými texty, různé techniky čtení, poslechové texty přiměřené úrovni, nápisy, vyhledávání základních informací v textu		CJL
	rozumí jednoduchému vyslechnutému projevu			
	rozumí hlavním bodům jazykově přiměřených zpráv a jednoduchým nahrávkám na jemu známá témata a v pomalejším tempu			
	identifikuje strukturu jednoduchého textu a vyhledá hlavní nebo požadovanou informaci			
PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI	přiměřeně reaguje na pokyny učitele	práce s jednoduchými, jasně členěnými poslechovými i psanými texty, reprodukce textu, krátké vyprávění, adresa, blahopřání, pozdrav a dopis z prázdnin, formulář, popis místa, pozvánka	1.3	CJL, ZSV
	žák formuluje otázky a odpovědi na ně, vyžádá si a podá jazykově přiměřenou informaci			
	reprodukuje a obměňuje jednoduché dialogy, reaguje v rámci vymezených situací			
	stručně reprodukuje obsah krátkého, přiměřeně náročného textu s využitím původní slovní zásoby			

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
	<p>ústně shrne obsah krátkého, jednoduchého textu</p> <p>napíše jednoduché sdělení (pozdrav, blahopřání, vzkaz)</p> <p>jednoduchým způsobem popíše svá přání, svoje plány nebo činnost</p> <p>sestaví jednoduchý text na známé téma</p> <p>popíše svoje oblíbené místo</p> <p>popíše a jednoduchým způsobem charakterizuje známou osobu</p> <p>napíše dopis svým přátelům</p>			
INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI	<p>žák se jednoduchým způsobem domluví v běžných situacích, např. v restauraci nebo hotelu</p> <p>vysloví svůj názor na dané téma</p> <p>žák popíše svoje oblíbené místo požádá o zopakování informace v případě, že nerozuměl</p> <p>předá jednoduché informace, např. o místě svého bydliště</p> <p>žák se zeptá na jednoduché informace a je schopen s těmito informacemi pracovat, např. při orientaci ve městě</p>	vyjadřování postojů (souhlas, nesouhlas, svolení, odmítnutí) a stanoviska (omluva, lítost), dialog, jednoduchý telefonický rozhovor	1.2, 1.3	ZSV
GRAMATIKA		abeceda a fonetická transkripce, zvuková		CJL

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
		podoba slova, pravopis, podstatná jména a členy, skloňování podstatných jmen, časování sloves v přítomném čase, věta oznamovací a tázací, zápor, základní číslovky, předložky, zájmena osobní a přivlastňovací, plurál podstatných jmen, slovosled, způsobová slovesa a sloveso wissen		
TEMATICKÉ OKRUHY		rodina, domov, bydliště, škola, nakupování, v restauraci, stravování, životní styl, společenský život, orientace ve městě, představení sebe a druhé osoby, pozdrav a rozloučení, poděkování, omluva	1.1, 1.4	

Doplňující aktivity:

- práce s německými časopisy pro mládež
- využívání slovníků

2. ROČNÍK

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI	žák rozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma	jednoduché poslechové texty, krátké a jednoduché autentické texty uměleckého charakteru, jednoduché a krátké odborné texty (recepty, návody, programy), vyhledávání základních a rozšiřujících informací v textu	3.2	CJL, ZSV
	reaguje na podněty z oblasti běžných komunikačních situací			
	porozumí výstavbě textu, sleduje důležité informace			
	identifikuje strukturu jednoduchého textu a vyhledá informace, které ho zajímají			
	odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu			
	rozumí reprodukovaným textům v přiměřeném tempu a s odpovídající slovní zásobou			
žák čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty obsahující známou slovní zásobu				
PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI	žák má přiměřenou slovní zásobu potřebnou k vyjádření vlastního názoru	kratší texty formální i neformální (přání, blahopřání, vzkaz, pozdrav, odpověď, dotaz, žádost, inzerát, e-mail), popis činnosti, charakteristika osoby		CJL
	volně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý text			

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
	popíše jednoduchým způsobem určitou činnost, situaci nebo děj charakterizuje známé osoby napíše formální dopis, např. dotaz na možnosti ubytování v ubytovně pro mládež odpoví na inzerát a požádá o bližší informace			
INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI	žák vyjádří svůj vlastní názor a reaguje vhodně na názor druhých zahájí dialog, popř. vstoupí do dialogu, umí dialog ukončit zahájí dialog, popř. vstoupí do dialogu, umí dialog ukončit připraví a vede školní anketu	vyjádření postoje / názoru (svolení, odmítnutí, zákaz, možnost, nutnost) vyjádření emocí (libost, nelibost, zájem, zklamání, překvapení), anketa	1.2, 1.3	CJL, ZSV
GRAMATIKA		souvětí souřadné a podřadné, věta vedlejší, perfektum, préteritum, stupňování přídavných jmen a příslovčí, zvrtná slovesa a slovesa s předponami, rozkazovací způsob		CJL
TEMATICKÉ OKRUHY		lidé kolem nás, přátelé, zdraví, dovolená, cestování, oblečení, móda, volný čas, žádost o pomoc	2.4, 2.5	ZMP, ZSV

Doplňující aktivity:

- práce s německými časopisy pro mládež, využívání slovníků
- možnost práce na mezinárodních studentských projektech, možnost partnerské výměny

3. ROČNÍK

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI	žák rozumí hlavním myšlenkám středně náročných textů	poslechové a psané texty (globální a detailní porozumění), práce s tiskem, videonahrávky, internet, práce s různými druhy slovníků	5.2	CJL
	rozumí delším rozhovorům vedeným standardní formou jazyka			
	pochopí i složitěji formulované pokyny v situacích každodenního života			
	rozlišuje jednotlivé mluvčí a jejich stanoviska			
	postihne zápletku i sled událostí videonahrávky			
	využívá různé druhy slovníků při čtení méně složitých faktografických nebo uměleckých textů			
čte texty odpovídající náročnosti s cílem získat informace z reálií, popř. literatury				
PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI	žák logicky a jasně strukturuje středně dlouhý písemný, formální i neformální text na běžné či známé téma (napíše osnovu, rozvrhne téma a hlavní myšlenky písemného projevu)	výstavba textu, strukturovaný životopis, poznámky k přečtenému nebo vyslechnutému textu		CJL
	napíše strukturovaný životopis			
	zaznamená důležité informace psaného či slyšeného textu			
	volně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý text			

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI	žák reaguje přiměřeně a gramaticky správně v běžných situacích a využívá jednoduchých a vhodných výrazů a frazeologických obrátů	frazeologické obraty, vyjádření a zjištění pocitů, názorů a postojů, práce s různými druhy slovníků	1.3	CJL, ZSV
	reaguje na vyjádřené pocity či názory			
	zapojí se do rozhovoru s rodilými mluvčími na běžné téma v každodenních situacích			
	v rozhovoru s přáteli vyjádří svůj názor a zeptá se na názor partnerů			
	využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma, např. vyjádří v dopise pocity jako radost, smutek, lítost, soucit			
GRAMATIKA		budoucí čas, další typy vedlejších vět, skloňování přídavných jmen v přívlastku, neurčitá zájmena, nepřímé otázky, podmiňovací způsob, řadové číslovky a datum, tvoření slov		CJL
TEMATICKÉ OKRUHY		kulturní život, studium a práce, povolání, důležité události, plány do budoucna, partnerství, četba a německy píšící autoři, realie německy mluvících zemí	2.4, 3.1	ZSV, ZMP, CJL

Doplňující aktivity:

- práce s německými časopisy pro mládež
- využívání slovníků
- možnost partnerské výměny
- možnost práce na mezinárodních studentských projektech
- možnost navštěvování speciálních hodin pro přípravu na státní zkoušku z německého jazyka nebo na zkoušku Zertifikat Deutsch

4. ROČNÍK

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI	žák porozumí jednodušším textům různých stylů včetně detailů	texty stylu prostěsdělovacího, publicistického, populárně naučného a uměleckého (upozornění, vyhláška, oznámení, recenze, ukázky z prózy a filmu) práce s internetem, časopisy	5.2, 5.4	CJL
	čte faktografické texty přiměřeně náročné s cílem porovnat vztahy mezi Českou republikou a zemí dané jazykové oblasti			
	rozumí upraveným autentickým uměleckým textům - ukázkám z literatury nebo úryvkům z filmu			
	vyhledá informace z několika různých textů a pracuje s nimi			
PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI	žák shrne obsah povídky, článku nebo filmu a vyjádří svůj názor na ně	formální a neformální dopis, poznámky k přečtenému nebo vyslechnutému textu, resume, prezentace		CJL, IVT
	napíše osobní dopis, ve kterém zdůvodní určitou činnost, např. proč si zvolil studium na této škole			
	napíše formální dopis, ve kterém se informuje např. Na možnosti studia v zahraničí, popř. na zaměstnání			
	napíše osobní dopis, ve kterém se uchází o au-pair pobyt v německy mluvící rodině			
	napíše poznámky k přečtenému textu, popř. resume pro svoji seminární práci			

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI	žák s jistou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků	argumentace, přesvědčování, formální a neformální rozhovor, diskuse	1.2, 1.3	CJL, ZSV
	se zúčastní přímého rozhovoru, je schopen udržovat konverzaci, popř. ji ukončit			
	v rozhovoru se známými či přáteli vyjádří své mínění a reaguje na názory partnerů, argumentuje v případě odlišných postojů			
	se zapojí do diskuse, ve které jde o alternativní řešení problémů, např. bydlení s rodiči či na studentské koleji			
GRAMATIKA		trpný rod, vazby sloves, podstatných a přídavných jmen, zájmenná příslovce, infinitivní konstrukce s zu, um...zu přímá a nepřímá řeč, příčestí přítomné a minulé		CJL
TEMATICKÉ OKRUHY		školský systém v ČR a v německy mluvících zemích, reálie Německa, Rakouska a Švýcarska, gastronomie u nás a v německy mluvících zemích, tradice a zvyky, četba a nejvýznamnější německy píšící autoři, člověk ve vztahu k životnímu prostředí, globální problémy	2.2, 2.5, 3.3, 4.2	CJL, ZSV, BIO, ZMP

Doplňující aktivity:

- práce s německými časopisy pro mládež
- využívání slovníků
- četba upravené beletrie v němčině
- možnost navštěvování speciálních hodin pro přípravu na státní zkoušku z německého jazyka nebo na zkoušku Zertifikat Deutsch

5.2.4 Ruský jazyk

TERCIE

Učivo	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
<p>POROZUMĚNÍ A POSLECH rozumí známým výrazům a větám se vztahem k osvojovaným tématům rozumí jednoduché a zřetelné promluvě rozumí instrukcím a požadavkům týkajícím se organizace jazykové výuky aktivně využívá dvojjazyčný slovník</p> <p>ČTENÍ čte foneticky správně jednodušší text rozumí obsahu textů v učebnici v jednoduchém textu vyhledá</p>	<p>Jazykové prostředky <i>Fonetika</i></p>	<p>1.1, 1.3, 1.5 2.4</p>	<p>ČJL ZMP</p>
	<ul style="list-style-type: none"> ● přízvuk ● základní fonetické jevy 		
	<p><i>Pravopis</i></p>		
	<ul style="list-style-type: none"> ● písemná správnost v psaném projevu ve známých výrazech 		
<p><i>Gramatické kategorie</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ● podstatná jména ● přídavná jména a příslovce ● jednoduché slovesné časy ● vyjadřování budoucnosti ● modální slovesa 			

<p>určitou informaci vytvoří odpověď na otázku vztahující se k textu odvodí pravděpodobný význam slov z kontextu čte jednoduchý text</p> <p>MLUVENÍ vytvoří jednoduché sdělení týkající se probíraných tematických okruhů reprodukuje jednoduchý text účastní se rozhovoru na dané téma adekvátně reaguje v komunikačních situacích</p> <p>PSANÍ ovládá abkudu sestaví jednoduché sdělení týkající se probíraných tematických okruhů napíše krátký dopis vytvoří jednoduchý popis --- pracuje s vybranými internetovými aplikacemi</p> <p>zpracovává, ukládá, zálohuje a sdílí</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● otázka, zápor ● věta jednoduchá a pořádek slov ● základní předložky <hr/> <p><i>Slovní zásoba</i> <i>Tematické okruhy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • škola, rodina • místo, kde žije • bydlení • volný čas • příroda <hr/> <p><i>Komunikační situace</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ● pozdrav, rozloučení se, poděkování, omluva a reakce na ni, ● prosba, žádost o pomoc, službu a informaci, ● souhlas, nesouhlas, ● vyjádření názoru, jednoduchý argument 		
--	---	--	--

získané informace a vytváří digitální obsah			
---	--	--	--

KVARTA

Učivo	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
<p>POROZUMĚNÍ A POSLECH</p> <p>rozumí známým výrazům a větám se vztahem k osvojovaným tématům</p> <p>rozumí zřetelné promluvě</p> <p>odvodí význam méně známých slov z kontextu</p> <p>rozumí instrukcím a požadavkům týkajícím se organizace jazykové výuky</p> <p>aktivně využívá dvojjazyčný slovník</p> <p>ČTENÍ</p> <p>čte foneticky správně přiměřeně</p>	<p>Jazykové prostředky</p> <p><i>Fonetika</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ● složitější fonetické jevy <p><i>Pravopis</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ● písemná správnost v psaném projevu ve známých výrazech <p><i>Gramatické kategorie</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ● přídavná jména a příslovce ● jednoduché slovesné časy ● otázka a zápor ● věta jednoduchá a pořádek slov ● základní předložky a jejich vazby <p><i>Slovní zásoba</i></p>	<p>1.1, 1.3, 1.5 2.4</p>	

<p>náročný text</p> <p>rozumí obsahu textů v učebnici a jednoduchým autentickým materiálům</p> <p>čte jednoduchý text v časopise a orientuje se v něm</p> <p>aktivně využívá dvojjazyčný slovník</p> <p>vytvoří jednoduché sdělení týkající se probíraných tematických okruhů</p> <p>aktivně používá slovní zásobu týkající se probíraných tematických okruhů</p> <p>reprodukuje jednoduchý text adekvátně reaguje v komunikačních situacích</p> <p>PSANÍ</p> <p>sestaví jednoduché sdělení týkající se probíraných tematických okruhů</p> <p>napíše krátký dopis</p> <p>napíše krátké vyprávění</p> <p>vytvoří jednoduchý popis</p>	<p><i>Tematické okruhy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ● škola, rodina, kamarádi ● místo, kde žije ● bydlení ● volný čas ● jídlo ● rusky mluvící země 		
	<p><i>Komunikační situace</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ● pozdrav, rozloučení se, poděkování, omluva a reakce na ni, ● prosba, žádost o pomoc, službu a informaci, ● souhlas, nesouhlas, ● vyjádření názoru, jednoduchý argument 		

<p>--- pracuje s vybranými internetovými aplikacemi</p> <p>zpracovává, ukládá, zálohuje a sdílí získané informace a vytváří digitální obsah</p>			
---	--	--	--

KVINTA

Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
<p>POROZUMĚNÍ A POSLECH rozumí známým výrazům a větám se vztahem k osvojovaným tématům rozumí zřetelné promluvě rozumí instrukcím a požadavkům týkajícím se organizace jazykové výuky aktivně využívá dvojjazyčný slovník</p> <p>ČTENÍ čte foneticky správně přiměřeně náročný text rozumí obsahu textů v učebnici a autentickým materiálům</p>	<p>Jazykové prostředky</p> <p><i>Fonetika</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • přízvuk • základní fonetické jevy <p><i>Pravopis</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • písemná správnost v psaném projevu ve známých výrazech • ovládá azbuku, nezaměňuje písmena latinky a azbuky <p><i>Gramatické kategorie</i></p>	<p>1.1, 1.3, 1.5 2.4</p>	

Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
<p>v textu vyhledá určitou informaci vytvoří odpověď na otázku vztahující se k textu vyhledá známé výrazy a fráze odvodí pravděpodobný význam slov z kontextu aktivně využívá dvojjazyčný slovník čte jednoduchý text v časopise</p>	<ul style="list-style-type: none"> • podstatná jména • přídavná jména a příslovce • jednoduché slovesné časy • vyjadřování budoucnosti • modální slovesa • otázka, zápor • věta jednoduchá a pořádek slov • základní předložky 		
<p>MLUVENÍ vytvoří jednoduché sdělení týkající se probíraných tematických okruhů aktivně používá slovní zásobu týkající se probíraných tematických okruhů reprodukuje jednoduchý text</p>	<p><i>Slovní zásoba</i> <i>Slohové útvary</i></p>		
<p>účastní se rozhovoru na dané téma dbá na jazykovou správnost adekvátně reaguje v komunikačních situacích</p>	<ul style="list-style-type: none"> • dopis, vyprávění – reprodukce, popis 		
<p>PSANÍ sestaví sdělení týkající se probíraných tematických okruhů napíše krátký dopis, vyprávění, žádost vytvoří jednoduchý popis</p>	<p><i>Tematické okruhy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • škola, rodina • místo, kde žije • bydlení • volný čas • oblékání • nákupy • některé svátky a tradice • příroda • cizí země 		

Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
<p>---</p> <p>pracuje s vybranými internetovými aplikacemi zpracovává, ukládá, zálohuje a sdílí získané informace a vytváří digitální obsah</p>	<p><i>Komunikační situace</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • pozdrav, rozloučení se, poděkování, omluva a reakce na ni, • prosba, žádost o pomoc, službu a informaci, • souhlas, nesouhlas, • vyjádření názoru, jednoduchý argument 		

SEXTA

Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
<p>POROZUMĚNÍ A POSLECH</p> <p>rozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma</p> <p>reaguje na podněty z oblasti</p>	<p>Jazykové prostředky</p> <p><i>Fonetika</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • složitější fonetické jevy <p><i>Pravopis</i></p>	<p>1.1, 1.3, 1.5 2.4</p>	<p>ČJL</p>

<p>běžných komunikačních situací rozumí reprodukováním textům v přiměřeném tempu a s odpovídající slovní zásobou abstrahuje určitou informaci z jednoduché a zřetelné promluvy rozumí instrukcím a požadavkům týkajícím se organizace jazykové výuky aktivně využívá dvojjazyčný slovník</p> <p>ČTENÍ</p> <p>čte foneticky správně přiměřeně náročný text rozumí obsahu textů v učebnici a jednoduchým autentickým materiálům přečte i text týkající se tématu, které mu není předem známo v textu vyhledá určitou informaci a dále s ní pracuje čte přiměřený text v časopise a orientuje se v něm aktivně využívá dvojjazyčný</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● písemná správnost v psaném projevu ve známých výrazech <hr/> <p><i>Gramatické kategorie</i></p> <hr/> <ul style="list-style-type: none"> ● přídavná jména a příslovce ● stupňování ● jednoduché slovesné časy ● slovesné konstrukce ● rod činný a trpný ● otázka a zápor ● věta jednoduchá a pořádek slov ● základní předložky a jejich vazby <hr/> <p><i>Slovní zásoba</i> <i>Slohové útvary</i></p> <hr/> <ul style="list-style-type: none"> ● dopis formální i neformální, ● vyprávění – reprodukce, ● popis <hr/> <p><i>Tematické okruhy</i></p> <hr/> <ul style="list-style-type: none"> ● škola, rodina, vztahy a výchova ● místo, kde žije ● bydlení 		
---	---	--	--

<p>slovník</p> <p>MLUVENÍ vytvoří jednoduché sdělení týkající se probíraných tematických okruhů aktivně používá slovní zásobu týkající se probíraných tematických okruhů reprodukuje jednoduchý text účastní se rozhovoru na známé téma dbá na jazykovou správnost adekvátně reaguje v komunikačních situacích</p> <p>PSANÍ sestaví sdělení týkající se probíraných tematických okruhů napíše krátký dopis, článek do školního časopisu napíše krátké vyprávění vytvoří jednoduchý popis sdělí svůj názor</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● volný čas ● zdraví ● jídlo ● nákupy ● některé svátky a tradice ● příroda a životní prostředí ● rusky mluvící země <hr/> <p><i>Komunikační situace</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ● pozdrav, rozloučení se, poděkování, omluva a reakce na ni, ● prosba, žádost o pomoc, službu a informaci, ● souhlas, nesouhlas, ● vyjádření názoru, argumentace 		
--	---	--	--

SEPTIMA

Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
<p>POROZUMĚNÍ A POSLECH rozumí hlavním myšlenkám delšího poslechu pochopí hlavní smysl autentické konverzace rozlišuje různé mluvčí postihne různé názory a stanoviska pochopí smysl textu v učebnici pochopí hlavní smysl autentického materiálu rozumí pokynům a instrukcím týkající se organizace jazykového vyučování adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích při své práci využívá různé</p>	<p>Jazykové prostředky <i>Fonetika</i> <i>Pravopis</i></p> <hr/> <p><i>Gramatické kategorie</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ● podstatná jména ● přídavná jména a míra vlastnosti ● stupňování ● jednoduché slovesné časy ● slovesné konstrukce, nepravidelné časování ● rod činný a trpný ● otázka a zápor ● věta jednoduchá a pořádek slov ● souslednost časová ● infinitivní konstrukce ● základní předložky a jejich vazby 	<p>1.1, 1.3, 1.5 2.4</p>	

<p>typy slovníků</p> <p>ČTENÍ čte srozumitelně delší texty za účelem sdělení obsahu či nějaké informace vyhledá v textu hlavní myšlenky vyhledá v textu detailní informaci orientuje se v textu z učebnice</p> <p>MLUVENÍ stručně vyjádří svůj názor reprodukuje přečtený či vyslechnutý text, v němž se vyskytuje známá slovní zásoba sestaví souvislé sdělení související s probíranými tematickými okruhy adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích zapojí se do jednoduché konverzace a udržuje ji</p>	<p><i>Slovní zásoba</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ● synonyma a antonyma ● opisné vyjadřování <hr/> <p><i>Tematické okruhy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ● škola, rodina, vztahy a výchova ● místo, kde žije <hr/> <ul style="list-style-type: none"> ● transport; dopravní prostředky ● zdraví, nemoc ● cestování ● osobnosti ● volný čas ● práce ● životní styl ● ochrana životního prostředí ● tradice – porovnání s ČR ● rusky mluvící země <hr/> <p><i>Komunikační situace</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ● pozdrav, rozloučení se, poděkování 		
---	---	--	--

<p>PSANÍ</p> <p>sestaví souvislý, jednoduše členěný text týkající se známého tématu</p> <p>spojí řadu kratších úseků do lineárního sledu</p> <p>osvojí si rozdíly mezi formálními a neformálními jazykovými prostředky</p> <p>osvojí si základní rozdíly mezi jazykovými prostředky popisu a vypravování pracuje s vybranými internetovými aplikacemi</p> <p>---</p> <p>pracuje s vybranými internetovými aplikacemi</p> <p>zpracovává, ukládá, zálohuje a sdílí získané informace a vytváří digitální obsah</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● omluva a reakce na ni ● prosba, žádost o pomoc, službu a informaci ● souhlas, nesouhlas, ● vyjádření názoru ● argument, protiargument ● asertivní komunikace 		
--	---	--	--

OKTÁVA

Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
<p>POROZUMĚNÍ A POSLECH rozumí hlavním myšlenkám poslechu pochopí hlavní smysl autentické konverzace porozumí hlavním myšlenkám složitějšího textu, rozliší hlavní a doplňující informace čte přiměřeně náročné faktografické texty rozumí autentickým uměleckým textům z literatury nebo úryvkům z filmu</p> <p>ČTENÍ čte srozumitelně a plynule i delší texty za účelem sdělení obsahu či nějaké informace</p>	<p>Jazykové prostředky <i>Fonetika</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ● složitější fonetické jevy <p><i>Pravopis</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ● písemná správnost v psaném projevu <p><i>Gramatické kategorie</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ● přídavná jména a příslovce ● stupňování ● jednoduché slovesné časy ● slovesné konstrukce ● rod činný a trpný ● otázka a zápor ● věta jednoduchá a pořádek slov ● základní předložky a jejich vazby ● jednoduché spojovací výrazy 		

<p>vyhledá v textu hlavní myšlenky vyhledá v textu detailní informaci postihne strukturu jednoduchého textu orientuje se v textu z učebnice k detailnější analýze textu využívá různé typy slovníků</p> <p>MLUVENÍ stručně vyjádří svůj názor (známé i méně známé téma) reprodukuje přečtený či vyslechnutý text sestaví souvislé sdělení související s probíranými tematickými okruhy adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích v případě potřeby si vyžádá potřebnou informaci zapojí se do jednoduché konverzace; udržuje ji</p> <p>PSANÍ</p>	<p><i>Slovní zásoba</i> <i>Slohové útvary</i></p>		
	<ul style="list-style-type: none"> ● dopis formální i neformální ● vyprávění – reprodukce ● popis 		
	<p><i>Tematické okruhy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ● škola, rodina, vztahy a výchova ● životní prostředí; ekologie ● osobnosti ● volný čas a zájmová činnost ● oblékání, nákupy ● transport, cestování ● svátky a tradice ● rusky mluvící země (geopolitické údaje) ● ČR vzhledem k Evropě 		
	<p><i>Komunikační situace</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ● pozdrav, rozloučení se, poděkování, omluva a reakce na ni ● prosba, žádost o pomoc, službu a informaci ● souhlas, nesouhlas, ● vyjádření názoru, jednoduchý argument 		

<p>sestaví souvislý členěný text týkající se známého tématu</p> <p>spojí řadu kratších úseků do lineárního sledu</p> <p>užívá složitější spojovací výrazy</p> <p>logicky strukturuje text</p> <p>osvojí si rozdíl mezi formálním a neformálním stylem</p> <p>podrobně popíše událost či zážitek popíše své pocity</p> <p>napíše životopis, jednoduchý příběh, popis</p>	<p><i>Stylistika</i></p> <p>texty stylu prostěsdělovacího, publicistického, populárně naučného a uměleckého (upozornění, vyhláška, oznámení, recenze, ukázky z prózy a filmu)</p> <p>práce s internetem, encyklopediemi, tiskem, propagačními materiály</p>		
---	---	--	--

1. ROČNÍK

Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
<p>POROZUMĚNÍ A POSLECH</p> <p>běžně rozumí známým výrazů a větám se vztahem k osvojovaným tématům</p> <p>rozumí jednoduché a zřetelné promluvě</p> <p>rozumí instrukcím a požadavkům týkajícím se organizace jazykové výuky</p> <p>aktivně využívá dvojazyčný slovník</p> <p>ČTENÍ</p>	<p>Jazykové prostředky</p> <p><i>Fonetika</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • základní druhy a jejich význam • přízvuk • základní fonetické jevy <p><i>Pravopis</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • písemná správnost v psaném projevu ve známých výrazech 	<p>1.1, 1.3, 1.5 2.4</p> <p>Náměty</p> <ul style="list-style-type: none"> • skupinová práce • jazykové hry • domácí úkoly • práce s časopisy, • četba článků o rusky 	

Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
<p>čte foneticky správně přiměřeně náročný text rozumí obsahu textů v učebnici a jednoduchým autentickým materiálům v jednoduchém textu vyhledá určitou informaci vytvoří odpověď na otázku vztahující se k textu vyhledá známé výrazy a fráze odvodí pravděpodobný význam slov z kontextu aktivně využívá dvojjazyčný slovník čte jednoduchý text v časopise</p> <p>MLUVENÍ vytvoří jednoduché sdělení týkající se probíraných tématických okruhů aktivně používá slovní zásobu týkající se probíraných tématických okruhů reprodukuje jednoduchý text účastní se rozhovoru na dané téma dbá na jazykovou správnost adekvátně reaguje v komunikačních situacích</p> <p>PSANÍ sestaví jednoduché sdělení týkající se probíraných tématických okruhů napíše krátký dopis napíše krátké vyprávění vytvoří jednoduchý popis</p>	<p><i>Gramatické kategorie</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • podstatná jména • přídavná jména a příslovce • jednoduché slovesné časy • vyjadřování budoucnosti • modální slovesa • otázka, zápor • věta jednoduchá a pořádek slov • základní předložky <p><i>Slovní zásoba</i></p> <p><i>Slohové útvary</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • dopis, vyprávění – reprodukce, popis <p><i>Tematické okruhy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • škola, rodina • místo, kde žije • bydlení • volný čas • oblékání • nákupy • některé svátky a tradice • příroda • cizí země <p><i>Komunikační situace</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • pozdrav, rozloučení se, poděkování, omluva a reakce na ni, 	mluvících zemích	

Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
	<ul style="list-style-type: none">• prosba, žádost o pomoc, službu a informaci,• souhlas, nesouhlas,• vyjádření názoru, jednoduchý argument		

2. ROČNÍK

Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
<p>POROZUMĚNÍ A POSLECH běžně rozumí známým výrazů a větám se vztahem k osvojovaným tématům rozumí zřetelné promluvě odvodí význam méně známých slov z kontextu abstrahuje určitou informaci z jednoduché a zřetelné promluvy rozumí instrukcím a požadavkům týkajícím se organizace jazykové výuky aktivně využívá dvojjazyčný slovník</p> <p>ČTENÍ čte foneticky správně přiměřeně náročný text rozumí obsahu textů v učebnici a jednoduchým autentickým materiálům přečte i text týkající se tématu, které mu není předem známo v textu vyhledá určitou informaci a dále s ní pracuje čte jednoduchý text v časopise a orientuje se v něm aktivně využívá dvojjazyčný slovník</p> <p>MLUVENÍ vytvoří jednoduché sdělení týkající se probíraných tématických okruhů</p>	<p>Jazykové prostředky <i>Fonetika</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • složitější fonetické jevy <p><i>Pravopis</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • písemná správnost v psaném projevu ve známých výrazech <p><i>Gramatické kategorie</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • přídavná jména a příslovce • stupňování • jednoduché slovesné časy • slovesné konstrukce • rod činný a trpný • otázka a zápor • věta jednoduchá a pořádek slov • základní předložky a jejich vazby <p><i>Slovní zásoba</i> <i>Slohové útvary</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • dopis formální i neformální, • vyprávění – reprodukce, • popis <p><i>Tematické okruhy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • škola, rodina, vztahy a výchova • místo, kde žije 	<p>1.1, 1.3, 1.5 2.4</p> <p>Náměty</p> <ul style="list-style-type: none"> • skupinová práce • jazykové hry • domácí úkoly • vlastní projekt na jednoduché téma • jednoduchá dramaturgie na základě četby • práce s časopisy • četba článků o ruských mluvících zemích • četba článků o ČR • úkol zaměřený k zeměpisnému či historickému tématu 	

Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
<p>aktivně používá slovní zásobu týkající se probíraných tématických okruhů reprodukuje jednoduchý text účastní se rozhovoru na známé téma dbá na jazykovou správnost adekvátně reaguje v komunikačních situacích</p> <p>PSANÍ sestaví jednoduché sdělení týkající se probíraných tématických okruhů napíše krátký dopis napíše krátké vyprávění vytvoří jednoduchý popis</p>	<ul style="list-style-type: none"> • bydlení • volný čas • jídlo • nákupy • některé svátky a tradice • příroda a životní prostředí • rusky mluvící země • ČR vzhledem k Evropě <p><i>Komunikační situace</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • pozdrav, rozloučení se, poděkování, omluva a reakce na ni, • prosba, žádost o pomoc, službu a informaci, • souhlas, nesouhlas, • vyjádření názoru, jednoduchý argument 		

3. ROČNÍK

Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
<p>POROZUMĚNÍ A POSLECH rozumí hlavním myšlenkám delšího poslechu pochopí hlavní smysl autentické konverzace rozlišuje různé mluvčí postihne různé názory a stanoviska pochopí smysl textu v učebnici pochopí hlavní smysl autentického materiálu rozumí pokynům a instrukcím týkající se organizace jazykového vyučování adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích při své práci využívá různé typy slovníků</p> <p>ČTENÍ čte srozumitelně kratší či delší texty za účelem sdělení obsahu či nějaké informace vyhledá v textu hlavní myšlenky vyhledá v textu detailní informaci orientuje se v textu z učebnice</p> <p>MLUVENÍ stručně vyjádří svůj názor reprodukuje přečtený či vyslechnutý text, v němž se vyskytuje známá slovní zásoba sestaví souvislé sdělení související s probíranými tematickými okruhy</p>	<p>Jazykové prostředky <i>Fonetika</i> <i>Pravopis</i></p> <p><i>Gramatické kategorie</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • podstatná jména • přídavná jména a míra vlastnosti • stupňování • jednoduché slovesné časy • slovesné konstrukce • rod činný a trpný • otázka a zápor • věta jednoduchá a pořádek slov • souslednost časová • infinitivní konstrukce • základní předložky a jejich vazby <p><i>Slovní zásoba</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • synonyma a antonyma • opisné vyjadřování 	<p>1.1, 1.3, 1.5 2.4</p> <p>Náměty</p> <ul style="list-style-type: none"> • skupinová práce • domácí úkoly • práce s časopisy • četba článků o rusky mluvících zemích 	

Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
<p>adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích zapojí se do jednoduché konverzace a udržuje ji</p> <p>PSANÍ sestaví souvislý, jednoduše členěný text týkající se známého tématu spojí řadu kratších úseků do lineárního sledu osvojí si rozdíly mezi formálními a neformálními jazykovými prostředky osvojí si základní rozdíly mezi jazykovými prostředky popisu a vypravování</p>	<p><i>Tematické okruhy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • škola, rodina, vztahy a výchova • místo, kde žije • osobnosti • volný čas • práce • životní styl • tradice – porovnání s ČR • rusky mluvící země <p><i>Komunikační situace</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • pozdrav, rozloučení se, poděkování, omluva a reakce na ni, • prosba, žádost o pomoc, službu a informaci, • souhlas, nesouhlas, • vyjádření názoru, jednoduchý argument 		

4. ROČNÍK

Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
<p>POROZUMĚNÍ A POSLECH rozumí hlavním myšlenkám poslechu na známé téma pochopí hlavní smysl autentické konverzace, pomalu a zřetelně vyslovované pochopí hlavní smysl textu v učebnici pochopí hlavní smysl jednoduššího autentického materiálu rozumí pokynům a instrukcím týkající se organizace jazykového vyučování adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích osvojí si základní zásady při práci s různými typy slovníků</p> <p>ČTENÍ čte srozumitelně a plynule i delší texty za účelem sdělení obsahu či nějaké informace vyhledá v textu hlavní myšlenky vyhledá v textu detailní informaci postihne strukturu jednoduchého textu orientuje se v textu z učebnice k detailnější analýze textu využívá různé typy slovníků</p>	<p>Jazykové prostředky <i>Fonetika</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • složitější fonetické jevy <p><i>Pravopis</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • písemná správnost v psaném projevu <p><i>Gramatické kategorie</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • přídavná jména a příslovce • stupňování • jednoduché slovesné časy • slovesné konstrukce • rod činný a trpný • otázka a zápor • věta jednoduchá a pořádek slov • základní předložky a jejich vazby • jednoduché spojovací výrazy <p><i>Slovní zásoba</i> <i>Slohové útvary</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • dopis formální i neformální • vyprávění – reprodukce • popis <p><i>Tematické okruhy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • škola, rodina, vztahy a výchova 	<p>1.1, 1.3, 1.5 2.4, 3.1</p> <p>Náměty</p> <ul style="list-style-type: none"> • skupinová práce • domácí úkoly • práce s časopisy • četba článků o ruský mluvících zemích 	

Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
<p>MLUVENÍ stručně vyjádří svůj názor (známé i méně známé téma) reprodukuje přečtený či vyslechnutý text sestaví souvislé sdělení související s probíranými tematickými okruhy adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích v případě potřeby si vyžádá potřebnou informaci zapojí se do jednoduché konverzace; udržuje ji</p> <p>PSANÍ sestaví souvislý členěný text týkající se známého tématu spojí řadu kratších úseků do lineárního sledu užívá složitější spojovací výrazy logicky strukturuje text osvojí si rozdíl mezi formálním a neformálním stylem podrobně popíše událost či zážitek popíše své pocity napíše životopis, jednoduchý příběh, popis</p>	<ul style="list-style-type: none"> • místo, kde žije • osobnosti • volný čas a zájmová činnost • oblékání, nákupy • svátky a tradice • rusky mluvící země základní geografické údaje • ČR vzhledem k Evropě <p><i>Komunikační situace</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • pozdrav, rozloučení se, poděkování, omluva a reakce na ni, • prosba, žádost o pomoc, službu a informaci, • souhlas, nesouhlas, • vyjádření názoru, jednoduchý argument 		

5.3. Dějepis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět je součástí vzdělávací oblasti Člověk a společnost. Výuka dějepisu by měla především kultivovat osobnost žáka, rozvíjet jeho charakterové a intelektuální schopnosti, podpořit v žácích zodpovědnost za své chování a činy. Dějepis podněcuje tvůrčí myšlení na základě historických kontextů, které vycházejí obecně z vědomí a kontinuity historické paměti („dějinný příběh“). Na základě předávání historické zkušenosti, založené na poznávání faktů, jevů a souvislostí, je možné zásadním způsobem ovlivnit rozvoj kritického myšlení žáků a podpořit jejich zájem o aktuální společenské dění. Důraz je kladen především na hlubší poznávání dějin vlastního národa v kontextu evropských a světových dějin (příprava na život v Evropské unii a globalizovaném světě). Znalost významných historických událostí, které výrazným způsobem ovlivnily vývoj společnosti a aktuální společenské dění, umožní žákům porozumět atmosféře doby, dovolí rozvíjet schopnost racionální argumentace a především zaujmout vlastní názorové stanovisko. Žáci jsou vedeni k poznání, že historie není uzavřenou kapitolou ani shlukem faktů. Naopak skrze poznávání minulosti můžeme měnit přítomnost a především budoucnost. Obecné historické problémy jsou konkretizovány na základě místních a regionálních dějin.

Dějepis na nižším stupni gymnázia navazuje na základy, které žáci získali ve vlastivědě na I. stupni ZŠ. Vedle klasických vyučovacích forem (metody slovní a názorně demonstrační) preferujeme tematické dějepisné dny (např. pravěký den), besedy, poznávací výlety, exkurze a praktická cvičení ve škole i v terénu.

Předmět úzce souvisí s předmětem Zeměpis, Základy společenských věd, ale také s předměty dalšími (literatura, cizí jazyky). Výuka dějepisu přiměřeně podporuje aktivní užívání cizího jazyka, využití výpočetní techniky a internetu. Průřezová témata žáci realizují formou projektů a seminárních prací.

Na vyučovací předmět Dějepis bude navazovat volitelný seminář.

Výuka dějepisu vede:

- k rozvíjení zájmu o světové, domácí a regionální dějiny, utváření a upevňování vědomí přináležitosti k evropské kultuře
- k seznámení s významnými historickými událostmi a osobnostmi, které mají zásadní význam pro současnost
- k získání orientace v aktuálním společenském dění v České republice, v Evropské unii a ve světě a vytváření realistického pohledu na společnost, chápání nesprávnosti mechanického přenosu současných etických představ do reality minulosti i do predikce budoucnosti
- k poznávání a pochopení základních politických, sociálních, hospodářských a kulturních dějin
- ke hledání paralel mezi minulými a současnými událostmi, jejich srovnání s obdobnými či odlišnými jevy
- zvládání základů společenskovední analýzy a historické kritiky při současném využívání digitálních technologií, k chápání proměnlivosti interpretace jevů a ideí v závislosti na vývoji společnosti
- k poznání a pochopení demokratické společnosti, jejích principů a institucí
- chápání současnosti v kontextu minulosti a budoucnosti, k posuzování vlivu technologií a digitalizace na život jedince a proměnu společnosti
- k vytvoření občanského a právního vědomí s důrazem na lidská práva, jejich respektování a dodržování
- pochopení civilizačního přínosu různých kultur, uplatňování tolerantních postojů vůči minoritním skupinám, odhalování rasistických, xenofobních a extrémistických názorů a postojů
- k rozvoji národního cítění (vlastenectví), vytváření pocitu hrdosti a úcty k duchovním a materiálním hodnotám minulosti, k úctě k jiným etnikům a kulturám
- k přípravě na život v současném globálním světě, na život v kontextu Evropské unie (vytvoření vědomí evropské sounáležitosti)
- k rozvoji kritického myšlení a schopnosti se prosadit (argumentovat)

➤

- k aktivnímu využívání cizího jazyka a různých IT technologií při vyhledávání, výběru a zpracovávání informací

Časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět má časovou dotaci 2 hodiny týdně po celé čtyři roky nižšího gymnázia. Na vyšším gymnáziu je vyučován v kvintě až septimě v celkové dotaci 7 hodin.

Výuka probíhá v kmenových třídách. Podle možností využíváme učebny vybavené audiovizuální technikou.

Výchovné a vzdělávací strategie

Na konci vzdělávání žák:

Kompetence k učení

- aktivně se zajímá o poznávání historie své vlasti, Evropy a světa
- uplatňuje dovednosti potřebné k osvojování učiva, k vyhledávání a systematickému zpracovávání potřebné informace v literatuře a na internetu
- samostatně vyhodnotí a posoudí jevy a události na základě tvůrčího a kritického myšlení
- uvědomuje si zodpovědnost za své vzdělání, chápe nutnost celoživotního vzdělání
- umí pracovat s historickými dokumenty ať už v písemné či audiovizuální podobě a na jejich základě formulovat vlastní myšlenky a názory

Kompetence k řešení problémů

- řeší konkrétní problémové situace a rozvíjí efektivní komunikaci

- využívá logické postupy při řešení problémů, samostatně se rozhoduje
- kriticky posuzuje historické souvislosti, které se vzájemně ovlivňují
- pozná a formuluje problém a hledá různé varianty řešení
- využívá netradiční (originální) způsoby hledání a řešení problémů (např. brainstorming, mindmapping, práce v malých skupinách)
- předchází problémům
- analyzuje, zobecňuje a aplikuje poznatky v různých oblastech života

Kompetence komunikativní

- prakticky efektivně užívá komunikační dovednosti a prostředky, přijme a porozumí sdělení, správně je interpretuje a věcně argumentuje
- je schopen přátelsky spolupracovat a pracovat ve skupině (v týmu), zastávat v týmu různé role a upevňovat dobré mezilidské vztahy
- volí vhodné otázky, které vybízejí k vyjádření vlastního názoru a diskutování
- využívá rétorické dovednosti (např. prezentace žákovy seminární práce před ostatními)
- vyjadřuje se kultivovaně v mluveném i písemném projevu
- využívá cizí jazyky a výpočetní techniku v komunikaci i při řešení problémů

Kompetence sociální a personální

- využívá možností rozvíjení schopnosti spolupracovat, pracovat v kolektivu

- respektuje odlišné názory ostatních členů skupiny a realisticky hodnotí vlastní práci i práci druhých
- vytváří hodnotné mezilidské vztahy založené na vzájemné úctě, toleranci a empatii
- chápe nutnost vzájemné pomoci při řešení daného úkolu a pozitivně vnímá vzájemné odlišnosti, jež vedou k efektivní spolupráci
- využívá nutnost sebereflexe, osobnostního rozvoje a posílení sebedůvěry

Kompetence občanské

- chápe svobodu občana, zná a chrání svá práva, respektuje práva druhých a plní své povinnosti
- uvědomuje si zodpovědnost za svůj život, za své zdraví a za životní prostředí
- aktivně chrání duchovní, kulturní a materiální výtvořiny minulosti
- aplikuje osvojené znalosti z historie v současné době
- aktivně se zapojuje do života společnosti, obce, rozvíjí zájem o veřejné záležitosti, o spolupráci s regionálními kulturními institucemi

Kompetence pracovní

- používá při práci vhodné materiály, nástroje a technologie, má pozitivní přístup k práci
- vytváří podnětné a motivující pracovní prostředí
- je schopný adaptovat se na různé pracovní podmínky
- řídí se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví při práci

- dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, ale i z hlediska ochrany kulturních hodnot a životního prostředí

Kompetence k podnikavosti

- volí vhodné postupy v rozvoji podnikatelských dovedností
- seznamuje se s fungováním hospodářství a státu v minulosti a současnosti
- orientuje se v současné politice a právu, je schopen kriticky posoudit získané poznatky

Kompetence digitální

- vyhledává a účelně využívá vhodné digitální technologie při práci s historickými zdroji
- používá moderní technologie při třídění, srovnávání a hodnocení informací
- samostatně spravuje a zpracovává data, prezentuje a sdílí vlastní práce prostřednictvím různých digitálních technologií a nástrojů pro komunikaci a sdílení

PRIMA

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
ČLOVĚK V DĚJINÁCH	uvede na konkrétních příkladech význam, potřebnost a důležitost historie a dějepisných znalostí v praktickém životě	význam zkoumání dějin pro současnost a budoucnost získávání informací o dějinách, historický čas a prostor		OBV, ZMP, MAT, VYV
	dokáže určit zdroje informací o minulosti a uvést jednotlivé příklady; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány	pomocné vědy historické, archeologie; historické prameny a výukové kanály k historii, muzea, archívy, knihovny, galerie a jejich digitalizované sbírky		
	využívá k poznávání historické reality pravěkých a starověkých dějin digitální zdroje, výukové kanály, pořady, aplikace a webové stránky institucí			
	orientuje se na časové ose a v historické mapě	práce s historickou mapou, práce s časovou osou		
	dokáže charakterizovat a seřadit chronologicky hlavní historické epochy	vnímání historického času		
POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI	popíše evoluční změny člověka v pravěku	vývoj lidského druhu v pravěku		ZMP, VYV, BIO
	charakterizuje způsob života nejstarších lidí v pravěku, především život sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu	paleolit		
	objasní význam zemědělství,	neolitická revoluce		

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
	dobytkářství a zpracování kovů pro lidskou společnost			
NEJSTARŠÍ CIVILIZACE. KOŘENY EVROPSKÉ CIVILIZACE	rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací	starověk staroorientální státy, otrokářské státy	1.10	OBV ZMP MAT VYV CJL
	charakterizuje materiální a duchovní kulturu starověkých civilizací	Mezopotámie, Egypt, Indie, Čína, Řecko, Řím		skupinový projekt na zadané téma
	uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového dědictví	tzv. divy starověkého světa		
	demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury, zrod křesťanství	antické Řecko a Řím		
	porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech			
	vysvětlí podstatu demokracie v antice			

SEKUNDA

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
KŘESŤANSTVÍ A EVROPSKÉ STÁTY VE STŘEDOVĚKU	popíše změnu evropské situace, která nastala v důsledku stěhování národů, formování evropských států a šíření křesťanství	stěhování národů Francká říše, Byzantská říše, Vikingové, Anglie, Francie, Svatá říše římská islám a expanze Arabů a Turků	4.1, 3.1 4.3, 6.1	ZMP, OBV, VYV, CJL projektové vyučování na vybrané téma
	charakterizuje rozdělení středověké společnosti a význam kolonizace	struktura středověké společnosti, středověká kolonizace, města		
	objasní zrod a vývoj českého státu v kontextu středověkých evropských dějin	Velkomoravská říše, český stát za Přemyslovců a Lucemburků		
	vysvětlí význam husitství pro další směřování českého státu	husitství, český stát v období 1437-1526 (Jiřík z Poděbrad, Jagellonci)		
	vymezí úlohu náboženství v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí	křesťanství, katolická církev a opravná hnutí, spory mezi světskou a duchovní mocí, křížové výpravy		
	uvede příklady románských a gotických památek architektury, které se staly součástí světového kulturního dědictví	románské a gotické umění, středověká vzdělanost		
OBJEVY A DOBÝVÁNÍ.	vysvětlí znovuzrození antického ideálu člověka a charakterizuje renesanci a	renesance a humanismus		ZMP, OBV, VYV,

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
POČÁTKY NOVÉ DOBY.	humanismus			HUV, CJL
	objasní kořeny evropské reformace církve	reformace		projektové vyučování na vybrané téma
	popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky	zámořské objevy a kolonizace		
	popíše situaci v Evropě v raném novověku	velmoci v 15.-17. století (Španělsko, Anglie, Francie, Rusko)		
	vysvětlí příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky	třicetiletá válka	2.2	
	objasní postavení českého státu v rámci habsburské monarchie	český stát za Habsburků v 15. - 18. století		
	rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek	baroko, osvícenství	1.11	

TERCIE

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
NOVÉ TYPY MONARCHIÍ A OSVÍCENSTVÍ	charakterizuje a ilustruje na konkrétních příkladech z evropských dějin absolutismus, konstituční monarchii a parlamentarismus	absolutismus, konstituční monarchie, republika velmoci v 17. - 18. století (Španělsko, Anglie, Francie, Rusko), vznik USA české země 17. - 18. století (reformy Marie Terezie a Josefa II.)	3.2, 6.1	CJL, VYV, HUV, ZMP, TEV, BIO, OBV projektové vyučování na vybrané téma
	rozpozná základní znaky baroka a klasicismu uvede představitele a příklady významných kulturních památek	barokní kultura, klasicismus, osvícenství		
VZNIK MODERNÍ SPOLEČNOSTI	vymezí podstatné ekonomické, sociální a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují proces modernizace ve společnosti	průmyslová revoluce, industrializace a její důsledky pro společnost, sociální otázka	1.7, 2.2, 4.5, 5.4	
	objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek a narušením starých společenských struktur v Evropě	velká francouzská revoluce, napoleonské války a jejich vliv na evropské a světové dějiny		
	charakterizuje projevy národních hnutí v 19. století v Evropě a v českých zemích	národní hnutí, utváření českého národa revoluce v 19. století		
	rozpozná a charakterizuje jednotlivé	politické proudy (liberalismus,		

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
	ideové proudy a kulturní směry 19. století, uvede konkrétní příklady	konzervatismus, socialismus) umění: klasicismus, romantismus, realismus, impresionismus, kubismus atd.		
	charakterizuje klíčové mocnosti v 2. pol. 19. století, jejich zájmy a vztahy, vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrného vývoje světa a jeho důsledky	velmoci ve 2. pol. 19. století	3.1	
	na příkladech uvede mocenské soupeření a z toho vyplývající konflikty, vysvětlí význam kolonií	konflikty mezi velmocemi	4.3	
MODERNÍ DOBA	na konkrétních příkladech demonstruje zneužití techniky ve válce a jeho důsledky	první světová válka a její politické, sociální a kulturní důsledky mírová jednání a nové politické uspořádání Evropy po 1. světové válce		CJL, VYV, HUV, ZMP
	vysvětlí okolnosti vzniku Československa v kontextu světové války, zhodnotí postavení	vznik ČSR, 1. československý odboj		

KVARTA

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
MODERNÍ DOBA	charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech, rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů	20. léta a 30. léta 20. století, nástup fašismu, nacismu a komunismu	3.1, 6.1, 1.7, 4.2	CJL, VYV, HUV, ZMP, BIO projektové vyučování na vybrané téma
	na příkladech vyloží rasismus, antisemitismus, nacismus a na konkrétních příkladech uvede jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv	Norimberské zákony, holocaust		
	na konkrétních příkladech demonstruje zneužití techniky ve válce a jeho důsledky	2. světová válka politické, mocenské a ekonomické důsledky války		
	zhodnotí postavení ČSR v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí	ČSR 1918 - 1939 Protektorát Čechy a Morava domácí a zahraniční odboj	1.10	
ROZDĚLENÝ A INTEGROJÍCÍ SVĚT	vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa	studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků, politické, hospodářské, sociální a ideologické soupeření velmocí	2.2, 6.2	OBV, ZMP, MAT, VYV, CJL, HUV, TEV
	uvede příklady střetů dvou bloků studené války a významná ohniska	vybrané konflikty studené války věda, kultura a technika v 2. polovině	1.4, 4.2	

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
	ukáže na mapě světa	20. století		
	popíše změny politické situace v ČSR po roce 1948 a uvede na konkrétních případech formy represí	Československo od roku 1945-1989, vznik ČR		
	vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody hospodářské a vojenské spolupráce v Evropě a ve světě, posoudí postavení rozvojových zemí	evropský proces integrace pád berlínské zdi dekolonizace	3.3, 4.1	
	popíše rozpad východního bloku a konec studené války	perestrojka, postupné uvolňování, pád berlínské zdi	1.11, 4.4	
	prokáže základní orientaci v problémech současného světa		3.3, 3.1, 4.3	

KVINTA

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
ÚVOD DO STUDIA HISTORIE	charakterizuje smysl historického poznání a jeho povahu jako poznání proměnlivého a neuzavřeného	význam zkoumání dějin pro současnost a budoucnost získávání informací o dějinách, typy, účel a možnost využití práce historika		ZSV, ZMP, MAT, VV
	rozlišuje různé zdroje historických informací, způsob jejich získávání a úskalí při jejich interpretaci	historické prameny, archeologie, muzea, archívy, knihovny, galerie		ZSV, NAT, IVT
	orientuje se na časové ose a v historické mapě, určí hlavní mezníky dějin	práce s historickou mapou, práce s časovou osou, vnímání historického času		ZMP
PRAVĚK	objasní ve shodě s aktuálními vědeckými poznatky materiální a duchovní život lidské společnosti historického vývoje v pravěku	pravěk vývoj člověka		ZMP, VV, BIO
	objasní význam cílevědomé zemědělské a řemeslné činnosti pro lidskou společnost	paleolit, mezolit neolitická revoluce, eneolit		BIO, VV, ZMP
	zařadí časově a prostorově hlavní archeologické kultury pravěku	doba bronzová a železná		VV, ZMP

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
STAROVĚK	objasní podmínky vzniku a dokáže odlišit jednotlivé kulturní typy starověkých civilizací	starověk staroorientální, otrokářské státy		ZSV, ZMP, MAT, VV, ČJL
	<p>charakterizuje materiální a duchovní kulturu starověkých civilizací a jejich odkaz, vysvětlí na konkrétních příkladech přínos vybraných starověkých civilizací a antiky pro evropskou společnost</p> <p>posoudí určující události a uvede významné osobnosti starověkých dějin</p> <p>získá náhled na neevropské náboženské a kulturní systémy</p>	<p>Mezopotámie, Egypt, Indie, Čína Řecko Řím antická demokracie civilizovanost a barbarství limes romanus</p> <p>Evropa v době římské</p>		ZSV, ZMP, MAT, VV, ČJL
	popíše zrod křesťanství jako fenoménu z něhož vyrůstá evropská civilizace, objasní židovství a jeho vazbu na křesťanství	vznik křesťanství, judaismus		ZSV, ZMP
STŘEDOVĚK	<p>popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizac a formování evropských států a společnosti</p> <p>porovná základní rysy západoevropské,</p>	<p>stěhování národů utváření států v západoevropském a východoevropském kulturním okruhu a jejich vývoj raný středověk: Francká říše, Byzantská říše, islám a expanze</p>		ZMP, ZSV, VV, ČJL

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
	islámské a byzantské kultury	Arabů, vikingové		

SEXTA

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
STŘEDOVĚK	definuje proměny hospodářského a politického uspořádání středověké společnosti 9. - 15. století a jeho specifické projevy ve vybraných státních celcích	Anglie, Francie, stoletá válka Svatá říše římská Polsko, Uherský stát		ČJL, VV, ZSV, ZMP
	vymezí úlohu náboženství v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vnitřní nejednota křesťanství porovná islámskou a křesťanskou společnost a identifikuje jejich základní odlišnosti posoudí přínos arabského světa pro evropskou kulturu posoudí důsledky pronikání Mongolů a Turků do Evropy	křesťanství, papežství, kacířství císařství křížové výpravy turecká expanze		ZSV, ČJL, ZMP, VV
			2.4, 2.5	
	ilustruje postavení jednotlivých vrstev ve středověké společnosti, popíše rozvoj středověké kolonizace charakterizuje středověkou vzdělanost a uvede jednotlivé příklady památek z románské a gotické kultury	vznik měst a vesnic, řemesla a obchod univerzity kultura středověké společnosti, románské a gotické umění		

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
STŘEDOVĚK V ČESKÝCH ZEMÍCH	objasní zrod a vývoj českého státu v kontextu evropských dějin charakterizuje vnitřní poměry českého státu v raném a vrcholném středověku a jeho zahraniční politiku	Velká Morava, Český stát za Přemyslovců, Lucemburků husitství český stát v období 1437-1526 (Jiřík z Poděbrad, Jagellonci)		ČJL, VV, ZSV, ZMP
POČÁTKY NOVOVĚKU	objasní kořeny a rysy evropské reformace, včetně reakce církve na tyto požadavky, vysvětlí jejich důsledky pro další evropský i světový vývoj	reformace, protireformace		ZMP, ZSV, VV, HV, ČJL,
	rozpozná nové filosofické a vědecké myšlenky, které byly zformulovány ve 14. - 17. století a zhodnotí jejich praktické dopady	renesance a humanismus baroko		
	porozumí důsledkům zámořských objevů, jež vedly k podstatným hospodářským i mocensko-politickým změnám	zámořské plavby vznik koloniálních říší	2.2	ZMP, ZSV, VV, HV, ČJL
	charakterizuje a ilustruje na konkrétních příkladech z evropských dějin znaky stavovství, absolutismu, konstituční monarchie a parlamentarismu uveďte konkrétní projevy v jednotlivých zemích a příklady střetů	třicetiletá válka evropské velmoci v 15. až 18. století (rivalita a kooperace)	2.2	ZMP, ZSV, ČJL
	posoudí postavení českého státu uvnitř habsburského soustátí a analyzuje jeho vnitřní sociální, politické a kulturní poměry	český stát za Habsburků 1526 -1740		

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby	
OSVÍCENSTVÍ, REVOLUCE A IDEA SVOBODY, MODERNIZACE SPOLEČNOSTI	určí a zhodnotí hlavní myšlenky a principy osvícenství, rozpozná jejich uplatnění v revolucích 18. a 19. století	osvícenství	2.4, 5.5	ČJL, ZMP, BIO	
	vymezí podstatné politické, ekonomické, sociální a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují proces modernizace mocenských struktur a společnosti posoudí význam ústavy a nové organizace státu, uvede základní rysy parlamentních systémů	Velká francouzská revoluce Evropa za napoleonských válek a po Vídeňském kongresu vznik USA rok 1848			
	vysvětlí emancipační úsilí národů i jednotlivých sociálních skupin	revoluce 19. století jako prostředek řešení politických, sociálních a národnostních problémů emancipační hnutí sociálních skupin vznik Itálie, Německa			ZMP, ZSV, ČJL
	vymezí místo utváření českého novodobého národa v procesu emancipace národů a jeho specifické rysy	české země v kontextu habsburské monarchie 1740-1914, utváření moderního českého národa			
	vysvětlí rozdílné tempo modernizace, industrializace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým	průmyslová revoluce, rozvoj výroby a vědy, technické vynálezy, industrializace a její důsledky pro společnost, sociální otázka			ZMP, ZSV

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
	nerovnoměrnost vedla; rozpozná ekologické, ekonomické, společenské a politické důsledky			
	charakterizuje soupeření mezi velmocemi, vysvětlí expanzivní záměry velmocí, jež byly příčinou konfliktů	<p>imperiální politika velmocí (předpoklady, zájmy, střety): Anglie, Francie, Itálie, Německo, Rusko a další vybrané</p> <p>USA – občanská válka, vývoj a mezinárodní postavení do 1. sv. v.</p> <p>diplomatické a vojenské aktivity v předvečer 1. světové války, mimoevropská ohniska koloniálních konfliktů</p>		
	pozná a charakterizuje jednotlivé kulturní styly 19. století	<p>kulturní rozrůzněnost: klasicismus, romantismus, realismus, impresionismus atd.</p> <p>vzdělanost a umění „belle époque“ a proměny životního stylu na přelomu 19. a 20. století</p>		VV, HV, ČJL

SEPTIMA

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
MODERNÍ DOBA I – SITUACE 1914- 1945	charakterizuje dvě světové války (popíše příčiny, průběh a důsledky), dokumentuje sociální, hospodářské a politické důsledky	první světová válka české země v době 1. světové války, první odboj versailleský systém a jeho vnitřní rozpory druhá světová válka (charakter války, prostředky vedení války, holocaust) Protektorát Čechy a Morava, domácí a zahraniční odboj za druhé světové války		ZMP, ZSV, VV, HV, ČJL
	uvede příčiny a projevy politického a mocenského obrazu světa, který byl určen vyčerpáním tradičních evropských velmocí, vzestupem USA a nastolením bolševické moci v Rusku	revoluce v Rusku, upevňování bolševické moci nové politické uspořádání Evropy po 1. světové válce	2.4	ČJL, VV, HV, ZMP, TV, BIO
	charakterizuje základní znaky totalitních ideologií, dovede je porovnat se zásadami demokracie, vysvětlí příčiny jejich nastolení v širších souvislostech objasní příčiny a podstatu agresivní politiky a neschopnost potenciálních obětí jí čelit	Evropa a svět ve 20. a 30. letech 20. století, světová hospodářská krize Stalinova diktatura, nástup fašismu a nacismu růst mezinárodního napětí a vznik válečných ohnisek	5.5	ČJL, VV, HV, ZMP, TV, BIO

	vysvětlí souvislosti mezi světovou hospodářskou krizí a vyhocením politických problémů, které byly provázeny radikalizací pravicových i levicových protidemokratických sil	mnichovská krize a její důsledky		
	zhodnotí postavení ČSR v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí	Vznik ČSR, Československo v meziválečném období	3.1	ZMP, ZSV, VV, HV, ČJL
	popíše a zhodnotí způsob života v moderní evropské společnosti, zhodnotí význam masové kultury	kultura 1. pol. 20. století (zrod moderního umění, masová kultura, propaganda, sport)		
	vysvětlí vliv propagandy na jedince a společnost			
SOUDOBE DĚJINY	vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa, jeho vojenská, politická a hospodářská seskupení, vzájemné vztahy a nejvýznamnější konflikty	Evropa a svět po 2. světové válce rozdělení světa do vojenských a hospodářských bloků (OSN, NATO, RVHP, EU, Varšavská smlouva) soupeření velmocí, konflikty např. Korejská válka Karibská krize, Vietnamská válka	2.4, 2.2, 5.5	ZSV, ZMP
	vysvětlí základní problémy vnitřního vývoje zemí západního a východního bloku se zaměřením zejm. na vnitřní vývoj a vzájemné vztahy supervelmocí USA, SSSR a na situaci ve střední Evropě a v naší zemi	SSSR a země východního bloku (politický, hospodářský a sociální vývoj) USA jako světová velmoc, vývoj demokracie a euroatlantická spolupráce	2.1, 2.2	ZMP, ZSV, ČJ
	porovná a vysvětlí způsob života a chování v			

	nedemokratických společnostech a v demokraciích	životní podmínky na obou stranách „železné opony“ Československo 1948-1989 (období komunistického režimu)		
	popíše mechanismy a prostředky postupného sjednocování Evropy na demokratických principech, vysvětlí lidská práva v souvislosti s evropskou kulturní tradicí, zná základní instituce sjednocující se Evropy, jejich úlohu a fungování	Evropská integrace po 2. sv. válce, místo sjednocující se Evropy v globálním světě		
	objasní hlavní problémy specifické cesty vývoje významných postkoloniálních vývojových zemí objasní význam islámské, židovské a některé další neevropské kultury v moderním světě	proces dekolonizace ve světě „třetí svět“ a modernizační procesy v něm (ekonomické, demografické a politické postavení v globálním světě) konflikty na Blízkém východě, vznik státu Izrael		
	charakterizuje rozpad východního bloku a konec studené války	pád komunistických režimů a jeho důsledky ČSSR 1989, sametová revoluce a vznik ČR	2.4, 2.2, 5.5, 4.2, 4.3	ZMP, ZSV, ČJL
	vymezí základní problémy soudobého světa a možnosti jeho dalšího vývoje	globální problémy současné společnosti		

5.4. Občanská výchova a Základy společenských věd

Vzdělávací oblast Člověk a společnost obsahuje předměty Dějepis a na nižším gymnáziu předmět Občanská výchova, na vyšším gymnáziu předmět Základy společenských věd.

Charakteristika vyučovacího předmětu Občanská výchova

Vyučovací předmět Občanská výchova je integrovaným vyučovacím předmětem. Vědomosti získané v tomto předmětu mají přímý vztah k reálnému životu. Předmět propojuje vzdělávací obor Výchova k občanství a část vzdělávacích oborů Výchova ke zdraví a Svět práce. Předmět zároveň realizuje části z průřezových témat Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova a Mediální výchova. Do předmětu jsou dále doplněna témata Finanční gramotnost, Obrana vlasti a Ochrana člověka dle RVP ZV (2013).

Předmět se zaměřuje především na formování postoje žáků, získávání znalostí, dovedností a orientace ve společnosti, rozvíjení občanského, mravního, ekonomického a právního vědomí žáků, seznámení se se vztahy v rodině a ve společnosti, vedení k sebepoznání a odpovědnosti za svůj život, společnost i přírodu. Pro převážně výchovný a formativní charakter tohoto předmětu jsou ve výuce upřednostňovány jiné aktivizující formy než klasická frontální výuka. Převažující formy a metody výuky: krátkodobé i dlouhodobé projekty, týmová spolupráce, psychosociální a simulační hry, problémová výuka, řízené diskuse, samostatné práce formou referátů, prezentací, besedy s odborníky apod.

Občanská výchova se zaměřuje na utváření pozitivních občanských postojů a vztahu k vlasti, rozvíjení vědomí sounáležitosti s evropskými kulturními a etickými hodnotami. Důraz je kladen na komunikační schopnosti žáků, na schopnost shromažďovat informace a kriticky je posuzovat, tvořit si vlastní názor a umět ho obhajovat, zároveň však umět naslouchat druhým. Nedílnou součástí je i výchova k toleranci, respektování lidských práv, vědomí vlastních práv a povinností. Je také kladen důraz na vědomí vlastní odpovědnosti za svět, ve kterém žijeme, a úctu k přírodnímu a kulturnímu prostředí.

Charakteristika vyučovacího předmětu Základy společenských věd

Předmět obsahuje obor Občanský a společenskovědní základ, vzdělávací oblast Člověk a svět práce a integruje část vzdělávací oblasti Člověk a zdraví.

Hlavním cílem vyučovacího předmětu Základy společenských věd je vést žáka k:

- utváření realistického pohledu na skutečnost a k orientaci ve společenských jevech a procesech každodenního života
- chápání současnosti v kontextu s minulostí a budoucností
- chápání a posuzování společenských jevů, lidského chování
- posuzování vlivu digitalizace na život jedince a proměnu společnosti
- vnímání sounáležitosti s evropskou a světovou kulturou, k pochopení civilizačního přínosu různých kultur a uplatňování tolerantních postojů vůči minoritám
- vědomé reflexi vlastního jednání i jednání druhých lidí
- odhalování a odmítavému postoji vůči rasistickým, xenofobním a extremistickým názorům, odhalování předsudků
- rozpoznávání negativních stereotypů v nahlížení na roli ženy a muže ve společnosti
- zvládání základů analýzy společenských jevů i za pomoci využívání digitálních technologií
-
- rozvíjení pozitivního hodnotového systému, respektování různých systémů hodnot
- upevňování samostatnosti a pocitu odpovědnosti za sebe i společenství, rozvíjení zralých forem soužití v různých sociálních skupinách a ochoty podílet se na veřejném životě své obce, regionu a státu
- uplatňování partnerských přístupů ke spolupráci

- toleranci a úctě
- využívání právního povědomí v praktickém životě, dodržování norem i v digitálním prostředí
- osvojování demokratických principů v osobní i elektronické komunikaci, rozvíjení schopnosti diskutovat, věcně argumentovat a nacházet vlastní stanoviska a zaujímat postoje ke společenským záležitostem
- odhalení dezinterpretativního a manipulativního jednání
- rozvíjení a kultivaci vědomí osobní, lokální, národní, evropské i globální identity a zodpovědného přístupu k budování a spravování digitálních identit

Časové a organizační vymezení předmětu

Občanská výchova se vyučuje v primě a tercii s jednogodinovou dotací, v sekundě a kvartě je posílena na 1,5 hod týdně (střídání po týdnech 1 a 2 hodiny).

Výuka probíhá většinou v kmenových třídách, podle potřeby jsou využívány i jiné prostory (počítačová pracovna, studovna, knihovna, terén...).

Základy společenských věd jsou vyučovány ve všech ročnících vyššího gymnázia s celkovou dotací 7 hodin. Výuka probíhá v kmenových třídách. Je možné využít učebny s počítači a audiovizuální technikou. Výuka je doplněna exkurzemi a besedami dle aktuální nabídky.

Výchovné a vzdělávací strategie – Občanská výchova

Žák na konci

Kompetence k učení

- umí třídit informace a kriticky je hodnotit, vzhledem ke své práci přijímá ocenění i kritiku

Kompetence k řešení problémů

- vnímá nejrůznější společenské problémy, přemýšlí o příčinách a možnostech řešení, kriticky posuzuje reálnost řešení
- samostatně řeší problémy a svá řešení posuzuje z nejrůznějších společenských aspektů, hledá alternativní řešení
- uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a činy

Kompetence komunikativní

- jasně a srozumitelně se vyjadřuje, formuluje své myšlenky a názory, je schopen kultivovaného projevu
- chápe potřebu vyslechnout odlišný názor a zabývat se jím
- využívá získané komunikační dovednosti k vytváření kvalitních vztahů

Kompetence sociální a personální

- chápe význam týmové práce a postavení samostatné práce
- uvědoměle přijímá, získává role v různých skupinách
- spolupracuje ve dvojicích a malých skupinách
- podílí se na vytváření příjemné atmosféry v týmu, na dobrých mezilidských vztazích
- učí se diskutovat
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, dosahuje pocitu sebeuspokojení a sebeúcty
- zodpovědně buduje, spravuje digitální identitu a uvědomuje si svou digitální stopu
- chápe nebezpečí sociálních nebo názorových bublin

Kompetence občanské

- přijímá základní principy, na kterých spočívají zákony a společenské normy (vědomí práv a povinností)
- respektuje druhé lidi a váží si jejich vnitřních hodnot, toleruje jejich přesvědčení

- chápe naše kulturní tradice a historické dědictví a cítí potřebu je chránit
- rozumí základním ekologickým souvislostem a environmentálním problémům a svojí spoluzodpovědnost za jejich řešení a za ochranu životního prostředí
- má právní povědomí o důsledcích jednání v digitálním prostředí
- ctí autorská práva a citují informační zdroje
- ověřuje prostřednictvím digitálních technologií potřebná fakta

Kompetence pracovní

- nachází způsoby, jak využívat znalosti získané ve škole i mimo ni pro svůj další rozvoj
- činí odpovědná rozhodnutí pro své další vzdělání a profesní rozvoj
- objektivně posuzuje své schopnosti a možnosti
- orientuje se v základních aktivitách upravujících pracovní vztahy

Kompetence digitální

- rozvíjí a uplatňuje odpovědného chování a jednání v digitálním světě
- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby a využívá je při zapojení do společnosti a do občanského života
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah
- dává důraz na ochranu osobních údajů a osobních dat svých i druhých, respektuje duševní vlastnictví
- respektuje a dodržuje etiketu při interakci v digitálním prostředí

Výchovné a vzdělávací strategie – Základy společenských věd

Kompetence k učení

- rozvíjet u žáků dovednosti potřebné k systematickému zpracování informací
- učit žáky kriticky přistupovat ke zdrojům informací
- naučit žáka přijímat ocenění, radu i kritiku, poučit se z chyb

Kompetence k řešení problémů

- naučit žáka poznat a zhodnotit problém a pokusit se najít řešení
- zohlednit klady a zápory řešení, posoudit i rizika a důsledky
- nebát se požádat o pomoc a radu
- podněcovat žáky k tvořivému myšlení a logickému uvažování

Kompetence komunikativní

- vést žáky k tomu, aby k formulování názorů a myšlenek užívali spisovný jazyk a vyjadřovali se na požadované úrovni v mluveném i psaném projevu
- podněcovat žáky k vhodné prezentaci své práce
- učit žáky nejen diskutovat, obhajovat svůj názor, ale i naslouchat
- učit žáky komunikovat nejen na úrovni svých vrstevníků, ale i s lidmi odlišného věku a zájmů, být citlivý ke zkušenostem a znalostem partnera v komunikaci
- učit žáky vhodně reagovat na odlišný názor

Kompetence sociální a personální

- vést žáka k posouzení svých možností, k respektování možností a schopností ostatních, k zodpovědnému vztahu k vlastnímu zdraví a zdraví ostatních
- naučit žáka respektovat práci druhých, spolupracovat a utvářet dobré mezilidské vztahy
- zdůrazňovat motivující pracovní atmosféru, hodnotné mezilidské vztahy založené na vzájemné úctě, toleranci a empatii

Kompetence občanská

- vychovávat žáky jako svobodné občany, kteří plní své povinnosti, uplatňují svá práva a respektují práva druhých, a to s ohledem na různé společenské vrstvy a sociální skupiny
- netolerovat u žáků hrubé a agresivní chování a nezodpovědnost
- vést žáky k posuzování událostí veřejného života a k občanské angažovanosti

Kompetence k podnikavosti

- vést žáky k pozitivnímu a zodpovědnému vztahu k práci a k učení
- naučit žáky vytvářet podnětné a motivující pracovní prostředí
- pomoci žákům při volbě povolání
- učit žáky samostatně rozvíjet svůj osobní i odborný potenciál, využívat příležitosti pro svůj rozvoj
- zdůrazňovat žákům úlohu celoživotního vzdělávání

PRIMA

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
ŠKOLA A STUDIUM	Orientuje se ve školních pravidlech a vysvětlí, proč jsou potřeba.	naše škola – školní řád, práva a povinnosti žáků, žákovská samospráva	1.1, 2.1	
	Respektuje přijatá pravidla soužití se spolužáky, s učiteli a dalším zaměstnanci školy. Uvědomuje si svůj přínos k vytváření klimatu ve třídě, škole.	pravidla školního života		
	Uvědomuje si význam kvalitního trávení volného času.	pasivní a aktivní odpočinek		
	Vyhodnocuje důležitost činností a jejich zařazení do svého časového rozvrhu.			
RODINA	Chápe význam rodiny a svou roli v ní, rozumí potřebám jednotlivých členů.	rodina	II 04	Dej
	Orientuje se v příbuzenských vztazích.	příbuzenské vztahy		
MÍSTO, KDE ŽIJEME	Zná svojí obec a okolí (významná místa, památky, osobnosti). Zmapuje místa a aktivity veřejného dění a to, jakými osobními nebo digitálními cestami informuje obec své občany a o čem je takto informuje.	naše obec a region		Dej, Zmp
	Uvede hlavní řídicí instituce a orgány státní správy a samosprávy obce. Dokáže vyhledat informace o fungování obecního úřadu.	obecní úřad, zastupitelstvo, internetové stránky obce		

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
NAŠE VLAST	Zná státní symboly ČR, objasní jejich účel a užívání. Má přehled o státních svátcích a jejich spojení s významnými událostmi historie.	vlast, státní symboly, státní svátky a významné osobnosti	1.7, 2.2, 2.4, 4.2, 4.4	Dej, Zmp
LIDSKÁ PRÁVA	Uvědomuje si hodnotu každého člověka. Objasní potřebu tolerance a respektu ve společnosti. Respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy a způsoby chování a myšlení lidí. Zaujímá tolerantní postoje k menšinám.	lidská práva	1.11, 4.1, 4.4, 4.5	
ČLOVĚK V MIMOŘÁDNÝCH SITUACÍCH	Umí poskytnout základní pomoc při ohrožení života. Dokáže využít moderní technologie (mobil, gps, aplikace apod.) a přivolat odbornou pomoc.	zásady první pomoci	1.8	TeV

SEKUNDA

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	Seznámí se s pojmy socializace, sociální skupina. Uvědomuje si vliv prostředí a okolí na formování lidské osobnosti. Analyzuje a doloží na příkladech vliv médií a digitálního prostředí na jednotlivce a sociální skupiny.	sociální skupiny, vliv rodiny, školy a vrstevníků na osobnost, vliv médií, internetu a sociálních sítí	1.6, 1.7, 1.8, 4.2, 6.1	
	Volí vhodné prostředky verbální i neverbální komunikace vzhledem k dané situaci a svému postavení.	komunikace		
	Vnímá, jak určitý způsob komunikace působí na ostatní. Kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání.			
	Zhodnotí nebezpečí sociálních nebo názorových skupin, identifikuje rizika související s komunikací v těchto bublinách.	kritické myšlení, média, sociální sítě, internetové diskuze apod.		
	K informacím z médií přistupuje kriticky. Přemýšlí, podle čeho a jaká média si vybíráme			
	Rozpozná protiprávní jednání v oblasti nakládání s osobními údaji a v oblasti šíření nenávisti – omezování svobody projevu, vydírání, podvod, hacking, hate speech, hoax, kyberšikana.			
	Rozpozná propagandu, dezinformaci a manipulaci v	média, manipulace,		

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
	mediálním prostředí a zhodnotí, jak to ovlivňuje chování a jednání lidí.	dezinformace		
ČLOVĚK A KULTURA	Vysvětlí význam kultury.	kultura	1.11 5.3, 5.4	Dej, CjI
	Charakterizuje světová náboženství a respektuje náboženské přesvědčení druhých lidí.	judaismus, křesťanství, islám, hinduismus, buddhismus		
	Seznámí se s pravidly slušného chování; rozpozná, jaké chování vyžaduje určitá situace.	etiketa		
	Zná nejvýznamnější přírodní a kulturní památky v ČR.			
	Chápe význam ochrany životního prostředí a dokáže vyhledat organizace a instituce zabývající se jeho ochranou.	ochrana kulturních památek a přírody		
HOSPODAŘENÍ	Uvědomuje si hierarchii potřeb a respektuje potřeby druhých lidí.	teorie potřeb		
	Vysvětlí, co ovlivňuje životní úroveň lidí. Uvede příklady a porovná různé formy vlastnictví a objasní zásady jeho ochrany včetně ochrany duševního vlastnictví.	majetek, vlastnictví		
	Respektuje majetek druhých.	ochrana majetku, vandalismus		
OBČAN A STÁT	Charakterizuje znaky demokracie, dokáže vysvětlit pojem demokratický stát a uvede jeho výhody pro každodenní život.	stát, demokracie	2.1, 2.2, 2.3	
	Rozlišuje a porovná úkoly jednotlivých složek státní moci v ČR. Uvede příklady institucí a orgánů, které se			

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
	podílejí na správě obcí, krajů a státu.			
	Rozlišuje různé typy a formy státu, porovná na příkladech jejich znaky.			
	Zná možnosti zapojení do veřejného života. Vyloží smysl voleb v demokratických státech a uvede příklady jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů.	volby a veřejný život občanská angažovanost		
MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT	Uvědomuje si potřebu vzájemné spolupráce mezi státy a umí vysvětlit, proč je důležitá. Dokáže informace vyhledat na internetu, zorientovat se na webových stránkách jednotlivých mezinárodních organizací a institucí.	mezinárodní organizace	3.1, 3.3	Zmp
LIDSKÁ PRÁVA	Orientuje se v problematice lidských práv.	lidská práva v dokumentech, Nobelova cena za mír		Dej
	Rozpozná projevy lidské nesnášenlivosti a uvědomuje si jejich závažnost a negativní vliv. Zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti.	xenofobie, rasismus, diskriminace médiá, dezinformace		
	Přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí.	lidská práva		

TERCIE

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
ČLOVĚK JAKO JEDINEC	Uvědomuje si, že během života dochází k fyzickým, psychickým a sociálním změnám. Připomene si znaky jednotlivých vývojových období jedince. Dokáže na sobě rozpoznat projevy puberty.	vývojová psychologie, pubescence	1.2, 1.3, 1.4 1.2, 1.3	Bio
	Uvědomuje si vlastní jedinečnost, schopnosti a motivaci. Objasní, jak hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu může pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života.	osobnost		
	Posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů.	myšlení, paměť a pocity		
	Dokáže pojmenovat a popsat základní emoce, uvědomuje si vlastní prožívání pocitů a ví, jak s city pracovat. Chápe význam volných vlastností při dosahování stanovených cílů a překonávání překážek.			
	Uvědomuje si možné chyby ve vnímání druhých.	předsudky, stereotypy, první dojem		
	Uvědomuje si vliv digitálních technologií a médií na vytváření, šíření a překonávání společenských stereotypů a předsudků.			
	Popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru.	volní vlastnosti, autoevaluace, sebedůvěra		

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
HOSPODAŘENÍ	Sestaví rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje. Dokáže rozlišit zbytné a nezbytné výdaje, rozlišit příjmy a výdaje jednorázové a pravidelné. Objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti.	rozpočet rodiny, peníze		
	Uvědomuje si hodnotu peněz a zná základní pravidla zacházení s nimi. Na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH. Popíše vliv inflace na hodnotu peněz.			
	Popíše fungování trhu (nabídka, poptávka, cena zboží) na příkladech chování kupujících a prodávajících.	statky a služby, fungování trhu reklama, ochrana spotřebitele		
	Chápe význam porovnávání kvality a ceny zboží a služeb v souvislosti s nabídkou a poptávkou.			
	Na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení. Uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty a vysvětlí jejich omezení.			
ČLOVĚK A PRÁVO	Uvědomuje si rozdíl mezi morálními a právními normami.	základní právní pojmy	2.1, 2.2, 2.3	Dej
	Rozlišuje mezi pojmy právní řád, právní odvětví a právní vztah.	právní systém, Ústava ČR, Listina základních práv a svobod		
	Stručně charakterizuje pyramidu právního řádu ČR. Vysvětlí funkci Ústavy ČR a Listiny základních práv a svobod.			
	Dokáže vyhledat právní normy a zorientovat se v nich.			

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
	Chápe, jak funguje politika v běžném životě, toleruje rozdílnost názorů na aktuální společenské dění. Je seznámen s fungováním politických stran a hnutí.	politika, politické strany, volby		

KVARTA

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
VOLBA POVOLÁNÍ	Vysvětlí význam faktorů ovlivňujících volbu povolání. Zamyslí se nad svými schopnostmi, zájmy a vlastnostmi.	brigáda, zaměstnání, nezaměstnanost	1.2	
	Navrhne způsoby hledání zaměstnání (brigády), pracovních příležitostí. Vysvětlí roli úřadu práce při hledání zaměstnání.	pracovní pohovor, životopis		
	Uvede náležitosti pracovní smlouvy.	pracovní smlouva, zákoník práce		
	Seznámí se se zákoníkem práce. Dokáže vyhledat podmínky pro zaměstnávání mladistvých, ukončení pracovního poměru apod.			
	Vysvětlí, co je to podnikání a jeho formy. Umí dohledat podmínky pro konkrétní typ podnikání.	podnikání		
OBČAN A STÁT	Uvědomuje si roli občana ve své obci, ví o možnostech účasti občana na správě a řízení obce, dokáže si tyto informace vyhledat.	občanství, občan obce, obecní úřad informační kanály obce	2.2, 2.3, 2.4, 3.1, 3.2, 3.3	Zmp

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
ČLOVĚK A PRÁVO	Objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství.			
	Provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky. Chápe obsah smluvních vztahů uzavřených různými způsoby, uvede příklady – osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci.	občanské právo, vlastnictví, smlouvy, pojištění		
	Zamyslí se nad významem odpovědnosti. Dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování.			
	Rozlišuje úkoly orgánů právní ochrany (policie, státní zastupitelství, soudy, obce a další správní orgány), uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování protiprávního jednání.	orgány právní ochrany		
	Rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin. Uvede příklady. Orientuje se ve fungování soudů.	základy trestního práva, přestupek a trestný čin, tresty, soud		
	Vysvětlí rozdíl mezi trestní odpovědností nezletilých a mladistvých.	trestní odpovědnost		
	Uvede pravidla pro uzavření a ukončení manželství, vysvětlí práva a povinnosti členů rodiny.	rodina, sňatek, rozvod		
	Orientuje se v problematice registrovaného partnerství a seznámí se s různým přístupem některých států k této problematice.	registrované partnerství		
	Zjistí, jakým způsobem stát pomáhá rodinám.	sociální politika státu, péče o dítě		

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
HOSPODAŘENÍ A STÁT	Popíše hlavní zdroje příjmů státu a hlavní oblasti výdajů. Uvede, do kterých oblastí stát směřuje své výdaje. Uvede příklady dávek a příspěvků ze státního rozpočtu.	národní hospodaření, HDP, státní rozpočet		
	Vysvětlí pojmy vyrovnaný, přebytkový a schodkový rozpočet státu. Rozumí různým způsobům nakládání s volnými finančními prostředky a způsoby krytí deficitu.			
	Chápe funkce a činnost bank. Orientuje se v nabídce služeb klientům a ví o možnostech internetového bankovníctví a aplikacích. Chápe princip pojištění a význam úroku.	banky a bankovníctví, internetové bankovníctví, ČNB		
	Vysvětlí fungování České národní banky.			
MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT	Popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů. Uvědomuje si potřebu vzájemné mezinárodní spolupráce.	evropská integrace	3.1, 4.4, 5.3, 5.4	Bio, Dej, Zmp
	Vyhledá a uvede některé informace o konkrétních globálních problémech současnosti (společenských a ekologických), vyjádří na ně svůj osobní názor, diskutuje o jejich příčinách, možných důsledcích a řešeních.	globalizace, významné globální problémy, trvale udržitelný rozvoj, rozvojové cíle, mezinárodní organizace		
	Objasní souvislosti globálních a lokálních problémů.			
	Vyhledá aktuální příklady pomoci zemím postiženým válkou, přírodní katastrofou, chudobou apod.			

KVINTA

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
ČLOVĚK JAKO JEDINEC (PSYCHOLOGIE) A ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA	Porovná různé metody učení a vyhodnocuje jejich účinnost pro své studium s ohledem na vlastní psychické předpoklady. Objasní proces celoživotního vzdělávání, sebereflexe. Uplatňuje zásady duševní hygieny při práci a učení.	Psychologie učení a význam celoživotního učení, zásady duševní hygieny		
	Aplikuje získané poznatky při sebepoznávání i poznávání druhých lidí, volbě profesní orientace Orientuje se ve své osobnosti, emocích a potřebách.	Psychologie osobnosti (charakteristika, typologie, formování osobnosti), psychické jevy, stavy, procesy a vlastnosti. Hledání osobní identity, orientace na budoucnost a hledání partnera.		
	Objasní proč a jak se lidé odlišují ve svých projevech chování. Uvede příklady faktorů, které ovlivňují prožívání, chování a jednání člověka.	Vědomí.		
	Charakterizuje jednotlivé fáze vývoje člověka, porovná je a vymezí, co každá etapa přináší nového a jaké životní úkoly před člověka staví.	Vývojová psychologie – formování osobnosti v jednotlivých etapách lidského života. Adolescence – změny tělesné, duševní a společenské.		

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
	Uplatňuje zásady duševní hygieny, na příkladech ilustruje vhodné způsoby vyrovnávání se s náročnými životními situacemi.	Psychohygienu, zátěžové situace, stres a způsoby jeho zvládnutí. Psychologické poradenství.		
	Zařazuje do denního režimu osvojené způsoby relaxace; v zátěžových situacích uplatňuje osvojené způsoby regenerace.	Psychohygienu – předcházení stresům v mezilidských vztazích, zvládnutí stresových situací, efektivní komunikace, hledání pomoci.	Výchova ke zdraví	
	Projevuje odolnost vůči výzvám k sebepoškozujícímu chování a rizikovému životnímu stylu			
	Využívá poznatků psychologie v každodenním životě.	Důsledky stresu v oblasti fyzického, duševního a sociálního zdraví. .	Výchova ke zdraví	
	Usiluje o pozitivní změny ve svém životě související s vlastním zdravím a zdravím druhých.			
	Rozhoduje podle osvojených modelů chování a konkrétní situace o způsobu jednání v situacích vlastního nebo cizího ohrožení	Sociální dovednosti potřebné při řešení problémů v nečekaných, složitých a krizových situacích – duševní hygiena v dlouhodobých zátěžových a stresových situacích, rozhodování se v eticky problematických situacích	Výchova ke zdraví	
	Reflektuje význam práce pro psychické zdraví člověka, vytvoří si vyvážený pracovní rozvrh s ohledem na své osobní vztahy	Osobní management, plánování a timemanagement, workoholismus	Člověk a svět práce	
ČLOVĚK VE	Vysvětlí společenskou podstatu	Význam začlenění jedince do sociálních vazeb,		

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
SPOLEČNOSTI	člověka.	proces socializace.		
	Posoudí sociální změny v individuálním a společenském vývoji. Rozlišuje změny konstruktivní a destruktivní.	Sociální struktura společnosti, společenské instituce, sociální nerovnost, mobilita. Jedinec ve skupině – vztahy, role a normy chování		
	Ovládá společensky vhodné metody komunikace ve formálních i neformálních vztazích, případně neshody či konflikty řeší konstruktivním způsobem.	Rozvoj sociálních dovedností pro život s druhými lidmi – otevřenost vůči druhým, vyjednávání, obhajování a prosazování vlastních názorů, odmítání nehumánních postojů.	Výchova ke zdraví	
	Citlivě přistupuje k řešení mezilidských vztahů.	Mezilidské vztahy, komunikace, vztahy v rodině, mezigenerační vztahy, pomoc nemocným a handicapovaným	Výchova ke zdraví	
	Respektuje kulturní odlišnosti a také vliv různých sociálních skupin na jedince i společnost jako celek. Dovede odhadnout možné důsledky sociálních předsudků.	Stereotypy, předsudky		
	Zdůvodní hodnoty důležité pro partnerské vztahy, manželství, rodičovství.	Rodina, rizika spojená s volbou životního partnera.		
	Posoudí hodnoty, které mladým lidem usnadňují vstup do samostatného života, partnerských vztahů, manželství a rodičovství, a usiluje ve svém životě o	Modely sociálního chování v intimních vztazích – otevřenost, tolerance, respektování druhého, empatie, trpělivost, odpovědnost; sebepoznání, sebeúcta	Výchova ke zdraví	

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
	jejich naplnění			
	Objasní význam sociální kontroly ve skupině a ve větších sociálních celcích	Sociální nerovnost, sociální deviace, sociální problémy - nezaměstnanost, kriminalita, extremismus		
	Pojmenuje a definuje sociální problémy současnosti a sociálně patologické jevy. Popíše možné dopady těchto jevů na jedince a společnost.	Životní prostředí, ekologické problémy		
	Posoudí vliv médií na společnost.	Masmédia		
OBČAN A PRÁVO	Rozliší morální a právní normy, vysvětlí význam sankcí.	Smysl a účel práva, morální a právní normy, spravedlnost		
	Rozliší právnickou a fyzickou osobu, uvede jejich příklady			
	Rozlišuje základní a prováděcí právní předpisy.	Právní síla, právní řád (uspořádání), druhy právních norem		
	Uvede, které státní orgány vydávají státní předpisy a kde se uveřejňují.			
	Vymezí podmínky vzniku a zániku právních vztahů, práva a povinnosti účastníků těchto vztahů.	Prameny práva, zákonnost, právní osobnost, právní subjektivita a způsobilost k právním úkonům		
		Právní vztahy, práva a povinnosti účastníků právních vztahů vč. smluvního práva.		
	Rozlišuje právní odvětví.	Systém právních odvětví		
Rozlišuje trestný čin a přestupek.	Právo trestní – druhy kriminality.			

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
	Zaujímá odmítavé postoje ke všem formám sociálně patologického chování – uvede důsledky porušování paragrafů trestního zákona souvisejících s výrobou a držením návykových látek a s činnostmi pod jejich vlivem, sexuálně motivovanou kriminalitou, skrytými formami	Sexuálně motivovaná kriminalita – pornografie, pedofilie, dětská prostituce, obchod se ženami	Výchova ke zdrav	
	Vymezí podmínky trestní odpovědnosti a uvede příklady postihů trestné činnosti	Trestnost a tresty (druhy, apod.)		
	Orientuje se v občanském a rodinném právu. Na příkladu ukáže možné důsledky neznalosti smlouvy, včetně jejich všeobecných podmínek.	Občanský zákoník		
	Rozeznává případy občanského a trestního soudního řízení.	Průběh a účel soudního řízení, orgány činné v trestním řízení, jejich úkoly.		
	Ví, kde hledat právní ochranu. Uvede příklady právních problémů, s nimiž se mohou občané obracet na jednotlivé orgány právní ochrany.	Právní ochrana – funkce, úkoly Právnícké profese Systém právního poradenství, činnost a úkoly občanských poraden.		
	Ve svém jednání respektuje platné právní normy.			

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
PRACOVNĚ PRÁVNÍ VZTAHY	Uvede postup, jak uzavřít pracovní smlouvu a podat výpověď.	Pracovní právo – podmínky vzniku, změny a zániku pracovního poměru.	Člověk a svět práce	
	Zná svá práva, respektuje práva druhých a své pracovní povinnosti.	Práva a povinnosti účastníků pracovněprávních vztahů		
		Pracovní doba, pracovní řád, pracovní neschopnost, mzda		
	Objasní funkci odborů.	Odbory		

SEXTA

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
ZÁKLADY EKONOMIE	Rozliší pojmy ekonomie a ekonomika.	Ekonomie, ekonomika	1.2	
	Objasní rozdíly mezi ekonomikou zvykovou, příkazovou i tržní.	Ekonomické subjekty, systémy		
TRŽNÍ EKONOMIKA (ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE)	Vysvětlí na základě konkrétní, reálné a aktuální situace ve společnosti mechanismy fungování trhu, dokáže vnímat cenu jako součet nákladů, zisku a DPH. Objasní důvody kolísání cen zboží a pracovní síly na trhu.	Základní ekonomické pojmy- typy ekonomik, ekonomický cyklus, tržní mechanismus, nabídka, poptávka, tvorba ceny. Globální ekonomické otázky.	2.1, 2,2	
	Rozlišuje a porovnává jednotlivé formy podnikání, posoudí výhody a rizika podnikání v porovnání se zaměstnáním.	Právní formy podnikání (živnost, typy obchodních společností, družstvo).	5.1, 5.2, 5.4	

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
	Uvede, jak postupovat při zakládání vlastní podnikatelské činnosti, jak zažádat o živnostenské oprávnění.	Podnikání. Management		
	Analyzuje skrytý obsah reklamy, rozpozná běžné marketingové triky a klamy. Kriticky posuzuje podíl marketingu na úspěchu výrobku na trhu.	Marketing, PR, reklama.		
FINANCE (ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE)	Používá nejběžnější platební nástroje, smění peníze za použití kurzovního lístku.	Peníze – funkce peněz, formy platebního styku, cenné papíry, akcie, měnový kurz		
	Využívá moderní formy bankovních služeb včetně digitálních technologií. Ovládá způsoby bezhotovostního platebního styku.			
	Objasní funkci ČNB a její vliv na činnost komerčních bank.	Bankovní soustava - ČNB a komerční banky, specializované finanční instituce, moderní formy bankovníctví.		
	Zvolí optimální způsob financování svých osobních potřeb - spoření, úvěr, úrokový a pojistný produkt. Zdůvodní svou volbu a posoudí rizika zadlužení se.	Bankovní produkty, typy spoření, úvěrové produkty a úrokové sazby, leasing, pojištění, RPSN		
	Vysvětlí způsoby stanovení úrokových sazeb a rozdíly mezi úrokovou sazbou a RPSN.			
	Rozliší různé formy příjmů a výdajů, na základě toho sestaví rozpočet domácnosti. Navrhne, jak řešit schodkový rozpočet a jak	Rozpočet domácnosti, typy rozpočtů a jejich rozdíly, tok peněz v domácnosti, spotřební výdaje.		

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
	naložit s přebytkovým rozpočtem domácnosti.			
	Navrhne způsoby, jak využít volné finanční prostředky (spoření, produkty se státním příspěvkem, cenné papíry, nemovitosti). Vybere nejvýhodnější produkt pro investici a vysvětlí proč.	Spořicí produkty, investice		
	Uvede principy vývoje ceny akcií a možnosti forem investic do cenných papírů.			
	Na příkladu vysvětlí, jak uplatňovat práva spotřebitele (při nákupu zboží a služeb včetně produktů finančního trhu).	Práva spotřebitele, předpisy na ochranu spotřebitele.		
ÚLOHA STÁTU V TRŽNÍ EKONOMICE (ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE)	Objasní základní principy fungování systému příjmů a výdajů, rozlišuje základní typy daní a na které činnosti se zdaňovací povinnost vztahuje.	Fiskální politika - státní rozpočet, daňová soustava		
	Zjistí výši daní, sociálního a zdravotního pojištění, životního minima. Uvede, jakým způsobem se podává daňové přiznání (především k dani z příjmu).	Sociální politika - důchodový systém, systém sociálních dávek, životní minimum, nezaměstnanost, státní politika zaměstnanosti		
	Dokáže vyhledat a spočítat životní minimum domácnosti. Objasní funkci sociálních dávek, především podpory v nezaměstnanosti, ví, jak zažádat o sociální dávku, na kterou má nárok.			
	Vymezí činnost úřadu práce a personálních agentur. Vyhledá informace o zaměstnání,	Trh práce - nabídka a poptávka po pracovních místech		

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
	<p>rekvalifikaci v různých médiích.</p> <p>Na základě aktuálních informací posoudí ekonomické ukazatele - inflace, HDP, míra nezaměstnanosti - a jejich vliv na životní úroveň.</p> <p>Vysvětlí podstatu inflace a její důsledky na příjmy obyvatelstva, vklady a úvěry, dlouhodobé finanční plánování. A ví, jak se důsledkům inflace bránit.</p>	<p>Monetární politika ČNB - inflace, kurz měny, zahraniční platební bilance, HDP</p>		
OBČAN VE STÁTĚ A MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT	Rozliší a porovná historické a současné typy států a forem vlády.	Stát, právní stát, definice, znaky, typy státu, formy vlády	1.3, 1.4	
	Vyloží podstatu demokracie. Porovná postavení občana v demokratickém a totalitním státě.	Demokracie – principy, podoby, občanská práva a povinnosti, podstata občanské společnosti		
	Objasní podstatu a význam politického pluralismu. Uvede příklady politického extremismu a objasní, v čem spočívá nebezpečí ideologií.	Ideologie – znaky, funkce vybrané ideologie		
	<p>Popíše Ústavu ČR a jaké oblasti života popisuje.</p> <p>Objasní rozdělení státní moci v ČR, rozlišuje a porovnává její funkce a úkoly orgánů státní moci.</p>	Ústava ČR		

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
	Rozlišuje složky politického spektra, porovnává přístupy vybraných politických seskupení k řešení různých otázek a problémů každodenního života.	Politické subjekty, politický život ve státě, volby a volební systémy		
	Uvede příklady participace občanů na politickém dění.		2.4	
	Vysvětlí podstatu a význam parlamentních a komunálních voleb		3.1	
	Orientuje se v problematice lidských práv a respektuje lidská práva druhých a uvážlivě vystupuje proti jejich porušování.	Zakotvení lidských práv v dokumentech, porušování a ochrana, funkce ombudsmana		
	Uvede okruhy problémů, s nimiž se může občan obracet na jednotlivé státní instituce, zvládá komunikaci ve styku s úřady.	Úřady		
	Uvede příklady korupce, analyzuje její příčiny a domýšlí možné důsledky.			
	Objasní důvody evropské integrace, posoudí význam pro vývoj Evropy.	Evropská integrace (podstata, význam). EU – proces integrace, orgány, měna		
	Rozlišuje funkce orgánů EU a uvede příklady jejich činnosti.			
	Posoudí vliv začlenění států do EU na každodenní život občanů. Uvede příklady jaká práva může v rámci EU uplatňovat.			
	Uvede příklady činnosti některých	Důvody, význam a výhody mezinárodní		

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
	významných mezinárodních organizací a vysvětlí, jaký vliv má jejich činnost na chod světového společenství.	spolupráce. Významné mezinárodní organizace a společenství – Rada Evropy, NATO, OSN (účel, náplň činnosti).		
	Uvede příklady institucí, na které se může obrátit v případě problémů při pobytu v zahraničí.			
	Posoudí projevy globalizace, uvede příklady globálních problémů současnosti, analyzuje jejich příčiny a domýšlí jejich možné důsledky.	Proces globalizace (příčiny, projevy, důsledky) a globální problémy.		

SEPTIMA

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
ÚVOD DO FILOSOFIE A RELIGIONISTIKY	Objasní podstatu filozofického tázání.	Předmět, vznik a vývoj filozofie, vztah k ostatním vědám		
	Vysvětlí vztah filozofie k mýtu, náboženství, umění, ideologii.	Vztah filozofie k mýtu, náboženství, vědě a umění		
	Uvědomuje si povahu a podstatu filozofického tázání, zamýšlí se nad základní filozofickou otázkou	Filozofické disciplíny teoretické i praktické - ontologie, gnoseologie, filozofická antropologie, etika, estetika, dějiny filozofie, filozofie dějin		
	Charakterizuje a rozliší hlavní filozofické směry a jejich představitele. Porovná řešení základních filozofických otázek v jednotlivých etapách filozofického myšlení.	Filozofie v dějinách - klíčové etapy a směry filozofického myšlení		
	Posuzuje lidské jednání z hlediska etických norem a svědomí jednotlivce, objasní dějinnou proměnlivost základních etických pojmů a norem.	Etika jako věda o morálce, základní etické kategorie – dobro, zlo, pravda, svoboda, spravedlnost	2.2, 2.3	

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
	Provede zamyšlení nad otázkami praktické a sociální etiky. Uplatňuje odpovědné a etické přístupy k sexualitě, rozhoduje se s vědomím možných důsledků.	Etika v kritických fázích lidského života Specifické etické problémy (metody asistované reprodukce, promiskuita, klonování, trest smrti, euthanasie, interrupce,; jejich etické, psychosociální a právní aspekty aj.)	Výchova ke zdraví	
	Orientuje se v problematice reprodukčního zdraví z hlediska odpovědnosti k budoucímu rodičovství.		Výchova ke zdraví	
	Zná práva každého jedince v oblasti sexuality a reprodukce.	Modely vzájemného chování související s etickými a psychosociálními aspekty partnerského a sexuálního života – odpovědnost, sebeúcta, respekt, rozhodování	Výchova ke zdraví	
	Eticky a věcně správně argumentuje v dialogu a diskusi. Uvážlivě a kriticky přistupuje k argumentům druhých lidí. Poznává nekorektní a manipulativní argumentaci.			
	Uvědomuje si proměny postavení vědy v průběhu dějin a její místo v poznávání světa a v praktickém životě a možná rizika jejího zneužití		1.1	
	Rozlišuje významní náboženské systémy, identifikuje projevy náboženské a jiné nesnášenlivosti. Rozezná projevy sektářského myšlení.	Víra v lidském životě, podoby a znaky víry, náboženské systémy, církve a sekty.		

5.5. Matematika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast matematika a její aplikace obsahuje jediný předmět – matematika. Vzdělávací cíle matematiky vycházejí z RVP-ZV a RVP-G, ale přesahují jak výstupy, tak rozsah učiva stanovené těmito dokumenty, neboť osmileté gymnázium jako výběrový typ vzdělávání je určen žákům s dobrými studijními předpoklady a vysokou motivací. Důraz klademe na dobré porozumění pojmům a souvislostem, na bezpečné zvládnutí matematických dovedností, na rozvoj tvořivosti, geometrické představivosti, abstrakce a logických schopností.

Výuka matematiky zohledňuje aktuální rozvoj digitálních technologií a infromatických znalostí žáka. Vzdělávací cíle rovněž odrážejí současné pojetí vzdělávacího procesu a zejména akcentují schopnost tvořivě pracovat s informacemi, dovednost kultivovaně formulovat a argumentovat.

Vyučovací předmět matematika prolíná celým základním vzděláváním a již svojí podstatou:

- rozvíjí logické, abstraktní a kritické myšlení
- vede k myšlenkové samostatnosti
- přispívá k intelektuálnímu rozvoji
- formuje volní a charakterové rysy osobnosti.
- řeší problémové úlohy a situace z každodenního života

Časové a organizační vymezení předmětu

- prima – 5 hodin týdně
- sekunda až kvarta – 4 hodiny týdně
- 1. - 3. ročník – 4 hodiny týdně
- 4. ročník – 3 hodiny týdně;
- V primě, kvartě, kvintě (1. ročníku) a sextě (2. ročníku) jsou žáci v rámci jedné hodiny rozdělení na polovinu.

Výuka probíhá v kmenových učebnách jednotlivých tříd, případně pokud to materiálně-technické podmínky školy dovolí ve specializované matematické učebně či učebně vybavené počítači.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Žák

- vyhledává samostatně informace, třídí je a vhodně využívá při řešení úloh
- navrhne řešení úlohy, matematické hádanky
- užívá známé a osvědčené postupy řešení
- řeší svým postupem reálné situace z každodenního života
- aplikuje znalosti v ostatních vyučovacích předmětech
- vypočítá stanovené úlohy pomocí numerických výpočtů a matematických algoritmů

Kompetence k řešení problémů

Žák

- provádí rozbor úlohy, sestaví plán jeho řešení, odhadne řešení a ověřuje správnost výsledku
- rozvíjí si samostatné uvažování a vyvodí logické závěry
- argumentuje, diskutuje a obhajuje svůj postup řešení
- navrhne různé postupy řešení
- rozvíjí získané vědomosti a dovednosti při objevování různých variant řešení
- posoudí svou chybu jako příležitost, jak najít cestu ke správnému řešení
- se účastní soutěží a olympiád (porovnává své vědomosti s žáky jiných škol, provádí autoevaluaci svých výkonů)

Kompetence komunikativní

žák

- objasní svoje myšlenky v logickém sledu, v kultivovaném písemném a ústním projevu
- užívá matematickou symboliku a matematické vyjadřování
- provádí situační náčrty, čte údaje z tabulek a grafů, používá různé texty a obrazové materiály
- aplikuje řešení s využitím moderních informačních a komunikačních technologií
- hodnotí argumentaci jiných, dodržuje předem stanovená pravidla vzájemné komunikace

Kompetence sociální a personální

žák

- pracuje ve skupinách

- akceptuje pravidla spolupráce v týmu
- dodržuje dohodnuté postupy, utváří si pocit zodpovědnosti za své jednání, spolupracuje se spolužáky při řešení daného úkolu
- hodnotí vlastní výsledky i výsledky skupiny

Kompetence občanské

žák

- respektuje názory spolužáků
- zná svá práva a povinnosti ve škole i mimo školu
- dodržuje pravidla slušného chování
- vnímá významné matematické osobnosti a významné postavení matematiky jako vědy ve společnosti

Kompetence pracovní

žák

- nachází způsoby, jak využívat matematické dovednosti pro svůj další rozvoj i mimo školu
- používá matematiku v každodenních situacích (míry, váhy, nakupování, cestování a volný čas)
- aplikuje zodpovědný přístup k zadaným úkolům, v práci je precizní a zcela ji dokončí

Kompetence digitální

žák

- používá kalkulačtor a další digitální technologie při rutinních výpočtech odpovídajících učivu daného ročníku a k modelování matematických situací, efektivnímu řešení úloh a prezentaci výsledků
- provádí jednoduché výpočty (zapisuje jednoduché vzorce a používá jednoduché funkce) v prostředí tabulkového

procesoru

- využívá formát čísla při zaokrouhlení v tabulkovém procesoru
- získává, vyhledává a kriticky posuzuje data, zjišťuje základní vlastnosti souboru, vybere data v tabulce podle jednoho kritéria, třídí data v tabulce podle více kritérií
- využívá software pro tvorbu grafu, k reprezentaci dat volí vhodný typ grafu
- řeší konstrukční geometrické úlohy pomocí dynamického geometrického softwaru
- využívá výukový software a digitální informační zdroje pro procvičování a upevňování učiva
- využívá vhodné aplikace pro kontrolu své práce, k samostudiu
- pro prezentaci své práce kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků, zapisuje v textovém editoru číselné a algebraické výrazy ve správném formátu

PRIMA

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
OPAKOVÁNÍ	řeší a tvoří úlohy, v nichž aplikuje početní operace s přirozenými čísly	počítání s přirozenými čísly		
	převádí jednotky délky, hmotnosti, času, obsahu	jednotky délky, jednotky hmotnosti, jednotky času a obsahu		FYZ - Měření délky a hmotnosti
	umí vybrat vhodné jednotky pro měření, výpočet			
	charakterizuje a třídí základní rovinné útvary	bod, přímka, úsečka, trojúhelník, obdélník, čtverec		VYV
	načrtne a sestrojí rovinné útvary			
	odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů	obvod a obsah čtverce a obdélníku, jednotky obsahu		
DESETINNÁ ČÍSLA	čte a zapisuje desetinná čísla	desetinné číslo		
	znázorní desetinné číslo na číselné ose, porovnává čísla			
	zaokrouhluje desetinná čísla			
	zapiše desetinné číslo zlomkem			
	provádí početní operace s desetinnými čísly			
	provádí odhady výsledků a porovná je s přesným výpočtem			
	řeší slovní úlohy z praxe			

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
PROCENTA	užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část procentem, zlomkem, desetinným číslem	procento, promile, základ, procentová část, počet procent, jednoduché úrokování		
	matematizuje jednoduché reálné situace pomocí procent			
	řeší aplikační úlohy na procenta (i v případě, že procentová část je větší než celek)			
ÚHEL	určuje velikost úhlu měřením a výpočtem	přímka, polopřímka, úsečka		
	rýsuje základní úhly bez úhlooměru (90° , 180° , 60°)	úhel jako část roviny, stupně, minuty, vteřiny		
	pozná úhel pravý, přímý, tupý, ostrý	úhel - ostrý, tupý, pravý, přímý		
	odvodí velikost úhlů při průsečíku různoběžných přímek	úhly vedlejší a vrcholové, souhlasné a střídavé		
	využívá v úlohách poznatku o součtu úhlů v trojúhelníku			
OSOVÁ SOUMĚRNOST	načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osově souměrnosti	osová souměrnost		
	určí osově souměrný útvar			
	narýsuje osu úhlu, využívá její vlastnosti	osa úhlu		
TROJÚHELNÍK	zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů			
	rozliší vnější a vnitřní úhly trojúhelníku	vnější a vnitřní úhly		

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
	určí třetí vnitřní úhel trojúhelníka výpočtem	trojúhelníková nerovnost		
	charakterizuje různé druhy trojúhelníků a užívá jejich vlastnosti	třídění trojúhelníků		
	vypočítá obvod trojúhelníku, určí třetí stranu trojúhelníku výpočtem	obvod trojúhelníku		
	znázorní a správně užívá výšky, těžnice, střední příčky	výšky, těžnice, střední příčky, kružnice opsaná a vepsaná trojúhelníku		
	sestrojí kružnici vepsanou i opsanou trojúhelníku pomocí os vnitřních úhlů a stran trojúhelníka			
	využívá poznatků o trojúhelnících v úlohách využívá potřebnou matematickou symboliku			
OBJEM A POVRCH KVÁDRU A KRYCHLE	charakterizuje kvádr, krychli, počítá povrch a objem	povrch a objem kvádrů a krychle		FYZ – Měření objemu
	načrtne a sestrojí obraz krychle a kvádrů v rovině			
	znázorňuje síť kvádrů a krychle, ze sítě modeluje kvádr a krychli			
	užívá znalosti o kvádrů a krychli při řešení úloh z praxe			
DĚLITELNOST	užívá znaky dělitelnosti	kritéria dělitelnosti přirozených čísel		
	rozlišuje lichá a sudá čísla; prvočísla a čísla složená	prvočíslo, číslo složené		

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
	složené číslo rozloží na součin prvočísel, určí nejmenší společný násobek a největší společný dělitel různými způsoby	násobek, dělitel, nsn, NSD		
	modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel			

SEKUNDA

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
ZLOMKY	chápe zlomek jako část celku a dokáže jej graficky znázornit	zlomek, desetinné číslo		
	chápe vztah mezi desetinným číslem a zlomkem			
	znázorní zlomek i desetinné číslo na číselné ose			
	upravuje zlomky rozšiřováním a krácením, chápe pojem rovnosti zlomků			
	používá pojmy pravý a nepravý zlomek a smíšené číslo			
	porovnává zlomky a uspořádá skupinu zlomků	operace se zlomky, složený zlomek		
	chápe pojem společný jmenovatel a užívá jej pro sčítání a odčítání zlomků, provádí početní operace se zlomky			
	rozumí pojmu převrácené číslo a užívá jej pro dělení zlomků			
	chápe pojem složený zlomek			
CELÁ ČÍSLA	rozlišuje kladné a záporné hodnoty čísel	kladné a záporné číslo, čísla navzájem opačná, číselná osa		
	provádí početní operace v oboru celých čísel			
	řeší jednoduché problémy a modeluje konkrétní situace pomocí celých čísel			
	rozumí pojmu absolutní hodnota čísla a opačné číslo,	absolutní hodnota čísla		

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
	umí je určit			
	znázorní různá celá čísla na číselné ose			
RACIONÁLNÍ ČÍSLA	rozumí pojmu racionální číslo	operace s racionálními čísly		
	chápe, že je možné jedno racionální číslo vyjádřit nekonečně mnoha zlomky			
	provádí operace v oboru racionálních čísel			
	analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel			
	zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor			
POMĚR A TROJČLENKA	rozumí dělení celku na části v určitém poměru	poměr, postupný a převrácený poměr, měřítko, trojčlenka		
	porovnává poměr dvou hodnot dělením užívá převrácený poměr			
	řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů			
	řeší aplikační úlohy na trojčlenku a úměru			
	matematizuje jednoduché reálné situace		1.10	
	rozezná a zakreslí závislost přímé a nepřímé úměrnosti znázorní závislost přímé a nepřímé úměrnosti ve vhodném softwaru	přímá a nepřímá úměrnost,		

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
	užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)			
TROJÚHELNÍK	rozlišuje základní geometrické útvary a jejich charakteristické vlastnosti	konstrukce trojúhelníku podle vět sss, sus, usu, věty o shodnosti trojúhelníků a jejich užití, těžiště trojúhelníku, kružnice opsaná a vepsaná trojúhelníku		
	určuje vrcholy, strany a úhly			
	užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti trojúhelníků			
	chápe vlastnosti úseček v trojúhelníku - střední příčka, těžnice, výška			
	rozumí pojmu těžiště a umí jej sestavit u trojúhelníku			
	chápe smysl vět sss, sus, usu o shodnosti trojúhelníků a používá je při konstrukci trojúhelníka a řešení úloh			
	odhaduje a vypočítá obsah a obvod trojúhelníku			
STŘEDOVÁ SOUMĚRNOST	načrtne a sestaví obraz rovinného útvaru ve středové souměrnosti			
	určí středově souměrný útvar			
ČTYŘÚHELNÍK, MNOHOÚHELNÍK	sestaví n-úhelník o daném počtu stran a pravidelné mnohoúhelníky vepsané do kružnice	n-úhelník, pravidelný mnohoúhelník, rovnoběžníky a lichoběžník		

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
	chápe pojem rovnoběžníku a dovede určit jeho vlastnosti			
	rozlišuje pojmy kosodélník, kosočtverec, obdélník a čtverec			
OBVODY A OBSAHY MNOHOÚHELNÍKŮ	sestrojí lichoběžník, rovnoramenný a pravoúhlý lichoběžník	obvod a obsah trojúhelníku, rovnoběžníku, lichoběžníku		
	odhaduje a vypočítá obvody a obsahy mnohoúhelníků			
HRANOLY	rozlišuje pojem rovina a prostor a vztahy mezi nimi	krychle, kvádr, hranol (kolmý) objem a povrch, síť hranolu		
	načrtne a sestrojí obraz hranolu			
	vypočítá povrch a objem tělesa			
	načrtne a sestrojí síť základních těles			

TERCIE

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
MOCNINY S PŘIROZENÝM MOCNITELEM	provádí operace s mocninami s přirozeným mocnitelem a odmocninami	druhá mocnina a odmocnina		
	užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu			
	K výpočtům s mocninami a odmocninou využívá kalkulátor			
	užívá zápis čísla v desítkové soustavě pomocí mocnin deseti, umí tento zápis vložit a přečíst na kalkulátoru	rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě		
	analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	Pythagorova věta		
	matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných			
VÝRAZY	určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny	hodnota výrazu, proměnná, výrazy s proměnnými, mnohočleny		
	provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním			
LINEÁRNÍ ROVNICE	řeší rovnice pomocí ekvivalentních úprav, provádí zkoušku	lineární rovnice, lineární nerovnice		
	formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic			
KRUŽNICE, KRUH, VÁLEC	využívá vlastnosti kruhu a kružnice při řešení geometrických úloh	kružnice, kruh, válec		

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
	analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu			
	načrtne a sestrojí obraz a síť válce, analyzuje jeho vlastnosti			
	odhaduje a vypočítá povrch a objem válce			
KONSTRUKČNÍ ÚLOHY	užívá pojem množina bodů dané vlastnosti k charakteristice útvarů i k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh			
	provádí rozbor konstrukční úlohy, zapisuje postup konstrukce, podle něj rýsuje, rozezná počet řešení úlohy a zkouškou ověřuje správnost svého postupu	množiny bodů dané vlastnosti, Thaletova kružnice, osa úsečky, osa úhlu		
STATISTIKA	Vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data Sestavuje tabulky a diagramy Porovnává soubory dat	závislosti a jejich vlastnosti diagramy, grafy, tabulky		
	Provádí jednoduchá statistická šetření			
	Určí četnost a relativní četnost hodnoty	četnost znaku		
	Určí aritmetický průměr, modus a medián souboru	aritmetický průměr		

KVARTA

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
LOMENÉ VÝRAZY, LINEÁRNÍ ROVNICE S NEZNÁMOU VE JMENOVATELI	chápe význam pojmu lomený výraz a jeho definiční obor	konstrukce útvarů daných vlastností		
	provádí operace s lomenými výrazy	lomené výrazy		
	řeší lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli, provádí diskuzi řešitelnosti rovnice vzhledem k podmínkám řešitelnosti	Lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli		
ROVNICE A JEJICH SOUSTAVY	řeší různými metodami soustavy dvou rovnic se dvěma neznámými			FYZ – úlohy o pohybu
	formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav	rovnice s dvěma neznámými		CHE – úlohy o směsích
FUNKCE	určuje vztah přímé a nepřímé úměrnosti			
	vyjádří funkční vztah grafem, tabulkou a rovnicí graf i tabulku znázorní pomocí vhodně zvoleného softwaru	Funkce – pravoúhlá soustava souřadnic, přímá a nepřímá úměrnost, lineární funkce, kvadratická funkce		
	matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů			
	využívá goniometrické funkce při řešení metrických úloh v pravoúhlém trojúhelníku			
PODOBNOST	rozpozná podobné útvary	goniometrické funkce v pravoúhlém trojúhelníku		

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
	užívá k argumentaci a při výpočtech věty o podobnosti trojúhelníků	podobnost útvarů, podobnost trojúhelníků, věty o podobnosti trojúhelníku		VYV
	čte a používá běžné symbolické zápisy týkající se podobnosti			
JEHLAN, KUŽEL, KOULE	načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině			
	charakterizuje kužel, jehlan, kouli, používá jejich náčrty, sítě kuželů a jehlanů, odhadne a vypočítá jejich povrch a objem.	jehlany, kužely, komolé kužely, komolé jehlany, koule		
	užívá výpočtů objemů a povrchů daných těles v prakticky zaměřených úlohách			
FINANČNÍ MATEMATIKA	V tabulkovém procesoru využívá vhodný formát buňky pro výpočty s procenty			
	Chápe rozdíl mezi úrokovou sazbou a úrokem			
	Vypočte úročení vkladu pomocí jednoduchého a složeného úročení			

PRIMA – KVARTA

KONSTRUKČNÍ GEOMETRIE A STEREOMETRIE	ke konstrukci rovinných útvarů a znázornění těles vhodně využívá i dynamický matematický software s ohledem na uživatelskou úroveň žáka
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY	užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací
	řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí

KVINTA

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata
ČÍSELNÉ OBORY	operuje s číselnými obory N , Z , Q , I , R a využívá vztahy mezi nimi	číslo, proměnná číselné obory N , Z , Q , I , R	
	provádí operace s mocninami a odmocninami, upravuje číselné výrazy	výrazy s mocninami a odmocninami, usměrnění mocniny s přirozeným, celým exponentem; odmocnina	
TEORIE ČÍSEL	užívá vlastnosti dělitelnosti přirozených čísel	přirozená čísla, dělitelnost (a dělí b , největší společný dělitel, nejmenší společný násobek, čísla soudělná a nesoudělná, prvočísla a čísla složená)	
	operuje s intervaly, aplikuje geometrický význam absolutní hodnoty	intervaly, absolutní hodnota	
	odhaduje výsledky numerických výpočtů a efektivně je provádí, účelně využívá kalkulátor	celá čísla, racionální čísla, reálná čísla	
MNOŽINY	operuje s množinami, množiny využívá při řešení úloh	množiny, operace s množinami (sjednocení, průnik, rozdíl, doplněk množiny v množině, podmnožina, rovnost množin, inkluze)	
VÝROKOVÁ LOGIKA	pracuje správně s výroky, užívá správně logické spojky a kvantifikátory, čte a zapisuje tvrzení v symbolickém jazyce matematiky	výroková logika, výroky, negace, kvantifikátory, logické spojky, konjunkce, disjunkce, implikace, ekvivalence, tautologie; obměna a obrácení implikace;	

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata
		výrokové formy	
	přesně formuluje své myšlenky a srozumitelně se vyjadřuje, rozliší správný a nesprávný úsudek		
	vytváří hypotézy, zdůvodňuje jejich pravdivost a nepravdivost, vyvrací nesprávná tvrzení, zdůvodňuje svůj postup a ověřuje správnost řešení problému, rozliší definici a větu, předpoklad a závěr věty	Věta, definice, důkaz	
ALGEBRAICKÉ VÝRAZY, MOCNINY A ODMOCNINY	upravuje efektivně výrazy s proměnnými, určuje definiční obor výraz	lomené výrazy	
	rozkládá mnohočleny na součin vytýkáním a užitím vzorců, aplikuje tuto dovednost při řešení rovnic a nerovnic	mnohočleny	
ROVNICE A NEROVNICE	řeší lineární a kvadratické rovnice, nerovnice a jejich soustavy, diskutuje řešitelnost nebo počet řešení	lineární rovnice a nerovnice kvadratická rovnice (diskriminant, vztahy mezi kořeny a koeficienty, rozklad kvadratického trojčlenu, doplnění na čtverec), kvadratická nerovnice rovnice a nerovnice v součinném a podílovém tvaru rovnice a nerovnice s absolut	
	rozlišuje ekvivalentní a neekvivalentní úpravy, užívá zkoušku k ověření počtu řešení rovnic		
	diskutuje řešení		

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata
	analyzuje a řeší problémy, v nichž aplikuje řešení lineárních a kvadratických rovnic a jejich soustav		
PLANIMETRIE ROVINNÝCH ÚTVARŮ	používá geometrické pojmy, zdůvodňuje a využívá vlastnosti geometrických útvarů v rovině, na základě vlastností třídí útvary určuje vzájemnou polohu lineárních útvarů, vzdálenosti a odchylky využívá náčrt při řešení rovinného problému	rovinné útvary (klasifikace), obvody a obsahy; shodnost a podobnost trojúhelníků; Pythagorova věta a věty Euklidovy; úhly v kružnici – středový a obvodový úhel	

SEXTA

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata
KONSTRUKČNÍ ÚLOHY	charakterizuje a sestrojí základní množiny všech bodů dané vlastnosti	množiny bodů dané vlastnosti - kružnice, osa úsečky, osa úhlu, osa pásu, Thaletova kružnice, otevřené kružnicové oblouky	
	řeší polohové a nepolohové konstrukční úlohy užitím množin všech bodů dané vlastnosti, pomocí konstrukce na základě výpočtu; využívá náčrt při řešení rovinného problému řeší planimetrické problémy motivované praxí	konstrukční úlohy - konstrukce trojúhelníků, čtyřúhelníků a kružnic	
ZOBRAZENÍ V ROVINĚ	chápe pojem geometrické zobrazení v rovině a souměrnost rovinných útvarů definuje jednotlivá zobrazení a popíše jejich vlastnosti sestrojí v daném geometrickém zobrazení obraz bodu, přímky, jednoduchého útvaru řeší konstrukční úlohy pomocí shodných zobrazení	shodné a podobné zobrazení v rovině osová a středová souměrnost, posunutí, otočení, stejnoolehlost	
FUNKCE	rozhoduje, zda daný předpis je funkce, určuje definiční obor a obor hodnot funkce dané tabulkou nebo grafem		
	definuje vlastnosti funkce, užívá je při studiu funkcí a zdůvodňuje vlastnosti studovaných funkcí	definice funkce, definiční obor a obor hodnot funkce, graf funkce	
	načrtne grafy požadovaných funkcí zadaných jednoduchým funkčním předpisem		

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata
	formuluje a zdůvodňuje vlastnosti lineární funkce, kvadratické a mocninných, lineární lomené funkce	vlastnosti funkcí - sudá a lichá funkce, monotónnost, omezenost, extrémy funkce	
	využívá poznatky o funkcích při řešení rovnic a nerovnic, při určování kvantitativních vztahů	lineární funkce, kvadratická funkce, mocninná funkce, lineární lomená funkce, funkce s absolutní hodnotou	
	formuluje, využívá a zdůvodňuje poznatky o exponenciálních a logaritmických funkcích, aplikuje vztahy mezi hodnotami exponenciálních a logaritmických funkcí a vztahy mezi těmito funkcemi	funkce druhá odmocnina - vztahy mezi mocninami a odmocninami	
	řeší exponenciální a logaritmické rovnice	exponenciální a logaritmická funkce, věty o logaritmech	
	geometricky interpretuje číselné, algebraické a funkční vztahy, graficky znázorňuje řešení rovnic, nerovnic a jejich soustav		
	využívá poznatky o funkcích při řešení úloh z praxe, modeluje závislosti reálných dějů pomocí známých funkcí řeší aplikační úlohy s využitím poznatků o funkcích	exponenciální a logaritmické rovnice	
GONIOMETRIE 1. ČÁST	užívá pojem periodická funkce, složená funkce		
	definuje goniometrické funkce pomocí jednotkové kružnice, zná, určí a zdůvodní jejich vlastnosti a umí sestavit jejich grafy	definice a vlastnosti periodické funkce a složené funkce, goniometrické funkce - sinus, kosinus, tangens, kotangens	
	řeší goniometrické rovnice	goniometrické rovnice	

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata
	aplikuje vztahy mezi hodnotami goniometrických funkcí a vztahy mezi těmito funkcemi	vztahy mezi hodnotami goniometrických funkcí, vztahy mezi goniometrickými funkcemi	

SEPTIMA

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata
GONIOMETRIE 2. ČÁST	využívá účelně základní vzorce goniometrických funkcí při úpravě výrazů a při řešení složitějších goniometrických rovnic	vzorce goniometrických funkcí, úpravy výrazů	
TRIGONOMETRIE	v úlohách početní geometrie aplikuje funkční vztahy, trigonometrii a úpravy výrazů, pracuje s proměnnými a iracionálními čísly	řešení pravoúhlého a obecného trojúhelníka sinová a kosinová věta	2.2, 4.2
VEKTORY	provádí operace s vektory početně i graficky, určí velikost úhlu dvou vektorů	vektory a operace s nimi - orientovaná úsečka, vektor, sčítání vektorů, násobení vektoru číslem, velikost vektoru, skalární součin	
ANALYTICKÁ GEOMETRIE V ROVINĚ	určí vzdálenost dvou bodů, souřadnice středu úsečky		
	užívá různé způsoby vyjádření přímky v rovině (geometrický význam koeficientů) - parametrické vyjádření přímky, obecná rovnice přímky a směrnicový tvar rovnice přímky	analytické vyjádření přímky v rovině (geometrický význam koeficientů)	
	řeší analyticky polohové a metrické úlohy o lineárních útvech v rovině využívá náčrt při řešení rovinného problému	polohové a metrické úlohy v rovině	
	určuje vzájemnou polohu lineárních útvarů,		

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata
	vzdálenosti a odchylky		
KUŽELOSEČKY	využívá charakteristické vlastnosti kuželoseček k určení analytického vyjádření	kružnice, kružnice a přímka elipsa, elipsa a přímka parabola, parabola a přímka hyperbola, hyperbola a přímka	
	z analytického vyjádření (z osově nebo vrcholové rovnice) určí základní údaje o kuželosečce		
	řeší analyticky úlohy na vzájemnou polohu přímky a kuželosečky		
STEREOMETRIE	zobrazí ve volném rovnoběžném promítání hranol a jehlan	tělesa, volné rovnoběžné promítání	
	určuje vzájemnou polohu dvou přímek, přímky a roviny, dvou a tří rovin využívá náčrt při řešení prostorového problému	polohové vlastnosti útvarů - základní vztahy mezi body, přímkami a rovinami, jejich vzájemná poloha, rovnoběžnost přímek a rovin, vzájemná poloha tří rovin	
	sestrojí a zobrazí rovinný řez hranolu a jehlanu		
	sestrojí průnik dvou rovin, přímky s rovinou, průnik přímky s tělesem		
	řeší základní metrické úlohy v prostoru řeší stereometrické problémy motivované praxí	metrické vlastnosti	
	třídí tělesa na základě jejich vlastností	základní tělesa	

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata
	v úlohách početní geometrie aplikuje funkční vztahy, trigonometrii a úpravy výrazů, pracuje s proměnnými a iracionálními čísly	objem a povrch mnohostěnů a rotačních těles	
KOMBINATORIKA	zná a používá základní kombinatorická pravidla a vztahy		
	vytváří model pomocí kombinatorických skupin a určuje jejich počet, řeší úlohy s kombinatorickým podtextem (charakterizuje možné případy, vytváří model pomocí kombinatorických skupin a určuje jejich počet)	řešení elementárních kombinatorických úloh - variace, kombinace, permutace	
	upravuje výrazy s faktoriály a kombinačními čísly	faktoriál, kombinační číslo, binomická věta, Pascalův trojúhelník	
PRAVDĚ- PODOBNOST	využívá kombinatorické postupy při výpočtu pravděpodobnosti, zná pojem náhodného pokusu a množiny možných výsledků pokusu a dovede určit pravděpodobnost náhodného jevu, pravděpodobnost sjednocení a průniku jevů, opačného jevu a nezávislost jevů	náhodný jev a jeho pravděpodobnost, pravděpodobnost sjednocení a průniku jevů, nezávislost jevů	

OKTÁVA

STATISTIKA	diskutuje a kriticky zhodnotí statistické informace a daná statistická sdělení reprezentuje graficky soubory dat, čte a interpretuje tabulky, diagramy a grafy, rozlišuje rozdíly v zobrazení obdobných souborů vzhledem k jejich odlišným charakteristikám volí a užívá vhodné statistické metody k analýze a zpracování dat (využívá digitální výpočetní nástroje)	analýza a zpracování dat v různých reprezentacích, statistický soubor a jeho charakteristiky (vážený aritmetický průměr, medián, modus, percentil, kvartil, směrodatná odchylka)	
POSLOUPNOSTI	formuluje a zdůvodňuje vlastnosti studovaných posloupností, určí posloupnost rekurentně, vzorcem pro n-tý člen, graficky	určení a vlastnosti posloupností	
	určí aritmetickou posloupnost a užívá pojem diference, užívá základní vzorce pro aritmetickou posloupnost	aritmetická posloupnost	
	určí geometrickou posloupnost a užívá pojem kvocient, užívá základní vzorce pro geometrickou posloupnost	geometrická posloupnost	
	řeší aplikační úlohy s využitím poznatků o posloupnostech; aplikuje exponenciální funkci a geometrickou posloupnost ve finanční matematice; řeší úlohy využívající vlastnosti nekonečné geometrické řady;	aplikační úlohy s využitím posloupností, důkaz matematickou indukcí, finanční matematika, limita posloupnosti	
DIFERENCIÁLNÍ A INTEGRÁLNÍ	formuluje a zdůvodňuje vlastnosti jednotlivých elementárních funkcí, třídí dané funkce a přiřazuje	elementární funkce, základní vlastnosti funkcí, spojitost funkce v bodě a v	

POČET	k nim jejich vlastnosti a grafy, formuluje rozdíly v pojmech funkce spojitá a nespojitá v bodě a v intervalu, dané pojmy rozlišuje na grafech funkcí a najde body nespojitosti z předpisu funkce	intervalu, okolí bodu, limita funkce v bodě a v nevlastním bodě, užití limity funkce, limita funkce v nevlastním bodě, užití limity funkce	
	počítá základní typy limit v bodě a v nevlastním bodě, daný pojem ovládá a užívá k interpretaci výsledků, určuje asymptoty grafů funkcí (se směrnici a bez směrnice), najde předpis tečny ke grafu funkce v daném bodě	okolí bodu, limita funkce v bodě a v nevlastním bodě, užití limity funkce,	
	formuluje vztah mezi pojmem limita a derivace, počítá základní derivace (součet, součin, podíl, složená funkce), na základě znalostí limit a derivací určí průběh grafu funkce, svá tvrzení zdůvodňuje a zapisuje	derivace elementárních funkcí, průběh funkce, užití diferenciálního počtu,	
	chápe pojem primitivní funkce, užívá základní vzorce při výpočtu neurčitých integrálů, užívá substituční metodu a metodu per partes	primitivní funkce, základní vzorce pro výpočet primitivní funkce, integrační metody	

5.6. Informatika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Cílem vyučovacího předmětu Informatika je naplňování vzdělávacího obsahu stanoveného ve výstupech vzdělávacího oboru Informatika. Svým obsahem vede žáky k rozvoji informatického myšlení a k porozumění základním principům digitálních technologií, k porozumění zákonitostem digitálního světa a k jejich efektivnímu, bezpečnému a etickému užívání.

Výuka na nižším víceletém gymnáziu je založena na aktivních činnostech, při kterých žáci využívají informatické postupy a pojmy. Poskytuje prostředky a metody k řešení problémů. Žák efektivně pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví, osvojuje si základy elektronické komunikace a její zásady.

Žáci tvoří, experimentují, prověřují své hypotézy, objevují, aktivně hledají, navrhují a ověřují různá řešení, diskutují s ostatními a tím si prohlubují a rozvíjejí porozumění základním informatickým konceptům a principům fungování digitálních technologií. Učí se vytvářet, formálně zapisovat a systematicky posuzovat postupy vhodné pro automatizaci, zpracovávat i velké a nesourodé soubory dat. Žáci chápou základní principy kódování, modelování a s větším porozuměním chrání sebe, své soukromí, data i zařízení.

Na vyšším víceletém (resp. čtyřletém) gymnáziu zpřístupňuje studium informatiky žákům pojmy, nástroje a metody informatiky, které využije zejména k automatizovanému zpracování informací a k porozumění formálních (strojových) jazyků. Postupy a postoje získané v informatice přenášejí i do jiných oblastí.

Žáci se učí rozpoznávat situace, kdy je k řešení problému výhodné uplatnit algoritmický přístup. Shromažďují přiměřené množství relevantních informací a vytvářejí a zkoušejí různé modely, učí se analyzovat a vzájemně porovnávat různá řešení, která testují, a postupně vylepšují.

Pomocí digitálních technologií získávají a zpracovávají data. Při navrhování informačních systémů ke konkrétnímu účelu se žáci učí rozumět strukturaci velkého množství dat, vazbám mezi nimi a procesům, které při práci s daty realizuje jednak počítač, jednak člověk v jakékoli roli, řeší způsob zabezpečení dat.

Do výuky jsou zařazeny základy robotiky jako aplikovaná oblast, propojující informatiku a programování s technikou. Robotika umožňuje řešit praktické komplexní problémy, podporovat tvořivost a projektovou činnost.

Časové a organizační vymezení předmětu

Informatika je povinný předmět s hodinovou dotací 1 hodina týdně v primě a sekundě a 2 hodiny týdně v tercii a kvartě. Výuka probíhá v budově školy v odborných učebnách vybavených počítači (každý žák má k dispozici jeden počítač), třídy se na výuku dělí.

Na vyšším gymnáziu má Informatika hodinovou dotaci 2 hodiny v kvintě (1. ročníku), 1 hodinu v sextě (2. ročníku) a 1 hodinu v oktávě (4. ročníku).

Předmět integruje vzdělávací obor „Člověk a svět práce“, který je zapracován do vzdělávacího obsahu v tercii a kvartě.

Výchovné a vzdělávací strategie

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že žák:

- přistupuje systémově k analýze situací a jevů světa kolem něj
- nachází různá řešení a vybírá to nejvhodnějšího pro danou situaci, ověřuje řešení na modelech
- týmově spolupracuje s pomocí digitálních technologií
- rozumí různým přístupům ke kódování informací i různým způsobům jejich organizace

- se rozhoduje na základě relevantních dat a jejich korektní interpretace, obhajuje svoji volbu pomocí věcných argumentů
- kriticky hodnotí a analyzuje chyby a nedostatky zvoleného postupu, k průběžnému ověřování jeho smyslu a účinnosti a k jeho vylepšování
- rozumí komunikaci pomocí formálních (strojových) jazyků
- usnadňuje si práci pomocí standardizovaných pracovních postupů
- posuzuje technická řešení i z pohledu druhých lidí a vyhodnocuje situaci v osobních, etických, bezpečnostních, právních, sociálních, ekonomických, environmentálních i kulturních souvislostech
- hledá řešení obtížných problémů, zvládá nejednoznačnost a nejistotu a vypořádává se s problémy s otevřeným koncem
- je otevřený novým cestám, nástrojům; snaží se postupně zlepšovat
- ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, využívá je při školní práci i při zapojení do veřejného života; sleduje vývoj a proměnlivost digitální technologie a způsob jejich použití, zvažuje rizika a přínosy jejich využívání
- získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech
- vytváří, vylepšuje a propojuje digitální obsah v různých formátech; vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- navrhuje prostřednictvím digitálních technologií taková řešení, která mu pomohou vylepšit postupy či technologie; dokáže poradit s technickými problémy
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožujícím jeho tělesné a duševní zdraví; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, s ohleduplností a respektem k druhým

PRIMA

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
KÓDOVÁNÍ A PŘENOS DAT	navrhuje a porovnává různé způsoby kódování znaků	standardizované kódy znaků		
MODELOVÁNÍ	vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení	schéma, myšlenková mapa, graf		
	situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat			
ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ	po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen	dekompozice úlohy, problému; tvorba a zápis algoritmu		
	rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení zápis programu člení do bloků – podprogramů			
	v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program jako sled sekvencí; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá proměnnou, vhodně zvolí její název, využívá ji ve výpočtech; opakující sekvence nahradí blokem pro opakování; vytvoří vlastní blok příkazů (podprogram)	nástroje a prostředí blokově orientovaného programovacího jazyka, opakování (cyklus) a proměnné		
	ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	trasování		
INFORMAČNÍ SYSTÉMY	vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi;	informační systém ve škole		
	zvažuje možná rizika při užívání informačních systémů	ochrana dat a uživatelů		

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
HARDWARE A SOFTWARE	ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos	formáty souborů		
	volí vhodnou organizaci dat na disku	struktura složek programy a dokumenty		
	vytvoří textový dokument s obrázkem a tabulkou	typografická pravidla matematický zápis znaků		
	zpracovává data do tabulky, užívá matematické operace a prezentuje informace grafem	tvorba grafu a tabulky		FYZ
BEZPEČNOST A DIGITÁLNÍ IDENTITA	dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat	bezpečná práce s hesly zálohování a archivace dat		
	zná pravidla pro vytvoření a ukládání bezpečného hesla			
	svá data si pravidelně zálohuje a dbá na jejich zabezpečení	cloudové úložiště		

SEKUNDA

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
DATA A INFORMACE	získá z dat informace, interpretuje data odhaluje chyby v cizích interpretacích dat	časté chyby při interpretaci dat		
	najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf)			
KÓDOVÁNÍ A PŘENOS DAT	používá jednoduché šifry pro kódování dat a určí jejich limity			
ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ	po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen	dekompozice úlohy, problému; tvorba a zápis algoritmu		
	rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení			
	vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní			
	vytvoří program v blokově orientovaném programovacím jazyce	blokově orientovaný programovací jazyk		
	ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	trasování		
HARDWARE A SOFTWARE	využívá textový procesor a jeho funkce pro tvorbu dokumentu	typografická pravidla, formátování textu		
	zpracovává data v tabulkovém procesoru, užívá matematické operace v buňce a prezentuje informace grafem	grafy a vzorce		FYZ MAT
BEZPEČNOST A DIGITÁLNÍ IDENTITA	vyhledá svou digitální stopu brání se zneužití své digitální identity			

TERCIE

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
DATA A INFORMACE	získá z dat informace, interpretuje data odhaluje chyby v cizích interpretacích dat	proces komunikace, kompletnost dat		
KÓDOVÁNÍ A PŘENOS DAT	navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu	jednotky informace, kódování barev, obrázků		
MODELOVÁNÍ	vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat	grafové úlohy		
	porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní			
	zohlední, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji			
ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ	po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen	dekompozice úlohy, problému; tvorba a zápis algoritmu		
	rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení			
	navrhne různé algoritmy pro řešení problému			
	v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program většího rozsahu (variantně program pro programovatelný mikropočítač)	blokově orientovaný programovací jazyk (variantně úvod do robotiky)		
HROMADNÉ ZPRACOVÁNÍ DAT	nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat	funkce tabulkového procesoru		

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
HARDWARE A SOFTWARE	ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos			
	vytváří komplexní textové dokumenty	typografická pravidla, styly, citace, formátování dokumentu		ČJL
	ve vhodném programu používá základní funkce pro statistické výpočty a prezentuje výsledky statistického šetření			MAT
	poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače			
POČÍTAČOVÉ SÍŤE	vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky	adresa uživatele a zařízení		
BEZPEČNOST A DIGITÁLNÍ IDENTITA	popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení	zabezpečení digitálních zařízení		
	v prostředí sítí omezuje svoji digitální stopu a uvědomuje si rizika svého chování na Internetu	cookies, sledování komunikace		

KVARTA

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
KÓDOVÁNÍ A PŘENOS DAT	navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat	formát a komprese dat		
ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ	po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen	dekompozice úlohy, problému		
	rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení			
	vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní;			
	upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému	tvorba a zápis algoritmu		
	při programování robota či programovatelného mikropočítače využívá textový či blokový programovací jazyk	robotika		
HROMADNÉ ZPRACOVÁNÍ DAT	vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat	informační systémy		
	sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu			
HARDWARE A SOFTWARE	popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě	součásti počítače a principy jejich fungování		

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
POČÍTAČOVÉ SÍTĚ	vyhledává informace a posoudí relevanci informačních zdrojů v prostředí počítačových sítí se chová obezřetně a užívá zejména zabezpečené komunikační prostředky	Internet, www, cloud		
BEZPEČNOST A DIGITÁLNÍ IDENTITA	zachází bezpečně se svými daty a zejména s citlivými údaji, data neposkytuje neznámým entitám			OBV

KVINTA

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata
DATA, INFORMACE, MODELOVÁNÍ	interpretuje získané výsledky a závěry, vyslovuje předpovědi na základě dat, uvažuje při tom omezení použitých modelů; posuzuje množství informace podle počtu možností, které jsou díky informaci vyloučeny; odhaluje chyby a manipulace v cizích interpretacích a závěrech	získávání, vyhledávání a ukládání dat obecně a v počítači; data a jejich význam, pojem informace kvalita informačního zdroje; chyby a manipulace v interpretacích dat; kritické myšlení a kognitivní zkreslení	
	formuluje problém a požadavky na jeho řešení; získává potřebné informace, posuzuje jejich využitelnost a dostatek (úplnost) vzhledem k řešenému problému; používá systémový přístup k řešení problémů;	model jako zjednodušení reality, schéma, diagram, pojmová a myšlenková mapa	
	rozlišuje a používá různé datové typy; navrhuje a porovnává různé způsoby kódování z různých hledisek a vysvětlí proces a úskalí digitalizace	kódování dat v počítačích obecně, binární soustava, bity a bajty; kódování čísel, vliv množství informace (počtu bitů) na možný rozsah a dostupnou přesnost; kódování textů; kódování obrazu, zvuku, videa, principy bezztrátové a ztrátové komprese; přenos dat, kódování a dekódování zprávy, komunikační kanál, kontrolní součty	
	převede data z jednoho modelu do jiného; najde chyby daného modelu a odstraní je; porovná různé modely s ohledem na užitečnost pro řešení daného problému	tabulky, grafy, diagramy	

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata
ALGORITMIZACE, PROGRAMOVÁNÍ	vysvětlí daný algoritmus, program; určí, zda je daný postup algoritmem	zadání úlohy, vstup, výstup, podmínky řešení; rozdělení problému na části, identifikace návazností dat, opakujících se vzorů a míst pro rozhodování; pojem algoritmus, vlastnosti algoritmu, přirozené a formální jazyky, různé zápisy algoritmů	
	analyzuje problém, rozdělí problém na menší části, rozhodne, které je vhodné řešit algoritmicky, své rozhodnutí zdůvodní; sestaví a zapíše algoritmy pro řešení problému	programovací jazyk; proměnné, datové typy a jejich vlastnosti, vstup a výstup dat; podprogramy bez parametru; větvení programu se složenými podmínkami, cyklus	
	ve vztahu k charakteru a velikosti vstupu hodnotí nároky algoritmů; porovná algoritmy podle různých hledisek, vybere pro řešený problém ten nejvhodnější; vylepší algoritmus podle zvoleného hlediska;	syntaktické, běhové a logické (funkční) chyby, krokování a ladění programu;	
	vytvoří přehledný program pro vyřešení konkrétního problému; používá opakování, větvení programu se složenými podmínkami, proměnné, podprogramy;	volba nástroje podle zadání úlohy; návrh přehledného uživatelského rozhraní programu; nápověda a dokumentace k programu; autorství a licence programu; etika programátora	
HROMADNĚ ZPRACOVÁNÍ DAT	navrhne procesy zpracování dat; nastavuje účelné zobrazení dat zvolí správnou vizualizaci dat grafem s ohledem na jeho vypovídací schopnost	tabulka, její struktura – data, hlavička a legenda; řazení a filtrování dat; rozpoznávání vzorů a trendů v datech; vizualizace dat; velká data – zdroje, metody zpracování, využití	

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata
DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE	rozlišuje jednotlivé operační systémy a vysvětlí rozdíly mezi nimi z uživatelského hlediska	hardware a software–technické schéma současného počítače, sledované parametry základních dílů a jejich vliv na jeho rychlost, kapacitu, možné využití a na ergonomii práce s počítačem, typy počítačů; fungování operačního systému, současné operační systémy a jejich využití; zlomové události vývoje hardwaru a softwaru, nové počítačové technologie, jejich využití a vliv na společnost	
	porovná jednotlivé způsoby propojení počítačů, charakterizuje počítačové sítě a internet; vysvětlí, pomocí čeho a jak je zajištěna komunikace mezi jednotlivými zařízeními v síti	počítačové sítě–lokální počítačové sítě a internet –paketový přenos dat, firewall; zabezpečený přenos dat; principy fungování webu a cloudových služeb; typy, vlastnosti bezdrátových sítí, internet věcí	
	identifikuje a řeší problémy a výzvy vznikající při práci s digitálními zařízeními a poradí s nimi druhým		
	chrání digitální zařízení, digitální obsah i osobní údaje před poškozením či zneužitím	zabezpečení zařízení a dat –aktualizace softwaru, antivir, bezpečná práce s hesly; metody zálohování dat;	

SEXTA

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata
DATA, INFORMACE, MODELOVÁNÍ	interpretuje získané výsledky a závěry, vyslovuje předpovědi na základě dat, uvažuje při tom omezení použitých modelů; odhaluje chyby a manipulace v cizích interpretacích a závěrech	data a jejich význam; chyby a manipulace v interpretacích dat; kritické myšlení a kognitivní zkreslení	
	formuluje problém a požadavky na jeho řešení; získává potřebné informace, posuzuje jejich využitelnost a dostatek (úplnost) vzhledem k řešenému problému; používá systémový přístup k řešení problémů; pro řešení problému sestaví model, simulaci	model jako zjednodušení reality, schéma, diagram, pojmová a myšlenková mapa	
	převede data z jednoho modelu do jiného; najde chyby daného modelu a odstraní je; porovná různé modely s ohledem na užitečnost pro řešení daného problému		

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata
ALGORITMIZACE, PROGRAMOVÁNÍ	vysvětlí daný algoritmus, program; určí, zda je daný postup algoritmem	zadání úlohy, vstup, výstup, podmínky řešení; rozdělení problému na části, identifikace návazností dat, opakujících se vzorů a míst pro rozhodování;	
	analyzuje problém, rozdělí problém na menší části, rozhodne, které je vhodné řešit algoritmicky, své rozhodnutí zdůvodní; sestaví a zapíše algoritmy pro řešení problému	programovací jazyk; proměnné, datové typy a jejich vlastnosti, vstup a výstup dat; podprogramy s parametry a s návratovými hodnotami; větvení programu se složenými podmínkami, cykly, seznamy	
	ve vztahu k charakteru a velikosti vstupu hodnotí nároky algoritmů; porovná algoritmy podle různých hledisek, vybere pro řešení problém ten nejvhodnější; vylepší algoritmus podle zvoleného hlediska; zobecní řešení pro širší třídu problémů	syntaktické, běhové a logické (funkční) chyby, krokování a ladění programu; vliv vstupních dat na spotřebované výpočetní zdroje	
	vytvoří přehledný program pro vyřešení konkrétního problému; používá opakování, větvení programu se složenými podmínkami, proměnné, seznamy, podprogramy s parametry a návratovými hodnotami; ve snaze o vyšší efektivitu navrhuje, řídí a hodnotí souběh procesů	volba nástroje podle zadání úlohy; návrh přehledného uživatelského rozhraní programu; nápověda a dokumentace k programu;	

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata
INFORMAČNÍ SYSTÉMY	rozpozná informační toky v systémech; analyzuje a hodnotí informační systémy z různých hledisek; zvažuje i nepřímé a nezamýšlené dopady informačního systému na různé skupiny	data, jejich struktura a vazby, popíše příklady informačních systémů, role uživatelů, technické řešení informačních systémů; veřejné informační systémy	
	nastavuje účelné zobrazení dat, filtruje a řadí data úpravou databázového dotazu		
	určí cílovou skupinu, formuluje problém, validuje potřeby, určí a prioritizuje požadavky na řešení	postup tvorby informačního systému; návrh uživatelského rozhraní, datového modelu a procesů; návrh databázové tabulky, atributy polí, primární klíč; návrh struktury a propojení více tabulek –cizí klíč, relace	
	určí jednotlivé uživatelské role, specifikuje jejich činnosti, navrhne, otestuje a přizpůsobí rozhraní uživatelům		
	navrhne a vytvoří strukturu vzájemného propojení tabulek; navrhne procesy zpracování dat		
	otestuje správnost a použitelnost svého řešení, navrhne a realizuje potřebná vylepšení; během provozu informačního systému rozpozná funkčně či věcně nesprávný stav, zjistí jeho příčinu a navrhne způsob jeho odstranění		

OKTÁVA

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy) data a jejich význam, pojem informace	Průřezová témata
DATA, INFORMACE, MODELOVÁNÍ	získává potřebné informace, posuzuje jejich využitelnost a dostatek (úplnost) vzhledem k řešenému problému; používá systémový přístup k řešení problémů; pro řešení problému sestaví model, simulaci	data a jejich význam, pojem informace, kvalita informačního zdroje; chyby a manipulace v interpretacích dat; kritické myšlení a kognitivní zkreslení	
	převede data z jednoho modelu do jiného; najde chyby daného modelu a odstraní je; porovná různé modely s ohledem na užitečnost pro řešení daného problému	graf, vrcholy, hrany, orientovaný graf, ohodnocený graf, kritická cesta	
ALGORITMIZACE, PROGRAMOVÁNÍ	analyzuje problém, rozdělí problém na menší části, rozhodne, které je vhodné řešit algoritmicky, své rozhodnutí zdůvodní; sestaví a zapíše algoritmy pro řešení problému	proměnné, datové typy a jejich vlastnosti, vstup a výstup dat; podprogramy s parametry a s návratovými hodnotami; větvení programu se složenými podmínkami, cykly	
	vybere pro řešený problém ten nejvhodnější algoritmus; vylepší algoritmus podle zvoleného hlediska;	syntaktické, běhové a logické (funkční) chyby, krokování a ladění programu;	
	vytvoří přehledný program pro vyřešení konkrétního problému; používá opakování, větvení programu se složenými podmínkami, proměnné, podprogramy s parametry a návratovými hodnotami;	volba nástroje podle zadání úlohy; návrh přehledného uživatelského rozhraní programu; nápověda a dokumentace k programu	
INFORMAČNÍ	nastavuje účelné zobrazení dat, filtruje a řadí data	tabulka, její struktura – data, hlavička a legenda; řazení a filtrování dat, rozpoznávání vzorů a trendů v	

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy) data a jejich význam, pojem informace	Průřezová témata
SYSTÉMY	formuluje problém, získaná data zpracuje vhodným softwarem	datech, vizualizace dat; velká data –zdroje, metody zpracování, využití;	
DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE	identifikuje a řeší problémy a výzvy vznikající při práci s digitálními zařízeními a poradí s nimi druhým	umělá inteligence–princip strojového učení; aplikace umělé inteligence; limity, přínosy a rizika umělé inteligence	
	chrání digitální zařízení, digitální obsah i osobní údaje před poškozením či zneužitím s vědomím změn v technologiích, které ovlivňují bezpečnost	způsoby útoků na počítačová zařízení; cíle a sociotechnické metody útočníků; metody zálohování dat; systémový přístup k zabezpečení bezpečné digitální prostředí–fyzická identita člověka jako spojení jeho biologické a právní identity; digitální identita a její vazby s fyzickou identitou – datová schránka, elektronický podpis, token; neověřená a falešná digitální identita; nevědomá digitální stopa –logy, metadata, cookies, sledování uživatele a narušení soukromí při využívání internetu; vědomá digitální stopa –virtuální osobnosti a jejich cílené vytváření; fungování a algoritmy sociálních sítí	

5.7. Fyzika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Ve výuce fyziky vedeme žáky k tomu, aby rozuměli základním fyzikálním dějům, aby chápali jejich příčiny a dokázali získané znalosti aplikovat při řešení problémů. Důležité je, aby si uvědomovali, že fyzika není izolovaná věda, ale má úzký vztah k ostatním přírodním vědám, hlavně k chemii a biologii, ale také např. k zeměpisu, dějepisu či hudební výchově. Žáky vedeme také ke správnému využívání matematického aparátu při řešení úloh a odvozování jednoduchých fyzikálních vztahů. Své znalosti pak aplikují při provádění praktických měření a při zpracování a vyhodnocení výsledků. Do výuky zařazujeme exkurze, přednášky, besedy a referáty, aby žáci lépe chápali přínos fyziky pro člověka a získali představu o uplatnění fyzikálních procesů v různých oblastech lidské činnosti. Ve výuce podporujeme využívání prostředků moderních digitálních technologií způsobem, který podporuje aktivní činnost žáků a přispívá k porozumění přírodovědným jevům a problémům v souvislostech

Časové a organizační vymezení předmětu

V primě a tercii má fyzika dvouhodinovou dotaci, v sekundě a kvartě mají žáci navíc jednu hodinu za dva týdny laboratorní cvičení, ve kterém je realizován okruh Práce s laboratorní technikou vzdělávacího oboru Člověk a svět práce.

Na vyšším gymnáziu je předmět vyučován v kvintě až septimě, celková dotace činí 7 vyučovacích hodin. Z toho vyučovací jedna hodina je věnována laboratorním pracím.

Výuka probíhá v odborné učebně.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Žák

- si osvojí základní poznatky a na jejich základě chápe přínos fyziky pro život, pro rozvoj moderních technologií a ochranu životního prostředí
- získá schopnost vyhledávat informace z různých zdrojů, umí s nimi pracovat a správně vyhodnocovat
- správně chápe vztah fyziky k dalším oborům

Kompetence k řešení problémů

Žák

- na základě pozorování a získaných vědomostí a zkušeností vysloví hypotézu, vymezí pravidla pro její ověření, sestaví experiment, zpracuje údaje a vyvodí závěry
- nabyté poznatky a dovednosti využívá při řešení problémů a úloh, hledá způsoby řešení

Kompetence komunikativní

Žák

- při diskusi na určité téma umí formulovat a vyslovit svůj názor, vhodně argumentuje, respektuje názory ostatních
- umí se vyjadřovat pomocí zavedených odborných pojmů

Kompetence sociální a personální

Žák

- při skupinové práci respektuje zájmy skupiny, pochopí potřebu efektivní spolupráce pro úspěšnou práci
- uvědomí si nutnost respektovat pravidla práce ve skupině, řídí se jimi a váží si práce své i ostatních

Kompetence občanské

Žák

- sleduje dění ve vědě a technice, chápe potřebu využití poznatků vědy ve prospěch celé společnosti
- uvědomuje si negativní dopady činnosti člověka na životní prostředí

Kompetence pracovní

Žák

- bezpečně používá pomůcky při laboratorních cvičeních, dodržuje určená pravidla
- získá správné pracovní návyky při průběhu a zpracování výsledků laboratorních prací

Kompetence digitální

Žák

- využívá digitální technologie při pozorování fyzikálních jevů, při měření a zpracování naměřených dat
- využívá digitální měřidla a čidla k jednoduchým experimentům, získaná experimentální data sdílí se svými spolužáky a prezentuje ve formě tabulek a grafů
- obsah laboratorních protokolů upravuje pomocí vhodných digitálních prostředků
- navrhuje prostřednictvím digitálních technologií taková řešení, která mu pomohou vylepšit postupy či technologie; dokáže poradit s technickými problémy
- při týmové práci, při řešení problémů a při diskuzi o výsledcích úloh používá efektivně digitální komunikační prostředky
- své vytvořené nebo získané výukové materiály a záznamy o použitých zdrojích ukládá do svého elektronického portfolia k dalšímu využití při vzdělávání

PRIMA

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
STRUKTURA A VLASTNOSTI LÁTEK A TĚLES	uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí	atomy, molekuly pevné látky, kapaliny, plyny difúze, Brownův pohyb		
MAGNETICKÉ A ELEKTRICKÉ VLASTNOSTI LÁTEK	předvede elektrování těles, rozliší kladný a záporný náboj, popíše silové působení mezi nabitými a nenabitými tělesy popíše vlastnosti magnetu, silové působení mezi magnety, magnetické pole Země			
FYZIKÁLNÍ VELIČINY	změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty	soustava SI, násobky a díly jednotek délka, objem, hmotnost, hustota, teplota, čas značky a jednotky, převody jednotek měření veličin teplotní roztažnost		
ELEKTRICKÉ JEVY	sestaví správně podle schématu elektrický obvod rozliší vodič, izolant na základě analýzy jejich vlastností zná zásady správného užívání elektrických spotřebičů	elektrické napětí elektrické obvody, prvky obvodů elektrický proud účinky proudu	1.8,1.9	

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
POHYB TĚLESA	rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu; využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles	kinematika dráha, trajektorie rychlost, grafy pohybů		

SEKUNDA

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
POHYB TĚLESA	řeší konkrétní úlohy na pohyb pomocí grafu $s(t)$ a $v(t)$; popíše konkrétní pohyb pomocí grafu; určí průměrnou rychlost pohybu			
ÚČINKY SÍLY	změří velikost působící síly; určí v jednoduché konkrétní situaci druhy sil působící na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici; využívá Newtonovy zákony při objasňování či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích	dynamika síla, druhy sil, skládání sil měření síly, těžiště tělesa Newtonovy zákony		
	aplikuje poznatky o otáčivých a deformačních účincích síly při řešení praktických problémů	otáčení, moment síly, rovnováha dvou sil, páka, kladka deformace, tlak tření		
MECHANIKA KAPALIN A PLYNŮ	využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování těles v ní	tlak vnějších sil, tlaková síla Pascalův zákon, hydraulický lis hydrostatický tlak vztlaková síla, Archimédův zákon atmosférický tlak		BIO – krevní oběh, krevní tlak

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
SVĚTELNÉ JEVY	využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh rozhodne ze znalostí rychlosti světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami	šíření světla paprsek, stín, polostín odraz světla, zákon odrazu zrcadla lom světla, zákon lomu čočky lidské oko		BIO – lidské oko, princip vidění

TERCIE

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
PRÁCE. ENERGIE	určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem využívá poznatky o vzájemné přeměně mechanické energie	mechanická práce výkon kinetická a potenciální energie zákon zachování energie		
TERMIKA	vysvětlí pojem vnitřní energie, popíše strukturu látek; určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem při tepelné výměně a změně skupenství; využívá poznatky o tepelné výměně při řešení konkrétních problémů a úloh	struktura pevných látek, krystalické a amorfní látky struktura kapalin struktura plynů teplo, vnitřní energie tepelná výměna teplota změny skupenství		CHE – atomární struktura látek
ELEKTRICKÉ JEVY	charakterizuje elektrický náboj, elektrickou sílu; rozliší elektrický vodič a izolant; popíše elektrické pole; sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu změří elektrický proud a napětí; rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností;	elektrostatika elektrický náboj a jeho detekce struktura atomu přenos náboje elektrické pole elektrické napětí elektrické obvody, prvky obvodů elektrický proud účinky proudu		

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
	využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů			
ZVUKOVÉ JEVY	rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí	látkové prostředí jako podmínka vzniku šíření zvuku, rychlost šíření zvuku, odraz zvuku na překážce, ozvěna a dozvuk, akustika tón, výška tónu, frekvence infrazvuk, ultrazvuk lidské ucho		HUV – princip hudebních nástrojů BIO – lidské ucho

KVARTA

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
MAGNETISMUS	využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet	trvalé magnety, póly magnetu magnetické síly feromagnetické materiály magnetické pole magnetické indukční čáry magnetické pole Země, kompas		ZMP - magnetické pole Země
ELEKTRICKÝ PROUD V POLOVODIČÍCH, KAPALINÁCH A PLYNECH	zapojí správně polovodičovou diodu	vlastní a příměsové polovodiče polovodičová dioda usměrňovač tranzistor elektrolyt elektrolýza výboje v plynech za atmosférického a sníženého tlaku		
ELEKTROMAGNETICKÉ JEVY	využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní; rozliší stejnosměrný proud od střídavého; vysvětlí způsoby výroby elektrické energie a zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska jejich vlivu na životní	Elektromagnet a jeho využití magnetické pole vodiče s proudem stejnosměrný elektromotor elektromagnetická indukce generátor střídavého proudu, vznik a výkon střídavého proudu, spotřeba elektrické energie transformátor, stavba transformátoru, transformační poměr rozvodná síť obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie	5.3, 5.4	

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
	prostředí			
ELEKTROMAGNETICKÉ ZÁŘENÍ	charakterizuje využití elektromagnetických vln na základě jejich vlnové délky a frekvence	elektromagnetické vlny zdroje elektromagnetického záření		
JADERNÁ FYZIKA	zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí vysvětlí, co je radioaktivita, vyjmenuje její využití, uvědomuje si její nebezpečí pro zdraví člověka popíše průběh štěpné řetězové jaderné reakce a její využití popíše základní princip jaderného reaktoru, jeho zabezpečení	stavba atomu radioaktivita, druhy radioaktivního záření poločas rozpadu prostupnost, detekce, účinky a využití radioaktivního záření štěpení jádra jaderná syntéza jaderná energetika v ČR, ochrana před zářením	5.3, 5.4	CHE
ASTROFYZIKA	objasní pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet	pohyby v centrálním gravitačním poli Sluneční soustava		ZMP

PRIMA - KVARTA

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
PRÁCE S LABORATORNÍ TECHNIKOU	<p>vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů</p> <p>zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl</p> <p>vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci</p> <p>dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci</p> <p>poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři</p>	<p>základní laboratorní postupy a metody</p> <p>základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky</p>	1.6, 1.8, 1.9, 6.7	

KVINTA

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
FYZIKÁLNÍ VELIČINY A JEJICH MĚŘENÍ	žák měří vybrané fyzikální veličiny vhodnými metodami, zpracuje a vyhodnotí výsledky měření žák rozliší skalární veličiny od vektorových a využívá je při řešení fyzikálních problémů a úloh	soustava fyzikálních veličin a jednotek absolutní a relativní odchylka měření	1.1, 1.2, 1.3	
POHYBY TĚLES A JEJICH VZÁJEMNÉ PŮSOBENÍ	užívá základní fyzikální vztahy při řešení problémů a úloh o pohybech rovnoměrných a rovnoměrně zrychlených/zpomalených	kinematika pohybu – vztažná soustava; poloha a změna polohy tělesa, jeho rychlost a zrychlení		
	určí v konkrétních situacích síly a jejich momenty působící na těleso a určí výslednici sil	dynamika pohybu – hmotnost a síla; první, druhý a třetí pohybový zákon, inerciální soustava; hybnost tělesa; tlaková síla, tlak; třecí síla; gravitační a tíhová síla; gravitační pole; moment síly; práce, výkon; souvislost změny mechanické energie s prací; zákony zachování hmotnosti, hybnosti a energie		
	využívá Newtonovy pohybové zákony k předvídání pohybu těles	dynamika hmotného bodu		
	využívá zákony zachování některých důležitých fyzikálních	zákony zachování hmotnosti, hybnosti a energie		

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
	veličin při řešení problémů a úloh			
	objasní procesy vzniku, šíření, odrazu a interference mechanického vlnění	mechanické kmitání a vlnění – kmitání mechanického oscilátoru, jeho perioda a frekvence; postupné vlnění, stojaté vlnění, vlnová délka a rychlost vlnění; zvuk, jeho hlasitost a intenzita		

SEXTA

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
STAVBA A VLASTNOSTI LÁTEK	žák objasní souvislost mezi vlastnostmi látek různých skupenství a jejich vnitřní strukturou	Kinetická teorie látek – charakter pohybu a vzájemných interakcí částic v látkách různých skupenství		
	aplikuje s porozuměním termodynamické zákony při řešení konkrétních fyzikálních úloh	Termodynamika – termodynamická teplota; vnitřní energie a její změna, teplo; první a druhý termodynamický zákon; měrná tepelná kapacita; různé způsoby přenosu vnitřní energie v rozličných systémech		
	využívá stavovou rovnici ideálního plynu stálé hmotnosti při předvídání stavových změn plynu			
	analyzuje vznik a průběh procesu pružné deformace pevných těles	vlastnosti látek – normálové napětí, síla pružnosti, Hookův zákon; povrchové napětí kapaliny, kapilární jevy; součinitel teplotní roztažnosti pevných látek a kapalin; skupenské a měrné skupenské teplo		
	porovná zákonitosti teplotní roztažnosti pevných těles a kapalin a využívá je k řešení praktických problémů			
ELEKTROMAGNETICKÉ JEVY	žák porovná účinky elektrického pole na vodič a izolant	elektrický náboj a elektrické pole - elektrický náboj a jeho zachování; intenzita elektrického pole, elektrické napětí; kondenzátor		
	využívá Ohmův zákon při řešení	elektrický proud v látkách - proud jako		

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
	praktických problémů	veličina; Ohmův zákon pro část obvodu i uzavřený obvod; elektrický odpor; elektrická energie a výkon stejnosměrného proudu; polovodičová dioda		

SEPTIMA

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
ELEKTROMAGNETICKÉ JEVY	aplikuje poznatky o mechanismech vedení elektrického proudu v kovech, polovodičích, kapalinách a plynech při analýze chování těles z těchto látek v elektrických obvodech			
	využívá zákon elektromagnetické indukce k řešení problémů a k objasnění funkce elektrických zařízení	magnetické pole - pole magnetů a vodičů s proudem, magnetická indukce; indukované napětí střídavý proud - harmonické střídavé napětí a proud, jejich frekvence; výkon střídavého proudu; generátor střídavého proudu; elektromotor; transformátor	2.2 ,4.2	
SVĚTELNÉ JEVY	porovná šíření různých druhů elektromagnetického vlnění v rozličných prostředích	optické zobrazování - zobrazení odrazem na rovinném a kulovém zrcadle; zobrazení lomem na tenkých čočkách; zorný úhel; oko jako optický systém; lupa vlnové vlastnosti světla-šíření a rychlost světla v různých prostředích; zákony odrazu a lomu světla, index lomu; optické spektrum; interference světla elektromagnetické záření- elektromagnetická vlna; spektrum elektromagnetického záření		
	využívá zákony šíření světla v	vlnové vlastnosti světla – šíření a rychlost		

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
	prostředí k určování vlastností zobrazení předmětů jednoduchými optickými systémy	světla v různých prostředích; zákony odrazu a lomu světla, index lomu; optické spektrum; interference světla		
FYZIKA MIKROSVĚTA	využívá poznatky o kvantování energie záření a mikročástic k řešení fyzikálních problémů	elektromagnetické záření-elektromagnetická vlna; spektrum elektromagnetického záření kvanta a vlny - foton a jeho energie; korpuskulárně vlnová povaha záření a mikročástic . Atomy-kvantování energie elektronů v atomu; spontánní a stimulovaná emise, laser; jaderná energie; syntéza a štěpení jader atomů; řetězová reakce, jaderný reaktor		
	posoudí jadernou přeměnu z hlediska vstupních a výstupních částic i energetické bilance	Atomy – kvantování energie elektronů v atomu; spontánní a stimulovaná emise, laser; jaderná energie; syntéza a štěpení jader atomů; řetězová reakce, jaderný reaktor	2.2, 4.2	
	využívá zákon radioaktivní přeměny k předvídaní chování radioaktivních látek			
	navrhne možné způsoby ochrany člověka před nebezpečnými druhy záření			

5.8. Chemie

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět je vyučován od sekundy, abychom žáky mohli pozvolna uvádět do složitosti chemických dějů. Jeho hlavním úkolem je žáky motivovat, seznámit s nezbytností jeho znalosti pro další život a jeho provázaností s ostatními vyučovacími předměty (biologií, matematikou, fyzikou, zeměpisem, ale i dějepisem). Obsahem předmětu je časté vyhledávání souvislostí mezi chemií a denním životem (potravinou, prací prostředky, plasty, léky apod.) a pochopení základních pojmů a zákonitostí této vědy. Jde hlavně o to, aby se žáci naučili rozlišovat podstatné od vedlejšího, vybavovat a využívat určité pojmy okamžitě a hlavně rozvíjet logické myšlení a využívat znalosti získané v ostatních s chemií souvisejících předmětech. Nezbytnou součástí pochopení předmětu chemie je získávání praktických dovedností v laboratoři, seznamování se s užíváním jejího vybavení, naučit se organizovat si práci, hodnotit ji a srovnávat, znát rizika práce a zásady bezpečnosti a první pomoci.

V souvislosti se zaváděním digitálních kompetencí zvládne využívání prostředků moderních digitálních technologií v průběhu přírodovědné poznávací činnosti způsobem, který podporuje aktivní činnost žáků a přispívá k porozumění přírodovědným jevům a problémům v souvislostech.

Formy výuky: motivační výklad s frontálními pokusy, skupinová práce při zpracování a praktické realizaci úkolů, vyhledávání dalších informací z různých zdrojů (odborné časopisy, literatura, internet, videoprogramy atd.). Zpracování jednodušších témat formou referátů či seminárních prací, případná účast v chemické olympiádě. Nezbytnou součástí výuky jsou pravidelná laboratorní cvičení. Též je možno zařadit jedno- či vícedenní exkurze (jaderná elektrárna, chemické provozy, čističky odpadních vod, zpracování tříděného odpadu, sklárny atd.)

Časové a organizační vymezení předmětu

Časová dotace předmětu je dvouhodinová v sekundě a kvartě, tříhodinová v tercii. Na vyšším gymnáziu je předmět vyučován v kvintě až septimě, celková dotace činí 7 vyučovacích hodin. Z toho vyučovací jedna hodina je věnována laboratorním pracím. Výuka probíhá v odborné učebně, laboratorní cvičení v nově zrekonstruované laboratoři. V předmětu je na nižším gymnáziu integrován vzdělávací obor Člověk a svět práce – Práce s laboratorní technikou.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- Žák:
- - osvojuje si základní chemickou terminologii a symboliku, způsoby zápisu průběhu chemických dějů, jednotky SI a jejich převody
- - orientuje se v textu, chápe zadané problémové úlohy, využívá matematických úkonů při sestavování rovnic a při řešení jednoduchých výpočtů
- - poznává smysl a důležitost chemických technik, postupů a výrob na jednoduchých nejběžnějších příkladech
- - vnímá úzké vztahy mezi chemií a dalšími přírodovědnými předměty
- - samostatně i ve skupině na základě zadání provádí, vyhodnocuje a uzavírá pokus

Kompetence k řešení problémů

- Žák:
- - chápe důležitost kontroly dosažených výsledků

- - uvědomuje si, že výsledek nemusí být jediný, že fakta nejsou neměnná
- - snaží se samostatně řešit problém
- - vyhledává a zpracovává informace vedoucí k dosažení cíle, podle výsledků vyjadřuje závěry a obhajuje je
- - aplikuje logické postupy při řešení chemických úloh a problémových otázek
- - orientuje se v tabulkách, grafech, nákresech a chemické symbolice

➤

Kompetence komunikativní

- Žák:
- - srozumitelně a přesně se vyjadřuje
- - kvalitně spolupracuje při práci ve skupinách, efektivně využívá čas i prostor

➤

Kompetence sociální a personální

- - řeší úkoly samostatně k vlastnímu uspokojení
- - stanoví si pravidla a řád ve vlastní přípravě i práci a dodržuje je
- - účinně spolupracuje a komunikuje s učitelem i dalšími žáky

➤

Kompetence občanské

- Žák:
- - uvědomuje si školní povinnosti v souvislosti s předmětem
- - uvědomuje si zodpovědnost za domácí přípravu
- - akceptuje význam chemie a její vliv na životní prostředí, chápe komplexní vliv chemizace
- - ovládá a respektuje zásady bezpečnosti při hodinách i pokusech, umí poskytnout určitou pomoc úměrnou věku, chová se zodpovědně
- - chápe zásady zdravého životního stylu

Kompetence pracovní

- Žák:
- - bezpečně a vědomě používá chemické nádobí a pomůcky, zachovává čistotu a pořádek ve třídě na svém místě i v laboratoři
- - je zdravě kritický ke svým výsledkům, stanovovuje si stále vyšší kritéria
- - dodržuje pravidla bezpečnosti a hygieny
-
- **Kompetence digitální:**
- Žák:
- - používá běžná digitální zařízení (PC, tablet, mobilní telefon), aplikace a služby (např. cloudová úložiště); aktivně je využívá při učení i při zapojení

do běžného života ve škole i mimo ni

- - využívá digitální technologie při pozorování chemických jevů, při měření a zpracování získaných dat
 - - samostatně získává, vyhledává a odpovídající formou zpracovává digitální data, např. při tvorbě ročníkových prací, samostatných sdělení či prezentací
 - - vyhledává, kriticky posuzuje a třídí informace dostupné ve virtuálním světě
 - - využívá digitálních zařízení k jednoduchým experimentům, získaná data dokáže požadovaným způsobem sdílet a prezentovat
 - - využívá digitálních technologií k zefektivnění a zjednodušení pracovních postupů a zpracování jejich výsledků
 - - dokáže si poradit s technickými problémy
- respektuje pravidla bezpečného pohybu ve virtuálním prostředí, chápe možnosti jeho zneužití a vědomě předchází problematickým situacím s ním spojených, jedná eticky, s ohleduplností a respektem k druhým
- vyrovnává se s proměnlivostí digitálních technologií a posuzuje, jak vývoj technologií ovlivňuje různé aspekty života jedince a společnosti a životní prostředí

SEKUNDA

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
ÚVOD ZÁKLADNÍ METODY POZOROVÁNÍ POKUS BEZPEČNOST PRÁCE	porovnává látky určitých vlastností používá chemické nádobí rozlišuje nebezpečné látky vysvětlí postup při likvidaci požáru	Látky, fyzikální vlastnosti, hustota, rozpustnost, t.v., t.t., vodivost, objem, hmotnost, látkové množství, nebezpečné látky, značení, R-, S-věty, význam, chemické nádobí a pomůcky, bezpečnost práce v laboratoři, laboratorní řád, první pomoc, chemizace	5.3, 5.4, 5.2 1.1, 1.5, 1.8	FYZ, MAT
SMĚSI	Rozlišuje směs od chemicky čisté látky, vypočítá jednoduché příklady na složení roztoků, ukáže způsoby dělení směsí, objasní význam a užití vody a vzduchu a způsoby ochrany čistoty vody a vzduchu	Typy směsí, příklady, obsah složek v %, roztoky a pojmy k roztokům, dělení směsí, voda, vlastnosti, typy vody, čištění, význam, vzduch, složení, čistota, ozonová vrstva	5.4	MAT, FYZ, BIO, ZMP
STAVBA LÁTEK	Rozlišuje pojmy proton, neutron, elektron, atom, molekula, prvek, sloučenina, vybavuje si značky prvků, význam valenčních elektronů, vztah mezi strukturou prvku a jeho vlastnostmi, orientuje se v period. tabulce	Molekula, atom, jádro atomu, izotopy, elektronový obal, valenční elektrony, prvky, značky základních prvků, protonové číslo, příklady nekovů a kovů, periodická soustava prvků, chemická vazba, sloučeniny, příklady		FYZ záření, jaderná reakce, izotopy, částice hmoty
CHEMICKÉ REAKCE	Zapiše rovnici chemické reakce, rozpozná příklady chemických reakcí, rozezná způsoby ovlivnění průběhu reakce, určí nebezpečné	Zápis chemické reakce, zákon zachování hmotnosti, látkové množství, molární hmotnost, typy reakcí, příklady reakcí, ovlivnění rychlosti reakcí teplotou,		FYZ z. zachování hmoty, druhy

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
	reakce a způsob jejich předcházení vhodným zásahem	velikostí povrchu částic, katalyzátorem, přeměna chemické energie na elektrickou		energie MAT rovnice
ANORGANICKÁ CHEMIE, SLOUČENINY	Rozlišuje názvy a vzorce dvouprvkových sloučenin, dále kyselin a hydroxidů, vysvětlí důkazy prostředí podle zbarvení indikátorů, určí, jak se ředí kyseliny a lépe rozpouštějí hydroxidy, vymezí jejich uplatnění v životě, stanoví pH	Oxidy, sulfidy, halogenidy-názvosloví, vlastnosti, přehled, užití kyseliny, hydroxidy-názvosloví, kyselost, zásaditost, stupnice pH, indikátory, vlastnosti kys. a hydroxidů, hlavní užití	5.4	BIO minerály, rudy kovů, drahé kameny, význam pH zeměpis, klíma, půda
OPAKOVÁNÍ UČIVA	Procvičuje znalost značek prvků, názvosloví jednoduchých sloučenin, zapisuje a vyčísluje jednoduchou rovnici, rozpozná některé hlavní chemikálie běžně užívané	Shrnutí nejdůležitějších znalostí a dovedností		

TERCIE

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
ÚVOD – OPAKOVÁNÍ	Student si vybavuje nejdůležitější učivo orientuje se v chemické laboratoři, vybavuje si názvy chemického nádobí	Stavba atomu, valenční elektrony, periodická soustava, názvosloví, chemické rovnice		FYZ, MT, BIO, ZMP
ANORGANICKÁ CHEMIE – SOLI	Odvozuje vlastním tempem názvy solí a hydrogensolí, umí napsat rovnici přípravy, objasní užití běžných solí, ukáže základní laboratorní techniky a jednoduché chemické reakce, používá chemické nádobí a zapisuje protokol z laboratorního cvičení	Rovnice neutralizace, vznik solí, názvosloví, vlastnosti, užití nejdůležitějších	5.3	BIO fyziologický roztok, tvrdost vody, krasové jevy ZMP půdní roztok, mořská voda, FYZ elektrolyt
ENERGIE V CHEMICKÝCH REAKCÍCH	Posoudí význam exotermických reakcí a jejich využití, odvozuje obecný princip oxidace redukce, upravuje redoxní rovnice ve vlastním tempu, chápe principy výroby kovů z rud,	Druhy energie, termochemie – reakce, zákony, reakční teplo, redoxní reakce, řada napětí kovů, elektrolýza, elektrolytická disociace, suché články, akumulátory,	5.1	FYZ, BIO, ZMP

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
	využití elektrolýzy, princip baterií a akumulátorů			
ZDROJE ENERGIE	Student se orientuje ve způsobech zpracování energetických zdrojů, jejich původu, těžbě, vysvětlí využití složek, co jsou obnovitelné a neobnovitelné zdroje, rizika i výhody elektráren, využití radioizotopů	Vyčerpateľné zdroje – zemní plyn, uhlí, ropa, průmyslová paliva Nevyčerpateľné zdroje – voda, vítr, biomateriál jako zdroj energie Jaderná energie – radioaktivita, využití a zneužití jaderných reakcí	5.2, 5.3, 5.4	FYZ, BIO, ZMP, DEJ, OBV
ZÁKLADY ORGANICKÉ CHEMIE	Student rozpozná skupinu org. látek, jednoduché pojmenuje i zapíše strukturním vzorcem, pochopí rozmanitost org. látek v závislosti na jejich struktuře, vysvětlí způsob izolace či výroby, vlastnosti a užití v praxi, porovnává látky podle vlastností v chemické laboratoři, zapisuje protokol	uhlovodíky – názvosloví, izolace, vlastnosti, význam, přehled, Deriváty uhlovodíků – halogenderiváty – vliv na ŽP, alkoholy - názvosloví, vznik, důležité vlastnosti Aldehydy-karboxylové kyseliny – názvosloví, vlastnosti, esterifikace, užití kyselin viz. Šablony chemická cvičení pro NG	5.4, 1.4, 1.10, 1.11	BIO výzkum FYZ technologie

KVARTA

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
PLASTY A SYNTETICKÁ VLÁKNA	Rozlišuje monomer, polymer, rozezná vztah mezi strukturou a vlastnostmi látek, chování za zvýšené teploty, posoudí nejběžněji používané plasty a vlákna	Makromolekula, polymerace, vlastnosti polymerů, přehled nejdůležitějších a praktické použití	5.3	FYZ technické využití, biologie – využití při laboratorní . technice a v lékařství
CHEMIE PŘÍRODNÍCH LÁTEK	Student posoudí význam ve výživě, ve složení krve, výroba mýdla, ztužených tuků a fermeží význam glukosy pro život, cukrovarnictví, kvasný průmysl, pivovarství, zpracování dřeva a papíru význam bílkovin pro život, důkazy, srážení, genetický význam NK	Lipidy – vlastnosti, rozdělení, vznik esterifikací, technické využití, význam pro život Sacharidy – příklady, rozdělení, vznik fotosyntézou, význam pro život Bílkoviny – struktura, složení, jedinečnost, význam Nukleové kyseliny – struktura, složení, význam		BIO, FYZ, OBV
ZÁKLADY BIOCHEMIE	vysvětlí nezbytnost vitaminů v potravě, projevy nedostatku, zdroje vitaminů princip účinku enzymů a hormonů, znalost základních procesů v lidském těle	Vitaminy – nepostradatelnost, přehled, význam pro život Hormony, enzymy – význam, příklady účinku, regulace metabolismu	1.10	BIO
METABOLISMUS	rozpozná rozdíl mezi	Základní pojmy, anabolismus,		BIO, FYZ

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
	exergonickými a endergonickými reakcemi, co je nepostradatelné, pronikne k základům molekulární genetiky	katabolismus, enzymatické reakce, vzájemné vztahy mezi živinami, fotosyntéza, dýchání, kvašení, tvorba nukleových kyselin a bílkovin		
CHEMIE KOLEM NÁS	formou referátů či projektů se seznámí se základními chemickými výrobami, přehledem nejpoužívanějších léčiv, s nebezpečím drog, se zásadami správné výživy, s vlivem chemických látek na čistotu vzduchu, vody a půdy	Chemizace, chemický průmysl, léčiva, pesticidy, detergenty, drogy, otravné látky, výživa vliv na ŽP	5.4, 1.4, 1.7, 1.11, 6.5	BIO, FYZ, OBV
CHEMICKÉ VÝPOČTY	používá vzorec pro výpočet látkového množství, Avogradrova konstantu, molární objem plynu, vztah pro molární koncentraci, používá trojčlenku a výpočty % množství, odvozuje molekulový vzorec	atomy, molekuly, látkové množství, výpočty z chemických vzorců výpočty podle chemických rovnic výpočty koncentrací roztoků Ředění a směšování roztoků		MAT přímá a nepřímá úměra, trojčlenka, výpočet % FYZ jednotky SI a převody
PRÁCE S LABORATORNÍ TECHNIKOU	vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů	základní laboratorní postupy a metody základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky	1.6, 1.8, 1.9, 6.7	

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
	<p>zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl</p> <p>vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci</p> <p>dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci</p> <p>poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři</p>			

KVINTA

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
I. ÚVOD DO STUDIA CHEMIE	žák určí společné a rozdílné vlastnosti látek	zásady bezpečné práce		
	seznámí se s R a S-věťami	historie chemie	4.1-4.3	
	ovládá pravidla bezpečnosti v chemii	obory chemie chemizace prostředí		
II. SLOŽENÍ A STRUKTURA LÁTEK: - ZÁKLADNÍ POJMY - NÁZVOSLOVÍ - VZORCE A VÝPOČTY - LABORATORNÍ PRÁCE	rozpozná přeměny skupenství	směs stejnorodá, různorodá, rozdělení směsí podle skupenství		
	rozlišuje směsi a chemické látky	metody dělení směsí		
	vypočítá složení roztoků	složení roztoků		
	používá pojmy atom, molekula, prvek, sloučenina	atom, molekula, prvek, sloučenina, iont		
	ovládá základy chemického názvosloví	názvosloví hlavních skupin chemických sloučenin		
používá vzorce a pojmy související s látkovým množstvím	látkové množství, molární hmotnost, jednotky, Avogadrova konstanta,			

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
III. STAVBA ATOMU: MODELY ATOMU SLOŽENÍ JÁDRA ELEKTRONOVÝ OBAL LABORATORNÍ PRÁCE	žák dokáže formulovat historii objevů složení atomů	modely atomů, dvoji charakter částic, hmotnost jádra	2.1, 2.2	
	rozlišuje nuklidy, izotopy, protonové, nukleonové číslo	stabilní a nestabilní jádra, radioaktivita		
	dokáže popsat elektronové konfigurace prvků s pomocí	jaderné přeměny a reakce		
	kvantových čísel a pravidel zaplňování orbitalů	orbital, kvantová čísla, pravidla zaplňování orbitalů		
	orientuje se v periodické tabulce prvků	periodický zákon, valenční elektrony		
	dokáže vysvětlit vznik excitovaných stavů a iontů	excitované stavy, ionizační energie, elektronová afinita		
	dokáže vysvětlit elektronegativitu a její změny	elektronegativita, krajní hodnoty		
IV. CHEMICKÁ VAZBA: CHARAKTERISTIKA TYPY VAZBY POLARITA VLASTNOSTI LÁTEK	žák objasní vznik chemické vazby, využívá znalostí o chemických vazbách k předvídání vlastností látek a jejich chování v chemických reakcích	chemická vazba kovalentní, koordinačně kovalentní, polární, nepolární, iontová, kovová, slabé interakce		

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
V. CHEMICKÉ REAKCE: TYPY REAKCÍ TERMOCHEMIE REAKČNÍ KINETIKA CHEMICKÉ ROVNOVÁHY LABORATORNÍ PRÁCE	rozliší různé typy chemických reakcí, předvidá průběh chemických dějů s využitím znalostí o částicové struktuře látek, využívá odbornou terminologii při popisu a vysvětlování chemických dějů, vysvětlí princip acidobasických a redoxních reakcí, vyrovná chemickou rovnici	zákon zachování hmotnosti, typy chemických reakcí, vyrovnaní chemických rovnic		
	charakterizuje tepelné změny při chemických reakcích, využívá znalosti termochemických zákonů	termochemie, termochemické zákony		
	objasní vliv různých faktorů na rychlost reakce, dokáže vysvětlit praktické využití znalostí reakční kinetiky	rychlost reakce, faktory ovlivňující rychlost chemické reakce		
	využívá znalostí o chemické rovnováze k vysvětlení průběhu chemických reakcí	dynamická rovnováha, rovnovážný zákon, faktory ovlivňující chemickou rovnováhu		

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
VI. ZÁKLADY ANORGANICKÉ CHEMIE: VODÍK, KYSLÍK A SLOUČENINY VZÁCNÉ PLYNY HALOGENY LABORATORNÍ PRÁCE CHALKOGENY DUSÍK A FOSFOR	žák využívá názvosloví anorganické chemie při popisu sloučenin			
	charakterizuje významné zástupce prvků a jejich sloučeniny, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a jejich vliv na životní prostředí	vodík, kyslík, voda, peroxid vodíku		
	zapiše jejich elektronovou konfiguraci			
	předvídá průběh typických reakcí anorganických sloučenin	p-prvky 18. - 14 skupiny		
	vysvětlí pojmy alotropie, izomorfie, uvede příklady látek	a jejich významné sloučeniny		
	využívá vybrané metody identifikace látek			

SEXTA

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
I. OPAKOVÁNÍ NEKOVŮ	využívá znalostí p-prvků a sloučenin			
II. POLOKOVY: BOR A KŘEMÍK	využívá názvosloví anorganické chemie , charakterizuje významné zástupce prvků a jejich sloučenin a jejich využití v praxi	bor, křemík, arsen, telur		
III. KOVY: VLASTNOSTI, VÝSKYT, METALURGIE PŘEHLED KOVŮ KOORDINAČNÍ SLOUČENINY	charakterizuje významné zástupce kovů a jejich sloučeniny, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a jejich vliv na životní prostředí	s- prvky, alkalické kovy, kovy alkalických zemin, hliník, elektrolýza, aluminotermie,	2.4	
	uvede vlastnosti železa a jeho výrobu,využití	d-prvky, železo, surovinové zdroje, výroba železa, zpracování železa, ušlechtilé kovy		
	uvede složení sloučenin, vlastnosti a význam	koordinační vazba, centrální atom, ligand, názvosloví		
IV. ANALYTICKÁ CHEMIE	charakterizuje základní metody chemické analýzy, uvede praktický význam tohoto oboru	kvalitativní a kvantitativní analýza, praktické důkazy kationtů, aniontů	4.3	
V. ZÁKLADY ORGANICKÉ CHEMIE:	rozliší hlavní rozdíl mezi org. a anorg. látkami, využívá znalostí o uhlíku,chemické vazbě			

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
A.: ÚVOD - UHLÍK V ORG. SLOUČENINÁCH SLOŽENÍ A VLASTNOSTI ORG. SL. CHEMICKÉ VAZBY V ORG. SL. DRUHY IZOMERIE TYPY REAKCÍ ČINIDLA V ORG. CHEMII	zhodnotí vztah mezi strukturou látek a vlastnostmi	vaznost uhlíku, druhy vazeb v org. sloučeninách,		
	vysvětlí pojem izomerie a orientuje se v druzích izomerie	konstituční a geometrická izomerie		
	ovládá typy reakcí a druhy činidel	typy reakcí, typy činidel		
	rozliší druhy činidel	činidla radikálová , nukleofilní, elektrofilní		
B. UHLOVODÍKY - PŘEHLED A NÁZVOSLOVÍ	rozliší nejjednodušší uhlovodíky	názvosloví uhlovodíků	2.4.,4.2	
ALKANY, CYKLOALKANY	vysvětlí vztah mezi strukturou a vlastnostmi	homologická řada, konfigurace, konformace,izomerie		
ALKENY, ALKADIENY	orientuje se v typech reakcí uhlovodíků	substituce, adice, eliminace, Markovnikovo pravidlo, polymerace		
ALKINY	ovládá rozdíly mezi skupinami uhlovodíků a jejich	přehled nejužívanějších uhlovodíků		
ARENY	praktické využití	frakční destilace ropy, karbonizace uhlí		
SUROVINOVÉ ZDROJE	dokáže objasnit potřebu surovinových zdrojů uhlovodíků	benzín, reformování benzínu, nafta, dehet		
C. DERIVÁTY UHLOVODÍKŮ:	vysvětlí pojem deriváty	uhlovodíkový zbytek, funkční skupina	4.2, 4.3	
HALOGENERIVÁTY	umí analogicky odvodit halogenderiváty, dusíkaté a kyslíkaté deriváty	halogenderiváty		

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
ORGANOKOVOVÉ A ORGANONEKOVOVÉ SL.	vysvětlí škodlivost a užitečnost některých derivátů,	organokovové sloučeniny		
	zdravotní rizika a škodlivost pro životní prostředí	silikony		
DUSÍKATÉ DERIVÁTY		nitrosloučeniny, aminy, azosloučeniny		
KYSLÍKATÉ DERIVÁTY		alkoholy, fenoly, ethery, aldehydy, ketony, karboxylové kyseliny	2.1	

Do učiva zahrnuto minimálně 12 laboratorních prací z laboratorní techniky, anorganické a analytické chemie

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
LABORATORNÍ PRÁCE	prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje,	laboratorní řád, základní lab. postupy		
	zpracuje protokoly své práce	protokol lab. prací		
	formuluje závěry	laboratorní nádobí a pomůcky		
	dodržuje pravidla bezp. práce a ochrany životního prostředí	první pomoc		
	vysvětlí, jak poskytnout první pomoc, provádí chemické výpočty a uplatňuje je při řešení praktických problémů, popíše přípravu roztoků o dané molární koncentraci, hmotnostním zlomku, výpočty z rovnic, pH atd.	veličiny a výpočty v chemii		

SEPTIMA

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
I. OPAKOVÁNÍ - KYSLÍKATÉ DERIVÁTY				
II. ZÁKLADY ORGANICKÉ CHEMIE: D. DERIVÁTY KARBOXYLOVÝCH KYSELIN	dokáže odvodit funkční a substituční deriváty karboxylových kyselin, orientuje se v reakcích jejich přípravy, seznámí se s charakteristickými vlastnostmi a významem, orientuje se v druzích izomerie a odlišuje optickou izomerii	skupiny funkčních a substitučních derivátů karboxylových kyselin, optická izomerie, polarimetr		
E. HETEROCYKLIČKÉ SLOUČENINY	charakterizuje základní skupiny a jejich významné zástupce, zhodnotí jejich význam v přírodě i praktické využití	dusíkaté a kyslíkaté heterocykly jako součást významných přírodních i syntetických látek, dusíkaté baze		
F. SYNTETICKÉ MAKROMOLEKULÁRNÍ LÁTKY	dokáže vysvětlit princip polymerace, polykondenzace a polyadice, zhodnotí jejich surovinové zdroje, posoudí jejich využívání v praxi vzhledem k životnímu prostředí	polymerace, polykondenzace, polyadice, monomer, polymer, vlastnosti, plasty, syntetická vlákna		
G. DRUHY IZOMERIE	využívá znalosti izomerie, rozlišuje druhy a jejich význam	konstituční, geometrická, optická izomerie		

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
III. ZÁKLADY BIOCHEMIE: A. LÁTKOVÉ SLOŽENÍ ŽIVÉ HMOTY	orientuje se v prvkovém i látkovém složení živé hmoty, rozliší obecné znaky živých soustav	biogenní prvky, stopové prvky, význam vody a solí		
B. SACHARIDY	uvede příklady zdrojů těchto biochemicky významných látek, rozliší jednotlivé typy vzorců, posoudí vztah mezi strukturou a vlastnostmi	fotosyntéza, vzorce, přehled monosacharidů. Důkazy sacharidů, oligosacharidy, polysacharidy, technologie sacharidů, kvasný průmysl		
C. LIPIDY	uvede příklady zdrojů těchto biochemicky významných látek, rozliší jednotlivé typy vzorců, posoudí vztah mezi strukturou a vlastnostmi	esterifikace, mastné kyseliny, hydrogenace, zmýdelnitelní		
D. PEPTIDY A BÍLKOVINY	uvede příklady zdrojů těchto biochemicky významných látek, rozliší úroveň struktury, posoudí vztah mezi strukturou a vlastnostmi, uvede přehled nejdůležitějších bílkovin, jejich význam pro organismus	struktura, přehled, denaturace, složené bílkoviny, význam		
E. NUKLEOVÉ KYSELINY	uvede genetickou důležitost těchto biochemicky významných látek, rozliší jednotlivé typy nukleových kyselin, posoudí vztah mezi NK a bílkovinami	dusíkaté baze, nukleotid, Watson. Crick, lokalizace NK a jejich funkce při proteosyntéze		

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
F. ENZYMY A VITAMÍNY	uvede význam těchto látek v metabolismu, jejich přírodní zdroje a zhodnotí různé potraviny z hlediska zdravé výživy	biokatalyzátory, stimulace, inhibice, aktivní centrum, koenzym, přehled enzymů a vitamínů	2.2, 4.1-4.3	

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
G. ENERGETICKÝ METABOLISMUS	orientuje se v druzích využitelné energie pro organismy, posoudí děje endo a exoergické, charakterizuje makroergickou vazbu a význam ATP	anabolismus, katabolismus, metabolické dráhy, endoergické a exoergické děje, entalpie, entropie, makroergická vazba, ATP		
H. METABOLISMUS SACHARIDŮ	rozliší anabolické a katabolické dráhy, podmínky reakcí a lokalizaci v buňce, porovná průběh fotosyntézy a dýchání z hlediska reaktantů a produktů i po stránce energetické	fotosyntéza, podmínky, anaerobní glykolýza, acetyl koenzym A, Krebsův cyklus, dýchací řetězec, pravé kvašení, přeměny sacharidů fosforylace		
CH. METABOLISMUS LIPIDŮ	rozliší anabolické a katabolické dráhy, podmínky reakcí a lokalizaci v buňce, porovná průběh syntézy a beta oxidace z hlediska reaktantů a produktů i po stránce energetické	syntéza lipidů, hydrolýza lipidů, beta oxidace, význam lipidů v metabolismu		
I. METABOLISMUS BÍLKOVIN	rozliší anabolické a katabolické dráhy, podmínky reakcí a lokalizaci v buňce, porovná průběh proteosyntézy a rozkladu bílkovin z hlediska reaktantů a produktů i po stránce energetické, uvědomuje si genetický význam proteosyntézy	proteosyntéza, močovinový cyklus, nezastupitelnost bílkovin v organismu		
J. METABOLISMUS NUKLEOVÝCH KYSELIN	orientuje se v procesech replikace DNA, v procesech syntézy RNA, posoudí genetický význam nukleových kyselin a "nezničitelnost" DNA	replikace, transkripce, účast Nk na proteosyntéze, genetický kód		
K. SEKUNDÁRNÍ	dokáže posoudit jejich význam a	alkaloidy, drogy, návykovost, izoprenoidy,		

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
METABOLITY	praktické využití, uvědomuje si nebezpečí zneužití drog	terpeny, steroidy – výroba, držení a zprostředkování nelegálních návykových látek; návykové látky a bezpečnost v dopravě		
L. REGULACE METABOLISMU	využívá znalostí metabolismu k pochopení vzájemných vztahů mezi metabolickými dráhami, vysvětlí mechanismus enzymatické a hormonální regulace	intermediární metabolismus, homeostáza, zpětná vazba, hormonální a nervová regulace, neurohormony		

Laboratorní cvičení jsou kromě 2. ročníku operativně zařazována i v 1. a 3. ročníku jako doplněk učiva

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
LABORATORNÍ CVIČENÍ	sleduje a dovede charakterizovat průběh chemických dějů v daných pokusech aktivně se účastní cvičení, tj. řeší a provádí příslušný pokus	protokol lab. prací	1.2.	
	vysvětlí, jak poskytnout první pomoc, provádí chemické výpočty a uplatňuje je při řešení praktických problémů, popíše přípravu roztoků o dané molární koncentraci, hmotnostním zlomku, výpočty z rovnic, pH atd.	laboratorní řád, základní lab. postupy		

5.9. Biologie

Charakteristika vyučovacího předmětu

Biologie je koncipována jako předmět, který má žáky především motivovat k zájmu o přírodu, a zároveň jim poskytovat základní informace o pestrosti přírody, rozmanitosti organismů a složitosti jejich vzájemných vztahů. Poukazovat stále na fakt, že člověk je součástí přírody – nikoli její vládce.

Výklad je zaměřen na zajímavosti způsobu života jednotlivých druhů event. skupin organismů a na jejich vzájemné vztahy. Hlediska taxonomická jsou redukována. Ve výkladu je preferováno ekologické hledisko od konkrétních, dětem více či méně známých informací o jednotlivých druzích, k obecným informacím, fyziologickým a ekologickým.

V souvislosti se zaváděním digitálních kompetencí žák zvládne využívání prostředků moderních digitálních technologií v průběhu přírodovědné poznávací činnosti způsobem, který podporuje aktivní činnost žáků a přispívá k porozumění přírodovědným jevům a problémům v souvislostech. Formy výuky: je výklad s ukázkami (přírodniny, video, zpětný projektor, CD), který je doplňován tematickými diskuzemi, referáty žáků, skupinovou prací na zpracování určitého problému, praktickými cvičeními a příležitostně exkurzemi. Součástí výuky biologie je týdenní ekologická exkurze v tercii.

Časové a organizační vymezení předmětu

Časová dotace předmětu je dvouhodinová, v sekundě tříhodinová. Výuka probíhá v odborné učebně, praktická cvičení v biologické laboratoři. Na vyšším gymnáziu je předmět vyučován v kvintě až septimě, celková dotace činí 7 vyučovacích hodin. Z toho vyučovací jedna hodina je věnována laboratorním pracím.

V předmětu je na nižším gymnáziu integrován vzdělávací obor Člověk a svět práce – Práce s laboratorní technikou a obor Výchova ke zdraví.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Žák:

- - osvojuje si metody poznávání přírodních objektů, procesů, vlastností a jevů; obecně užívané termíny
- - vyhledává, zpracovává a používá informace v literatuře, na internetu
- - zpracovává informace z hlediska důležitosti a využívá je k dalšímu učení
- - hodnotí věrohodnost jednotlivých informačních zdrojů (např. tisk, rozhlas, televize, internet)
-

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- - aplikuje tvořivé myšlení a logické uvažování při řešení problémů
- - chápe význam kontroly dosažených výsledků
- - zobecňuje poznatky a aplikuje je v různých oblastech života
- - získává informace které jsou potřebné k dosažení cíle
- - formuluje závěry na základě ověřených výsledků a obhajuje je
-

Kompetence komunikativní

- Žák:
- - otevřeně komunikuje o problémech a biologických souvislostech
- - přesně a logicky se vyjadřuje a argumentuje; vyjadřuje se jasně, srozumitelně, věcně a gramaticky správně
- - dodržuje patřičnou úroveň mluveného i písemného projevu
- - otevřeně a kultivovaně vyjadřuje svůj názor podpořený logickými argumenty
- - dodržuje pravidla komunikace mezi žákem a vyučujícím a mezi žáky navzájem při řešení problémů
-

Kompetence sociální a personální

- Žák:
- - respektuje a objektivně hodnotí práci vlastní i druhých
- - dodržuje pravidla pro práci skupinovou i vlastní
- - vzájemně si pomáhá s ostatními žáky
- - zastává v týmu v případě potřeby různé role
-

Kompetence občanské

- Žák:
- - přijímá odpovědnost za svůj život, zdraví a naši – lidskou – zodpovědnost za svět kolem nás
- - chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy

- - poznává možnosti rozvoje i zneužití biologie
- - netoleruje nekamarádké chování a odmítnutí požadované pomoci
- - poskytuje podle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v různých mimořádných život ohrožujících situacích
- - dodržuje své školní povinnosti a akceptuje zodpovědnost za svou domácí přípravu
-

Kompetence pracovní

- Žák:
 - - dodržuje pravidla hygieny a bezpečnosti práce
 - - pracuje se základními pomůckami pro přírodovědný výzkum (mikroskop, dalekohled apod.)
 - - osvojuje si základy vědecké práce v biologickém pozorování (popis, zápis z laboratorních cvičení)
 - - přistupuje k výsledkům své práce se zdravou kritikou, stanovuje si kritéria hodnocení vlastní práce
 - - různými formami (exkurze, filmy, besedy aj.) se seznamuje s různými profesemi v oblasti přírodních věd a v různých odvětvích založených na biotechnologiích
-

➤ **Kompetence digitální:**

- Žák:
 - - používá běžná digitální zařízení (PC, tablet, mobilní telefon), aplikace a služby (např. cloudová úložiště); aktivně je využívá při učení i při zapojení do běžného života ve škole i mimo ni
 - - samostatně získává, vyhledává a odpovídající formou zpracovává digitální data, např. při tvorbě ročníkových prací, samostatných sdělení či prezentací

- - vyhledává, kriticky posuzuje a třídí informace dostupné ve virtuálním světě
 - - přiměřeným způsobem využívá digitální prostředky při laboratorních činnostech, např. při měření, zpracování výsledků a tvorbě výstupů
 - - dokáže si poradit s technickými problémy
- respektuje pravidla bezpečného pohybu ve virtuálním prostředí, chápe možnosti jeho zneužití a vědomě předchází problematickým situacím s ním spojených, jedná eticky, s ohleduplností a respektem k druhým
- vyrovnává se s proměnlivostí digitálních technologií a posuzuje, jak vývoj technologií ovlivňuje různé aspekty života jedince a společnosti a životní prostředí
- respektuje pravidla bezpečného pohybu ve virtuálním prostředí, chápe možnosti jeho zneužití a vědomě předchází problematickým situacím s ním spojených, jedná eticky

PRIMA

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
POZNÁVÁME PŘÍRODU	<ul style="list-style-type: none"> - pozoruje přírodniny lupou - používá mikroskop, popíše jeho princip 	<ul style="list-style-type: none"> - části optického mikroskopu - tvorba a pozorování jednoduchého nativního preparátu 	OSV	FYZ
NEŽIVÁ PŘÍRODA	<ul style="list-style-type: none"> - objasní postavení Země ve sluneční soustavě a ve vesmíru - popíše stavbu zemského tělesa - pojmenuje zemské sféry a objasní jejich význam pro život 	<ul style="list-style-type: none"> - vesmír, sluneční soustava - planeta Země - zemské sféry - podmínky života na Zemi 		ZMP
OBEČNÁ BIOLOGIE	<ul style="list-style-type: none"> - rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů - definuje význam buňky, její základní strukturní části - orientuje se v základech taxonomie - uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka - zhodnotí nebezpečí toxických sinic 	<ul style="list-style-type: none"> - základní projevy živých organismů - vznik života na Zemi - buňka - jednobuněčnost a mnohobuněčnost - taxonomické jednotky - viry, bakterie a sinice 	OSV ENV	
EKOLOGIE	<ul style="list-style-type: none"> - popíše základní vztahy mezi organismy a prostředím a mezi živými organismy navzájem 	<ul style="list-style-type: none"> - vztahy mezi organismy a prostředím 	ENV	
BIOLOGIE HUB A ROSTLIN	<ul style="list-style-type: none"> - odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům 	<ul style="list-style-type: none"> - rostliny - fotosyntéza a dýchání - stélkaté rostliny 	ENV OSV	

	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin - rozliší příklady jednoděložných a dvouděložných rostlin - vysvětlí rozdíly ve výživě hub a rostlin - rozpozná naše hlavní jedlé a jedovaté houby s plodnicemi - vysvětlí význam lišejníků i způsob jejich výživy - rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů - pozná některé zástupce mechů, kapradorostů 	<ul style="list-style-type: none"> - houby - lišejníky 		
BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ	<ul style="list-style-type: none"> - porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů - rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin - odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí - zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka; - uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy - rozliší modelové příklady bezobratlých a obratlovců 	<ul style="list-style-type: none"> - systém bezobratlých - prvoci - významné skupiny bezestranných (žahavci, ploštěnci, hlístice, měkkýši, kroužkovci, členovci, ostnokožci) 	V V	EN OS

SEKUNDA

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
STAVBA A ČINNOST TĚL ORGANISMŮ	Orientuje se v základních projevech života	organismy jednobuněčné		
	Objasní princip mnohobuněčnosti	organismy mnohobuněčné		
BUŇKA	Používá žákovský mikroskop	Mikroskop a buňka		
	Rozlišuje základní organismy v buňce i jejich funkce	Základní orgány v buňkách a jejich význam pro životní děje		
	Rozpozná buňku rostlinnou i živočišnou	Dělení buněk		
	Uvede vztah viru a buňky	Rozmanitost buněk		
JEDNOBUNĚČNÉ ORGANISMY	Objasní stavbu buňky bakterií	Bakterie, sinice - jejich vlastnosti a význam		
	Rozliší mezi bakteriemi symbiotickými a choroboplodnými	Jednobuněčné řasy		
	Popíše stavbu jednobuněčné řasy	Houby - kvasinky		
	Chápe význam kvasinek	Prvoci - příklady živočišných buněk		
MNOHOBUNĚČNÉ ORGANISMY - rostliny, houby	Poznává specializaci buněk u mnohobuněčných organismů	Pletivo, tkáň - orgány, orgánové soustavy, organismy		
	Ví o znehodnocení potravin plísněmi	Nižší rostliny a houby		
	Rozlišuje rozmnožování výtrusných a semenných rostlin	Vyšší rostliny - výtrusné, semenné		
	Popíše stavbu a funkci základních orgánů těl semenných rostlin	Základní vegetativní orgány semenných rostlin - kořen, stonk, list		

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
	Objasní základní princip fotosyntézy jako základního děje živé přírody	Rozmnožování vyšších rostlin - nepohlavní a pohlavní způsob		
	Vysvětlí stavbu květu - zná typy květů, květenství	Květ a jeho funkce u rostlin		
	Objasní vznik plodu u krytosemenných rostlin			
MNOHOBUNĚČNÉ ORGANISMY - bezobratlí	Popíše stavbu a činnost těl bezobratlých živočichů Zařadí vybrané živočichy do skupin	Bezobratlí živočichové - žahavci, ploštěnci, měkkýši, kroužkovci, členovci		
		Vztahy živočichů a prostředí	ENV	
MNOHOBUNĚČNÉ ORGANISMY – obratlovci	Zařazuje modelové příklady obratlovců do tříd	Taxonomie obratlovců		
	Rozezná přízpůsobení kostry pohybu různých skupin obratlovců	Stavba těla obratlovců		
	Objasní princip svalové činnosti	Povrch těla - kůže a kožní útvary		
	Rozliší základní živiny	Kostra - vývoj kostry obratlovců		
	Poznává rozdíl a spojitost v dýchání žábami a plícemi	Svalstvo - svalová tkáň, pohyb těla		
	Orientuje se ve funkci trávicí soustavy, krve a vylučování	Orgánové soustavy a jejich stavba i funkce u obratlovců - trávicí, dýchací, cévní, vylučovací		
	Objasní význam regulace těla pro udržení stálosti vnitřního prostředí organismů	Řídící soustavy obratlovců - hormonální, nervová		CHE
	Porovná rozdíly reprodukce skupin obratlovců vzhledem ke způsobu jejich života	Rozmnožování obratlovců		
		Životní projevy obratlovců - etologie	ENV	

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
	Biologická cvičení - 3 až 5 ve školním roce			

TERCIE

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
ČLOVĚK	Porovná znaky lidoopů a člověka	Biologická a společenská podstata člověka	ENV	
	Učí se poznávat, proč má každý člověk znát své tělo Orientuje se v kostech lidské kostry, ve funkci svalů	Morfologie, anatomie a fyziologie lidského těla: VEGETATIVNÍ SOUSTAVY - kůže, kostra, svalstvo, trávicí soustava, dýchací soustava, tělní tekutiny, krev a cévní soustava, vylučování a vylučovací soustava		
	Rozezná části TS, DS, CS, VS a jejich funkci, ví, co je buněčný metabolismus	ŘÍDÍCÍ SOUSTAVY - hormonální (soustava endokrinních žláz, hormony)		CHE
	Objasní funkci a složení krve Objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří	- nervová (neuron, stavba NS, základní funkce NS, vyšší nervová činnost, smyslové orgány - stavba a činnost)		CHE
	Má znalosti o základech poskytování předlékařské první pomoci	ROZMNOŽOVÁNÍ ČLOVĚKA		
	Rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a zná zásady jejich prevence, eventuálně léčby	Vývin lidského jedince	OSV	
	Vnímá důležitost péče o zdraví a zařazuje ji do svého žebříčku hodnot			
VÝCHOVA KE ZDRAVÍ	Žák vyjádří vlastní názor k problematice zdraví	Změny člověka v životě a jejich reflexe	VKZ	

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
	a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí. Dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky. Objasní význam zdravého způsobu života.	dětství, puberta, dospívání - tělesné změny sexuální dospívání a reprodukční zdraví - těhotenství a rodičovství		
		Zdravý způsob života a péče o zdraví výživa a zdraví - zásady zdravého stravování, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví; poruchy příjmu potravy tělesná a duševní hygiena; dopad prostředí a životního stylu na zdraví člověka	VKZ	
	Uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami.	zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, význam pohybu pro zdraví ochrana před přenosnými i nepřenosiými chorobami, chronickým onemocněním a úrazy, epidemie	VKZ	
	Samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím. Aplikuje první pomoc při poranění a jiném poškození těla.	- bezpečné způsoby chování (nemoci přenosné pohlavním stykem, HIV/AIDS, hepatitidy); preventivní a lékařská péče; odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě)	VKZ	

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
	Optimálně reaguje na fyziologické změny v období dospívání a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví.		VKZ	
	Biologická cvičení - 3 až 5 ve školním roce			
	EKOLOGICKÝ KURZ - týdenní exkurze ve střediscích ekologické výchovy - praktické poznávání přírody		ENV v praxi	ZMP, OBV, CHE

KVARTA

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
MINERALOGIE - KRYSTALOGRAFIE	Objasní vliv jednotlivých sfér Země na trvání života Orientuje se podle modelů v jednotlivých krystalografických soustavách Rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty s použitím určovacích pomůcek	Stavba Země	ENV	ZMP
		Nerost - hornina		
		Fyzikální a chemické vlastnosti nerostů Využití nerostů		FYZ, CHE
		Třídění nerostů - přehled: prvky, halovce, sulfidy, oxidy, uhličitany, sírany, křemičitany, dusičnany, fosforečnany, nerosty organického původu		
PETROGRAFIE (PETROLOGIE)	Rozliší podle charakteristických vlastností modelové příklady hornin s použitím určovacích pomůcek	Horniny - vyvřelé, usazené, přeměněné		
	Orientuje se ve vzniku hornin	Vnitřní a vnější geologické děje a vznik hornin		ZMP
	Rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických činitelů			
PEDOLOGIE	Porovná význam půdotvorných činitelů pro	Pedosféra - vznik půd	ENV	

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
	vznik půdy			
	Rozlišuje hlavní půdní typy a druhy v naší přírodě	edafon - druhy a typy půd,		
		- devastace půd, možnosti rekultivace		
GEOLOGIE	Orientuje se v rozdílech stavby Českého masivu a Západních Karpat	Geologie České republiky - Český masiv, Západní Karpaty		ZMP
	Charakterizuje jednotlivá geologická období	Původ a vývoj života na Zemi - hypotézy, geologické éry a periody - základy paleontologie a historické geologie		
	Rozliší modelové příklady některých fosilií			
EKOLOGIE	Orientuje se v základních příkladech ekosystémů v biosféře	Organismy a prostředí – vzájemné vztahy, společenstvo,	ENV	ZMP
	Vysvětlí podstatu jednoduchých potravních vztahů	ekosystém, přirozené a umělé ekosystémy, příklady		
	v ekosystému	potravních vztahů, rovnováha v ekosystému		
	Uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí			
	a vztahy mezi nimi			
	Uvede příklady kladných a záporných vlivů člověka na životní prostředí			
	prostředí			

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
	Uvede na příkladech rozdíly a souvislost mezi živou a neživou přírodou			
	Biologická cvičení - 3 až 5 ve školním roce			

KVINTA

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
BIOLOGIE ROSTLIN				
I ÚVOD DO BIOLOGIE	orientuje se v zákl. biologického názvosloví, v biol. vědách,	základní biologické vědy		
	prakticky využívá základní laboratorní techniku, zpracuje protokol o průběhu a výsledcích své laboratorní práce, zformuje závěry, dodržuje pravidla bezpečné práce, vysvětlí poskytnutí první pomoci při úrazu v laboratoři	metody práce, protokol z praktických cvičení, první pomoc při úrazu v laboratoři	1.1	
II ZÁKLADNÍ ZNAKY ŽIVÝCH SOUSTAV	odliší živé soustavy od neživých na základě charakteristických vlastností	obecná charakteristika organismů		
III. VIRY, PROKARYOTA, EUKARYOTA	charakterizuje viry jako nebuněčné soustavy, zhodnotí způsoby ochrany proti virovým onemocněním, zhodnotí význam virů a bakterií charakterizuje bakterie z hlediska ekologického, zdravotnického a hospodářského	virus, bakterie, sinice		
IV. CYTOLOGIE	odliší nebuněčnou soustavu od buňky, srovná buňku rostliny, živočicha a houby, objasní funkci základních organel, pozoruje buňky v mikroskopických preparátech	struktura buňky, funkce základních organel		
V. ROSTLINNÁ PLETIVA, ORGÁNY	popíše stavbu a funkci jednotlivých typů pletiv a rostlinných orgánů, pozná a pojmenuje významná pletiva a jejich funkci v rostlině	typy pletiv, kořen stonek, list - morfologie, anatomie		

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
VI. FYZIOLOGIE ROSTLIN	objasní principy rozmnožování rostlin, vysvětlí principy základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití	pohlavní a nepohlavní rozmnožování, květ, fotosyntéza, dýchání, dráždivost a pohyby rostlin, vodní režim rostliny, růst rostliny		CHE
VII. ROSTLINNÁ ŘÍŠE - ŘASY	odliší stélku od těla vyšších rostlin, chápe vývojové souvislosti mezi řasami a význam řas	stélka, kormus, jednobuněčné řasy, kolonie a mnohobuněčné řasy		
VÝTRUSNÉ ROSTLINY, SEMENNÉ ROSTLINY	zhodnotí význam mezi výtrusnými a semennými rostlinami, posoudí vliv životních podmínek na stavbu a funkci rostlinného těla, pozná a pojmenuje (s možným využitím různých informačních zdrojů) významné rostlinné druhy	morfolgie a anatomie rostlin, nižší a vyšší rostliny, výtrus, semeno, plod, kulturní rostliny		
VIII. HOUBY (FUNGI)	vymezí společné a rozdílné znaky hub a ostatních organizmů, pozná a pojmenuje významné zástupce hub a lišejníků (s možným využitím různých informačních zdrojů)	stavba a funkce hub a lišejníků, přehled významných zástupců		
EKOLOGIE ROSTLIN A HUB	používá správně základní ekologické pojmy, objasňuje ekologické vztahy	základní ekologické pojmy, podmínky života, biosféra a její členění	2.2, 4.1, 4.2	
BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ				
PRVOCI	charakterizuje prvoky a zhodnotí jejich pozitivní a negativní význam	prvoci - mnohobuněční		
MNOHOBUNĚČNÍ - PORIFERA ŽAHAVCI	zhodnotí názory na vznik mnohobuněčnosti	Porifera, žahavci - morfolgie, anatomie, základy taxonomie		

SEXTA

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ				
MNOHOBUNĚČNÍ PLOŠTĚNCI	charakterizuje hlavní taxonomické jednotky bezobratlých živočichů a jejich zástupce	mnohobuněční živočichové - bezobratlí		
HLÍSTI	popíše vývoj jednotlivých orgánových soustav	morfologie, anatomie a fyziologie		
MĚKKÝŠI	objasní principy základních způsobů rozmnožování	system a evoluce		
KROUŽKOVCI	pozná a pojmenuje významné živočišné druhy	bezobratlí a prostředí		
ČLENOVCI	(s možným využitím různých informačních zdrojů)			
OSTNOKOŽCI	posoudí význam živočichů v přírodě a v různých oblastech lidské činnosti, charakterizuje pozitivní a negativní působení živočišných druhů na lidskou populaci			
STRUNATCI - PLÁŠTĚNCI	charakterizuje hlavní taxonomické jednotky strunatců a jejich zástupce			
KOPINATCI	popíše vývoj jednotlivých orgánových soustav	mnohobuněční živočichové - strunatci		
OBRATLOVCI		morfologie, anatomie a fyziologie		
	objasní principy základních způsobů rozmnožování	system a evoluce		
	pozná a pojmenuje významné živočišné druhy	strunatci a prostředí		
	(s možným využitím různých informačních zdrojů)			

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
	posoudí význam živočichů v přírodě a v různých oblastech lidské činnosti, charakterizuje pozitivní a negativní působení živočišných druhů na lidskou populaci		1.1	
BIOLOGIE ČLOVĚKA				
ANTROPOGENEZE	vysvětlí zařazení člověka do systému organismů, popíše vývojové etapy vývoje člověka a různé názory na vznik člověka,	hominizace, sapientace, rody Australopithecus a Homo, etnická antropologie		
ZÁKLADY HISTOLOGIE	charakterizuje skupiny tkání,	skupiny tkání a jejich funkce		
OPĚRNÁ SOUSTAVA	rozlišuje kosti lidského těla a jejich spojení, vysvětlí vliv výživy na opěrný systém	stavba kosti, spojení kostí, lebka, páteř, hrudník, končetiny		
POHYBOVÁ SOUSTAVA	ukáže na modelu základní svaly, vysvětlí souvislost kondice pohybového aparátu a zdravého životního stylu	stavba a rozdělení svalů, základní příčně pruhované svaly		
PRÁCE V EKOLOGICKÉM STŘEDISKU			1.1, 4.1, 4.2, 4.3	ZSV, CHE, ZMP

SEPTIMA

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
BIOLOGIE ČLOVĚKA				
TRÁVICÍ SOUSTAVA	stručně popíše trávicí soustavu, vysvětlí procesy trávení a význam vyvážené výživy	trávicí soustava - stavba a funkce, přeměna látek a energií poruchy příjmu potravy hepatitidy zdravá výživa – specifické potřeby výživy podle věku, zdravotního stavu a profese		
KREV A CÉVNÍ SOUSTAVA	vysvětlí důležitost krve, objasní důležitost prevence před chorobami cévní soustavy, popíše první pomoc při krvácení	krev, míza, tkáňový mok, oběhová soustava (srdce, cévy), imunita, alergie, infarkt, tlak krve, tepová frekvence		
DÝCHACÍ SOUSTAVA	objasní stavbu dýchací soustavy a její funkce, vyhledá údaje o problematice zdravého životního stylu, vysvětlí vliv škodlivých faktorů, popíše, jak v případě potřeby poskytnout adekvátní první pomoc	stavba a funkce dýchací soustavy, dýchání, dýchací cesty a plíce, dechová frekvence, kapacita plic, onemocnění dýchací soustavy		
VYLUČOVACÍ SOUSTAVA	popíše vylučování, plicemi, kůží a ledvinami, stručně objasní stavbu kůže a ledvin a děje v nich probíhající, objasní škodlivý vliv prostředí	stavba a funkce kůže a ledvin, močové cesty, vliv záření na kůži		
ŘÍDICÍ SOUSTAVY - HORMONÁLNÍ, NERVOVÁ	objasní základní principy hormonálního a nervového řízení, vyjmenuje nejdůležitější endokrinní žlázy a vysvětlí účinky hormonů, zjednodušeně popíše centrální a	endokrinní žlázy, hormony, CNS, periferní nervstvo, smysly, drogy, stres		FYZ

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
	periferní nervovou soustavu, charakterizuje stavbu a funkci jednotlivých smyslových ústrojí, vysvětlí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek			
REPRODUKČNÍ SOUSTAVY	objasní stavbu a funkci mužské a ženské pohlavní soustavy, charakterizuje jednotlivé fáze ontogeneze člověka uplatňuje odpovědné a etické přístupy k sexualitě, rozhoduje se s vědomím možných důsledků orientuje se v problematice reprodukčního zdraví z hlediska odpovědnosti k budoucímu rodičovství	stavba a funkce pohlavních orgánů, antikoncepce, pohlavní choroby a prevence, ontogeneze člověka, sexuální chování hygiena pohlavního styku, hygiena v těhotenství péče o reprodukční zdraví – faktory ovlivňující plodnost; preventivní prohlídky; osvěta spojená s abúzem nikotinu, alkoholu, drog a sexuálně přenosnými chorobami metody asistované reprodukce, její biologické aspekty choroby přenosné pohlavním stykem, HIV/AIDS		ZSV, CHE
PRVNÍ POMOC	podle konkrétní situace objasní jak zasáhnout při závažných poraněních a život ohrožujících stavech	první pomoc při úrazech a náhlých zdravotních příhodách		
GENETIKA	orientuje se v základních genetických pojmech a zákonitostech, využívá znalosti o genetických zákonitostech pro pochopení rozmanitosti organismů			CHE
MOLEKULÁRNÍ		gen, nukleové kyseliny, genotyp,		

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
GENETIKA		fenotyp, dědičnost a proměnlivost		
KLASICKÁ GENETIKA		J. G. Mendel, homozygot, heterozygot, dominance, recesivita alel, pravidla dědičnosti, genetika a člověk		
ANTROPOEKOLOGIE	používá správně základní ekologické pojmy, objasňuje ekologické vztahy, orientuje se v globální problematice vztahů člověka a prostředí	globální problémy životního prostředí se zaměřením na ekologickou problematiku	2.2, 4.1, 4.2	

5.10. Zeměpis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět obsahově vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Na nižším gymnáziu ze vzdělávacího oboru Zeměpis, na vyšším gymnáziu ze vzdělávacích oborů Geografie a Geologie. Zeměpis se realizuje v úzké koordinaci s dalšími vyučovacími předměty, se kterými integruje některá související témata (Fyzika, Chemie, Přírodopis, Dějepis, Občanská výchova, Výtvarná výchova).

Tento komplexní přístup Zeměpisu naučí žáky pracovat v širším okruhu vzájemných tematických souvislostí a s více zdroji informací.

V poznatkové části si žáci osvojují základní vědomosti o Zemi jako vesmírném tělese, o znázornění povrchu Země. Získávají základní vědomosti o přírodních, společenských, hospodářských, politických a kulturních poměrech své vlasti a obce.

Získávají důležité poznatky o světadílech a oceánech, o státech světa a současných globálních problémech lidstva. Rozšiřují si poznatky o krajinné sféře a životním prostředí z jiných předmětů. V činnostní oblasti žáci získávají dovednosti potřebné pro práci s mapami, statistickými daty a s informačními materiály a orientují se v nich. Učí se samostatně vyhledávat a třídit informace z různých zdrojů. Naučí se obhajovat výsledky své práce, přiznávat chyby, komunikovat s lidmi, hledat cesty ke správnému řešení, chápat pojmy demokracie, evropanství, morálka, národní kultura, vlastenectví...

Naučí se spolupracovat se spolužáky při řešení úkolů a problémů, a tím si vytvářet vlastní postoj k ostatním lidem. Žáci jsou také vedeni k vytváření kladných postojů ke vzdělávání na základě úspěchů z vlastní činnosti a iniciativy.

V souvislosti se zaváděním digitálních kompetencí zvládne využívání prostředků moderních digitálních technologií v průběhu přírodovědné poznávací činnosti způsobem, který podporuje aktivní činnost žáků a přispívá k porozumění přírodovědným jevům a problémům v souvislostech.

Zeměpis je předmět, který se snaží charakterizovat různá území, rozmístění lidí, jevů a událostí v prostředí, sleduje vztahy mezi člověkem a prostředím, uvádí žáky do hlavních přírodních, hospodářských a sociálních podmínek a seznamuje se životem lidí v jednotlivých světadílech, v Evropě, na území České republiky, místní oblasti a v blízkém území místní krajiny. Umožňuje žákům orientovat se v současném světě a v problémech současného lidstva, umožňuje si také uvědomovat civilizační rizika a spoluzodpovědnost za kvalitu života na Zemi, vztah lidí k přírodnímu i společenskému prostředí.

Časové a organizační vymezení předmětu

Předmět je vyučován v primě, sekundě a kvartě s dvouhodinovou, v tercii s jednohodinovou dotací, v kvintě a sextě s tříhodinovou. Výuka probíhá v odborné učebně vybavené pomůckami a audiovizuální technikou.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Žák:

- vyhledává, sbírá, zpracovává, třídí a hodnotí geografické informace a data v příslušných informačních zdrojích (internet, rozhlas, televize, encyklopedie, časopisy)
- získané poznatky propojuje se znalostmi dalších vzdělávacích oblastí
- vysvětlí příčiny různých přírodních procesů, hledá řešení otázek a adekvátní odpovědi
- zvládá manipulaci s orientačními, topografickými a meteorologickými pomůckami
- prezentuje výsledky pozorování, měření a zkoumání ; samostatně je hodnotí

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- na základě pozorování, osvojených znalostí a dosavadních zkušeností vytváří hypotézu k problému či k úkolu
- nalézá a pojmenuje shodné, podobné a odlišné znaky geografických objektů, jevů a procesů
- pojmenuje podstatné lokální, regionální a globální problémy přírodní a společenské sféry, diskutuje o nich

Kompetence komunikativní

Žák:

- formuluje hypotézu, zvládá pojmenování problémů
- pojmenuje skutečnosti, ze kterých vyvozuje úsudky, vytváří a vhodně prezentuje vlastní názory a formuluje vlastní rozhodnutí

- učí se výslovnosti vlastních zeměpisných jmen v cizích jazycích, aktivně je využívá ve výuce cizích jazyků a naopak
- vhodně argumentuje, spolupracuje na řešení problémů a úloh

Kompetence sociální a personální

Žák:

- participuje na řešení pracovních úkolů ve skupině
- je schopen na základě situace přijmout svoji roli a akceptovat ji
- vytváří si pozitivní vztah k práci, k zodpovědnému přístupu k práci své i druhých

Kompetence občanské

Žák:

- zdůvodní a vysvětlí na konkrétních příkladech nutnost ochrany přírodního a životního prostředí
- zajímá se o prostředí v němž žije, chápe význam přírody, historických a kulturních objektů
- buduje vlastní občanskou zodpovědnost za zachování životního prostředí a udržitelného života pro budoucí generace
- přiměřeně věku ovládá zásady chování a ochrany zdraví a života za mimořádných událostí
- prezentuje fakta a argumenty pro utváření postojů a hodnot, které respektují rovnoprávnost všech lidí a vyjadřují demokratické přístupy v řešení společenských problémů
- poznává a respektuje tradice, zvyky a kultury lidí v jednotlivých světadílech a oblastech

Kompetence pracovní

Žák:

- bezpečně manipuluje s pomůckami, nástroji, přístroji a materiály při jejich používání v učebnách i v terénní výuce
- dodržuje stanovená a vymezená pravidla pracovních činností
- uplatňuje osvojené dovednosti i vědomosti a návyky v osobním i veřejném životě
- přiměřeně věku využívá moderní komunikační, dopravní a výrobní technologie, které mají úzký vztah k orientaci, pohybu a pobytu v terénu, k cestování, k ochraně přírodního a životního prostředí

➤ *Kompetence digitální*

➤ Žák:

- - používá běžná digitální zařízení (PC, tablet, mobilní telefon), aplikace a služby (např. cloudová úložiště); aktivně je využívá při učení i při zapojení do běžného života ve škole i mimo ni
 - - samostatně získává, vyhledává a odpovídající formou zpracovává digitální data, např. při tvorbě ročníkových prací, samostatných sdělení či prezentací
 - - vyhledává, kriticky posuzuje a třídí informace dostupné ve virtuálním světě, používá mapy, mapové aplikace a globální družicové navigační systémy ke sběru geografických dat a informací
 - - vhodně volí a účelně využívá vhodné digitální technologie při činnostech s digitalizovanými geoinformačními zdroji, prameny a programy; rozpoznává výhody tištěných i digitálních map
 - - dokáže si poradit s technickými problémy
- respektuje pravidla bezpečného pohybu ve virtuálním prostředí, chápe možnosti jeho zneužití a vědomě předchází problematickým situacím s ním spojených, jedná eticky, s ohleduplností a respektem k druhým
- vyrovnává se s proměnlivostí digitálních technologií a posuzuje, jak vývoj technologií ovlivňuje různé aspekty života jedince a společnosti a životní prostředí

PRIMA

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ	<ul style="list-style-type: none"> - prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů - rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu - porovnává působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost 	<ul style="list-style-type: none"> - Země jako vesmírné těleso – tvar, velikost a pohyby Země, střídání dne a noci, střídání ročních období, světový čas, časová pásma, pásmový čas, datová hranice, smluvený čas - krajinná sféra – přírodní sféra, společenská a hospodářská sféra, složky a prvky přírodní sféry - systém přírodní sféry na planetární úrovni – geografické pásy, geografická (šířková) pásma, 		<p>FYZ</p> <p>BIO</p>

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
		<p>výškové stupně</p> <ul style="list-style-type: none"> - systém přírodní sféry na regionální úrovni - přírodní oblasti 		
GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE	<ul style="list-style-type: none"> - organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů - používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii 	<ul style="list-style-type: none"> - vybrané obecně používané geografické, topografické a kartografické pojmy - základní topografické útvary – bodové, čárové a plošné - hlavní kartografické produkty - plán, mapa, glóbus - jazyk mapy - symboly, smluvené značky, vysvětlivky - statistická data a jejich grafické vyjádření, tabulky; - základní informační geografická média a zdroje dat - zeměpisná síť, poledníky a rovnoběžky, zeměpisné souřadnice, určování zeměpisné polohy v zeměpisné síti - měřítko a obsah plánů a map, orientace plánů a map vzhledem ke světovým stranám 		

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
		- praktická cvičení a aplikace s dostupnými kartografickými produkty v tištěné i digitální podobě		

SEKUNDA

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
REGIONY SVĚTA	<p>- lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovná jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny</p> <p>- porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podrobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných modelových států</p> <p>- zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich</p>	- Severní Amerika (vč. Střední), Jižní Amerika, Asie, Afrika - přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti); vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské		OBV, BIO

		a environmentální problémy, možnosti jejich řešení		
--	--	---	--	--

TERCIE

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ REGIONŮ	<ul style="list-style-type: none"> - posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace - posoudí, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel - zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje - porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit - porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků - lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech 	<ul style="list-style-type: none"> - obyvatelstvo světa – základní kvantitativní a kvalitativní geografické, demografické, hospodářské a kulturní charakteristiky - globalizační společenské, politické a hospodářské procesy – aktuální společenské, sídelní, politické a hospodářské poměry současného světa, sídelní systémy, urbanizace, suburbanizace - světové hospodářství – sektorová a odvětvová struktura, územní dělba práce, ukazatele hospodářského rozvoje a životní úrovně - regionální společenské, politické a hospodářské útvary – porovnávací kritéria: národní a mnohonárodnostní státy, části států, 		OBV

		<p>správní oblasti, kraje, města, aglomerace; hlavní a periferní</p> <p>hospodářské oblasti světa; politická, bezpečnostní a hospodářská seskupení (integrace) států; geopolitické procesy, hlavní světová konfliktní ohniska</p>		
ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	<ul style="list-style-type: none"> - porovná různé krajiny jako součást pevninské krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin - uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění biomů - uvádí na konkrétních příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> - globální problémy světa - krajina – přírodní a společenské prostředí, typy krajin - vztah přírody a společnosti – udržitelný život a rozvoj, principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí, chráněná území přírody 		BIO OBV

KVARTA

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
ČESKÁ REPUBLIKA	<ul style="list-style-type: none"> - vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy - hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu - hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu - lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit - uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států 	<ul style="list-style-type: none"> - místní region – zeměpisná poloha, kritéria pro vymezení místního regionu, vztahy k okolním regionům, základní přírodní a socioekonomické charakteristiky s důrazem na specifika regionu důležitá pro jeho další rozvoj - Česká republika – zeměpisná poloha, rozloha, členitost, přírodní poměry a zdroje; obyvatelstvo: základní geografické, demografické a hospodářské charakteristiky, sídelní poměry; rozmístění hospodářských aktivit, sektorová a odvětvová struktura hospodářství; transformační společenské, politické a hospodářské procesy a jejich územní projevy a dopady; hospodářské a politické postavení České republiky v 		BIO, ICT OBV

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
		Evropě a ve světě - regiony České republiky – územní jednotky státní správy a samosprávy, krajské členění, kraj místního regionu		

<p>TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE</p>	<p>- ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu - aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny - uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech</p>	<p>- cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografické exkurze – orientační body, jevy, pomůcky a přístroje; stanoviště, určování hlavních a vedlejších světových stran, pohyb podle mapy, odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu; jednoduché panoramatické náčrtky krajiny, situační plány, schematické náčrtky pochodové osy, hodnocení přírodních jevů a ukazatelů - ochrana člověka při ohrožení zdraví a života – živelní pohromy; opatření proti nim, chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom v modelových situacích</p>		<p>OBV, BIO</p>
<p>REGIONY SVĚTA</p>	<p>- lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovná jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny - porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podrobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů</p>	<p>- Evropa - přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní</p>		<p>OBV, BIO</p>

<p>TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu - aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny - uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech 	<ul style="list-style-type: none"> - cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografické exkurze – orientační body, jevy, pomůcky a přístroje; stanoviště, určování hlavních a vedlejších světových stran, pohyb podle mapy, odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu; jednoduché panoramatické náčrtky krajiny, situační plány, schematické náčrtky pochodové osy, hodnocení přírodních jevů a ukazatelů - ochrana člověka při ohrožení zdraví a života – živelní pohromy; opatření proti nim, chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom v modelových situacích 		<p>OBV, BIO</p>
	<p>světa a vybraných modelových států</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich 	<p>oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti); vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské</p> <p>a environmentální problémy, možnosti jejich řešení</p>		

KVINTA

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
ÚVOD DO GEOGRAFIE	vymezí objekt studia geografie rozdělí geografii jako vědu zhodnotí význam geografie pro společnost	Země, příroda, člověk krajinná sféra, rozdělení a význam geografie		
ZEMĚ JAKO VESMÍRNÉ TĚLESO	porovná postavení Země ve vesmíru a její vlastnosti s ostatními tělesy sluneční soustavy	Postavení Země ve vesmíru, vývoj poznatků o Zemi Tvar a velikost Země Pohyby Země a jejich důsledky		
ZNÁZORNĚNÍ ZEMĚ NA MAPÁCH	používá dostupné kartografické produkty a další geografické zdroje dat a informací v tištěné i digitální podobě pro řešení geografických problémů orientuje se s pomocí map v krajině používá s porozuměním vybranou geografickou, topografickou a kartografickou terminologii vytváří a využívá vlastní mentální schémata a mentální mapy pro orientaci v konkrétním území čte, interpretuje a sestavuje jednoduché grafy a tabulky, analyzuje a interpretuje číselné geografické údaje	Geografická podstata map Obsah map Mapování a současné mapy DZP, GIS, GPS Práce s mapou velkého měřítka Terénní geografická výuka, praxe a aplikace		
PŘÍRODNÍ SFÉRA ZEMĚ	objasní základní principy členění zemského povrchu rozlíší složky a prvky fyzicko-geografické sféry a rozpozná vztahy mezi nimi porovná složení strukturu jednotlivých	Členění zemského povrchu Zonalita Azonální jevy Litosféra Složení a struktura Země		

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
	<p>zemských sfér porovná na příkladech mechanismy působení endogenních a exogenních procesů a jejich vliv na utváření zemského povrchu a na život člověka analyzuje energetickou bilanci země a příčiny vnitřních a vnějších geologických procesů analyzuje různé druhy poruch v litosféře rozliší běžné typy magmatických hornin s využitím petrografického klíče určí nerostné složení a rozpozná strukturu u běžných sedimentárních hornin rozpozná strukturu a složení běžných metamorfovaných hornin objasní mechanismy globální cirkulace atmosféry a její důsledky pro vytváření klimatických pásů objasní velký a malý oběh vody rozliší jednotlivé složky hydrosféry a jejich funkci v krajině zhodnotí využitelnost různých druhů vod a navrhne možné způsoby efektivního hospodaření vodou v příslušném regionu určí základní vlastnosti vzorku půdního profilu rozlišuje základní typy půd rozliší hlavní biomy světa -charakterizuje hlavní biomy světa</p>	<p>Zemské sféry Endogenní procesy Desková tektonika Exogenní procesy Základní tvary zemského povrchu Magmatické horniny Sedimentární horniny Metamorfované horniny Atmosféra Složení a struktura atmosféry Všeobecná cirkulace atmosféry Počasí a podnebí Podnebné pásy Skleníkový efekt Ozonová díra Hydrosféra Rozdělení a charakteristika vodstva na Zemi (povrchová, podpovrchová, atmosférická voda) Světový oceán Vodstvo pevnin Základní hydrologické charakteristiky Pohyb a význam vody v krajině Vliv lidské společnosti na hydrosféru Pedosféra Půdotvorní činitelé Složení a stavba půd Půdní profil Typy a druhy půd Rozšíření půd na Zemi</p>		

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
		Biosféra Zonalita a azonalita Hlavní biomy Přírodní zóny		
OBYVATELSTVO	zhodnotí na příkladech dynamiku vývoje obyvatelstva na Zemi zhodnotí geografické, demografické a hospodářské aspekty působící na chování, pohyb, rozmístění a zaměstnanost obyvatelstva analyzuje hlavní rasová, etnická, jazyková, náboženská, kulturní a politická specifika s ohledem na způsob života a životní úroveň v jednotlivých regionech světa	Územní rozložení obyvatelstva Vývoj světové populace Územní pohyb populace Struktura populace Kulturní regiony světa	3.2	
OSÍDLENÍ	identifikuje obecné základní geografické znaky sídel a aktuální tendence ve vývoji osídlení	Venkovská sídla Městská sídla – struktura měst Sídelní systémy Jádra a periferie		
HOSPODÁŘSTVÍ	zhodnotí na příkladech světové hospodářství jako otevřený dynamický systém s určitými složkami, strukturou a funkcemi zohlední faktory územního rozmístění hospodářských aktivit vymezí jádrové a periferní oblasti světa zhodnotí bilanci světových surovinových a energetických zdrojů vyhledá na mapách hlavní světové oblasti cestovního ruchu, porovná jejich lokalizační faktory a potenciál	Vývoj hospodářství Zemědělství a lesnictví Typy zemědělství Světová produkce potravin Průmyslové oblasti světa Jádra a periferie Odvětví průmyslu Doprava Služby Lokalizační faktory ekonomických aktivit		

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
POLITICKÁ GEOGRAFIE	rozliší a porovná státy světa a jejich mezinárodní integrační seskupení a organizace podle kritérií vzájemné podobnosti a odlišnosti lokalizuje na politické mapě světa hlavní aktuální geopolitické změny s přihlédnutím k historickému vývoji	Politické uspořádání států Mezinárodní integrace Problémové oblasti světa Globalizace	2.1, 2.3, 3.1, 3.3	
ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	zhodnotí na příkladech krajiny jako systém pevninské části krajinné sféry se specifickými znaky, určitými složkami, strukturou, okolím a funkcemi analyzuje na konkrétních příkladech přírodní a kulturní složky a prvky krajiny zhodnotí některá rizika působení přírodních a společenských faktorů na životní prostředí posuzuje geologickou činnost člověka z hlediska negativních dopadů na ŽP hodnotí ekologickou únosnost těžby a zpracovatelských technologií v daném regionu	Geografie životního prostředí Přírodní a civilizační rizika Trvale udržitelný rozvoj	2.2, 4.1, 4.2, 4.3	
REGIONÁLNÍ GEOGRAFIE EVROPY	rozlišuje na konkrétních územních příkladech mikroregionální, regionální, státní, makro regionální a globální geografickou dimenzi vymezí jednotlivé regiony Evropy zhodnotí polohu, přírodní a sociální poměry evropských regionů lokalizuje hlavní rozvojová jádra a periferie evropských regionů	Přírodní podmínky evropských regionů Historický, politický a ekonomický vývoj Sociální prostředí Evropská integrace Státy jednotlivých evropských regionů	2.4, 2.5	

SEXTA

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
MIMOEVROPSKÉ REGIONY	rozlišuje na konkrétních územních příkladech mikroregionální, regionální, státní, makroregionální a globální geografickou dimenzi lokalizuje na mapách makroregiony světa, vymezí jejich hranice, zhodnotí jejich přírodní, kulturní, politické a hospodářské poměry a jednotlivé makroregiony vzájemně porovná	Asijské Rusko Asie Islámská Afrika Černošská Afrika Severní Amerika Latinská Amerika Austrálie a Oceánie		
REGIONÁLNÍ GEOGRAFIE ČESKÉ REPUBLIKY	vymezí místní region (podle bydliště, školy) na mapě podle zvolených kritérií, zhodnotí přírodní, hospodářské a kulturní poměry mikroregionu a jeho vazby k vyšším územním celkům a regionům zhodnotí polohu, přírodní poměry a zdroje ČR lokalizuje na mapách hlavní rozvojová jádra a periferní oblasti ČR	Poloha, rozloha Územní vývoj státu Přírodní podmínky, ochrana přírody Politický systém, administrativní členění Obyvatelstvo, sídla Hospodářství Jednotlivé oblasti ČR		

5.11. Hudební výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Hudební výchova vychází ze vzdělávacího oboru Hudební výchova z RVP ZV. Integruje část vzdělávacího obsahu průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova z RVP ZV.

V Hudební výchově žáci rozvíjejí a prohlubují po celou dobu studia své schopnosti a dovednosti v základních činnostech: vokální, instrumentální, hudebně pohybové a poslechové. Získávají též poznatky z oblasti hudební teorie a historie (artificiální, i nonartificiální), poté je dokáží uvést v kontextu s určitými dobovými událostmi.

Časové a organizační vymezení předmětu

Hudební výchova je vyučována ve všech čtyřech ročnících nižšího stupně osmiletého gymnázia v sekundě 2, v ostatních ročnících 1 hodinu týdně. Na vyšším stupni žáci volí mezi hudební a výtvarnou výchovou. Zvolený předmět je vyučován dva roky s dvouhodinovou dotací.

Výuka probíhá v aule vybavené klavírem, kytarou, Orffovým instrumentárem a audiovizuální technikou.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k řešení problémů

Žák zpracuje prezentuje samostatné práce - v podobě referátů (na jakékoli zadané téma z oblasti hudby), projektů (dramaturgické ztvárnění videoklipu, části děje z oper, baletů..), seminárních prací (v podobě recenzí, zpracování určitého tématu z oblasti artificiální/nonartificiální hudby). Najde návody na jeho zpracování, určí zdroje informací.

Kompetence k učení

Před návštěvou koncertu učitel s žáky rozebere očekávání, fakta o hudbě, která pravděpodobně zazní, uvede žáky do kontextu. Žák zhodnotí obsah a provedení koncertu.

Kompetence komunikativní

Žák formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu

naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse,

Kompetence občanské

Žák se účastní kulturních akcí, a aktivit (člen pěveckého sboru, souboru, orchestru, kapely či jiného hudebního tělesa).

Kompetence sociální a personální

Žák svými aktivitami podporuje společenské vztahy a aktivity (vystoupení na vánoční akademii, na vánočním a jarním koncertu, kulturní vystoupení v domově seniorů apod.)

Kompetence pracovní

Žák aktivně organizuje kulturní akce, např. Vánoční akademie a vánoční koncerty a motivuje je ke studiu hry na hudební nástroje či zpěvu a poté k veřejné produkci.

Kompetence digitální

Žák ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít

získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu

vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků

chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání • předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

PRIMA

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
Žák zpívá rytmicky a intonačně správně na základě svých dispozic.	Vokální činnosti zpěv jednohlasu dur i moll	Kooperace a kompetice, Seberegulace a sebeorganizace, Kreativita při přípravě CARUSOŠOU, příprava na vystoupení
Při zpěvu využívá správné pěvecké návyky.	pěvecké dýchání, hlasová hygiena, sjednocování hlasového rozsahu dle individuálních schopností a dovedností	
Chápe rozdíl mezi notou a tónem.	zhudebněná vyjmenovaná slova	ČJL
Reprodukuje zpívaný (hraný) vzor na základě svých schopností a dovedností	upevňování vokálních dovedností získaných v nižších ročnících	Produkce v rámci možností třídy na Vánoční akademii, vytváření hudebních produkcí, scének, pěveckých představení.
Žák využívá jednoduché hudební nástroje (Orffův instrumentář) k doprovodné hře.	Instrumentální činnosti jednoduchý doprovod lidových a populárních písní	Kreativita – nápady při doprovodu
	stupnice, řada C1 – C2 změny taktu 2/3, 3/4	MAT
Žák využívá pohyb k pohybovému doprovodu hudby.	Hudebně pohybové činnosti	
	hudba a tanec, pochod do rytmu	Kreativita – vyjádření pocitů pohybem
	pohybové reakce na výrazný tempový a dynamický kontrast	
	zvuk, tón, výška, síla, délka, barva tónu	
	Poslechové činnosti	

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
Žák rozezná jednotlivé hlasy a dokáže je správně zařadit.	rozdělení mužských a ženských hlasů	
Rozezná od sebe hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální.	melodie hraná vysoko/nízko, rychle/pomalou, smutně/vesele	
Rozezná jednoduché hudební nástroje a podle poslechu je určí.	hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální jednoduché hudební nástroje a jejich zvuk	
Žák vyhledá hudební informace, respektuje autorské právo, publikuje vlastní tvorbu	hudba a internet	

SEKUNDA

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
Žák zpívá intonačně čistě na základě svých dispozic.	Vokální činnosti	Kooperace a kompetice, Seberegulace a sebeorganizace, Kreativita při přípravě CARUSOŠOU, příprava na vystoupení na Vánoční akademii
Při zpěvu využívá správné pěvecké návyky – dýchání, artikulace, nasazení tónu.	zpěv dvojhlasu - kánon	
	upevňování vokálních dovedností získaných v nižších ročnících	
Pracuje s dynamikou.		
Používá základní hudební pojmy.	pěvecké sjednocování hlasového rozsahu dle individuálních schopností a dovedností	Produkce v rámci možností třídy na Vánoční akademii, vytváření hudebních produkcí, scének, pěveckých představení.
Sleduje obrys melodie v notovém zápise, melodii reprodukuje na základě svých individuálních schopností a dovedností.	etnické lidové písně	
Na základě svých individuálních schopností a dovedností umí rytmicky doprovodit píseň	Instrumentální činnosti	
	doprovod s využitím jednoduchých hudebních nástrojů	Kreativita – nápady při rytmizaci písní na jednoduché nástroje
	rytmizace písní	
Reaguje na znějící hudbu adekvátním pohybem.	Hudebně pohybové činnosti	Kreativita – zajímavé ztvárnění pohybu na znějící hudbu
	pohybové hry	

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
Sleduje obrys melodie v notovém zápise – odliší vzestupnou a sestupnou melodii.	Poslechové činnosti	
	hudba vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	
Rozpozná dynamické a tempové změny.		
Rozpozná vokální, instrumentální a vokálně instrumentální hudbu - dokáže určit jednotlivé nástroje	B. Smetana, A. Dvořák	
	artificiální a nonartificiální hudba	
Žák využívá vhodný software pro vlastní tvorbu; sleduje hudební aktuality a trendy	hudba a internet	notační programy (např. Capella, Finale, Sibelius) a další způsoby záznamu hudby

TERCIE

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
Žák zpívá na základě svých dispozic čistě a rytmicky přesně dvojhlasé písně v dur, popř. moll tóninách.	Vokální činnosti	Kooperace a kompetice, Seberegulace a sebeorganizace, Kreativita při přípravě CARUSOŠOU, příprava na vystoupení na Vánoční akademii
	zpěv dvojhlasu v dur, moll	
Při zpěvu i mluveném projevu využívá správné návyky – dýchání, artikulace, práce s hlasem, dynamika.	hlasová hygiena	
Melodizuje a rytmitizuje texty ve 2/4 a 3/4 taktu.		Produkce v rámci možností třídy na Vánoční akademii, vytváření hudebních produkcí, scének, pěveckých představení.
Dle svých schopností a dovedností rozvíjí své intonační a pěvecké dovednosti.		
Využívá nástroje k doprovodné hře (dle dispozic školy) - flétna, elektrické varhany, Orffův instrumentář aj.	Instrumentální činnosti	Kreativita – výběr nástrojů, použití nástrojů při různých typech hudby
	doprovodná hra na nástroje rytmizace doprovodů	
Je schopen pohybovat se v rytmu skladby, využívá taneční kroky.	Hudebně pohybové činnosti	Kreativita – vytváření tanečních sestav
	jednoduché tance - polka, mazurka	
Rozpozná základní hudební formy.	Poslechové činnosti	
Rozpozná základní žánry v populární hudbě	hudebně výrazové prostředky	

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
- pop, rock, country.		
	hudba v obraze	
	rozpoznání základních hudebních forem	
Žák vytvoří video vlastního vystoupení	hudba a internet	

KVARTA

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
Žák dle svých schopností a dovedností rozvíjí své intonační a pěvecké dovednosti získané v předchozích ročnících. Dodržuje hlasovou hygienu.	Vokální činnosti	Kooperace a kompetice, Seberegulace a sebeorganizace, Kreativita při přípravě CARUSOŠOU, příprava na vystoupení na Vánoční akademii
	kultivace hlasu zpěv jednohlasu, popř. dvojhlasu podle schopností a dovedností třídy	Produkce v rámci možností třídy na Vánoční akademii, vytváření hudebních produkcí, scének, pěveckých představení.
Rozvíjí své schopnosti a dovednosti při vytváření doprovodů na nástroje, jež jsou v dispozici školy.	Instrumentální činnosti	Kreativita – vytváření, navrhování netradičních hudebních nástrojů
	hra na nástroje - zobcová flétna	
	vytváření rytmických doprovodů na netradiční hudební nástroje	
Je schopen ztakovat jednoduché lidové i umělé písně.	Pohybové činnosti	Kreativita – vytváření tanečních kreačí
	taktování ve 2, 3, 4 dobém taktu	
Podle individuálních schopností a dovedností je schopen reagovat adekvátním pohybem na hudbu.	pohybové hry	
Žák se orientuje v nonartificiální hudbě.	Poslechové činnosti	
Zařadí nejznámější české skladatele do	česká hudba - nejznámější čeští	

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, poznámky
správného časového období.	skladatelé	
Rozpozná základní intervaly - kvartu, tercii.	seznámení se základními intervaly	
Žák ovládá základní funkce digitálních hudebních nástrojů	hudba a internet	notační programy (např. Capella, Finale, Sibelius) a další způsoby záznamu hudby

KVINTA

Výstupy	Učivo	Průřezová témata,	MP vazby
<p>vědomě uplatňuje tvořivost při vlastních aktivitách, objasní její význam v procesu umělecké tvorby i v životě i jako základního faktoru rozvoje své osobnosti</p> <p>vysvětlí umělecký znakový systém jako systém vnitřně diferencovaný a rozpozná v něm umělecké znaky od objevných až po konvenční</p> <p>na příkladech vysvětlí roli uměleckého znaku jako neukončenou, nedefinitivní ve svém významu; vysvětlí vztah mezi subjektivním obsahem znaku a významem získaným v komunikaci</p> <p>objasní význam osobně založených podnětů na vznik estetického prožitku</p> <p>popíše vlastní zkušenosti i zkušenosti s uměním, které s jeho vznikem souvisejí</p> <p>vysvětlí, jaké předpoklady jsou zapotřebí k recepci uměleckého díla a zejména k porozumění uměleckým dílům současnosti</p> <p>objasní podstatné rysy magického, mýtického, univerzalistického, modernistického přístupu k uměleckému procesu, rozpozná je v současném umění a na příkladech vysvětlí posun v jejich obsahu</p> <p>objasní podstatné rysy aktuálního (pluralitního, postmodernistického)</p>	<p>Umělecký proces a jeho vývoj</p> <p>umělecký proces a realita</p> <p>chápání uměleckého procesu</p> <p>znakové systémy jednotlivých druhů umění</p> <p>historické proměny pojetí uměleckého procesu</p> <p>prezentace uměleckého díla</p> <p>Role subjektu v uměleckém procesu</p> <p>smyslové vnímání a jeho rozvoj</p> <p>interpretace a recepce uměleckého díla</p> <p>tvořivá osobnost v roli tvůrce, interpreta, recipienta</p> <p>Úloha komunikace v uměleckém procesu</p> <p>umění ve společnosti</p> <p>role umělce</p> <p>proces tvorby nových, sociálně dosud nezakotvených znaků</p> <p>publikum a jeho role</p> <p>nové technologie a jejich vliv na umělecký proces</p> <p>subjektivní chápání uměleckých hodnot a hodnoty společensky uznávané</p> <p>Téma prolíná celým učivem Hv</p>	1.3	

Výstupy	Učivo	Průřezov á témata,	MP vazby
<p>přístupu k uměleckému procesu a na základě toho vysvětlí proces vzniku „obecného vkusu“ a „estetických norem“ vystihne nejpodstatnější rysy dnešních proměn a na příkladech uvede jejich vliv na proměnu komunikace v uměleckém procesu</p>			
<p>uplatňuje zásady hlasové hygieny v běžném životě využívá svého individuálního pěveckého potenciálu při zpěvu, při mluvním projevu vede svůj hlas zněle a přirozeně, správně artikuluje zpívá jednohlasé písně, kánony, lidový dvojhlas, trojhlas (na základě hudebních schopností a dovedností, a rozložení hlasů ve třídě) reprodukuje zpívaný (hraný) vzor na základě svých individuálních schopností a dovedností dotváří hudební melodie, nebo vytváří vlastní, provádí jednoduché hudební improvizace na zákl. svých individ. schopností a dovedností vytváří tonální představu dur, moll, ale i intervalovou 1 – 8 rytmizuje jednoduché texty tvoří vlastní rytmické modely, které zhudebňuje používá rytmické nástroje Orffova instrumentáře k doprovodné hře</p>	<p>hlasová výchova správné dýchání hlasová hygiena rozezpívání správné tvoření tónů artikulace hlavový tón zpěv jednohlasé písně lidové a umělé kánony lidové a umělé úpravy lidových i umělých písní, trojhlas intonace zpěv hudebních motivů imitace intonační výcvik· zhudebnění přísloví, pořekadel vlastního textu vytvoření vlastních drobných skladeb intervaly opěrné písně základ harmonie (T, D, S) rytmický výcvik hra na tělo Orffův instrumentář rytmizace textů a písní rytmickými nástroji</p>	1.3..	CJL, BIO, TEV

Výstupy	Učivo	Průřezová témata,	MP vazby
užívá i některých melodických nástrojů při individuálních i společných hudebních aktivitách přiměřeně svým hudebním schopnostem a dovednostem orientuje se v notovém zápise jednoduchých, příp. i složitějších vokálních, instrumentálních i vokálně-instrumentálních skladeb	hra na hudební nástroje tvorba instrumentálních doprovodů jednoduchá aranžmá nauka o hudebních nástrojích partitura vývoj notace		
reaguje na hudbu pohybem a ztvárňuje ji úměrně svým hudebním schopnostem a pohybovým dispozicím	tanec pohyb na hudbu dobové tance lidové a umělé tance reprodukce pohybů		TEV
vyděljuje podstatné hudební znaky z proudu znějící hudby, rozpoznává hudebně výrazové prostředky užití ve skladbě, uvědomuje si hudební formu díla a k dílu přistupuje jako k logicky utvářenému celku	hudební myšlení v období rytmicko-monomelodickém (starověk) polymelodickém (středověk – renesance) melodicko-harmonickém (baroko) (rytmus, melodie, výrazové prostředky, tónina; hudební formy: organum, kánon, moteto, mše, madrigal)		CJL, DEJ, VYV
popíše a na příkladech ukáže důležité znaky tvorby a interpretace hudebního díla, vysvětlí, v čem tkví originální a nezaměnitelný přínos skladatele a interpreta	tvůrce hudby a interpret tvůrce a interpret jako jedna osoba, řecké hudební umění, raný středověk, skladatelé Ars antiqua a Ars nova a jejich služba idejím, nizozemští skladatelé a přísná imitace, Palestrina, Lasso; čeští skladatelé – Vodňanský, Kryštof Harant, Adam Michna, B. M. Černožský; dále pak např. Bach, Mozart, Chopin, Schumann, Liszt		CJL, DEJ, VYV

Výstupy	Učivo	Průřezová témata,	MP vazby
orientuje se ve vývoji hudebního umění; uvědomuje si rozdílnost hudebního myšlení v jednotlivých etapách, rozlišuje hudební slohy podle charakteristických hudebních znaků. na základě historických, společenských a kulturních kontextů, popíše podmínky a okolnosti vzniku hudebního díla	periodizace hudebního vývoje hudba vokální a instrumentální hudební formy charakteristické znaky slohů hledisko historické a kulturní hudba česká a světová Pravěk Starověk Ars antiqua Ars nova Renesance a humanismus Baroko		CJL, DEJ
odliší hudbu podle jejího stylového zařazení, významu a funkce, rozpozná vhodnost či nevhodnost využití určité hudby v konkrétních situacích	hudební žánry muzikál šanson šantán kabaret revue jazz, swing tramprská píseň		CJL, DEJ
interpretuje a kriticky hodnotí hudbu na základě vědomostí a individuálních hudebních schopností; vytváří vlastní soudy a preference o znějící hudbě, které dokáže v diskusi obhájit	estetická a umělecká hodnota hudebního díla komplexní popis a interpretace hudebního díla, zařazení díla do historického a sociálního kontextu, vlastní reflexe hudebních děl		DEJ
přistupuje k hudebnímu dílu jako k autorově reflexi vnějšího i vnitřního světa vyjadřované pomocí hudby (hudebních znaků), jako k možnému poselství; na základě svých schopností, znalostí i získaných zkušeností toto	populární hudba jazz konce 19. stol. 20. léta 30. léta – swing		ČJL, DEJ, ZSV

Výstupy	Učivo	Průřezov á témata,	MP vazby
poselství dešifruje a interpretuje uvědomuje si rozdílnost přístupu jednotlivých lidí k hudbě a hudební tvorbě, vnímá hudbu jako způsob prezentace vlastních idejí a názorů i idejí, pocitů a názorů ostatních lidí a na základě toho je schopen se s hudbou ztotožnit či ji odmítnout	40. léta – bop, blues, country western, zpěvácké hvězdy 50. léta – rokenrol hudba jako kulturní statek a jako zboží hudební průmysl hudba a její využití v běžném životě		

SEXTA

Výstupy	Učivo	Průřezov á témata,	MP vazby
<p>uplatňuje zásady hlasové hygieny v běžném životě uplatňuje zásady sluchové hygieny v běžném životě využívá svého individuálního pěveckého potenciálu při zpěvu, při mluvním projevu vede svůj hlas zněle a přirozeně, správně artikuluje zpívá jednohlasé písně, kánony, lidový dvojhlas, trojhlas, čtyřhlas (na základě hudebních schopností a dovedností, a rozložení hlasů ve třídě) dotváří hudební melodie, nebo vytváří vlastní, provádí jednoduché hudební improvizace na zákl. svých individ. schopností a dovedností zpívá z not v rozsahu 1 – 5 v daných tóninách vytváří vlastní rytmické modely, které zhudebňuje a podkládá textem</p>	<p>akustika hlasové ústrojí sluchové ústrojí tvorba tónu vyrovnávání vokálů hlasové rejstříky hlavový tón zpěv jednohlasé písně lidové a umělé kánony lidové a umělé úpravy lidových i umělých písní, trojhlas, čtyřhlas individuální tvorba melodie rytmitizuje, podkládá textem a zapisuje do not intervaly opěrné písně harmonické cítění rytmický výcvik hra na tělo Orffův instrumentář vytváření drobných rytmických etud, jejich rytmický zápis</p>		<p>FYZ, BIO, CJL, TEV</p>
<p>využívá jednoduché, příp. složitější hudební nástroje (např. elektronické) při individuálních či společných hudebních aktivitách orientuje se v notovém zápise jednoduchých, příp. i</p>	<p>hra na hudební nástroje tvorba instrumentálních doprovodů jednoduchá aranžmá improvizace, stylizace</p>		

Výstupy	Učivo	Průřezov á témata,	MP vazby
složitějších vokálních, instrumentálních i vokálně-instrumentálních skladeb na základě svých individ. hudebních schopností tyto skladby realizuje (účastní se jako vokalista nebo instrumentalista)	partitura nástroje symfonického orchestru orientace v notovém zápise moderní hudební nástroje		
pohyb ve spojení s hudbou využívá k vyjádření vlastních představ a pocitů	taneční hudba techno, disco, hip hop, reggae, house, break, trance, rap		TEV
vyděljuje podstatné hudební znaky z proudu znějící hudby, rozpoznává hudebně výrazové prostředky užití ve skladbě, uvědomuje si hudební formu díla a k dílu přistupuje jako k logicky utvářenému celku	hudební myšlení v období melodicko-harmonickém (klasicismus, romantismus, impresionismus) sonické období (hudba 20. stol.) (rytmus, melodie, výrazové prostředky, hudební formy)		ČJL, DEJ, VYV
popíše a na příkladech ukáže důležité znaky tvorby a interpretace hudebního díla, vysvětlí, v čem tkví originální	tvůrce hudby a interpret tvůrce a interpret jako jedna osoba		ČJL, DEJ

Výstupy	Učivo	Průřezová témata,	MP vazby
a nezaměnitelný přínos skladatele a interpreta	Divadla malých forem Britský rock – Beatles Folk music – Bob Dylan Folkrock – Simon & Garfunkel Underground – Frank Zappa Big Beat u nás – Miki Volek, Olympic, Matadors, Petr Novák		
orientuje se ve vývoji hudebního umění; uvědomuje si rozdílnost hudebního myšlení v jednotlivých etapách, rozlišuje hudební slohy podle charakteristických hudebních znaků, na základě historických, společenských a kulturních kontextů, popíše podmínky a okolnosti vzniku hudebního díla	periodizace hudebního vývoje hudba vokální a instrumentální hudební formy - charakteristické znaky slohů hledisko historické a kulturní hudba česká a světová Baroko Rokoko Klasicismus Romantismus – impresionismus Další směry 20. století		ČJL, DEJ, VYV
odliší hudbu podle jejího stylového zařazení, významu a funkce, rozpozná vhodnost či nevhodnost využití určité hudby v konkrétních situacích	hudební styly a žánry, funkce hudby hudba a její využití v běžném životě hudba jako kulturní statek a jako zboží hudební průmysl hudba vážná a populární – převádění stylů, úpravy, transkripce ve 20. století (u nás např. Jiří Stivín, Tomáš Víšek, Jiří Hlaváč, Michael Kocáb, ve světě např. Sting, ERA)		DEJ, ZSV

Výstupy	Učivo	Průřezová témata,	MP vazby
<p>interpretuje a kriticky hodnotí hudbu na základě vědomostí a individuálních hudebních schopností; vytváří vlastní soudy a preference o znějící hudbě, které dokáže v diskusi obhájit</p>	<p>estetická a umělecká hodnota hudebního díla ve 20. stol. pojem kým hudba jako zboží pojem komerce hudba na objednávku kvalita uměleckého díla</p>		ZSV
<p>přístupuje k hudebnímu dílu jako k autorově reflexi vnějšího i vnitřního světa vyjadřované pomocí hudby (hudebních znaků), jako k možnému poselství na základě svých schopností, znalostí i získaných zkušeností toto poselství dešifruje a interpretuje uvědomuje si roli hudebního průmyslu v současném světě popíše možnosti využití hudby uvědomuje si rozdílnost přístupu jednotlivých lidí k hudbě a hudební tvorbě, vnímá hudbu jako způsob prezentace vlastních idejí a názorů i idejí, pocitů a názorů ostatních lidí a na základě toho je schopen se s hudbou ztotožnit či ji odmítnout upozorní na ty znaky hudební tvorby, které s sebou nesou netoleranci, rasismus a xenofobii, a dokáže se od takové hudby distancovat</p>	<p>bludiště stylů ve 20. století Vlná atonalita Dodekafonie a serialismus Modální hudba Neoklasicismus Neofolklorismus Témbrová hudba Elektroakustická a elektronická hudba a mikrintervaly A. Háby Minimalismus Stylové syntézy, fúze a „nezařaditelní“ využití hudby Muzikály Festivaly Divadla Nahrávací studia, CD, DVD Masová média, reklama, znělka</p>		ČJL, DEJ, ZSV

Výstupy	Učivo	Průřezov á témata,	MP vazby
	moderní populární hudba 70. a 80. let u nás i ve světě Hard rock Heavy metal Art rock Pompézní rock Pop rock Disco punk a nová vlna Nový romantismus a neorock Střední proud např. R. Wagner – Židovstvo v hudbě Protestsongy neonacistické metalové kapely		

5.12. Výtvarná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Výtvarná výchova realizuje vzdělávací obsah Výtvarného oboru oblasti Umění a kultura a z části zařazuje téma Umělecká tvorba a komunikace.

Hlavním cílem předmětu je rozvoj všeobecných znalostí žáka v oblasti výtvarného umění a v oblastech, které tyto znalosti využívají. Jde o schopnost posuzování estetiky životního a pracovního prostředí, životního stylu a kulturních projevů.

Menší počet žáků ve skupině umožňuje lepší komunikaci se žáky a kvalitnější rozbor jejich prací či reprodukcí uměleckých děl. Součástí výuky jsou přednášky, besedy, referáty, výstavy, soutěže, a to jak v místním regionu, tak i v celostátním měřítku.

Žáci jsou tak seznámeni s výtvarnými osobnostmi i uměleckými díly z průběhu vývoje uměleckých slohů, směrů a stylů. V praktické části žáci pracují různými výtvarnými technikami.

Hodnocení předmětu vychází z těchto principů:

- výrazového – žákova individuální osobitost (exprese)
- tvořivého – výběr nejlepšího řešení
- zážitkového – bezprostřední zkušenost a prožívání (akce)
- dialogického – individuální zkušenosti, různé pohledy

Do vyučovacího předmětu Výtvarná výchova jsou začleněna tato průřezová témata:

- Multikulturní výchova
- Mediální výchova

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Významnou složkou předmětu je práce v exteriérech, návštěvy výstav, muzeí, galerií a kulturních památek.

Výtvarná výchova rozvíjí tvořivost, zrakovou představivost, fantazii a kultivuje smyslové vnímání. Motivuje žáky k objevování a zkvalitňování vztahů k lidem, sobě samému, svému okolí, přírodě. Rozvíjí zájem o umění, prohlubuje kulturní rozhled.

Časové a organizační vymezení předmětu

Výtvarná výchova je vyučována v primě 2, v sekundě, v tercii a kvartě 1 hodinu týdně. Na vyšším stupni žáci volí mezi hudební a výtvarnou výchovou. Zvolený předmět je vyučován dva roky s dvouhodinovou dotací.

Výuka probíhá ve specializované učebně, některé hodiny jsou vyučovány v ateliéru Základní umělecké školy.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- Učitel motivuje žáky k učení ukázkami vlastní tvorby a zadáváním úkolů, které řeší praktické využití učiva.
- Doporučuje žákům další aktivity – návštěvy výstav, kulturních památek, sledování vhodných televizních pořadů, internet.
- Rozborem uměleckých děl jsou žáci vedeni k tomu, aby si osvojili důležité poznatky a na jejich základě poznávali význam a přínos výtvarného umění pro život člověka
- používáním obrazových materiálů rozvíjí představivosti a fantazii žáka
- formou samostatných referátů, přednášek, exkurzí a výukových programů jsou rozvíjeny v žácích představy o umělecké tvorbě

- formou dialogu jsou žáci vybízeni k tomu, aby si kladli si otázek o příčinách vzniku umění, jeho využití a odkazu praktickou činností jsou žáci vedeni k práci s jednoduchými nástroji a přístroji

Kompetence k řešení problémů

- Učitel motivuje žáky k hledání vlastních postupů při řešení daného výtvarného problému.
- Vede žáky ke kritickému hodnocení vlastní tvorby a k hledání různých variant řešení problémů.

Kompetence komunikativní

- Žák je veden ke schopnosti vyjádřit svůj názor a subjektivní pocity při hodnocení výsledků své práce i práce spolužáků.

Kompetence sociální a personální

- Učitel vede žáky ke spolupráci při hledání výtvarného řešení tématu a k přijetí dílčích úkolů při realizaci skupinové práce.

Kompetence pracovní

- Žáci mohou prezentovat výsledky vlastní práce při výzdobě tříd, školy a formou výstav.
- Při práci ve skupinách jsou vedeni ke společnému hledání efektivního řešení problému.

Kompetence občanské

- Učitel svým příkladem, formou referátů, výukových programů a diskusí vede žáky ke správnému chápání ochrany životního prostředí, přírody a kulturních památek jako svoji občanskou povinnost a k aktivnímu vystupování v jejím zájmu
- Učitel formou přednášek, exkurzí a výstav vede žáky k chápání důležitosti ochrany kulturních i přírodních památek; formou referátů a diskusí vybízí žáky ke sledování aktuálního dění ve světě umění

Kompetence k podnikavosti

- Učitel podporuje inovace, vlastní iniciativu a tvořivost žáků; vede je k rozvržení své práce a řešení úkolů tak, aby dosáhli cíle úměrně času a vlastními silami
- Učitel vede žáky k dokončování aktivit, motivuje je k dosahování úspěchu
- Učitel učí žáky kriticky hodnotit dosažené výsledky

PRIMA

Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
žák se seznamuje s výtvarnými prostředky vizuálně obrazného vyjádření, s výtvarnými technikami tradičními i novými a uvědomuje si jejich specifika	poučení o barvách (barevný kontrast, barvy základní a doplňkové, specifika různých malířských technik), kresba a kresebný materiál, grafika (princip matrice a tisku, grafické techniky tisku z výšky, hloubky a plochy)	1.5, 1.8, 6.7	FYZ
žák vybírá z široké škály prvků VOV, uplatňuje je pro vlastní VOV, zkouší různé vlastnosti výtvarných prostředků pro získání osobitých výsledků	bod, linie, tvary, objemy, řešení kompozice, světlostní a barevné kvality		FYZ, MAT
užívá VOV k zaznamenávání vizuálních zkušeností i zkušeností získávaných ostatními smysly	kresba a malba podle modelu, zátiší, kresebné i barevné variace, výtvarné etudy (inspirace hudbou, záznam řeči, hmatového, či čichového prožitku)		BIO, HUV, CJL
žák užívá VOV k zaznamenávání vlastních představ, snů a podnětů z fantazie (v souvislosti s tím si uvědomuje jedinečné možnosti VOV, které nabízí k zaznamenání subjektivních zkušeností)	záznamy prožitků, emocí, představ, snů a fantazií (vyjadřování prožitků netradičními způsoby, barevná exprese)		CJL, HUV
vybírá a kombinuje výtvarné prostředky pro zachycení vizuálních zkušeností (konkrétních jevů a jejich proměn)	pohyb, rytmus, proměna tvaru, výtvarné vyjádření povrchu objektů, struktury		BIO
žák se seznamuje s uměleckými VOV minulosti i současnosti a interpretuje je, uplatňuje při tom znalosti historických reálií, své vlastní	vybrané uměleckohistorické slohy, práce s uměleckým dílem		DEJ, ZMP

Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
zkušenosti s výtvarnou tvorbou i osobní zkušenosti			
žák si uvědomuje možnosti VOV jakožto specifického způsobu komunikace, ověřuje si jeho působení při konfrontaci s ostatními žáky, snaží se o vzájemné porozumění	akční malba a kresba, (skupinová i samostatná práce)		OBV

SEKUNDA

Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
žák se seznamuje s výtvarnými prostředky vizuálně obrazného vyjádření, zkouší možnosti tradičních i nových výtvarných technik, experimentuje s nimi, vybírá a kombinuje výtvarné prostředky pro vlastní osobité VOV, porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných VOV	malba, kresba, grafika, kombinované techniky, experimenty s materiály (práce s rozličnými materiály - papír, dřevo, plast), prostorová tvorba	1.5, 1.8, 6.7	FYZ, CHE
vybírá z široké škály výtvarných prvků, dokáže je uplatňovat pro vyjádření vlastních zkušeností, představ a poznatků, jednotlivé prvky VOV variuje, tak aby získal zajímavé a osobité výsledky	bod, linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, uspořádání objektů v ploše i v prostoru, zlatý řez, vertikála, horizontála		FYZ, MAT
žák užívá VOV k zaznamenávání vizuálních zkušeností i zkušeností získávaných ostatními smysly	kresba a malba podle modelu, stavba tvaru, struktura, detail, zátiší, člověk a věci		BIO
žák užívá výtvarné prostředky pro subjektivní vyjádření svých zkušeností, k zaznamenávání vlastních představ, snů a fantazie	záznamy prožitků, emocí, představ a snů, barevná exprese, živly - výtvarné zpracování jejich působení		OBV, CJL
vybírá a kombinuje výtvarné prostředky pro zachycení vizuálních zkušeností (konkrétních jevů a jejich proměn), seznamuje se některými metodami současného výtvarného umění (počítačová grafika, fotografie)	vyjádření pohybu a proměn uvnitř samotného objektu i mezi objekty		BIO, FYZ
žák se seznamuje s uměleckými VOV minulosti i současnosti a interpretuje je, uplatňuje při tom	vybrané umělecko-historické slohy, inspirace, přírodní národy, práce s uměleckým dílem		DEJ, ZMP

Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
znalosti historických reálií, své vlastní zkušenosti s výtvarnou tvorbou i osobní zkušenosti	(zaměřená především na portrét a tělo ve výtvarném umění)		
žák si uvědomuje možnosti VOV jakožto specifického způsobu komunikace, ověřuje si komunikační účinky VOV při sociálních vztazích, při konfrontaci s ostatními žáky, umí objasnit svůj záměr tvorby a zvládá vhodnou formou svoji tvorbu prezentovat	akční malba a kresba, modelování, skupinová práce, rozhovor, diskuse		OBV

TERCIE

Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
žák užívá VO prostředky a rozpoznává specifčnosti různých výtvarných prostředků i technik, seznamuje se s některými metodami současného výtvarného umění (počítačová grafika, fotografie), zkouší také nové uplatnění známých VO prostředků, zároveň toho dokáže využívat při vlastní tvorbě i při interpretaci VOV	kresba, malba, grafické techniky (technologické postupy tvorby), volná grafika, užitá grafika (známka, grafický design, logo, piktogram), ilustrace, písmo, koláž, základy fotografie	1.5, 1.8, 6.7	ICT, FYZ, CJL
při vlastní tvorbě uplatňuje osobní prožitky, zkušenosti a znalosti, využívá znalosti získané experimentováním s výtvarnými prostředky pro vyjádření svých představ, na základě těchto znalostí dovede zvolit vhodné prostředky, tak aby odpovídaly jeho výtvarnému záměru, zná možnosti zvoleného media	vnější a vnitřní prostor, hledání osobního výrazu		OBV
žák užívá VOV k zaznamenávání vizuálních zkušeností (pro zachycení objektů, procesů proměn), zkušeností získávaných ostatními smysly i k zaznamenávání podnětů z představ a fantazie	figurální námět (portrét, postava), hledání výrazových prostředků pro vyjádření nálad, pocitů a fantazie, zjednodušení a stylizace		BIO, OBV
interpretuje umělecká díla minulosti i současnosti, vychází při tom ze znalosti historických reálií, využívá získaných zkušeností z vlastní tvorby i životních zkušeností, mimo to umí identifikovat charakteristické VO prostředky	uměleckohistorické slohy, využití znalostí kresby, malby, grafiky, architektura (seznámení s uměleckohistorickými památkami v okolí), řemesla (keramika, slévárenství, řezbářství)		DEJ, ZMP
žák chápe VOV jako jeden ze způsobů poznávání	komunikace, hra, gestická malba, haptická		OBV

Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
světa kolem nás a zároveň také jako prostředek komunikace	projekce		

KVARTA

Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
žák dovede verbálně vyjádřit záměr své tvorby, popř. obhájit, zároveň je schopen respektovat práci svých spolužáků	instalace, prezentace, rozhovor, spolupráce	1.5, 1.8, 6.7	OBV
žák užívá VO prostředky a rozpoznává specifčnosti různých výtvarných prostředků i technik, seznamuje se s některými metodami současného výtvarného umění (počítačová grafika, fotografie), zkouší také nové uplatnění známých VO prostředků, zároveň toho dokáže využívat při vlastní tvorbě i při interpretaci VOV	kresba, malba, volná grafika, kombinované techniky, užitá grafika (známka, grafický design, logo, piktogram), práce s fotografií, reklama, film		ICT, FYZ
při vlastní tvorbě uplatňuje osobní prožitky, zkušenosti a znalosti, využívá znalostí získaných experimentováním s výtvarnými prostředky pro vyjádření svých představ, na základě těchto znalostí dovede zvolit vhodné prostředky, tak aby odpovídaly jeho výtvarnému záměru, zná možnosti zvoleného media	já a moje identita, osobní znak, subjektivní vyjádření, introspekce, akční tvorba, individuální práce, kolektivní projev		OBV
žák užívá VOV k zaznamenávání vizuálních zkušeností (pro zachycení objektů, procesů proměn), zkušeností získávaných ostatními smysly i k zaznamenávání podnětů z představ a fantazie	studie, inspirace přírodními motivy, kresba v plenéru, krajina, vnitřní krajina		BIO, OBV
pojmenuje účinky VOV na smyslové vnímání (typy kontrastů, rozvržení tvarů a hmot v ploše a prostoru), vědomě s nimi pracuje při vlastní tvorbě	linie, barva, kontrast, světlostní a barevné kvality, kompozice, tvar, rytmus, plocha, prostor, objem (prostorová tvorba)		FYZ

Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
žák rozlišuje umělecké slohy a umělecké směry s důrazem na umění od konce 19. století do současnosti, uvědomuje si širší okolnosti a příčiny vzniku a proměn uměleckých směrů	umělecké směry 20. století, seznamování se současnými výtvarnými tendencemi, aktuální výstavy, interpretace obsahu VOV		DEJ, OBV
žák dovede verbálně vyjádřit záměr své tvorby, popř. obhájit, zároveň je schopen respektovat práci svých spolužáků	instalace, prezentace, rozhovor, spolupráce		OBV, CJL
žák si v interakci s VOV uvědomuje rozdílnost rolí autora, příjemce, interpreta	návštěvy galerií, aktuální výstavy, komentované video, dokumentární film		OBV

KVINTA A SEXTA

Časové rozvržení nelze stanovit přesně, učivo je voleno variabilně podle aktuálnosti námětu i podle zájmu jednotlivých skupin. Průběžně jsou také zařazovány návštěvy výstav.

Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
porovnává různé znakové systémy, např. mluveného i psaného jazyka, hudby, dramatického umění	vizuálně obrazné vyjádření v kontextu jiných znakových systémů (literatura, hudba, dramatické umění)		ČJL, HUV
žák rozpoznává specifičnosti různých vizuálně obrazných znakových systémů a zároveň vědomě uplatňuje jejich prostředky k vytváření obsahu při vlastní tvorbě a interpretaci	jednotlivé výtvarné techniky (kresba, malba, grafika, kombinované techniky, prostorová tvorba, fotografie)	1.1,1.2	
žák v konkrétních případech vizuálně obrazných vyjádření vlastní i umělecké tvorby identifikuje pro ně charakteristické prostředky	světová umělecká tvorba - průřez uměleckými slohy a směry (jejich typické znaky, výtvarné techniky) s důrazem na výtvarnou tvorbu od konce 19. Století do současnosti	1.1,1.2	ČJL - umělecké slohy a směry
objasní roli autora, příjemce a interpreta při utváření obsahu a komunikačního účinku vizuálně obrazného vyjádření	interakce s vizuálně obrazným vyjádřením v roli autora, příjemce, interpreta		
na příkladech vizuálně obrazných vyjádření uvede, rozliší a porovná osobní a společenské zdroje tvorby, identifikuje je při vlastní tvorbě; na příkladech uvede vliv společenských kontextů a jejich proměn na interpretaci obsahu vizuálně obrazného vyjádření a jeho účinku v procesu komunikace	vizuálně obrazné znakové systémy z hlediska poznání a komunikace	1.3	

Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
pojmenuje účinky vizuálně obrazných vyjádření na smyslové vnímání, vědomě s nimi pracuje při vlastní tvorbě za účelem rozšíření citlivosti svého smyslového vnímání	uplatnění vizuálně obrazného vyjádření v úrovni smyslové a subjektivní		
při vlastní tvorbě uplatňuje osobní prožitky, zkušenosti a znalosti, rozpozná jejich vliv a individuální přínos pro tvorbu, interpretaci a přijetí vizuálně obrazných vyjádření	individuální vyjádření jako východisko pro vlastní tvorbu i interpretaci	1.1,1.2	
na příkladech objasní vliv procesu komunikace na přijetí a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření; aktivně vstupuje do procesu komunikace a respektuje jeho pluralitu	vizuálně obrazná vyjádření, proces komunikace a interpretace	1.3	
nalézá, vybírá a uplatňuje odpovídající prostředky pro uskutečňování svých projektů; využívá znalosti aktuálních způsobů vyjadřování a technických možností zvoleného média pro vyjádření své představy	výtvarné prostředky vizuálně obrazného vyjádření, soudobé vyjadřovací prostředky	1.1,1.2	
charakterizuje obsahové souvislosti vlastních vizuálně obrazných vyjádření a konkrétních uměleckých děl a porovnává výběr a způsob užití prostředků	vizuálně obrazná vyjádření, jejich obsahové souvislosti a vyjadřovací prostředky	1.1,1.2	
své aktivní kontakty a získané poznatky z výtvarného umění uvádí do vztahů jak s aktuálními i historickými uměleckými výtvarnými projevy, tak s ostatními vizuálně obraznými vyjádřeními, uplatňovanými v běžné komunikaci	umělecké výtvarné projevy, vizuálně obrazná vyjádření v běžné komunikaci	1.1,1.2	
na konkrétních příkladech vysvětlí, jak umělecká vizuálně obrazná vyjádření působí v rovině smyslové, subjektivní i sociální a jaký vliv má toto působení na utváření postojů a hodnot	uplatnění vizuálně obrazného vyjádření v úrovni smyslové, subjektivní a komunikační		

Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
rozlišuje umělecké slohy a umělecké směry (s důrazem na umění od konce 19. století do současnosti), z hlediska podstatných proměn vidění a stavby uměleckých děl a dalších vizuálně obrazných vyjádření; vytváří si přehled uměleckých vizuálně obrazných vyjádření podle samostatně zvolených kritérií	umělecké slohy a směry (impresionismus, postimpresionismus, fauvismus, kubismus, surrealismus, dadaismus, geometrická abstrakce, pop-art, konceptuální umění, umění akce, performance, land-art, bodyart)		ČJL, DEJ
na konkrétních příkladech vizuálně obrazných vyjádření objasní, zda a jak se umělecké vyjadřovací prostředky výtvarného umění od konce 19. století do současnosti promítají do aktuální obrazové komunikace	vývoj uměleckých vyjadřovacích prostředků podstatných pro porozumění aktuální obrazové komunikaci		
na příkladech uvádí příčiny vzniku a proměn uměleckých směrů a objasní širší společenské a filozofické okolnosti vzniku uměleckých děl	světonázorové, náboženské, filozofické a vědeckotechnické zázemí historických slohů evropského kulturního okruhu		
samostatně experimentuje s různými vizuálně obraznými prostředky, zvládá zvolené techniky, experimentuje s různými materiály a cíleně využívá jejich vlastností, pracuje s náhodou a dokáže vytvářet nové překvapivé skutečnosti	výtvarné umění jako experimentální praxe z hlediska inovace prostředků, obsahu a účinku		
uplatňuje tvořivost a subjektivní přístup, (při vlastní tvorbě uplatňuje osobní prožitky, zkušenosti a znalosti, uvědomuje si jejich přínos pro tvorbu, interpretaci a přijetí vizuálně obrazných vyjádření). Vysvětlí jaké předpoklady jsou potřebné k recepci uměleckého díla	vývoj uměleckých vyjadřovacích prostředků podstatných pro porozumění aktuální obrazové komunikaci		
žák vědomě uplatňuje tvořivost při vlastních aktivitách a chápe ji jako základní faktor rozvoje osobnosti, dokáže objasnit její význam v procesu umělecké tvorby i v životě	vlastní umělecká tvorba jako prostředek vyjádření a komunikace		

5.13. Tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět tělesná výchova vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví.

Hlavním cílem vyučovacího předmětu je komplexní vzdělávání žáků v problematice aktivního pohybu jako významného a určujícího činitele působící na zdravotní stav a harmonický rozvoj dítěte.

Vede žáky k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, současně i k poznání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Žáci se učí uplatňovat osvojené pohybové dovednosti v různém prostředí a s různými účinky, kdy si zvykají na rozličné sociální role, které vyžadují spolupráci, tvořivost, překonávání zábran, objektivnost, rychlé rozhodování, organizační schopnosti i nutnou míru odpovědnosti za zdraví své i svých spolužáků.

Tělesná výchova umožňuje žákům poznat vlastní pohybové možnosti a přednosti i zdravotní pohybová omezení, rozumět jim, respektovat je u sebe i u jiných a aktivně je využívat nebo cíleně ovlivňovat. Vede žáky od spontánního pohybu k řízené pohybové činnosti a zpět k vlastní pravidelné seberealizaci v oblíbeném sportu nebo v jiné pohybové aktivitě. Takový vztah k pohybovým aktivitám lze rozvíjet jen v atmosféře důvěry, úzké spolupráce a radostného prožitku z pohybového výkonu.

Časové a organizační vymezení předmětu

Předmět se vyučuje jako povinný předmět s dvouhodinovou dotací týdně, pouze v primě je dotace tříhodinová.

V předmětu je integrována část vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví.

Výuka tělesné výchovy probíhá v letním období ve sportovním areálu spravovaném obcí. K dispozici je hřiště na odbíjenou, košíkovou, atletický stadion s umělou plochou pro kopanou. V zimním období je k dispozici sportovní hala a zimní stadion.

Vzhledem k tomu, že gymnázium nevlastní tělocvičnu, nabízíme dětem různé formy tělesné výchovy, které nejsou přímo vázány na prostory – bruslařský výcvik, plavecký výcvik, dále různé outdoorové disciplíny jako je střelba z luku, slaňování atd.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

vedeme žáky

- žáci si uvědomují zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- žáci si osvojují nové pohybové dovednosti, kultivovali svůj pohybový projev a správné držení těla
- žáci si dovedou plánovat, organizovat a vyhodnotit své činnosti a dovednosti

Kompetence k řešení problémů

- žáci si uvědomují týmovou spolupráci při řešení problémů
- žáci si uvědomují pozitivní prožitky osvojené pohybové činnosti a jejich využívání jako prostředku k překonávání aktuálních negativních tělesných či duševních stavů

Kompetence komunikativní

- žáci se učí otevřeně, komunikovat
- žáci se učí rozpoznávat agresivní, vulgární a nezdvořilé projevy chování
- žáci se snaží dodržovat pravidla stanovené školním řádem na sportovištích a sportovních akcích pořádaných školou

Kompetence sociální a personální

- žáci se učí uvědomovat si význam sociálních vztahů a rolí ve sportu a umějí je využít pro hodnotné pohybové využití i přátelské meziosobní vztahy

Kompetence občanské

- žáci přistupují aktivně k ochraně zdraví a k ochraně životního prostředí
- žáci netolerují nesportovní a nepřátelské chování jak ve sportu , tak mimo něj
- při kázeňských problémech se vždy snažíme podat pomocnou ruku

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k tomu, aby při tělesné výchově vytvářely motivačně pozitivní prostředí, které by i ostatní žáky motivovalo k zájmu o tělesnou výchovu a k podávání větších výkonů
- žáci se učí dodržovat organizační, hygienické a bezpečnostní zásady při tělesné výchově

Kompetence digitální

- žák ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při sportovní činnosti i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- žák získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- žák vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- žák využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- žák chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- žák předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

PRIMA – KVARTA

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ	usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, z nabídky zvolí vhodný rozvojový program	význam pohybu pro zdraví, rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců	učivo prolíná všemi ročníky	
	samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly	zdravotně orientovaná zdatnost, její složky, kondiční programy, testy	učivo je zařazováno průběžně a s přiměřenou gradací	
	aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem	vyrovnávací cvičení, relaxační cvičení, dechová a posilovací cvičení, rozcvičení		
	uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu, pobytu na horách	dodržování pravidel bezpečnosti, ochrany zdraví a hygieny	výchova ke zdraví	
	předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost			
	odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím, upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší	tělesná a duševní hygiena	prevence drog, alkoholu a kouření	
	usiluje v rámci svých možností o aktivní podporu zdraví	výživa a zdraví		

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
	projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu	stravování a fyzická kondice		
	podílí se na programech podpory zdraví v rámci školy			
	optimálně reaguje na fyziologické změny v době dospívání a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví	mezilidské vztahy, zvládnutí zátěžových situací	zdravotní tělesná výchova	
	projevuje odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví, osobního nebezpečí, mimořádných situací, případně poskytne adekvátní první pomoc, vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a jako cyklista, rozpozná život ohrožující zranění	základy první pomoci, celková péče o zdraví, základy první pomoci, zvládá krizové situace, dovede vybrat vhodná a nevhodná místa pro hru, zvládá přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví, ovládá čísla tísňového volání a správný způsob volání na tísňovou linku		
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ	zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	pohybové hry -s různým zaměřením, netradiční pohybové hry a aktivity-soutěživé, štafetové, honič, běžecké, s různým náčiním		
	zvládá základní postupy rozvoje osvojovaných pohybových dovedností a usiluje o sebezdokonalování	pohybové dovednosti - nástupové tvary a přesuny, pohybové dovednosti zaměřené na rychlostní, vytrvalostní a silové schopnosti, způsoby kontroly účinnosti cvičení		

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
	posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	kontrola cvičení, výkonnostní testy, pohybové odlišnosti a handicapy, věkové, pohlavní, výkonnostní		
	respektuje věkové, pohlavní, výkonnostní a jiné pohybové rozdíly a přizpůsobí jim svou pohybovou činnost ve všech odvětvích tělesné výchovy	lehká atletika - běhy - atletická abeceda, běžecká cvičení, sprinty, vytrvalostní běhy, štafety, rozvoj výbušné síly a vytrvalosti, obratnost.		
		Skoky - odrazová cvičení - skok daleký a vysoký, průpravné cviky dle metodiky nácviku.		
		Hod -hod kriketovým míčkem a granátem - švih paže, průpravné cviky dle metodiky nácviku, případně průprava na hod oštěpem jako doplňující cvičení. Vrh koulí 3kg, metodický nácvik s důrazem na bezpečnost nácviku		
		Sportovní gymnastika -organizace a bezpečnost, vhodné oblečení, hygiena. technika pohybu, dopomoc a záchrana, názvosloví, posilovací a kompenzační cvičení. Jednotlivá odvětví probíhají podle vybavení sportovní haly		
		Akrobacie – kotouly vpřed a vzad a jejich modifikace a vazby, stoje na lopatkách, na rukou, přemet		

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
		stranou a vpřed, sestavy naučených prvků		
		Přeskoky - na trampolinkách, přes kozu a švédskou bednu - skrčka, roznožka.		
		Hrazda - náskok do vzporu, výmyk, podmet, seskoky, sešin, kotoul, přešvihy, spád jízdo, toč jízdo a vzad.		
		Úpoly - přetlaky, přetahy a úpolové hry. Přetahování lanem.		
		Sportovní hry – basketbal, florbal, fotbal, futsal, házená, vybíjená, přehazovaná, odbíjená, softbal, fresbee, rugby - herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, průpravné hry, hra se zjednodušenými pravidly, kondiční trénink, výklad pravidel. Účast na sportovních soutěžích Školní sportovní ligy, herní sportovní den v rámci školy.		
	Dává plavání do souvislosti se zdravým životním stylem a usiluje o zlepšení plaveckých stylů, uplatňuje vhodné a bezpečné chování v prostředí plaveckého bazenu, koupaliště, vodáckém prostředí	Plavání - výuka v Plavecké škole v Příbrami. V rámci sportovních kurzů adaptace na vodní prostředí a základní plavecké dovednosti, základy branného a záchranného		

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
	na sportovních kurzech.	plavání.		
	Respektuje zásady bezpečnosti při lyžování a snowboardingu a pravidla bezpečnosti pohybu na sjezdových tratích, Bílý kodex FIS, řídí se pokyny instruktorů a horské služby, zvládá podle svých možností techniku lyžování, poskytne v případě potřeby adekvátní první pomoc. Osvojuje si základní techniky pohybu na ledě.	Sjezdové lyžování a snowboarding na lyžařských kurzech. Dle sněhových podmínek lyžařský běžecký výcvik v okolí školy. Bruslení na ZS Dobříš.	Výchova ke zdraví, žáci si volí podle svých možností jako doplněk výuku na snowboardu, výuka probíhá ve výkonnostních družstvech	sekunda a kvinta a první ročník - lyžařský výchovně výcvikový kurz na horách
		Další pohybové činnosti, podle podmínek školy - estetické a kondiční cvičení s hudbou, rytmická gymnastika, tanec, aerobik.		kvarta, septima a třetí ročník - vodácko cyklistické kurzy
	umí se pohybovat v přírodě, využívá znalosti mapy OB, umí pravidla silničního provozu, zvládá chůzi se zátěží v mírně náročném terénu	turistika a pobyt v přírodě, orientace, , nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla. Základy orientačního běhu a s ním spojené soutěže.	Výchova ke zdraví,	kvarta, - vodácko cyklistický kurz
ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ	užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, uživatele	názvosloví, grafické značení, gesta, signály, povely a vzájemná		

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
POHYBOVÉ UČENÍ	internetu	komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech		
	Naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky fair play, pomoc handicapovaných, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	historie a současnost sportu, olympismus, úspěchy našeho sportu, významní sportovci a soutěže		
	dohodne se na spolupráci a jednoduché taktice vedoucí k úspěchu mužstva dodržuje ji, rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího a organizátora, sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí	pravidla osvojovaných pohybových činností, základní pravidla her, soutěží a závodů		
	zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy, spolurozhoduje osvojované hry a soutěže, zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	zásady jednání a chování v různém prostředí a v různých činnostech, měření výkonů a posuzování pohybových dovedností, měření, evidence, vyhodnocování		
ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA	uplatňuje správné držení těla v různých polohách a pracovních činnostech, zaujímá správné základní cvičební polohy	prvky zdravotní tělesné výchovy jsou zařazovány do výuky tv, pohybové činnosti jsou nabízeny jednotlivým žákům s přihlédnutím k jejich		

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
		zdravotnímu omezení		

KVINTA – OKTÁVA

Výstupy	Učivo (pojmy)
<p>usiluje o optimální rozvoj pohyb.schop. usiluje o pozitivní změny ve svém životě související s vlastním zdravím ověří jednoduchými testy úroveň zdravotně orientované zdatnosti a svalové rovnováhy použije vyrovnávací cvičení zaměřené na kompenzaci jednostranného zatížení, na prevenci a korekci sval. nerovnováhy upraví pro vlastní potřebu a vhodně použije konkrétní kondiční programy využívá vhodné soubory cvičení pro těl. a duševní relaxaci, v zátěžových situacích uplatňuje osvojené způsoby relaxace připraví organismus na pohyb. Činnost s ohledem na následně převažující pohybové zatížení organizuje svůj pohyb. režim a využívá v zdravotními potřebami vhodné a dostupné pohybové aktivity uplatňuje účelné a bezpečné chování i v neznámém prostředí poskytne první pomoc při sportovních či jiných úrazech i v nestandardních podmínkách projevuje odolnost vůči výzvám k sebepoškozující provádí osvojované pohyb. dovednosti na úrovni individuálních předpokladů</p>	<p>význam pohybu pro zdraví tělesná výchova a sport dívek a chlapců, věkové kategorie rekreační a výkonnostní sport zdravotně orientovaná zdatnost, její složky, kondiční programy význam kondičního cvičení zdravotní význam správného držení těla, testy individuální pohybový režim motivační cvičení relaxační cvičení posilovací cvičení cviky vhodné a nevhodné k rozcvičování únava, zátěž, regenerace, dechová cvičení rozcvičení, základní typy organizmus a pohybová zátěž organizace a bezpečnost způsoby kontroly účinnosti sport. zatížení závažná poranění a život ohrožující stavy, improvizovaná 1. pomoc v podmínkách sport. činnosti péče o sebe sama předcházení zátěžovým situacím a stresům zvládnání zátěžových situací relaxační cvičení celková péče o zdraví pohybové hry přípravná, kondiční, koordinační, tvořivá a estetická cvičení pohybové dovednosti a pohybový výkon nástupové tvary, přesuny pohybové dovednosti zaměřené na rychlostní, silové,vytrvalostní a pohybové předpoklady způsoby kontroly účinnosti cvičení</p>

Výstupy	Učivo (pojmy)
<p>zvládá základní postupy rozvoje osvojev. pohyb. dovedností a usiluje o své pohyb. sebezdokonalování</p> <p>posoudí kvalitu pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků a uplatní konkrétní osvojované postupy vedoucí k potřebné změně</p> <p>respektuje věkové, pohlavní, výkonnostní a jiné pohybové rozdíly a přizpůsobí svou pohybovou činnost dané skladbě sportujících</p> <p>užívá s porozuměním názvosloví, gesta a signály na úrovni cvičence vedoucího pohybových činností a organizátora soutěží</p> <p>volí a používá pro osvojení pohyb. činnosti vhodnou výstroj a výzbroj, správně ji ošetřuje</p> <p>připraví třídní nebo školní turnaj, soutěž podílí se na realizaci</p> <p>respektuje pravidla osvojovaných sportů, rozhoduje utkání, soutěže</p> <p>respektuje práva a povinnosti vyplývající z různých sportovních rolí, jedná na úrovni dané role, spolupracuje ve prospěch družstva</p> <p>sleduje podle pokynů pohybové výchovy sportovní výsledky, činnosti související s pohybem a zdravím, zpracuje naměřená data, vyhodnotí je a výsledky různou formou prezentuje</p> <p>aktivně naplňuje olympijské myšlenky jako projev obecné kulturnosti</p>	<p>pohybové odlišnosti a handicapy</p> <p>věkové, pohlavní a výkonnostní</p> <p>kondiční a estetické formy cvičení s hudbou</p> <p>základní taneční kroky</p> <p>aerobik</p> <p>cvičení se švihadlem</p> <p>tvorba sestav, složitější krokové vazby s pohyby rukou</p> <p>gymnastika</p> <p>organizace a bezpečnost, vhodná výstroj, hygiena, technika a dopomoc</p> <p>názvosloví, kultivace pohybu</p> <p>akrobacie</p> <p>kotouly, modifikace, vazby</p> <p>stoje, vazby</p> <p>přemet stranou s oddáleným dohmatem</p> <p>rovnovážné polohy a postoje</p> <p>přeskoky přes kozu, koně a švédskou bednu</p> <p>skoky na trampolínce</p> <p>šplh na laně a na tyči</p> <p>kruhy dosažné a doskočné</p> <p>atletika</p> <p>rychlostní a vytrvalostní běh</p> <p>štafetový běh</p> <p>vrh koulí, hod diskem, hod oštěpem</p> <p>skoky vysoký a skok daleký</p> <p>úpoly</p> <p>fair play chování</p> <p>přiměřenost sebeobrany</p> <p>přetahy, přetlaky, úchopy, pádová technika</p> <p>základy sebeobrany, právní aspekt</p> <p>sportovní hry</p>

Výstupy	Učivo (pojmy)
	basketbal, florbal, fotbal, volejbal, softbal herní činnosti jednotlivce herní kombinace - základy průpravné hry hra se zjednodušenými pravidly a s normálními pravidly kondiční trénink pravidla a soudcování ringo, fresbee, stolní tenis, lyžování sjezdové běžecké snowboarding jízda na vleku bezpečnost pohybu v zimním horském prostředí zásady první pomoci při závažných a život ohrožujících poranění s důrazem na zimní sporty bruslařský výcvik základy bruslení, technika jízdy vpřed, vzad, překládání základy krasobruslení a synchronizovaného bruslení lední hokej a ringet, základy první pomoci při úrazech turistika a pobyt v přírodě vodní turistika a základy táboření v přírodě cykloturistika, kulturně poznávací činnost lanové aktivity, plavání, sportovní hry zásady první pomoci při závažných a život ohrožujících poranění s důrazem na letní sporty komunikace v TV názvosloví, grafická značení gesta, signály a vzájemná komunikace, nástupové tvary sportovní výzbroj a výstroj účelnost, funkčnost

Výstupy	Učivo (pojmy)
	bezpečnostní prvky finanční dostupnost a kvalita příprava a úklid nářadí, základní údržba cvičiště organizace sportovních akcí a pohybových činností pravidla osvojovaných pohybových činností základní pravidla her, soutěží a závodů fair play jednání základy měření a evidence, zpracování dat měření výkonů a pohybových dovedností vyhodnocení výsledků olympismus, historie a současnost spolupráce ve sportu pomoc soupeři a handicapovaným odmítání podpůrných látek ochrana přírody úspěchy našeho sportu významní sportovci a soutěže

6. Semináře

6.1 Seminář a cvičení z biologie

autor: Marcela Cypriánová

Předmět je vyučován ve 3. ročníku s časovou dotací 2 hodiny týdně a ve 4. ročníku s dotací 4 hodiny týdně.

Cíle předmětu

- prohloubit učivo probrané v předchozích ročnících
- rozšířit probrané učivo zvláště v tématech uvedených níže
- systematicky zopakovat všechna probraná témata
- uvědoměle užívat biologické odborné pojmy
- zaměření na nové poznatky z oboru a vyhledávání odborných informací (abstrakty odborných článků, preprinty, specializované databáze apod.)
- žáky dostatečně připravit k maturitě z biologie a přijímacím zkouškám na biologické obory VŠ
- zpracování seminárních prací a jejich obhajoba

SEPTIMA – 3. ROČNÍK

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
CYTOLOGIE	<p>porovná stavbu prokaryotické a eukaryotické buňky, vysvětlí vznik eukaryotických buněk během evoluce, uvede rozdíly ve stavbě buňky bakterií, sinic, hub, rostlin a živočichů</p> <p>popíše způsoby rozmnožování a životní cyklus buněk,</p> <p>pozoruje buňky v mikroskopických preparátech</p>	<p>submikroskopická stavba buněčných organel, membránové systémy, endosymbiosa, mitosa, meiosa, buněčný cyklus,</p> <p>základy mikroskopické techniky, nativní preparát</p>		
FYZIOLOGIE BUŇKY	<p>objasní význam biomembrán při transportních dějích, popíše základní typy aktivního a pasivního transportu látek, uvede a lokalizuje významné asimilační a disimilační děje probíhající v buňce, rozliší způsoby získávání energie u autotrofních a heterotrofních organismů, objasní vznik ATP a jeho význam pro organismus, vysvětlí podstatu a popíše fáze průběhu fotosyntézy, popíše fáze buněčného dýchání včetně jejich umístění v buněčných strukturách prokaryotní a eukaryotní buňky, objasní podstatu, typy a význam kvašení v metabolismu buňky</p>	<p>biochemické základy metabolismu, význam biomembrán při transportních dějích, základní typy aktivního a pasivního transportu látek, významné asimilační a disimilační děje probíhající v buňce, způsoby získávání energie u autotrofních a heterotrofních organismů, vznik ATP a jeho významy pro organismus, podstata a fáze fotosyntézy, podstata a fáze buněčného dýchání eukaryot a prokaryot, podstata, typy a význam kvašení v metabolismu buňky</p>		

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
VIRY	definuje a zařadí viry do systému organismů, vysvětlí životní cyklus virů v návaznosti na virová onemocnění, zhodnotí význam a využití virů	viry - charakteristika, životní cyklus virů, příklady RNA-virů a DNA-virů, význam a využití virů		
BIOLOGIE BAKTERIÍ A OSTATNÍCH PROKARYOT	pojmenuje a charakterizuje základní způsoby rozmnožování bakterií, vyjmenuje několik bakteriálních onemocnění člověka včetně jejich původců, chápe princip léčby bakteriálních onemocnění, dokáže popsat princip očkování, charakterizuje sinice, jejich způsoby rozmnožování	rozmnožování bakterií, patogenní bakterie, onemocnění člověka a jejich léčba, půdní bakterie, hlízkovité bakterie, pasivní a aktivní imunizace, sinice v ekosystému		
BIOLOGIE ROSTLIN	popíše stavbu a funkci pletiv, rostlinných orgánů podle obrázku nebo mikroskopického preparátu, orientuje se v základních botanických taxonech, poznává zástupce jednotlivých skupin rostlin objasní způsoby výživy rostlin, charakterizuje ontogenezi rostlin - fáze a faktory ovlivňující růst a vývin rostlin, objasní princip nepohlavního a pohlavního rozmnožování rostlin, uvede příklady rozšiřování semen a plodů, chápe význam rodozměny pro rozmnožování rostlin, popíše základní typy rodozměny u nižších a vyšších rostlin	histologie a organologie rostlin, řasy, stélka, vyšší rostlina, výtrusné rostliny, semenné rostliny fyziologie rostlin, výživa, růst, ontogeneze, rozmnožování, rodozměna, evoluce rodozměny vyšších rostlin		

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
BIOLOGIE HUB A LIŠEJNÍKŮ	<p>charakterizuje říši houby, zařadí ji do systému organismů, porovná stavbu buňky hub s buňkami ostatních organismů, popíše stavbu těla hub a způsoby jejich rozmnožování,</p> <p>vyjmenuje základní systematické skupiny hub, vymezí rozdíly mezi nimi, uvede konkrétní zástupce jednotlivých skupin hub a jejich stručnou charakteristiku, pozná běžné jedlé, jedovaté i smrtelně jedovaté houby,</p> <p>charakterizuje skupinu Fungi,</p> <p>vyvodí význam hub a jejich využití</p> <p>charakterizuje lichenizované houby, zařadí je do systému, vyjmenuje typy lišejníkových stélek a rozdíly mezi nimi, uvede konkrétní zástupce lišejníků a jejich stručnou charakteristiku, zná význam lišejníků a jejich využití, vyjasní pojem bioindikátor, analyzuje výskyt lišejníků v přírodě</p>	Fungi, mykologie, stavba buňky hub, stavba těla a rozmnožování hub, systém hub, význam, využití hub, výživa hub, lišejníky		
BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ	<p>chápe různorodost skupiny eukaryotických organismů, charakterizuje prvky a zhodnotí jejich pozitivní a negativní význam, vymezí říši Chromista</p>	bičíkovci, kořenonožci, výtrusovci, nálevníci, hlenky, zlativky, rozsivky, chaluhy, oomycety		

OKTÁVA – 4. ROČNÍK

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ	<p>popíše základní principy vzniku mnohobuněčných organismů,</p> <p>chápe význam a správně používá termíny tkáň, orgán, orgánová soustava, vyjmenuje typy jednotlivých org. Soustav u bezobratlých živočichů a strunatců, nastíní evoluční vývoj popsanych typů org. soustav,</p> <p>správně operuje s termíny zárodečné listy (ektoderm, mezoderm a entoderm) a plodové blány (amnion, chorion, alantois)</p> <p>rozezná skupiny Diblastica, Triblastica, Prvoústí, Druhoústí a podle charakteru mezodermy skupiny Schizocoela, Pseudocoela, Coelomata</p> <p>popíše základní tělní dutiny</p> <p>orientuje se v zoologickém systému</p> <p>orientuje se v problematice vzniku a evoluce raných obratlovců, charakterizuje základní typy chování živočichů</p> <p>zhodnotí problematiku ohrožených živočišných druhů</p>	<p>invaginační, imigrační, ciliární a plakulární teorie vzniku mnohobuněčnosti</p> <p>tělní pokryv, kosterní, svalová, nervová, vylučovací, trávicí, dýchací, cévní a pohlavní soustava živočichů, systém a evoluce živočichů Diblastica a Triblastica, Schizocoela a Pseudocoela a Coelomata, Protostomia a Deuterostomia</p>		

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
BIOLOGIE ČLOVĚKA	<p>vysvětlí zařazení člověka do systému organismů, popíše vývojové etapy fylogeneze člověka, orientuje se v názorech na původ člověka</p> <p>charakterizuje skupiny tkání, rozliší základní tkáně podle obrázků nebo mikroskopických preparátů, orientuje se v anatomii a fyziologii vegetativních i řídicích soustav člověka</p>	<p>histologie</p> <p>soustava opěrná, pohybová, cévní, dýchací, trávicí, vylučovací, kůže, reprodukční, hormonální, nervová</p>		
GENETIKA	<p>detailně popíše stavbu a funkci nukleových kyselin,</p> <p>popíše průběh replikace a transkripce včetně některých posttranskripčních úprav,</p> <p>podrobně objasní princip proteosyntézy, vysvětlí podstatu dědičnosti znaků vázaných na pohlaví,</p> <p>vysvětlí podstatu dědičnosti kvantitativních znaků,</p> <p>objasní princip vazby genů a z toho vyplývající skutečnosti,</p> <p>popíše genetické zákonitosti v autogamické a panmiktické populaci, řeší genetické příklady</p>	<p>molekulární a buněčné základy dědičnosti, dědičnost a proměnlivost, genetika člověka, vazba genů, Morganovo číslo, genetika populací</p>		
EKOLOGIE	<p>vhodně operuje s ekologickými pojmy, popíše vliv abiotických ekologických faktorů na organismy, popíše základní typy organismů</p>	<p>ekologické pojmy - populace, společenstvo, biotop a jeho druhy, stanoviště, lokalita, ekosystém,</p>		

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
	<p>podle způsobu výživy, zhodnotí význam potravy pro živočichy a typy výživy živočichů,</p> <p>poznatky o potravních řetězcích aplikuje na konkrétní příklady organismů, popíše pozitivní a negativní vztahy mezi organismy, uvede vlastnosti populací</p> <p>popíše strukturu a funkci ekosystému</p>	<p>ekologická valence, ekologická nika, abiotické ekologické faktory (vzduch, voda a vlhkost, půda, záření (světlo a teplo) a jejich vliv na adaptace organismů</p> <p>heterotrofie, autotrofie, mixotrofie, producent, konzument,</p> <p>potravní řetězce a jejich typy, pozitivní a negativní vztahy mezi organismy,</p> <p>sociální skupiny a jejich typy</p> <p>populace, vlastnosti populací (kvantitativní vlastnosti, natalita, mortalita, růst, kolísání, dynamika populací)</p> <p>biosféra a její členění</p>		
DĚJINY BIOLOGIE A BIOLOGICKÉ VĚDY	<p>rozlišuje a charakterizuje jednotlivé vědní obory biologie, zná významné badatele a jejich přínos k rozvoji biologických věd, zhodnotí přínos významných biologických objevů</p>	<p>biologie jako věda a její obory, významní badatelé starověku až novověku, biologické objevy 19. století, biologické objevy 20. století, biologie 21. století</p>		

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
PŮVOD ŽIVOTA NA ZEMI	porovná teorie a hypotézy vzniku života na Zemi, vysvětlí teorii autochtonní abiogeneze, porovná evoluční teorie, orientuje se v základech fylogeneze organismů	názory na vznik života na Zemi, autochtonní abiogeneze - chemická evoluce, autochtonní abiogeneze - biologická evoluce, geologické éry (periody) a jejich vůdčí fosilie		

6.2 Seminář a cvičení z matematiky

Předmět je vyučován ve 3. ročníku s časovou dotací 2 hodiny týdně a ve 4. ročníku s dotací 4 hodiny týdně.

Cíle předmětu:

- prohloubit učivo probrané v předchozích ročnících
- rozšířit probrané učivo zvláště v tématech uvedených níže
- systematicky zopakovat všechna probraná témata
- zdokonalit metodiku řešení složitějších problémových a průřezových matematických úloh
- prohloubit učivo probrané v předchozích ročnících
- objevovat a kriticky hodnotit různé metody řešení
- zdokonalit efektivnost způsobů řešení, dovednost postupy zdůvodňovat, číst a zapisovat tvrzení v symbolickém jazyce matematiky, přesně formulovat své myšlenky a srozumitelně se vyjadřovat
- uvědoměle užívat matematické pojmy
- s porozuměním pracovat s matematickými termíny a symboly
- vhodným způsobem používat digitální technologie
- pro řešení problémů, kontrolu prezentaci výsledků umět zvolit vhodný digitální nástroj
- získat dovednost poznatky systemizovat a třídit

SEPTIMA – 3. ROČNÍK

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
VÝRAZY, ROVNICE, NEROVNICE A JEJICH SOUSTAVY	zvolí efektivní způsob řešení a svoje postupy zdůvodňuje	úpravy algebraických výrazů		
	klasifikuje úlohy, navrhuje různé strategie při jejich řešení, postupy porovnává a hodnotí z hlediska efektivity, argumentuje a svá řešení obhajuje	náročnější typy algebraických rovnic, nerovnic a jejich soustav		
		parametrické rovnice, nerovnice a jejich soustavy		
		náročnější typy exponenciálních a logaritmických rovnic, nerovnic a jejich soustav		
GONIOMETRIE	zvolí efektivní způsob řešení a svoje postupy zdůvodňuje	goniometrické nerovnice		
	zvolí efektivní způsob úpravy výrazu, řešení rovnice a zdůvodní svůj postup	užití goniometrických vzorců při úpravách složitějších výrazů a při řešení náročnějších rovnic		
	správně používá vlastnosti funkce			
PLANIMETRIE	popíše vlastnosti zobrazení, provede základní konstrukce	stejnolehlost		
	správně užije stejnolehlost při řešení konstrukčních úloh	stejnolehlost kružnic, užití při konstrukčních úlohách		

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
	správně využije matematické poznatky při konstrukci úsečky dané velikosti	konstrukce úseček dané velikosti		
FUNKCE	správně používá vlastnosti funkce při konstrukci grafu funkce	kartézský součin, relace		
		konstrukce grafu funkce $y = a \cdot f(bx+c) + d$, $y = f(x) $, $y = f(x)$ z grafu funkce $y = f(x)$		
		parametrické systémy funkcí		
ANALYTICKÁ GEOMETRIE V PROSTORU	určí vzdálenost dvou bodů, souřadnice středu úsečky, správně znázorňuje body v trojrozměrné soustavě souřadnic	soustava souřadnic v prostoru, souřadnice bodu a vektoru v prostoru		
	provádí operace s vektory (i vektorový součin), určí velikost úhlu dvou vektorů	vzdálenost bodů, velikost vektoru operace s vektory v prostoru lineární kombinace vektorů vektorový součin, smíšený součin		
	užívá parametrické vyjádření přímky v prostoru	parametrické vyjádření přímky a roviny v prostoru		
	užívá parametrickou a obecnou rovnici roviny	obecná rovnice roviny		
	řeší analyticky polohové a metrické úlohy o lineárních útvech v prostoru	vzájemná poloha bodů, přímek a rovin		
	určuje vzdálenosti a odchylky lineárních útvarů	vzdálenosti a odchylky		

OKTÁVA – 4. ROČNÍK

	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
KOMPLEXNÍ ČÍSLA	zařadí komplexní číslo do systému číselných množin, provádí základní početní operace v oboru komplexních čísel, využívá poznatky z goniometrie a analytické geometrie při práci s goniometrickým tvarem komplexního čísla, umí určit n-tou mocninu a odmocninu komplexního čísla, řeší rovnice v oboru komplexních čísel	základní vlastnosti komplexních čísel, algebraický tvar komplexního čísla, operace s nimi, číslo komplexně sdružené, absolutní hodnota komplexního čísla, znázornění komplexních čísel v Gaussově rovině, goniometrický tvar komplexního čísla, součin a podíl k. č. v goniometrickém tvaru, Moivreova věta, řešení rovnic v oboru komplexních čísel - kvadratická rovnice s reálnými i komplexními koeficienty, binomická rovnice		
SYSTEMATIZACE UČIVA A VHODNÉ PROHLoubENÍ • VÝRAZY. DĚLENÍ MNOHOČLENŮ. MOCNINY S RACIONÁLNÍM • FUNKCE • ROVNICE, NEROVNICE A JEJICH SOUSTAVY • VÝROKOVÁ LOGIKA	zvolí efektivní způsob řešení a svoje postupy zdůvodňuje, čte a zapisuje tvrzení v symbolickém jazyce matematiky, přesně formuluje své myšlenky a srozumitelně se vyjadřuje užívá uvědoměle matematické pojmy s porozuměním pracuje s matematickými termíny a symboly získané poznatky systemizuje a třídí vytváří plány řešení úloh ověřuje výsledky objevuje a kriticky hodnotí různé metody	Viz učivo předmětu matematika 1.-4. ročník		

	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
<ul style="list-style-type: none"> • MNOŽINY, ČÍSELNÉ MNOŽINY • GONIOMETRIE • KONSTRUKČNÍ ÚLOHY • SHODNOSTI A PODOBNOSTI • KOMBINATORIKA, PRAVDĚPODOBNOST A STATISTIKA • STEREOMETRIE • ANALYTICKÁ GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU • INTEGRÁLNÍ A DIFERENCIÁLNÍ POČET 	řešení			

6.3 Společenskovědní seminář

Časová dotace: 3. ročník, septima - 2 hodiny týdně, 4. ročník, oktáva - 4 hodiny týdně.

Předmět zahrnuje vybraná témata ze sociologie, psychologie, politologie, ekonomie, práva, logiky, filosofie. Vychází z předmětu základy společenských věd, jehož témata rozšiřuje a prohlubuje.

Smyslem výuky je příprava žáků ke studiu na všech typech humanitních vysokých škol. Cílem předmětu také je, aby žáci získali představu o náplni jednotlivých společenskovědních disciplín a tím si rozšířili možnost výběru svého budoucího studia a volby vlastní profesní orientace.

Skladba předmětu umožňuje hledat interdisciplinární vztahy, učí podstatě vědeckého poznání s důrazem na techniku argumentace. Zároveň vede k rozpoznání nekorektní argumentace a manipulativní strategie v mezilidské komunikaci.

Předmět je úzce provázán s praxí. Jeho prostřednictvím si žáci utvářejí realistický pohled na život a orientují se ve společenských jevech a procesech, které tvoří rámec každodenního života. Žáci se učí kriticky reflektovat společenskou skutečnost a své poznatky zpětně aplikovat na aktuální situace, v nichž se sami vyskytují.

V semináři se žáci učí prezentovat své seminární práce a referáty. Důraz je kladen zejména na mluvený projev v rámci současného spisovného úzu.

SEPTIMA – 3. ROČNÍK

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
SOCIOLOGIE	objasní termín sociologie, orientuje se v sociálních vztazích, aplikuje teoretické poznatky na praxi, využívá znalosti v osobním životě i při začlenění do společnosti, formuje svou osobnost, odhalí patologické jevy a je schopen je řešit, ev. být nápomocen při řešení	makrosociologie a mikrosociologie, sociologické směry a teorie, sociologické metody a techniky, postoje a vztahy, sociální percepce, osobní image, komunikace, rituály, sociální skupiny, sociální pozice a role, sociální mobilita, sociální vlivy na osobnost		
PSYCHOLOGIE	charakterizuje hlavní teoretické a aplikované obory, vysvětlí vývoj lidské psychiky, popíše jednotlivá stádia, uvede základní psychologické problémy vývojových období, vysvětlí, jakým způsobem může stres ovlivňovat život člověka, zná mechanismy, kterými lze stres zmírňovat nebo odstraňovat, umí je použít ve svém životě, umí popsat, jakým způsobem získává vědecká psychologie své údaje, dokáže vysvětlit pojem duševní zdraví, zná hlavní duševní nemoci, dokáže vysvětlit způsoby léčby	psychologie a její pluralita, hlavní psychologické školy a směry, sociální psychologie a její hlavní témata obecné a vývojové psychologie, stres a jeho zvládnutí, psychohygiena, metodologie psychologického výzkumu, psychopatologie, duševní zdraví a duševní nemoci, způsoby psychologické a psychoterapeutické pomoci		

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
ETIKA	posuzuje lidské jednání z hlediska etických norem a svědomí jednotlivce, objasní dějinnou proměnlivost základních etických pojmů a norem, zamýšlí se nad otázkami praktické a sociální etiky	předmět etiky, etika jako věda o morálce, základní etické kategorie – dobro, zlo, pravda, svoboda, spravedlnost, etika vědy, etika a politika, dějiny etiky – křesťanská, hédonistická, pragmatická, utilitaristická, etika v kritických fázích lidského života, etika a mezinárodní vztahy specifické etické problémy a jejich etické, psychosociální a právní aspekty		
AKTUÁLNÍ PROBLÉMY SOUČASNOSTI, TÉMATA DLE VÝBĚRU A ZÁJMŮ ŽÁKŮ	vybírání a hodnocení aktuální informace získané z médií, dokáže argumentovat, nepodléhá mediální manipulaci	aktuální problémy současnosti		

OKTÁVA – 4. ROČNÍK

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
FILOSOFIE	objasní podstatu filosofického tázání, uvědomuje si místo filosofie v lidské zkušenosti, vysvětlí vztah filosofie k mýtu, náboženství, umění, ideologii, uvědomuje si povahu a podstatu filosofického tázání, zamýšlí se nad základní filosofickou otázkou charakterizuje a rozliší hlavní filosofické směry a jejich představitele, interpretuje filosofické texty, seznámí se s filosofickými publikacemi i periodiky	filosofie a její místo v životě člověka, smysl filosofického tázání, filosofie a náboženství, filosofie starověku, středověku, novověku, významné osobnosti filosofie, filosofie současnosti		
AKTUÁLNÍ PROBLÉMY SOUČASNOSTI, TÉMATA DLE VÝBĚRU A ZÁJMŮ ŽÁKŮ	vybírání a hodnocení aktuální informace získané z médií, dokáže argumentovat, nepodléhá mediální manipulaci systemizuje a doplňuje učivo všech disciplin vyučovaných v rámci základů společenských věd	příprava na maturitní zkoušku a přijímací zkoušky na VŠ, testové úlohy		

6.4 Ruský jazyk

autor: Jarmila Bendová

Časová dotace: 3. ročník, septima - 2 hodiny týdně, 4. ročník, oktáva - 4 hodiny týdně

Seminář je určen po začátečníky. Výuka je založena na rozvíjení komunikativní kompetence, a to zejména v poslechu s porozuměním a v hovoru ve spojení s dovednostmi čtení a psaní.

Vzhledem ke specifčnosti počáteční fáze výuky se klade velký důraz na zvukovou a grafickou stránku jazyka (žák si musí osvojit azbuku v psané i tištěné podobě) a na důkladné procvičování učiva s hlavním zaměřením na rozvíjení řečových dovedností.

Žák si osvojí základní gramatické struktury a jejich aplikaci v mluveném i psaném projevu, bude schopen reprodukovat nabyté jazykové dovednosti v oblasti každodenních situací.

V semináři budou probírána základní konverzační témata.

SEPTIMA – 3. ROČNÍK

Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
<p>POROZUMĚNÍ A POSLECH běžně rozumí známým výrazů a větám se vztahem k osvojovaným tématům rozumí zřetelné promluvě odvodí význam méně známých slov z kontextu abstrahuje určitou informaci z jednoduché a zřetelné promluvy rozumí instrukcím a požadavkům týkajícím se organizace jazykové výuky aktivně využívá dvojjazyčný slovník</p> <p>ČTENÍ čte foneticky správně přiměřeně náročný text rozumí obsahu textů v učebnici a jednoduchým autentickým materiálům přečte i text týkající se tématu, které mu není předem známo v textu vyhledá určitou informaci a dále s ní pracuje čte jednoduchý text v časopise a orientuje se v něm aktivně využívá dvojjazyčný slovník</p>	<p>Jazykové prostředky <i>Fonetika</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • složitější fonetické jevy <p><i>Pravopis</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • písemná správnost v psaném projevu ve známých výrazech <p><i>Gramatické kategorie</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • přídavná jména a příslovce • stupňování • jednoduché slovesné časy • slovesné konstrukce • rod činný a trpný • otázka a zápor • věta jednoduchá a pořádek slov • základní předložky a jejich vazby <p><i>Slovní zásoba</i> <i>Slohové útvary</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • dopis formální i neformální, • vyprávění – reprodukce, • popis 	<p>1.1, 1.3, 1.5 2.4</p> <p>Náměty</p> <ul style="list-style-type: none"> • skupinová práce • jazykové hry • domácí úkoly • vlastní projekt na jednoduché téma • jednoduchá dramaturgie na základě četby • práce s časopisy • četba článků o ruských mluvících zemích • četba článků o ČR • úkol zaměřený k zeměpisnému či historickému tématu 	

Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
<p>MLUVENÍ vytvoří jednoduché sdělení týkající se probíraných tématických okruhů aktivně používá slovní zásobu týkající se probíraných tématických okruhů reprodukuje jednoduchý text účastní se rozhovoru na známé téma dbá na jazykovou správnost adekvátně reaguje v komunikačních situacích</p> <p>PSANÍ sestaví jednoduché sdělení týkající se probíraných tématických okruhů napíše krátký dopis napíše krátké vyprávění vytvoří jednoduchý popis</p>	<p><i>Tematické okruhy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • škola, rodina, vztahy a výchova • místo, kde žije • bydlení • volný čas • jídlo • nákupy • některé svátky a tradice • příroda a životní prostředí • rusky mluvící země • ČR vzhledem k Evropě <p><i>Komunikační situace</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • pozdrav, rozloučení se, poděkování, omluva a reakce na ni, • prosba, žádost o pomoc, službu a informaci, • souhlas, nesouhlas, • vyjádření názoru, jednoduchý argument 		

OKTÁVA – 4. ROČNÍK

Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
<p>POROZUMĚNÍ A POSLECH běžně rozumí známým výrazů a větám se vztahem k osvojovaným tématům rozumí zřetelné promluvě odvodí význam méně známých slov z kontextu abstrahuje určitou informaci z jednoduché a řetelné promluvy rozumí instrukcím a požadavkům týkajícím se organizace jazykové výuky aktivně využívá dvojjazyčný slovník</p> <p>ČTENÍ čte foneticky správně přiměřeně náročný text rozumí obsahu textů v učebnici a jednoduchým autentickým materiálům přečte i text týkající se tématu, které mu není předem známo v textu vyhledá určitou informaci a dále s ní pracuje čte jednoduchý text v časopise a orientuje se v něm aktivně využívá dvojjazyčný slovník</p>	<p>Jazykové prostředky <i>Fonetika</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • složitější fonetické jevy <p><i>Pravopis</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • písemná správnost v psaném projevu ve známých výrazech <p><i>Gramatické kategorie</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • přídavná jména a příslovce • stupňování • jednoduché slovesné časy • slovesné konstrukce • rod činný a trpný • otázka a zápor • věta jednoduchá a pořádek slov • základní předložky a jejich vazby <p><i>Slovní zásoba</i> <i>Slohové útvary</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • dopis formální i neformální, • vyprávění – reprodukce, • popis <p><i>Tematické okruhy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • škola, rodina, vztahy a výchova 	<p>1.1, 1.3, 1.5 2.4</p> <p>Náměty</p> <ul style="list-style-type: none"> • skupinová práce • jazykové hry • domácí úkoly • vlastní projekt na jednoduché téma • jednoduchá dramatizace na základě četby • práce s časopisy • četba článků o ruských mluvících zemích • četba článků o ČR • úkol zaměřený k zeměpisnému či historickému tématu 	

Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
<p>MLUVENÍ vytvoří jednoduché sdělení týkající se probíraných tématických okruhů aktivně používá slovní zásobu týkající se probíraných tématických okruhů reprodukuje jednoduchý text účastní se rozhovoru na známé téma dbá na jazykovou správnost adekvátně reaguje v komunikačních situacích</p> <p>PSANÍ sestaví jednoduché sdělení týkající se probíraných tématických okruhů napíše krátký dopis napíše krátké vyprávění vytvoří jednoduchý popis</p>	<ul style="list-style-type: none"> • místo, kde žije • bydlení • volný čas • jídlo • nákupy • některé svátky a tradice • příroda a životní prostředí • rusky mluvící země • ČR vzhledem k Evropě <p><i>Komunikační situace</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • pozdrav, rozloučení se, poděkování, omluva a reakce na ni, • prosba, žádost o pomoc, službu a informaci, • souhlas, nesouhlas, • vyjádření názoru, jednoduchý argument 		

6.5 Seminář a cvičení z chemie

Předmět je vyučován ve 3. ročníku s časovou dotací 2 hodiny týdně a ve 4. ročníku s dotací 4 hodiny týdně. Pořadí témat je možné časově přesouvat v rámci 3.(VII) a 4.(VIII.) ročníku a koordinovat s výukou v předmětu chemie. Počet laboratorních cvičení není omezen, závisí na aktivitě, zájmu a případně budoucí profesní orientaci studentů"

Cíle předmětu:

- prohloubit učivo probrané v předchozích ročnících
- rozšířit probrané učivo zvláště v tématech uvedených níže
- systematicky zopakovat všechna probraná témata
- uvědoměle užívat chemické odborné pojmy
- zaměření na nové poznatky z oboru a vyhledávání odborných informací
- zaměření na základní laboratorní techniky
- žáky dostatečně připravit k maturitě z chemie a přijímacím zkouškám na chemické obory VŠ

SEPTIMA – 3. ROČNÍK

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
OBECNÁ CHEMIE				
ZÁKLADNÍ DOVEDNOSTI CHEMICKÉ VÝPOČTY	žák rozlišuje názvosloví organické, anorganické, názvosloví komplexních sloučenin zapíše a upraví všechny typy reakcí, procvičuje základní výpočty, orientuje se ve složitějších výpočtech	pravidla chemického názvosloví, chemické rovnice, vyčíslování, látkové množství, molární hmotnost, jednotky, molární koncentrace		
ORGANICKÁ CHEMIE				
UHLOVODÍKY	rozlišuje základní i doplňující učivo, určí typ reakcí, studuje a chápe reakční mechanismy, vybavuje si vztahy mezi strukturou a vlastnostmi látek, zkoumá charakteristické vlastnosti a reakce v laboratoři	Činidla, typy vazeb, druhy izomerie, zdroje		
DERIVÁTY UHLOVODÍKŮ	vybavuje si zdroje látek, zkoumá charakteristické vlastnosti a reakce v laboratoři	halogenderiváty, dusíkaté deriváty, kyslíkaté deriváty		
HETEROCYKLY	prozkoumá farmaceuticky výhodné látky, vybavuje si význam drog i důsledky jejich užívání	alkaloidy		
SYNTECKÉ POLYMERY	rozlišuje hlavní skupiny, zná praktické využití, zkoumá charakteristické vlastnosti a reakce v	polymerace, polykondenzace, polyadice, termoplasty,		

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
	laboratoři	termosety, přehled		
BIOCHEMIE – PRIMÁRNÍ METABOLITY				
LIPIDY	žák rozlišuje typy vzorců, orientuje se ve všech druzích názvosloví, nachází vztahy mezi látkami, objasní význam živin pro zdraví, zkoumá charakteristické vlastnosti a reakce v laboratoři, charakterizuje strukturu ve vztahu k účinku	glyceridy, vosky, složené lipidy, přehled		
SACHARIDY	dtto	cyklické vzorce, důkazy		
PROTEINY	dtto	aminokyseliny, peptidy, rozdělení bílkovin, důkazy		
NUKLEOVÉ KYSELINY	dtto	DNA, druhy RNA, nukleosidy, nukleotidy, genetický význam		
BIOKATALYZÁTORY		enzymy, rozdělení		
		vitaminy, provitaminy		
BIOCHEMIE – SEKUNDÁRNÍ METABOLITY				
ALKALOIDY	vybavuje si význam drog i důsledky jejich užívání	stimulační a tlumivé drogy, halucinogeny, léky		
DYNAMICKÝ METABOLISMUS				
	chápe a používá fyzikální pojmy a znalosti,	difúze, osmóza, osmotický tlak,		

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
	zkoumá procesy a vlastnosti látek v laboratoři, procvičuje si znalosti hormonů po biologické stránce, rozlišuje strukturu a skupiny hormonů a účinek	koloidy, anabolismus, katabolismus, makroergické sloučeniny, ATP, fosforylace, metabolické dráhy, látkový a energetický metabolismus, zpětná vazba, regulace metabolismu, rostlinné a živočišné hormony		
OPAKOVÁNÍ UČIVA		shrnutí nejdůležitějších znalostí, protokoly z praktických cvičení, odevzdání a obhajoba seminárních prací		

OKTÁVA – 4. ROČNÍK

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
ROZŠÍŘENÉ CHEMICKÉ DOVEDNOSTI	žák rozlišuje chemické názvosloví, zapíše a upraví všechny typy reakcí pomocí rovnice, procvičuje základní výpočty, orientuje se ve složitějších výpočtech, odvozuje průběh reakcí	platná pravidla názvosloví, redoxní reakce i v iontovém stavu, Avogadrova konstanta, látkové množství, molární hmotnost, molární koncentrace a převody, mísení a ředění roztoků, chemické zákony, stavová rovnice, stavové veličiny, termochemické výpočty		FYZ, MAT
OBEČNÁ CHEMIE				
STAVBA ATOMU	žák si vybavuje základní modely atomu, příčiny radioaktivity, odvozuje elektronovou konfiguraci atomů, orientuje se v PSP na základě periodického zákona, porovnává elektronegativitu prvků	stavba atomu, radioaktivita, jaderné reakce, orbital, kvantová čísla, pravidla zaplňování orbitalů, druhy zápisu elektronové konfigurace, periodický zákon, PSP, základní a excitovaný stav, ionizační energie, elektronová afinita, elektronegativita prvků		FYZ
CHEMICKÁ VAZBA	žák rozlišuje druhy chemické vazby, podmínky vzniku vazby, polaritu vazeb i molekul, chápe hybridizaci, odvozuje tvary molekul, rozlišuje slabší vazebné interakce, odvozuje vlastnosti látek na základě struktury	typy vazeb, pravidla hybridizace, van der Waalovy síly, vodíkové vazby		
CHEMICKÁ TERMODYNAMIKA A	žák si vybavuje energetické změny, termochemické zákony, stavové veličiny,	enthalpie, entropie, 1. a 2. termochemický zákon, srážková		FYZ, MAT

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
KINETIKA	odvozuje působení faktorů na rychlost chemické reakce	teorie, rovnovážný zákon, rovnovážná konstanta, princip ovlivnění rovnováhy, katalýza		
ANORGANICKÁ CHEMIE				
S - PRVKY	žák charakterizuje výskyt, vlastnosti, význam vodíku, a jeho sloučenin, odvozuje teorie kyselin a zásad, procvičuje odvození síly kyselin, ustavení rovnováhy, ověřuje vlastnosti prvků 1. a 2. skupiny PSP	rozdělení hydridů, vlastnosti vody, peroxidu vodíku, iontový součin vody, disociační konstanta síla kyselin, pH, hydrolýza solí, alkalické kovy, kovy alkalických zemin		MAT, BIO
P - PRVKY	žák se orientuje v soustavě nepřechodných prvků, rozlišuje jejich rozdílné vlastnosti na základě postavení PSP, uvádí způsoby přípravy či výroby a význam prvků a jejich sloučenin, odvozuje reakce těchto prvků i sloučenin	prvky 13. až 18. skupiny, zdroje, příprava, výroba, vlastnosti, praktické užití, významné sloučeniny		
D-PRVKY	žák charakterizuje výskyt, vlastnosti, význam kovů, metalurgické postupy, orientuje se v komplexních sloučeninách, uvádí změny oxidačních čísel a barevnost látek, vybavuje si význam a užití nejdůležitějších kovů	redoxní vlastnosti, řada napětí kovů, elektrodový potenciál, elektrolýza, rudy kovů a zpracování, výroba železa a oceli, užití a vlastnosti kovů skupiny železa, mědi, zinku		
BIOCHEMIE	žák rozlišuje biochemii popisnou a dynamickou, chápe základní pojmy na úrovni živých soustav, využívá znalostí z fyziky a biologie, chápe princip látkového a	živá soustava, obecné znaky života, koloidy, anabolismus, katabolismus, endergonické a exergonické děje, enzymatická katalýza		FYZ

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
	energetického metabolismu, rozlišuje skupiny biochemicky významných látek a princip jejich metabolických drah			
SACHARIDY	žák rozlišuje skupiny sacharidů, všechny typy vzorců a jejich převody, vlastnosti, reakce a důkazy význam pro metabolismus, technologii zpracování výskyt v přírodě	Tollensovy, Fischerovy, Haworthyovy vzorce, reakce, důkazy, přehled, technologie		
LIPIDY	žák charakterizuje výskyt, vlastnosti, význam, rozdělení, technologicky významné reakce, esenciální charakter, přehled významných látek	glyceridy, vosky, složené lipidy, reakce, účinek mýdla, fosfolipidy, glykolipidy		
BÍLKOVINY	žák vysvětlí složení bílkovin z aminokyselin, strukturu a její vliv na vlastnosti bílkovin, základní důkazy, funkci, rozdělení a přehled biologicky významných bílkovin	Proteinogenní aminokyseliny, peptidická vazba, biuretová a xanthoproteinová reakce, primární, sekundární, terciární a kvartérní struktura, přehled bílkovin		BIO, FYZ, VYV
NUKLEOVÉ KYSELINY	žák si uvědomuje význam, výskyt, strukturu, vlastnosti a druhy nukleových kyselin	DNA, druhy RNA, nukleosid, nukleotid, primární a sekundární struktura, význam pro dědičnost a syntézu bílkovin		
SEKUNDÁRNÍ METABOLITY	žák si vybavuje význam a výskyt těchto látek v přírodě, chápe nebezpečí zneužívání steroidů, význam, chápe vztah mezi strukturou a barevností látek, zkoumá vlastnosti a reakce v laboratoři	izoprenová jednotka, přehled terpenů, užití, steran, přehled steroidů, přehled přírodních barviv, konjugované vazby, barvy a barevnost		

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
ZÁKLADY DYNAMICKE BIOCHEMIE	žák vysvětlí biochemický význam prvků a sloučenin, objasní pojem makroergické sloučeniny, jejich význam, vyjmenuje základní procesy v živých soustavách	voda a její funkce, makroergická vazba, ATP, ADP, AMP, kreatinfosfát, fotosyntéza, proteosyntéza, dýchání		
BIOKATALYZÁTORY	žák charakterizuje biochemický význam enzymů, vitaminů a hormonů pro průběh a regulaci metabolismu, vysvětlí mechanismus účinku, podmínky působení	skupiny enzymů, názvosloví, aktivace, inhibice enzymů, složení, přehled vitaminů a jejich vztah k enzymům, metabolický účinek, hormony, mechanismus regulace		
METABOLISMUS SACHARIDŮ, LIPIDŮ, NUKLEOVÝCH KYSELIN, BÍLKOVIN	žák vysvětlí pojem metabolická dráha, její podmínky, energetické změny, význam pro živé soustavy	anabolické, katabolické, amfibolické dráhy, zpětná vazba, anaerobní glykolýza, Krebsův cyklus, dýchací řetězec, fotosyntéza, Calvinův cyklus, beta oxidace, močovinový cyklus, druhy fosforylace, přenos protonu na membráně, replikace DNA, proteosyntéza		
SHRNUTÍ	žák se orientuje v maturitních tématech, průběžně procvičuje základní chemické vědomosti a dovednosti jako přípravu na maturitní zkoušku, případně na přijímací zkoušku na vysokou školu	možnost přesunu témat i laboratorních prací v rámci 3. a 4. ročníku, podle potřeb vyučujícího, chemické zdatnosti studentů a technického vybavení laboratoře		

6.6 Seminář a cvičení ze zeměpisu

Předmět je vyučován v septimě/3. ročníku dotací 2 hodiny týdně a v oktávě/4. ročníku s dotací 4 hodiny týdně.

Obsahem semináře je doplnění, rozšíření, resp. prohloubení znalostí z předmětu zeměpis v lokálních, regionálních a globálních souvislostech se zahrnutím vazeb na předměty fyzika, biologie, dějepis, základy společenských věd a informační a komunikační technologie.

Cílem semináře je formování osobnostního rozvoje žáků, posilování klíčových kompetencí a příprava nejen na maturitní zkoušku, ale i na studium geografických, environmentálních, regionálních a společenských věd vysokých a vyšších odborných škol.

SEPTIMA – 3. ROČNÍK

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
ZEMĚ JAKO VESMÍRNÉ TĚLESO	<ul style="list-style-type: none"> - využívá hlubších poznatků o Zemi a jejích pohybech k vysvětlení dějů, které z nich vyplývají - porovná postavení Země ve sluneční soustavě s postavením ostatních planet sluneční soustavy a určí, které jsou rozhodující podmínky pro život na Zemi - vysvětlí, jak se na Zemi projevuje vliv Měsíce 	Země ve vesmíru a zemské pohyby		FYZ, DEJ, BIO
MAPY	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje mezi jednotlivými typy map a dokáže zvolit použití vhodné mapy pro danou potřebu - představí historický vývoj tvorby map včetně využití digitálních technologií - pro určení polohy objektu v mapě používá zeměpisných souřadnic 	Základy kartografie, geografické informace a geografické informační systémy		
PŘÍRODNÍ PROSTŘEDÍ ZEMĚ	<ul style="list-style-type: none"> - aplikuje dosavadní znalosti a identifikuje vazby v přírodním prostředí Země - objasní základní zákonitosti geologické stavby, endogenních a exogenních procesů a geomorfologického vývoje - vymezí základní typy podnebí a atmosférické procesy pro ně příznačné - charakterizuje příčiny globálních změn v atmosféře a hydrosféře - objasní pohyb a rozložení vody na Zemi ve 	<p>Obecná fyzická geografie</p> <p>Základy geologie a geodynamiky</p> <p>Základy meteorologie a klimatologie</p> <p>Voda na Zemi</p>		

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
<p>SOCIOEKONOMICKÁ GEOGRAFIE</p> <p>KRAJINA A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ</p> <p>MEZINÁRODNÍ INTEGRACE</p>	<p>vztahu k atmosférickým procesům a potřebám lidské společnosti - rozliší základní typy a druhy půd a charakterizuje princip půdotvorného procesu vymezi šířkové pásy a výškové stupně krajiny</p> <p>- objasní základní demografické charakteristiky a zdůvodní jejich odlišnosti v různých typech zemí</p> <p>- charakterizuje vývoj světové populace a její sídelní strukturu</p> <p>- vysvětlí příčiny a lokalizuje hlavní oblasti národnostní a náboženské nesnášenlivosti na Zemi</p> <p>- charakterizuje hospodářství zemí na různém stupni rozvoje, uvede příklady těchto zemí a hlouběji uvažuje nad příčinami rozdílů mezi nimi</p> <p>- charakterizuje proces globalizace a popíše jeho důsledky</p> <p>- uvědomuje si, že v globalizovaném světě jsou dopady vlastního chování často patrné i ve vzdálených</p> <p>- zdůvodní příčiny vzniku mezinárodních integrací, posoudí jejich význam</p>	<p>Základy pedogeografie a biogeografie</p> <p>Základy geografie obyvatelstva a sídel a demografie</p> <p>Populační vývoj</p> <p>Ekonomická a sociální geografie</p> <p>Krajina a přírodní prostředí</p> <p>Hlavní mezinárodní integrace s důrazem na EU, NATO, OSN</p>		

OKTÁVA – 4. ROČNÍK

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
POLITICKÁ GEOGRAFIE VYBRANÉ KAPITOLY Z REGIONÁLNÍ GEOGRAFIE SVĚTOVÉ REGIONY A ČESKÁ REPUBLIKA	<ul style="list-style-type: none"> - roztrídí státy podle různých kritérií - vymezí světové regiony, charakterizuje jejich přírodní a hospodářská specifika a společenský vývoj - samostatně pracuje se zdroji textových, tabelárních, grafických a mapových informací - k zadanému regionu či obecnému zeměpisnému tématu shromáždí hodnověrné a užitečné informace a srozumitelnou formou je přednese svým spolužákům skrze hledání zákonitostí fungování krajiny se všemi jejími složkami - lépe buduje postoj respektu vůči přírodnímu i společenskému prostředí a uvědomuje si nutnost o ně pečovat 	Základy politické geografie Světové regiony a proces globalizace Česká republika z pohledu fyzickogeografického a socioekonomického		FYZ, DEJ, BIO

6.7 Seminář a cvičení z dějepisu

Volitelný předmět Seminář z dějepisu navazuje na povinný předmět dějepis a je určen zájemcům o historickou problematiku, zejm. těm studentům, kteří se chystají skládat maturitní zkoušku z dějepisu a/nebo studovat na vysoké škole humanitního směru.

Studentům se v něm nabízí rozšíření a prohloubení témat probíraných v povinném dějepise, důraz je kladen na dějiny kultury, sociální a hospodářské dějiny a to zejména 19. a 20. století. Zároveň seminář podporuje samostatné bádání studentů, práci s původními prameny a seznamuje je tak s metodami historikovi práce.

Seminář z dějepisu je rozdělen do dvou let studia v posledních ročnících vyššího gymnázia. V septimě (3. ročníku) je vyučován v dotaci 2 hodin a v oktávě (4. ročníku) 4 hodin týdně. Celkem tedy v dotaci 6 hodin.

Výuka probíhá v učebnách vybavených audiovizuální technikou a jsou při ní využívány nejnovější metody výuky s důrazem na vlastní aktivitu studentů.

Výchovné a vzdělávací strategie jsou totožné se strategiemi předmětu Dějepis.

SEPTIMA – 3. ROČNÍK

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
MODERNÍ DOBA - 1. POL. 20. STOL.	objasní krizi mezinárodních vztahů na poč.20. st., popíše příčiny a průběh a 1. sv.v.; poukáže na problémy sociální struktury evropské společnosti Sociální, ekonomické a politické důsledky 1. sv.v.(způsob válčení, řízení hospodářství, postavení civilistů)	Situace před 1.sv.v. a 1. sv. v.: emigrace, postavení rolnictva, vztah venkova a měst, dělnická třída; 1.sv.v. a její politické, sociální a kulturní důsledky, nová mapa Evropy; vznik ČSR, 1. československý odboj		
	objasní příčiny politické krize v Rusku 1917 a její důsledky	Rusko v prvních desetiletích 20. století: rozpory v ruské společnosti, politice a ekonomice před a během 1.sv.v.; příčiny politické krize 1917; průběh březnové a listopadové revoluce, jejich důsledky;charakteristika bolševického systému vládnutí a řízení		
	charakterizuje vývoj meziválečných demokracií a objasní příčiny jejich krize, objasní důsledky technologických vynálezů a rozvoje konzumní společnosti po 1.sv.v	Nové politické uspořádání Evropy po 1. světové válce. Společnost po 1. sv. v.: nové technologie, moderní technika, rozvoj konzumní společnosti, nové formy organizace práce – taylorismus, fordismus, racionalizace, korporativismus, princip plánování, využívání volného času.		

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
	charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech, vystihne dopad totalitních systémů na život jedince	Nástup italského fašismu, německého nacismu a Stalinova diktatura v SSSR.		
	zhodnotí postavení ČSR v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politický, hospodářský a kulturní vývoj	ČSR za 1. republiky: hospodářský, politický, vývoj, sociální a národnostní problémy		
	vysvětlí příčiny, průběh a důsledky 2. světové války	2. sv. v.: průběh, sociální, ekonomické, politické důsledky 2. sv. války: globální charakter války, válečné hospodářství, princip vůdcovství, fenomén genocidy.		

OKTÁVA – 4. ROČNÍK

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
ROZDĚLENÝ A INTEGRUJÍCÍ SVĚT - 2. POL. 20. STOL.	objasní principy a problémy poválečného uspořádání	Situace po 2. sv. v. : postupimská konference; ukončení války s Japonskem; pařížská mírová konference a nové územní uspořádání; Norimberský tribunál; problémy poválečné rekonstrukce; vznik OSN.		
	objasní průběh a důsledky hospodářské obnovy poválečné Evropy	Hospodářská situace po 2. sv. v. : rozměr válečné zkázy, změny v organizaci hospodářství po válce – státní intervence, zbrojení, proměny zemědělství, role energií a surovin, koncentrace výroby		
	vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa	Bipolární svět: Studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků, příčiny vzniku sovětského bloku ve střední a východní Evropě; politické, hospodářské, sociální a ideologické soupeření velmocí		

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
	vysvětlí odlišnosti či podobnosti systémů západního světa a východního bloku, zejména se zaměří na pochopení vnitřního vývoje a vzájemných vztahů USA, SSSR a na klíčové střety mezi oběma bloky; charakterizuje a na konkrétních příkladech ukáže každodenní život v bipolárním světě	Západní a východní svět ve 2. pol. 20. století: princip politické dohody, kultura konsenzu jako základ úspěchu západoevropských demokracií po roce 1945; ekonomika, společnost a politika v zemích sovětského bloku		
		Východní blok: vnitřní situace v zemích východního bloku (na vybraných příkladech srovnání s charakteristikou západních zemí) Československo od roku 1948-1989		
		Studená válka: vybrané válečné konflikty studené války; soupeření v oblasti vědy, kultury a techniky v 2. polovině 20. století.		
	objasní odlišnosti a specifika vývoje tzv. třetího světa	Dálný východ a Afrika 2. pol. 20. století: Komunismus v Asii: Čína (vývoj od 1949 a „kulturní revoluce“); Kambodža za vlády Rudých Khmerů; Třetí svět: „vesnice“ proti „městu“, Jih proti Severu (formování „třetího světa“; Bandungská konference; hnutí nezúč		
	charakterizuje svět islámu a jeho specifický vývoj; dokáže vysvětlit, jaké důsledky má pro blízkovýchodní region vznik Izraele	Blízký východ: Izraelsko-arabské války a jejich mezinárodní souvislosti; Islámská revoluce v Íránu 1979;		

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
		irácko-iránská válka (1980-1988), kuvajtská válka 1990		
	popíše a objasní rozpad východního bloku a konec studené války	Rozpad východního bloku: „perestrojka“, krize a rozpad sovětského bloku v 80. letech (Brežněvova éra a její dědicové; polská „Solidarita“ a krize politické legitimity komunistických režimů; sovětská perestrojka a její důsledky pro vnitřní soudržnost komu		
DĚJINY REGIONU	uvědomí si dějiny místa, v němž žije a jejich provázanost s vyšším územním celkem	Regionální dějiny – Dobříš, Příbramsko, Novoknínsko.		
POČÁTKY LIDSTVA A JEHO DĚJINY AŽ DO NOVOVĚKU	charakterizuje způsob života v pravěku a proměny ve vývoji člověka a společnosti až do starověku	Vývoj člověka a proměny společnosti v pravěku a starověku.		
	objasní význam a vliv křesťanství na život středověkého člověka a společnost (trojí lid, víra, umění, apod.); charakterizuje život a úlohu jednotlivých stavů a skupin obyvatel ve středověké společnosti; porovná hospodářský význam měst ve starověku, středo	Středověký člověk a jeho svět: politika, hospodářská situace, společnost a umění. Zlom středního a nového věku: renesance, humanismus, umění, vynálezy, objevy apod.		
VZNIK A VÝVOJ MODERNÍ SPOLEČNOSTI	vymezí podstatné politické, ekonomické, sociální a kulturní změny, které charakterizují proces modernizace ve společnosti; popíše na konkrétních příkladech vývoj kultury 20. století a chápe její provázanost s politickými dějinami	Novověká společnost, kultura a hospodaření až do konce 19. století.		
		Velké události a zejména konflikty dějin 20. století, které otřásly a stále		

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
		hýbají světem.		
		Dějiny 20. století v hudbě, výtvarném umění a módě.		
METODY HISTORICKÉ VĚDY A HISTORICKÉ PRAMENY	objasní význam paměti lidí a její zkoumání a zachování pro současnost; využije některou z metod his. výzkumu; dokáže vhodně zvolit, přečíst a kriticky využít historický pramen	Moderní metody zkoumání historie.		
		PVH – pomocné vědy historické: paleografie, genealogie.		
		Významné dokumenty světových dějin – historické prameny.		
	orientuje se v historické mapě a porovná ji se současnou	Historie mapování: objevy, zakreslování do map, globus, měřítko apod. Historicky významná místa v mapách.		
PŘEHLED ČESKÝCH DĚJIN A OSOBNOSTÍ	popíše klíčové momenty politického i společenského vývoje na našem území	Nejen osudové osmičky v našich dějinách.		
	jmenuje a charakterizuje ke každému historickému období našeho státu alespoň jednu osobnost nad rámec základního přehledu (tzn. není podrobněji zmíněna v učebnici)	Osobnosti českých dějin, které bývají na pozadí: sv. Vojtěch, sv. Anežka Česká, Prokop Holý, Čeněk z Vartemberka, František Štěpán Lotrinský, Václav Radecký z Radče, Andrej Hlinka, Karl Hermann Frank, Jan Opletal, Jan Masaryk, J. Zajíc, apod.		

6.8 Informatika a programování

autor: Daniel Hošek

Cílem semináře Informatika a programování je vhodné rozšiřování vzdělávacího obsahu stanoveného ve výstupech vzdělávacího oboru Informatika, výuka rozvíjí informatické myšlení žáků a prohlubuje jejich porozumění principům digitálních technologií. Seminář předkládá žákům nástroje a metody informatiky jako oboru, který se věnuje zejména automatizovanému zpracování informací. Vede je k systematické hledání optimálních informatických nástrojů a k uplatňování postupů směřujícím co nejpříměji ke stanoveným cílům. Žáci se učí řešení konkrétního problému zobecnit i pro řešení problémů obdobných. Pochopení principů fungování všudypřítomných digitálních technologií žákům pomáhá lépe porozumět světu kolem nich, rozpoznávat problémy, nalézat řešení problémů, předcházet problémům, inovovat a aktivně se zapojovat do života společnosti a jeho změn.

Informatika žáky učí rozpoznávat situace, kdy je k řešení problému výhodné uplatnit algoritmický přístup. Shromažďují přiměřené množství relevantních informací a vytvářejí a zkoušejí různé modely, přitom uvážlivě volí mezi přesností a zjednodušováním. Žáci se učí analyzovat a porovnávat vzájemně různá řešení a jejich části. Posuzují mimo jiné efektivitu a náročnost řešení; omezení plynoucí ze zvoleného či zadaného nástroje. Vývoj svých řešení plánují v jednotlivých krocích, řešení průběžně testují a postupně vylepšují.

Septima/3. ročník a oktáva/4. ročník

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
DATA, INFORMACE	interpretuje získané výsledky a závěry, vyslovuje předpovědi na základě dat, uvažuje při tom omezení použitých modelů	získávání, vyhledávání a ukládání dat		
	rozlišuje a používá různé datové typy	data a jejich význam binární soustava, bity a bajty		
KÓDOVÁNÍ A PŘENOS DAT	posuzuje množství informace podle počtu možností, které jsou díky informaci vyloučeny	kódování dat v počítačích obecně		
		kódování čísel, množství informace		
		kódování textů, obrazu, zvuku, videa		

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezov á témata	MP vazby
	převede data z jednoho modelu do jiného najde chyby daného modelu a odstraní je porovná různé modely s ohledem na užitečnost pro řešení daného problému	přenos dat, kódování a dekodování zprávy, komunikační kanál principy bezeztrátové a ztrátové komprese kontrolní součty		
POČÍTAČOVÝ HARDWARE	identifikuje a řeší problémy a výzvy vznikající při práci s digitálními zařízeními a poradí s nimi druhým	blokové schéma současného počítače základní komponenty a jejich parametry zlomové události vývoje hardwaru a softwaru, nové počítačové technologie		
SOFTWARE	rozlišuje jednotlivé operační systémy a vysvětlí rozdíly mezi nimi z uživatelského hlediska	současné operační systémy a jejich využití		
UMĚLÁ INTELIGENCE	identifikuje a řeší problémy a výzvy vznikající při práci s digitálními zařízeními	princip strojového učení aplikace umělé inteligence limity, přínosy a rizika umělé inteligence		
POČÍTAČOVÉ SÍTĚ	porovná jednotlivé způsoby propojení počítačů, charakterizuje počítačové sítě a Internet	lokální počítačové sítě a Internet paketový přenos dat, firewall zabezpečený přenos dat		
	vysvětlí, pomocí čeho a jak je zajištěna komunikace mezi jednotlivými zařízeními v síti	principy fungování webu a cloudových služeb typy, vlastnosti bezdrátových sítí		

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
		IoT		
BEZPEČNOST A BEZPEČNÉ DIGITÁLNÍ PROSTŘEDÍ	chrání digitální zařízení, digitální obsah i osobní údaje před poškozením či zneužitím s vědomím změn v technologiích, které ovlivňují bezpečnost	způsoby útoků na počítačová zařízení		
		cíle a sociotechnické metody útočníků		
		zabezpečení zařízení a dat, metody zálohování dat		
		systemový přístup k zabezpečení		
		bezpečné digitální prostředí		
		datová schránka, elektronický podpis, token		
		nevědomá digitální stopa – logy, metadata, cookies, sledování uživatele a narušení soukromí při využívání internetu		
		vědomá digitální stopa – fungování a algoritmy sociálních sítí		
INFORMAČNÍ SYSTÉMY	rozpozná informační toky v systémech analyzuje a hodnotí informační systémy z různých hledisek	struktura a vazby dat, definované procesy, technické řešení informačních systémů		
		veřejné informační systémy		
VELKÁ DATA	nastavuje účelné zobrazení dat, filtruje a řadí data úpravou databázového dotazu	zdroje, metody zpracování, využití		
		vizualizace dat		

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
VÝVOJ INFORMAČNÍHO SYSTÉMU	určí cílovou skupinu, formuluje problém, validuje potřeby, určí a prioritizuje požadavky na řešení	postup tvorby informačního systému		
	určí jednotlivé uživatelské role, specifikuje jejich činnosti, navrhne, otestuje a přizpůsobí rozhraní uživatelům	návrh uživatelského rozhraní, datového modelu a procesů		
	navrhne a vytvoří strukturu vzájemného propojení tabulek; navrhne procesy zpracování dat	návrh databázové tabulky, atributy polí, primární klíč		
		návrh struktury a propojení více tabulek, relace		
	otestuje správnost a použitelnost svého řešení, navrhne a realizuje potřebná vylepšení	testování a optimalizace		
	během provozu informačního systému rozpozná funkčně či věcně nesprávný stav, zjistí jeho příčinu a navrhne způsob jeho odstranění	životní cyklus projektu		
ALGORITMIZACE	analyzuje problém, rozdělí problém na menší části, rozhodne, které je vhodné řešit algoritmicky, své rozhodnutí zdůvodní	rozdělení problému na části, identifikace návazností dat, opakujících se vzorů a míst pro rozhodování		
	vysvětlí daný algoritmus, program	pojem algoritmus, vlastnosti algoritmu, přirozené a formální jazyky, zápisy algoritmů		
PROGRAMOVACÍ KONCEPTY	vytvoří přehledný program pro vyřešení konkrétního problému s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně	programovací jazyk		
		proměnné, datové typy a jejich vlastnosti, vstup a výstup dat		

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezov á témata	MP vazby
	používá opakování, větvení programu se složenými podmínkami, proměnné, seznamy, podprogramy s parametry a návratovými hodnotami	větvení programu se složenými podmínkami, cykly		
	ve snaze o vyšší efektivitu navrhuje, řídí a hodnotí souběh procesů	podprogramy s parametry a s návratovými hodnotami		
		objektové programování		
TESTOVÁNÍ, OPTIMALIZACE	ověří správnost, najde a opraví případnou chybu v algoritmu, otestuje, odladí a optimalizuje program	syntaktické, běhové a logické (funkční) chyby, krokování a ladění programu		
	ve vztahu k charakteru a velikosti vstupu hodnotí nároky algoritmů	vliv vstupních dat na spotřebované výpočetní zdroje		
VÝVOJ PROGRAMU	porovná algoritmy podle různých hledisek, vybere pro řešený problém ten nejvhodnější	volba nástroje podle zadání úlohy		
	zobecní řešení pro širší třídu problémů			
	vylepší algoritmus podle zvoleného hlediska	návrh přehledného uživatelského rozhraní programu		
		nápověda a dokumentace k programu		
		autorství a licence programu		

6.9 Seminář a cvičení z fyziky

Předmět je vyučován ve 3. ročníku s časovou dotací 2 hodiny týdně a ve 4. ročníku s dotací 4 hodiny týdně.

Cíle předmětu:

- prohloubit učivo probrané v předchozích ročnících
- rozšířit probrané učivo zvláště v tématech uvedených níže
- systematicky zopakovat všechna probraná témata
- zdokonalit metodiku řešení složitějších problémových a průřezových fyzikálních úloh

SEPTIMA – 3. ROČNÍK

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
MECHANICKÉ KMITÁNÍ A VLNĚNÍ	žák používá rovnici kmitavého pohybu porovná kyvadlo a pružinový oscilátor popíše přeměny energie v oscilátorech objasní praktické aplikace rezonance rozliší podélné a příčné vlnění analyzuje rovnici postupné vlny popíše stojatou vlnu aplikuje Huygensův princip porovná různé zdroje zvuku objasní pojem pružné prostředí zhodnotí výšku, barvu a intenzitu zvuku aplikuje užití ultrazvuku v praxi porovná Dopplerův jev v akustice a v optice	kmitání mechanického oscilátoru kinematika kmitavého pohybu dynamika kmitavého pohybu přeměny energie nucené kmitání, rezonance mechanické vlnění postupné vlnění stojaté vlnění odraz, lom a ohyb vlnění akustika šíření zvuku vlastnosti zvuku - ultrazvuk a infrazvuk Dopplerův jev		MAT
ELEKTROMAGNETICKÉ KMITY A VLNY	objasní funkci elmag. oscilátoru porovná elektromagnet. a mechanickou vlnu odliší různé fyzikální interakce	elektromagnetický oscilátor elektromagnetická vlna elektromagnetická interakce		
SPECIÁLNÍ TEORIE RELATIVITY	objasní pojem inerciální vztažné soustavy popíše relativnost současnosti využívá základní principy STR při vysvětlení dilatace času a kontrakce délek analyzuje vztah pro energii	prostor a čas v klas. mechanice základní principy STR relativistická kinematika relativistická dynamika vztah mezi energií a hmotností		

OKTÁVA – 4. ROČNÍK

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
FYZIKA MIKROSVĚTA	<p>porovnává zákony mikrosvěta a makrosvěta</p> <p>objasní vlnové a částicové vlastnosti fotonů</p> <p>popíše různé modely atomu</p> <p>zhodnotí rizika využití jaderné energie</p> <p>objasní pojem elementární částice</p>	<p>struktura mikrosvěta</p> <p>kvantová mechanika</p> <p>elektronový obal atomu</p> <p>jaderná fyzika</p> <p>fyzika částic</p>		CHE
ZÁKLADY ASTRONOMIE A ASTROFYZIKY	<p>porovná vlastnosti těles sluneční soustavy</p> <p>předpoví vývoj Slunce a planet</p> <p>objasní podstatu sluneční energie</p> <p>zhodnotí vliv Měsíce na naši planetu</p> <p>popíše stavbu a pohyb komet</p> <p>analyzuje historii dobývání vesmíru</p> <p>zhodnotí strukturu vesmíru</p> <p>určí základní charakteristiky hvězd</p> <p>popíše stadia vývoje hvězd</p> <p>analyzuje strukturu naší galaxie</p> <p>objasní pojem velký třesk</p>	<p>sluneční soustava</p> <p>vznik a vývoj Slunce</p> <p>planety a měsíce</p> <p>ostatní tělesa</p> <p>družice, sondy, kosmonautika</p> <p>hvězdy a galaxie</p> <p>charakteristiky hvězd</p> <p>vznik a vývoj hvězd</p> <p>galaxie</p> <p>kosmologie</p>		ZMP

6.10 Ekonomika

Obsahem dvouletého semináře (Dvouletý seminář s hodinovou dotací 2 resp. 4 hod/ týden) je získání finanční gramotnosti, zvládnutí základních praktických ekonomických činností a rozšíření znalostí v oblasti podnikání fyzických a právnických osob.

Cílem semináře je (kromě získání znalostí a praktických dovedností) příprava žáků na reálné situace v životě ekonomicky aktivního občana.

Do výuky zařazeny exkurze (ČNB, výrobní podnik), přednášky odborníků (Úřad práce, Finanční úřad) aj.

SEPTIMA – 3. ROČNÍK

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
EKONOMIKA A ZÁKLADNÍ EKONOMICKÉ POJMY	Orientuje se v základních ekonomických pojmech a podstatě ekonomiky, vysvětlí funkce peněz, vyloží podstatu fungování trhu	Ekonomie, ekonomika, ekonomické systémy, potřeby a jejich uspokojování, hospodářský proces, zboží, peníze, tržní zákony, cyklický vývoj hospodářství		ZSV
		Exkurze Česká národní banka		
SUBJEKTY NH	Charakterizuje jednotlivé subjekty NH, rozlišuje ziskové a neziskové organizace a jejich činnost, vnímá možnosti vlastního profesního uplatnění	Ziskový a neziskový sektor, právnické a fyzické osoby, obchodní korporace, živnosti, rozpočtové a příspěvkové organizace, fundace		ZSV
STÁVÁM SE ZAMĚSTNANCEM	Orientuje se v problematice pracovně právních vztahů a získávání pracovního místa, popíše dokumentaci u jednotlivých druhů pracovních smluv, rozlišuje způsob ukončování PP vztahů, ovládá výpočet mzdy a souvisejících zákonných odvodů	Zákoník práce, pracovní poměr - vznik, ukončení, dohody konané mimo pracovní poměr, pracovní smlouva, odměna za práci, mzda a její struktura, výpočet mzdy		ZSV, ICT, MAT
STÁVÁM SE NEZAMĚSTNANÝM	Prokáže schopnost řešení situace v případě nezaměstnanosti, zná systém sociálních dávek	Trh práce, úřad práce, státní politika zaměstnanosti, nezaměstnanost, kvalifikace, sociální dávky		ZSV
		Beseda - úřad práce		
STÁVÁM SE PODNIKATELEM -	Orientuje se v právních předpisech souvisejících s podnikáním, popíše výhody	Právní formy podnikání, živnost, živnostenský zákon, náklady, výnosy,		ZSV

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
FYZICKOU OSOBOU	a rizika podnikání občanů, uvědomuje si možnosti vlastního profesního uplatnění, zvládá vést daňovou evidenci podnikatele a zjistit výsledek hospodaření	hospodářský výsledek, zisk		
DAŇOVÝ SYSTÉM ČR	Rozlišuje zdroje příjmů veřejných rozpočtů, uvede hlavní oblasti výdajů, popíše jednotlivé druhy daní, chápe princip daně z přidané hodnoty, ovládá vyplnění formulářů daňových příznání	Přímé a nepřímé daně, systém výběru daní, plátce, poplatník, daň z příjmů, daň z přidané hodnoty		ZSV, ICT, MAT
		Beseda - Finanční úřad		
HOSPODÁŘSKÉ VÝPOČTY A JEJICH UŽITÍ V EKONOMICE	Vysvětlí význam statistických ukazatelů, provádí základní hospodářské výpočty	Hospodářský výpočet, statistika, variabilita		MAT
ÚROKOVÝ POČET	Popíše a zhodnotí produkty k ukládání peněz, zhodnotí a popíše druhy úvěrů, chápe úvěr jako výjimečný jev, ovládá výpočet úroků z úvěru (jednoduché, složené úrokování, úroky v peněžních ústavech)	Spoření, úvěry, dlužník, věřitel, jistina, ručitel, RPSN		MAT
DOKUMENTACE V ADMINISTRATIVĚ	Prokáže dovednosti v pořizování běžných písemností	Normalizovaná úprava písemností, dopis, objednávka		CJL

OKTÁVA – 4. ROČNÍK

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
STÁVÁM SE PODNIKATELEM - PRÁVNICKOU OSOBOU	Orientuje se v právních předpisech, rozlišuje druhy obchodních společností, uvědomuje si možnosti vlastního profesního uplatnění, objasní postup při zakládání obchodních společností	Zákon o obchodních korporacích, veřejná obchodní společnost, komanditní společnost, společnost s ručením omezeným, akciová společnost, obchodní rejstřík, společenská smlouva		ZSV
PODNIKOVÁ EKONOMIKA	Rozlišuje druhy majetku v organizaci, posoudí jeho členění z různých pohledů, uvede způsoby evidence majetku, provádí odpisy dlouhodobého majetku, uvědomuje si důležitost inventarizace majetku, zvládá komunikaci s peněžním ústavem, provádí platební operace	Majetek organizace, reprodukce majetku, inventarizace, hospodárnost, platební styk		ZSV, ICT, MAT
	Objasní proces zásobování včetně dokladové dokumentace, vypočítá u konkrétních úloh optimální zásobu, chápe problematiku dodavatelsko-odběratelských vztahů	Zásobování, logistika, kupní smlouva		ZSV, CJL
	Orientuje se v jednotlivých etapách výroby, rozlišuje druhy výrob z různých hledisek, popíše souvislosti výroby s ostatními podnikovými činnostmi a souvisejícími oblastmi	Výroba, nakládání s obaly, nakládání s odpady, jakost, normování práce, bezpečnost a ochrana zdraví při práci, ergonomie		ZSV

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
	Vyloží podstatu fungování trhu, popíše části marketingového mixu, rozliší výrobky z hlediska jejich pozice na trhu, stanoví kalkulaci konkrétního výrobku, rozlišuje druhy reklamy a chápe jejich vliv na kupujícího, orientuje se ve způsobech distribuce výrobků	Marketing, marketingový mix, produkt, cena, propagace, distribuce		ZSV, MAT
PRÁVA SPOTŘEBITELE	Prokáže na modelových příkladech zvládnutí postupu reklamace a rozlišuje práva spotřebitele u skupin výrobků	Zákon o ochraně spotřebitele, reklamace, záruční doba, vady		ZSV
MANAGEMENT	Popíše možnosti řídicích pracovníků, dokáže uplatnit prvky motivace, analyzuje vstupní hodnoty pro proces plánování, objasní řídicí struktury	Management, řízení, rozhodování, plánování, organizování, kontrola, vedení lidí		ZSV
ÚČETNICTVÍ	Prokáže znalost zákona o účetnictví, zákonů souvisejících a zásad správného účtování, sestaví rozvahu, zaúčtuje základní operace z oblasti správy majetku, zásobování, peněžních operací, výnosů a nákladů, sestaví účetní závěrku	Zákon o účetnictví, rozvaha, účet, aktiva, pasiva, účtová osnova, hlavní kniha, účetní závěrka, účetní operace, účetní doklad, účetní zásady		
SHRnutí FINANČNÍ GRAMOTNOSTI	Orientuje se v problematice financí, vyhodnotí výhodnost nabízených finančních produktů, vyhodnotí rizika úvěrů, uvědomuje si nutnost rezerv v hospodaření, vyloží podstatu inflace,	Pojišťovnictví, spořicí a úvěrové produkty, cena, hodnota		

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
	aktivně se chrání před riziky, posuzuje cenu zboží podle hodnoty			

6.11 Literární seminář

Literární seminář navazuje na vyučování literatury, jeho cílem je rozšířit a prohloubit systém dovedností, schopností a vědomostí žáků, rozvíjet zájem žáků o literaturu a kulturu.

V systému čtenářských, interpretačních, vyjadřovacích a esteticky tvořivých dovedností jde zejména o tyto dovednosti: samostatně vybírat studijní literaturu a osvojit si některé základní postupy práce s ní.

V systému schopností jde o tyto schopnosti: sledovat literární a kulturní život (zvláště sledování a četba literárních a literárněvědných časopisů a novin knižní produkce). Prohlubovat, rozšiřovat a systemizovat vědomosti žáků, které získali při vyučování literatury.

Při práci v semináři klademe důraz na současnou českou i světovou tvorbu, posilujeme interpretační složky v literární výchově, především aktivní práci s textem a formulováním vlastních čtenářských názorů.

SEPTIMA – 3. ROČNÍK

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
LITERATURA V SOUVISLOSTECH	rozliší umělecký text od neuměleckého objasní rozdíl mezi fikčním a reálným světem popíše, jakým způsobem se reálný svět promítá do literárního textu na konkrétních příkladech z četby popíše specifikuje jednotky vyprávění (časoprostor, vypravěč, postavy) získané dovednosti a vědomosti uplatní při interpretaci přečtených děl sleduje literární a kulturní dění porovná zaměření odborných publikací a časopisů doporučí literární i obecně kulturní produkty svým spolužákům, motivuje je a inspiruje k četbě zpracovává samostatně i ve skupině zadané miniprojekty	literární dílo, smysl a způsoby jeho interpretace literární věda literární proces práce s odbornou literaturou		VYV, CJL
SEMINÁRNÍ PRÁCE	porovná nabízená témata pro seminární práci a navrhne další možnosti na základě individuálního zájmu zvolí vhodné téma seminární práce vyhledá podklady pro své téma porovná jednotlivé zdroje informací, konzultuje je s vyučujícím	literární souvislosti, hledání průřezových témat napříč literární historií jazykové, kompoziční a tematické prostředky literárního díla zásady psaní odborné práce, její prezentace a obhajoby		CJL, VYV, IVT
SEMINÁRNÍ	zpracovává excerpovaný materiál			

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
PRÁCE	<p>k zpracovávaným tématům zaujme vlastní stanovisko</p> <p>ve svém odborném textu využívá vhodné myšlenkové operace (syntéza, analýza, indukce, dedukce, analogie)</p> <p>užívá odbornou terminologii</p> <p>využívá poznatků z komunikační výchovy při výstavbě odborného textu</p> <p>vhodně rozčlení vlastní odborný text</p> <p>správně formuluje úvod, hlavní stať i závěr práce</p> <p>pečlivě zpracuje obsah, seznam citací, přílohy...</p> <p>uvede citace všech informačních zdrojů</p> <p>prezentuje a obhájí vlastní odborný text</p> <p>vyvolá diskuzi o své práci, promýšlí myšlenkové strategie komunikačních partnerů</p> <p>je schopen sebereflexe</p> <p>změní způsob práce, když se přesvědčí o jeho neefektivnosti</p> <p>kombinuje různé typy vyjádření (souvislý text, schema, obrázek...)</p> <p>neodbíhá nefunkčně od tématu</p> <p>pracuje cíleně se svým hlasovým projevem</p>			

OKTÁVA – 4. ROČNÍK

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
LITERATURA V SOUVISLOSTECH	<p>využívá poznatků z literární vědy při hlubší interpretaci uměleckého textu zajímá se o aktuální dění v kultuře napíše text s esejistickými prvky vymezí hlavní etapy vývoje literatury porovná významné mezníky literární a historické vybere si vhodné téma miniprojektu při výběru přihlédně k budoucí profesní orientaci a k čtenářským zájmům uplatní dovednosti získané při prezentaci seminární práce v předchozím ročníku porovná různé interpretace téhož textu, obhájí vlastní názor rozliší kvalitní a méně kvalitní informační zdroje přehledně zpracuje argumenty literárních polemik orientuje se v nabídce dalšího profesního vzdělávání</p>	<p>jazykové, kompoziční a tematické prostředky výstavby literárního díla knižní a kulturní novinky esej jako prostředek vyjadřování o literatuře miniprojekt na zvolené téma periodizace literatury tematický a výrazový přínos velkých autorských osobností Interpretace téhož textu jinak obhajoba postoje literární věda komparatistika polemika v literatuře</p>		CJL, VYV

6.12 Estetická výchova

Předmět je vyučován ve 3. ročníku s časovou dotací 2 hodiny týdně a ve 4. ročníku s dotací 4 hodiny týdně.

Vyučovací předmět estetická výchova je vytvořen z části obsahu Výtvarného oboru a z části obsahu Hudebního oboru, ale není tvořen dvěma paralelními předměty, ale pokouší se být předmětem s hlubší syntézou. Estetická výchova navazuje na Výtvarnou i Hudební výchovu 1. a 2. ročníku (respektive kvinty a sexty)

Vzdělávací obsah je realizován prostřednictvím tvůrčích činností, produkce, recepce a reflexe.

Cíle předmětu:

Vzdělávací obsah je realizován prostřednictvím tvůrčích činností, produkce, recepce a reflexe. Vzdelávání v daném vyučovacím předmětu směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k poznávání a porozumění umění prostřednictvím soustředěné a vědomé reflexe a vlastní tvorby, chápání umění jako specifického a nezastupitelného způsobu komunikace probíhající mezi všemi účastníky uměleckého procesu, k schopnosti odlišovat podstatné znaky jednotlivých druhů umění na základě porovnávání a uvědomování si jejich shodností a odlišností (rozvíjení kompetencí komunikativních a kompetencí k řešení problémů).

Žák je veden k užívání specifického jazyka umění jako prostředku k vyjádření nejrůznějších jevů, vztahů, prožitků, emocí a představ a k schopnosti svůj způsob vyjádření hodnotit, porovnávat a nabízet ostatním. Žák si postupně uvědomuje vliv estetické, hudební a výtvarné výchovy na rozvoj tvořivé osobnosti v roli tvůrce, interpreta a recipienta a na kvalitu její účasti v uměleckém procesu (rozvíjí se tak kompetence personální a sociální) .

SEPTIMA – 3. ROČNÍK

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
ZPĚV, VOKÁLNÍ ČINNOSTI	využívá svůj individuální pěvecký potenciál při zpěvu, při mluvním projevu vede svůj hlas zněle a přirozeně, správně artikuluje, logicky člení větu (obsah sdělení), uplatňuje zásady hlasové hygieny v běžném životě	vokální činnosti – kultivace pěveckého a hlasového projevu, intonační a rytmický výcvik, sólový a sborový zpěv, orientace v notovém (grafickém) zápisu vokálních kompozic, improvizace jednoduché vokální kompozice (předvěti a závěti, perioda)		BIO
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOST, HUDEBNÍ DOPROVOD	využívá jednoduché a podle vybavení školy i složitější hudební nástroje (keyboardy, keyboardy ve spojení s počítačem) při individuálních či společných hudebních aktivitách a přiměřeně svým hudebním schopnostem a dovednostem používá hudební nástroje jako prostředek sdělování hudebních i nehudebních myšlenek a představ	instrumentální činnosti – hra a tvorba instrumentálních doprovodů (rytmicko-melodické doprovody, jednoduchá aranžmá), hra a tvorba jednoduchých instrumentálních kompozic (hudební věta, malá písňová forma, rondo), orientace v notovém a grafickém zápise instrumentálních kompozic, moderní hudební nástroje a počítač		ICT
HUDEBNÍ ZNAKY, FORMY	hudba jako organizovaný zvuk – hudební dílo – hudební objekt, hudebně výrazové prostředky, hudební forma, hudební znak, formální struktura a sémantika skladby	vyděljuje podstatné hudební znaky z proudu znějící hudby, rozpoznává hudebně výrazové prostředky užitě ve skladbě, uvědomuje si hudební formu díla a k dílu přistupuje jako k logicky utvářenému celku		

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
HUDEBNÍ NÁSTROJE	interpretuje hudbu na základě vědomostí a individuálních hudebních schopností; vytváří vlastní soudy a preference	hudební nástroje, nové technologie v hudbě, záznam hudby, přímá a nepřímá komunikace hudby		CJL
OBRAZOVÉ ZNAKOVÉ SYSTÉMY	pozná různé druhy vizuálních komunikačních systémů (reklama, média, orientace), dokáže analyzovat jejich komunikační účinky	obrazová média, mediální komunikace, reklamní prostředky, sociální reklama, politická reklama, obchodní reklama, digitální obrazová média, interaktivní média, logotypy		
	navrhne a zprodukuje jednoduchý vizuální komunikační prostředek a vizuální kampaň (pozdávka, leták, návrh na billboard, grafický návrh webových stránek)	interakce s vizuálně obrazným vyjádřením v roli autora		
	interpretuje a kriticky zhodnotí vizuální komunikační prostředek a vizuální kampaň, navrhne případné zlepšení její účinnosti	interakce s vizuálně obrazným vyjádřením v roli příjemce a interpreta		
ZNAKOVÉ SYSTÉMY VÝTVARNÉHO UMĚNÍ	samostatně experimentuje s vizuálně obraznými prostředky a využívá při tom znalosti aktuálních způsobů vyjadřování	vlastní tvorba a její interpretace		
	nalézá, vybírá a uplatňuje odpovídající prostředky pro uskutečňování svých projektů, využívá technických možností zvoleného média pro vyjádření své představy	vlastní tvorba a její interpretace		

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
	charakterizuje obsahové souvislosti vlastních vizuálně obrazných vyjádření a konkrétních uměleckých děl a porovnává výběr a způsob užití vizuálně obrazných prostředků	výtvarné umění jako experimentální praxe z hlediska inovace prostředků, obsahu a účinku světonázorové, náboženské, filozofické a vědeckotechnické zázemí historických slohů evropského kulturního okruhu		
	aktivně vyhledává kontakty s výtvarným uměním, uvádí je do vztahů jak s aktuálními i historickými uměleckými výtvarnými projevy, tak s ostatními vizuálně obraznými vyjádřeními, uplatňovanými v běžné komunikaci	vývoj uměleckých vyjadřovacích prostředků, podstatných pro porozumění aktuální obrazové komunikaci		CJL

OKTÁVA – 4. ROČNÍK

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
UMĚLECKÉ SLOHY	orientuje se ve vývoji hudebního umění; uvědomuje si rozdílnost hudebního myšlení v jednotlivých etapách, rozlišuje hudební slohy podle charakteristických hudebních znaků, na základě historických, společenských a kulturních kontextů popíše podmínky a okolnosti vzniku hudebního díla	hudební styly a žánry, funkce hudby – hudba a její využití v běžném životě, hudba jako kulturní statek a jako zboží, estetická a umělecká hodnota hudebního díla, hudební průmysl, hudba na objednávku a možnosti jejího zneužití		DEJ
HUDEBNÍ OSOBNOSTI	odliší hudbu podle jejího stylového zařazení, významu a funkce, rozpozná vhodnost či nevhodnost využití určité hudby v konkrétních situacích	hudební skladatel a interpret, interpretace v hudbě, umělecký provoz		CJL, DEJ, ZSV
HUDEBNÍ PRŮMYSL	uvědomuje si roli hudebního průmyslu v současném světě; popíše možnosti využití hudby v „mimohudební“ oblasti a je schopen poukázat na příklady jejího zneužívání	hudba jako způsob identifikace, sebeprezentace a druh generační výpovědi		CJL
HODNOCENÍ HUDEBNÍHO DÍLA	upozorní na ty znaky hudební tvorby, které s sebou nesou netoleranci, rasismus a xenofobii, a dokáže se od takové hudby distancovat	interpretace hudebního díla – popis hudebního díla v rovině významu, výrazu a výstavby, zařazení díla do historického a sociálního kontextu, hudební dílo jako možné poselství, vlastní hodnocení		CJL, DEJ

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
ZNAKOVÉ SYSTÉMY VÝTVARNÉHO UMĚNÍ	na konkrétních příkladech vysvětlí, jak umělecká vizuálně obrazná vyjádření působí v rovině smyslové, subjektivní i sociální	chápání vztahů předmětů a tvarů v prostoru (Cézanne), celistvost a rozklad tvaru (analytický kubismus), povrch a konstrukce (syntetický kubismus, konstruktivismus, geometrická abstrakce), vytváření iluze prostoru, objemu a pohybu (od antického umění k fotografii a filmu)		CJL, DEJ
	cíleně si vytváří přehled uměleckých vizuálně obrazných vyjádření podle samostatně zvolených kritérií	proměnlivost obrazu v čase (futurismus, nová média), proměnlivost tvaru (animovaný film, nová média), pohyblivé stanoviště		
	rozlišuje umělecké slohy a umělecké směry (s důrazem na umění od konce 19. století do současnosti) z hlediska podstatných proměn vidění a stavby uměleckých děl a dalších vizuálně obrazných vyjádření	diváka a změny úhlu vidění (umění akce, nová média), časoprostorové chápání a proměna kvalit (kubismus, digitální média), princip náhody (dadaismus)		
	na příkladech uvádí příčiny vzniku a proměn uměleckých směrů a objasní širší společenské a filozofické okolnosti vzniku uměleckého díla	relativita barevného vidění (pointilismus, impresionismus, postimpresionismus, Cézanne), taktilní a haptické kvality díla (informel), zapojení těla a jeho pohybu		
	na konkrétních příkladech vizuálně obrazných vyjádření objasní zda a jak se umělecké vyjadřovací prostředky výtvarného umění od konce 19. století do současnosti promítají do aktuální obrazové komunikace	a gest do procesu tvorby (akční tvorba, bodyart) osvobození obrazu od zavedeného zobrazování viditelného (Kandinskij, Kupka), figurace a nefigurace (neoklasicismus, lyrická abstrakce), vztah slova a obrazu (lettrismus),		

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
		<p>vznik a uplatnění symbolu (symbolismus, surrealismus, pop-art, konceptuální umění)</p> <p>tvůrčí potenciál podvědomí (surrealismus), sebeuvědomování diváka (akční tvorba, osobní mytologie), účast v sociálním prostoru (performance), minority (postmodernismus), stopy člověka v krajině (land-art)</p> <p>vztahy s neevropskými kulturami (Gauguin, Picasso, minimal-art), zrušení hranice umění a neumění (Duchamp), neumělecké a neškolené vizuální vyjadřování (insitní umění)</p> <p>požadavek a meze obecně srozumitelnosti, vliv reklamy, masovost a autenticita projevu (pop-art, televize, nová média – akční umění, postmodernismus), citace a metaznak (postmodernismus), moduly a jejich spojování, rekombinace, struktury (umění nových médií)</p>		
ZNAKOVÉ SYSTÉMY VÝTVARNÉHO UMĚNÍ	při vlastní tvorbě uplatňuje umělecké vyjadřovací prostředky současného výtvarného umění	vlastní tvorba a její interpretace		

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
UMĚLECKÁ TVORBA A KOMUNIKACE	vědomě uplatňuje tvořivost při vlastních aktivitách a chápe ji jako základní faktor rozvoje své osobnosti; dokáže objasnit její význam v procesu umělecké tvorby i v životě	vlastní tvorba a její interpretace		
	vysvětlí umělecký znakový systém jako systém vnitřně diferencovaný a dokáže v něm rozpoznat a nalézt umělecké znaky od objevných až po konvenční	vývoj uměleckých vyjadřovacích prostředků, podstatných pro porozumění aktuální obrazové komunikaci		
	na příkladech vysvětlí roli uměleckého znaku jako neukončenou, nedefinitivní ve svém významu; uvědomuje si vztah mezi subjektivním obsahem znaku a významem získaným v komunikaci			
	uvědomuje si význam osobně založených podnětů na vznik estetického prožitku; snaží se odhalit vlastní zkušenosti i zkušenosti s uměním, které s jeho vznikem souvisejí			
	vysvětlí, jaké předpoklady jsou zapotřebí k recepci uměleckého díla a zejména k porozumění uměleckým dílům současnosti	vývoj uměleckých vyjadřovacích prostředků, podstatných pro porozumění aktuální obrazové komunikaci		

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
	objasní podstatné rysy magického, mýtického, univerzalistického, modernistického přístupu k uměleckému procesu, dokáže je rozpoznat v současném umění a na příkladech vysvětlí posun v jejich obsahu	vývoj uměleckých vyjadřovacích prostředků, podstatných pro porozumění aktuální obrazové komunikaci		
	objasní podstatné rysy aktuálního (pluralitního, postmodernistického) přístupu k uměleckému procesu a na základě toho vysvětlí proces vzniku „obecného vkusu“ a „estetických norem“	výtvarné umění jako experimentální praxe z hlediska inovace prostředků, obsahu a účinku		
	dokáže vystihnout nejpodstatnější rysy dnešních proměn a na příkladech uvést jejich vliv na proměnu komunikace v uměleckém procesu	výtvarné umění jako experimentální praxe z hlediska inovace prostředků, obsahu a účinku		

7. Konverzace v cizím jazyce

7.1 Konverzace v anglickém jazyce

Cílem výuky je, na základě znalostí gramatiky z běžných hodin anglického jazyka, schopnost žáka vyjadřovat vlastní názory a myšlenky na daná témata. Žák je nejdříve seznámen s tematikou a má za úkol zaujmout postoj a vytvořit vlastní názor. Toto pak je základem pro slovní zásobu a frazeologii. Dále si žák osvojuje použití frází a nových slov a výstupem je na základě jednoduché osnovy krátký monolog na dané téma. Dalším krokem je schopnost žáka rychle odpovídat na otázky týkající se daného tématu a vrcholem je konverzace a řešení jednoduchých problémů zadaného tematického rámce. Žák umí jasně a jednoduše svůj názor vyjádřit a souhlasit či nesouhlasit s názorem partnera; odmítnout, přijmout a vytvořit návrh či nabídku a dojít ke kompromisu.

Pro témata z oblasti geografie žáci obdrží jednotný klíč pro zpracování a výstupem jsou krátké, ale obsažné prezentace týkající se dané země.

Při práci v jednotlivých tématech je postupováno systematicky od známého k neznámému, od jednoduchého ke složitějšímu a vždy je brán ohled na individuální schopnosti a dovednosti žáků. Proto je časové rozhraní jednotlivých témat různé a není možno ho generalizovat.

Další dovedností žáka je popis osoby co se týče vzhledu i vlastností, popis věcí a popis obrázků a jejich srovnání.

V průběhu výuky budou procvičovány komunikační dovednosti, které jsou vyžadovány v ústní části státní maturitní zkoušky z anglického jazyka, např. odpovídání na otázky na všeobecná témata, řešení situací a jednoduchých problémů (vyjádření souhlasu, nesouhlasu, navržené řešení, shrnutí) atd.

SEPTIMA

Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
<p>Žák: jako samostatný uživatel jazyka rozumí hlavním myšlenkám spisovné vstupní informace na daná témata umí napsat jednoduchý souvislý text na tato témata sdělí podrobné informace a zprávy a reaguje na ně dovede podrobně popsat osobu, místo, věc, skutečné nebo smyšlené události, zážitky domluví se v oblastech každodenního života umí stručně vysvětlit své názory a plány umí zformulovat žádost, nabídku, stížnost apod. umí zahájit, udržovat a ukončit rozhovor efektivně se střídá s partnerem v komunikaci umí zhodnotit alternativní návrhy reaguje na vzniklý problém nebo situaci a umí podat vysvětlení používá lexikální prostředky včetně vybrané frazeologie používá gramatické a zvukové prostředky</p>	<p>OSOBNÍ A SPOLEČENSKÝ ŽIVOT: Já a moje rodina (osobní charakteristika, členové rodiny, rodinné vztahy) Domov, bydlení a ubytování (můj byt, pokoj, naše město) Volný čas a společenské aktivity (zájmy, koníčky, mé kulturní a sportovní vyžití) Plány do budoucna (osobní, profesní, studijní)</p> <p>KAŽDODENNÍ ŽIVOT: Nakupování Oblékání a móda Školní život (vzdělávací systémy v různých zemích, povinnosti studentů, význam studia cizích jazyků) Kulturní život (hudba, divadlo, film, galerie, výstavy) Sportovní vyžití Zdravý životní styl Stravování</p> <p>SVĚT KOLEM NÁS: Město a region, ve kterém žiji Naše hlavní město Dopravní infrastruktura, služby Příroda a životní prostředí Tradice a zvyky (svátky a s nimi spojené tradice, osobní svátky) Doprava a cestování (cestování do zahraničí, turistika)</p>		

Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
	<p>Mezinárodní spolupráce</p> <p>TÉMATA: Rodina Bydlení Vzdělávání Učení se jazykům (pozn.1) Tradice a oslavy Kultura a zábava Stravování Sporty a volnočasové aktivity Moje město Praha Evropská unie (pozn.1) Nakupování Zdravý životní styl a nemoce Čtení (pozn.1) Dovolená a cestování</p> <p>pozn.1: téma pouze pro studenty, připravující se na profilovou zkoušku z anglického jazyka</p>		

OKTÁVA

Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
<p>Žák: jako samostatný uživatel jazyka dokáže porozumět informačními zdroji, využívá různé druhy slovníků na tato témata vysvětlí své názorové stanovisko týkající se daných témat uvede výhody a nevýhody umí zahájit, udržovat a ukončit rozhovor efektivně se střídá s partnerem v komunikaci umí zhodnotit alternativní návrhy podle mapy dovede charakterizovat anglicky mluvící země</p>	<p>OSOBNÍ A SPOLEČENSKÝ ŽIVOT: Problémy mladých lidí (vztahy, šikana)</p> <p>SVĚT KOLEM NÁS: Země, ve které žijí Příroda a životní prostředí (počasí, podnebí, ochrana životního prostředí) Negativní jevy ve společnosti</p> <p>REÁLIE ANGLICKY MLUVÍCÍCH ZEMÍ A ČESKÉ REPUBLIKY Geografické informace Historické události Kulturní život, tradice, svátky Sport, sportovní úspěchy Zajímavé osobnosti Turisticky nejnavštěvovanější lokality Vlastní zkušenosti z cestování</p> <p>TÉMATA: Česká republika USA UK Londýn Kanada</p>		

Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
	Austrálie a Nový Zéland Problémy mladé generace (pozn.1) Životní prostředí Zločinnost a trest pozn.1: téma pouze pro studenty, připravující se na profilovou zkoušku z anglického jazyka		

7.2 Konverzace ve francouzském jazyce

Konverzace ve francouzském jazyce se vyučuje 2 hodiny týdně ve 3. ročníku/septimě a 2 hodiny týdně ve 4.ročníku /oktávě.

Cíle předmětu:

- získat dostatečnou slovní zásobu a na jejím základě rozvíjet komunikativní a jazykové kompetence
- rozšiřovat znalosti žáků v oblasti reálií, kultury, tradic a historie francouzsky mluvících zemí
- rozvíjet intelektuální složky osobnosti žáka a kladné vztahy k příslušníkům jiného národa
- rozšiřovat celkový kulturní obzor žáků

SEPTIMA – 3. ROČNÍK

Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
<p>RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI: rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu na běžné a známé téma, rozliší hlavní informace; rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různé styly a citová zabarvení promluvy; odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu rozumí psanému projevu</p> <p>PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI: srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý text se slovní zásobou na běžná témata; ústně formuluje svůj názor na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně; sestaví ústně souvislý text na jednoduché téma; popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související; shrne a sdělí běžné, obsahově jednoduché informace</p> <p>INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI: vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska na téma osobních zájmů nebo</p>	<p>JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY A FUNKCE <i>Fonetika</i> – slovní přízvuk, tónový průběh slova, struktura slabiky, rytmus, intonace, slabé a silné formy výslovnosti</p> <p><i>Gramatika</i> – jednoduché slovní tvary, nepravidelné tvary slovních druhů, synonyma, antonyma, základní vyjádření přítomnosti, minulosti a budoucnosti, trpný, rod přítomný, slova složená a sousloví, rozvitě věty vedlejší, souřadné souvětí, shoda</p> <p><i>Lexikologie</i> – ustálená slovní spojení, přirovnání, složené předložky</p> <p>KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ Postoj, názor, stanovisko, souhlas, nesouhlas svolení, prosba, odmítnutí, zákaz, příkaz, možnost, nemožnost, nutnost, potřeba</p> <p><i>Emoce</i> – libost/nelibost, zájem/nezájem, radost/zklamání, překvapení, údiv, obava, vděčnost,</p> <p><i>Morální postoje</i> – omluva, odpuštění, pochvala, pokárání, lítost, přiznání</p> <p><i>Čtený či slyšený text</i> jazykově nekomplikované a logicky strukturované texty,</p>		

Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
<p>každodenního života; reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obrátů; komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků; zapojí se, případně s menšími obtížemi, do rozhovoru s rodilými mluvčími na běžné a známé téma v předvídatelných každodenních situacích</p>	<p>texty informační, popisné i umělecké</p> <p><i>Samostatný ústní projev -</i> popis, srovnání, vyprávění, krátké oznámení, jednoduše formulovaná prezentace, reprodukce kratšího textu, formální i neformální rozhovor, diskuse, korespondence,</p> <p><i>Informace z médií -</i> tisk, rozhlas, televize, internet, film, audionahrávky, videonahrávky</p> <p>TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNIKAČNÍ SITUACE</p> <p><i>Oblast veřejná</i> divadlo, kino, programy, zábavní podniky, restaurace, hotely, služby, nákupy, platby, média</p> <p><i>Oblast osobní</i> rodina Já a moje rodina (osobní charakteristika, členové rodiny, rodinné vztahy), bydlení, život na venkově a ve městě, dovolená, každodenní život</p> <p><i>Oblast společenská</i> příroda a životní prostředí, sport, prázdniny, cestování, volný čas a společenské aktivity (zájmy, koníčky), oblékání a móda, dopravní infrastruktura,</p> <p><i>Oblast pracovní</i> obchodní administrativa, obchodní dopis</p>		

OKTÁVA – 4. ROČNÍK

Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
<p>RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI: rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu na běžné a známé téma, rozliší hlavní informace; rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různé styly a citová zbarvení promluvy; odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu rozumí psanému projevu</p> <p>PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI: srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý text se slovní zásobou na běžná témata; ústně formuluje svůj názor na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně; sestaví ústně souvislý text na jednoduché téma; popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související; shrne a sdělí běžné, obsahově jednoduché informace, umí zformulovat žádost, nabídku, stížnost</p>	<p>JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY A FUNKCE <i>Fonetika</i> – slovní přízvuk, tónový průběh slova, struktura slabiky, rytmus, intonace, slabé a silné formy výslovnosti</p> <p><i>Gramatika</i> – jednoduché slovní tvary, nepravidelné tvary slovních druhů, synonyma, antonyma, základní vyjádření přítomnosti, minulosti a budoucnosti, trpný rod přítomný, slova složená a sousloví, rozvité věty vedlejší, souřadné souvětí, shoda</p> <p><i>Lexikologie</i> – ustálená slovní spojení, přirovnání, složené předložky</p> <p>KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ <i>Postoj, názor, stanovisko</i> - souhlas, nesouhlas, svolení, prosba, odmítnutí, zákaz, příkaz, možnost, nemožnost, nutnost, potřeba</p> <p><i>Emoce</i>–libost/nelibost, zájem/nezájem, radost/zklamání, překvapení, údiv, obava, vděčnost,</p> <p><i>Morální postoje</i> – omluva, odpuštění, pochvala, pokárání, lítost, přiznání</p> <p><i>Čtený či slyšený text</i> - jazykově nekomplikované a logicky strukturované texty, texty informační, popisné i umělecké</p>		

Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
<p>INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI: vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska na téma osobních zájmů nebo každodenního života; reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obrátů komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků; zapojí se do rozhovoru s rodilými mluvčími na běžné a známé téma v předvídatelných každodenních situacích, efektivně se střídá s partnerem v komunikaci, umí zhodnotit alternativní návrhy, reaguje na vzniklý problém nebo situaci a umí podat vysvětlení</p>	<p><i>Samostatný ústní projev</i> - popis, srovnání, vyprávění, krátké oznámení, jednoduše formulovaná prezentace, reprodukce kratšího textu, formální i neformální rozhovor, diskuse, korespondence,</p> <p><i>Informace z médií</i> – tisk, rozhlas, televize, internet, film, audionahrávky, videonahrávky</p> <p>TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNIKAČNÍ SITUACE Oblast vzdělávací – škola a školský systém, věda, technika Tradice a zvyky (svátky a s nimi spojené tradice, osobní svátky) Zdravý životní styl, stravování, zdraví, nemoci Francie Problémy současné společnosti Kultura, umění, literatura Reálie frankofonních zemí Česká republika Evropská unie Plány do budoucna (osobní, profesní, studijní) Svět kolem nás: Město a region, ve kterém žijí Naše hlavní město</p>		

7.3 Konverzace v německém jazyce

Konverzace v německém jazyce probíhá 2 hodiny týdně ve 3. ročníku/septimě a 2 hodiny týdně ve 4. ročníku/oktávě.

Cíle předmětu:

- získat dostatečnou slovní zásobu a na jejím základě rozvíjet komunikativní a jazykové kompetence
- rozšiřovat znalosti žáků v oblasti reálií, kultury, tradic a historie německy mluvících zemí
- rozvíjet intelektuální složky osobnosti žáka a kladné vztahy k příslušníkům jiného národa
- rozvíjení schopnosti porozumění mluvenému slovu
- rozvíjení schopnosti vyprávět o určitém tématu, předávat informace
- rozvíjení schopnosti číst a porozumět psanému textu
- získávat dovednosti ve vyhledávání potřebných informací z textů různé obtížnosti, včetně autentických literárních textů
- vést rozhovor na základě obrázku, popis obrázku
- získávat a podat informace o reáliích německy mluvících zemí, o kulturních událostech, svátcích, tradicích, historii, vývoji německého jazyka a nejdůležitějších etapách a autorech německé literatury
- rozšiřování slovní zásoby týkající se jednotlivých témat
- seznámení se s vhodnými řečovými obraty
- aktivně užívat získanou slovní zásobu

Tematické okruhy pro 3.ročník a septimu, 4. ročník a oktávu jsou stejné, protože v prvním bloku (3+VII) se zabýváme těmito okruhy se slovní zásobou a gramatickými jevy odpovídajícími druhému (VI) a třetímu (VII) ročníku. V maturitních ročnících je úroveň vyšší, korespondující s požadavky úrovně B1, ve výjimečných případech B2 (talentovaní žáci).

SEPTIMA – 3. ROČNÍK

Téma	Výstupy	Průřezová témata	MP vazby
Schule Familie Wohnen Essen und Trinken Kunst und Kultur Freizeit Reisen Deutschsprachige länder	rozumí myšlenkám jednodušších textů chápe hlavní teze a zásadní informace z textu pracuje se slovní zásobou, na základě textu je schopen odvodit nejen význam cizích slov, ale i doplnit chybějící slova do textu tak, aby dával smysl popisuje obrázky formuluje dotaz a reaguje na dotaz vede rozhovor na základě obrázku popíše události a zážitky pochopí hlavní myšlenky konverzace hovoří o tématech každodenního života vede delší monolog k daným oblastem využívá již osvojenou slovní zásobu zapojí se do rozhovoru na téma, které je mu blízké vyjádří svůj názor orientuje se ve faktech německy mluvících zemí		

OKTÁVA – 4. ROČNÍK

Téma	Výstupy	Průřezová témata	MP vazby
Einkäufe und Dienstleistungen Gesundheitspflege Umweltschutz Prag Tschechische Republik Deutschsprachige Länder Persönlichkeiten der deutschen Literatur Entwicklung der deutschen Sprache	pracuje s náročnějšími autentickými i literárními texty rozumí myšlenkám složitějších textů reprodukuje přečtený text popisuje a porovnává obrázky popíše událost, zážitek, pocity hovoří o tématech každodenního života srovnává tradice a kulturu ve své zemi a v zemích německy mluvících zemích vyjádří svůj názor má přehled o reáliích německy mluvících zemí přednese souvislý projev na dané téma vyjadřuje pocity a reaguje na emoce druhých		

7.4 Konverzace v ruském jazyce

Konverzace v ruském jazyce se vyučuje 2 hodiny týdně ve 3. ročníku/septimě a 2 hodiny týdně ve 4.ročníku /oktávě.

Cíle předmětu:

- získat dostatečnou slovní zásobu a na jejím základě rozvíjet komunikativní a jazykové kompetence
- rozšiřovat znalosti žáků v oblasti reálií, kultury, tradic a historie rusky mluvících zemí
- rozvíjet intelektuální složky osobnosti žáka a kladné vztahy k příslušníkům jiného národa
- rozšiřovat celkový kulturní obzor žáků
- seznámit se s vhodnými řečovými obraty
- aktivně užívat získanou slovní zásobu

SEPTIMA – 3. ROČNÍK

Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
<p>RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI: rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu na běžné a známé téma, rozliší hlavní informace; rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různé styly a citová zabarvení promluvy; odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu rozumí psanému projevu</p> <p>PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI: srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý text se slovní zásobou na běžná témata; ústně formuluje svůj názor na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně; sestaví ústně souvislý text na jednoduché téma; popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související; shrne a sdělí běžné, obsahově jednoduché informace</p> <p>INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI: vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska na téma osobních zájmů nebo</p>	<p>JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY A FUNKCE <i>Fonetika</i> – slovní přízvuk, tónový průběh slova, struktura slabiky, rytmus, intonace, slabé a silné formy výslovnosti</p> <p><i>Gramatika</i> – jednoduché slovní tvary, nepravidelné tvary slovních druhů, synonyma, antonyma, základní vyjádření přítomnosti, minulosti a budoucnosti, trpný, rod přítomný, slova složená a sousloví, rozvité věty vedlejší, souřadné souvětí, shoda</p> <p><i>Lexikologie</i> – ustálená slovní spojení, přirovnání, složené předložky</p> <p>KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ Postoj, názor, stanovisko, souhlas, nesouhlas svolení, prosba, odmítnutí, zákaz, příkaz, možnost, nemožnost, nutnost, potřeba</p> <p><i>Emoce</i> – libost/nelibost, zájem/nezájem, radost/zklamání, překvapení, údiv, obava, vděčnost,</p> <p><i>Morální postoje</i> – omluva, odpuštění, pochvala, pokárání, lítost, přiznání</p> <p><i>Čtený či slyšený text</i> jazykově nekomplikované a logicky strukturované texty,</p>		

Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
<p>každodenního života; reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obrátů; komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků; zapojí se, případně s menšími obtížemi, do rozhovoru s rodilými mluvčími na běžné a známé téma v předvídatelných každodenních situacích</p>	<p>texty informační, popisné i umělecké</p> <p><i>Samostatný ústní projev -</i> popis, srovnání, vyprávění, krátké oznámení, jednoduše formulovaná prezentace, reprodukce kratšího textu, formální i neformální rozhovor, diskuse, korespondence,</p> <p><i>Informace z médií –</i> tisk, rozhlas, televize, internet, film, audionahrávky, videonahrávky</p> <p>TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNIKAČNÍ SITUACE</p> <p><i>Oblast veřejná</i> divadlo, kino, programy, zábavní podniky, restaurace, hotely, služby, nákupy, platby, média</p> <p><i>Oblast osobní</i> rodina Já a moje rodina (osobní charakteristika, členové rodiny, rodinné vztahy), bydlení, život na venkově a ve městě, dovolená, každodenní život</p> <p><i>Oblast společenská</i> příroda a životní prostředí, sport, prázdniny, cestování, volný čas a společenské aktivity (zájmy, koníčky), oblékání a móda, dopravní infrastruktura,</p> <p><i>Oblast pracovní</i> obchodní administrativa, obchodní dopis</p>		

OKTÁVA – 4. ROČNÍK

Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
<p>RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI: rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu na běžné a známé téma, rozliší hlavní informace; rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různé styly a citová zabarvení promluvy; odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu rozumí psanému projevu</p> <p>PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI: srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý text se slovní zásobou na běžná témata; ústně formuluje svůj názor na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně; sestaví ústně souvislý text na jednoduché téma; popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související; shrne a sdělí běžné, obsahově jednoduché informace, umí zformulovat žádost, nabídku, stížnost</p>	<p>JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY A FUNKCE <i>Fonetika</i> – slovní přízvuk, tónový průběh slova, struktura slabiky, rytmus, intonace, slabé a silné formy výslovnosti</p> <p><i>Gramatika</i> – jednoduché slovní tvary, nepravidelné tvary slovních druhů, synonyma, antonyma, základní vyjádření přítomnosti, minulosti a budoucnosti, trpný rod přítomný, slova složená a sousloví, rozvité věty vedlejší, souřadné souvětí, shoda</p> <p><i>Lexikologie</i> – ustálená slovní spojení, přirovnání, složené předložky</p> <p>KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ <i>Postoj, názor, stanovisko</i> - souhlas, nesouhlas, svolení, prosba, odmítnutí, zákaz, příkaz, možnost, nemožnost, nutnost, potřeba</p> <p><i>Emoce</i>–libost/nelibost, zájem/nezájem, radost/zklamání, překvapení, údiv, obava, vděčnost,</p> <p><i>Morální postoje</i> – omluva, odpuštění, pochvala, pokárání, lítost, přiznání</p> <p><i>Čtený či slyšený text</i> - jazykově nekomplikované a logicky</p>		

Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
<p>INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI: vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska na téma osobních zájmů nebo každodenního života; reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obrátů komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků; zapojí se do rozhovoru s rodilými mluvčími na běžné a známé téma v předvídatelných každodenních situacích, efektivně se střídá s partnerem v komunikaci, umí zhodnotit alternativní návrhy, reaguje na vzniklý problém nebo situaci a umí podat vysvětlení</p>	<p>strukturované texty, texty informační, popisné i umělecké</p> <p><i>Samostatný ústní projev</i> - popis, srovnání, vyprávění, krátké oznámení, jednoduše formulovaná prezentace, reprodukce kratšího textu, formální i neformální rozhovor, diskuse, korespondence,</p> <p><i>Informace z médií</i> – tisk, rozhlas, televize, internet, film, audionahrávky, videonahrávky</p> <p>TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNIKAČNÍ SITUACE Oblast vzdělávací – škola a školský systém, věda, technika Tradice a zvyky (svátky a s nimi spojené tradice, osobní svátky) Zdravý životní styl, stravování, zdraví, nemoci Francie Problémy současné společnosti Kultura, umění, literatura Reálie frankofonních zemí Česká republika Evropská unie Plány do budoucna (osobní, profesní, studijní) Svět kolem nás: Město a region, ve kterém žijí Naše hlavní město</p>		

8. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

8.1 Pravidla pro hodnocení žáků

Pravidla hodnocení žáků jsou důkladně rozpracována v Klasifikačním řádu Gymnázia Karla Čapka v Dobříši. Klasifikační řád vychází z příslušné vyhlášky MŠMT. Je vydán jako vnitřní směrnice č. 2 (pro školní rok 22/23 číslo jednací 596/2022/GKCPB) a je k dispozici na webu školy a v budově.

Hodnocení má tyto hlavní cíle :

- poskytnout žákovi zpětnou vazbu, prostřednictvím které získává informace o tom, jak zvládá danou problematiku, jak dovede zacházet s tím, co se naučil
- získat dostatek podkladů pro výsledné hodnocení v daném klasifikačním období
- ověřit efektivitu výuky a porovnat výkony žáků v rámci třídy či skupiny

Při klasifikaci je hodnocena především :

- ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic, zákonitostí a vztahů, kvalita a rozsah získaných dovedností, schopnost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti
- schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení společenských a přírodních jevů a zákonitostí
- kvalita myšlení, především jeho logika, samostatnost a tvořivost
- aktivita v přístupu k činnostem, zájem o ně a vztah k nim
- přesnost, výstižnost a odborná i jazyková správnost ústního a písemného projevu
- kvalita výsledků činností, včetně domácích úkolů
- osvojení účinných metod samostatného studia

Ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření se hodnotí:

- stupeň tvořivosti a samostatnosti projevu
- osvojení potřebných vědomostí, zkušeností, činností a jejich tvořivá aplikace
- poznání zákonitostí daných činností a jejich uplatňování ve vlastní činnosti
- kvalita projevu
- vztah žáka k činnostem a zájem o ně
- estetické vnímání, přístup k uměleckému dílu a k estetice ostatní společnosti
- v tělesné výchově s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu žáka všeobecná, tělesná zdatnost, výkonnost a jeho péče o vlastní zdraví

Hodnocení je prováděno klasifikací. Prospěch žáka v jednotlivých vyučovacích předmětech je klasifikován těmito stupni:

- 1 – výborný
- 2 – chvalitebný
- 3 – dobrý
- 4 – dostatečný
- 5 – nedostatečný

Chování žáka se klasifikuje těmito stupni:

- 1 – velmi dobré
- 2 – uspokojivé
- 3 – neuspokojivé

Ředitel školy může při hodnocení studenta rovněž přihlédnout k závažným přestupkům chování žáka mimo školu.

U žáka se smyslovou nebo tělesnou vadou, vadou řeči, prokázanou specifickou vývojovou poruchou učení nebo chování se při jeho hodnocení a klasifikaci přihlédne k charakteru postižení. Klasifikace těchto žáků se řídí příslušnou vyhláškou MŠMT.

Obsah

1. Identifikační údaje.....	3
2. Charakteristika školy.....	4
1.2.1 Stručná charakteristika školy.....	4
1.2.2 Velikost školy.....	4
1.2.3 Vybavení školy.....	4
1.2.4 Charakteristika pedagogického sboru.....	5
1.2.5 Charakteristika žáků.....	5
1.2.6 Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce.....	5
1.2.7 Spolupráce s rodiči a jinými subjekty	6
3. Charakteristika ŠVP.....	8
3.1 Zaměření školy.....	8
3.2 Profil absolventa.....	8
3.3 Organizace přijímacího řízení.....	9
3.4 Malá maturita.....	9
3.5 Organizace maturitní zkoušky.....	10
3.6 Výchovné a vzdělávací strategie.....	10

Frontální výuka.....	10
Skupinová práce.....	11
Laboratorní práce.....	11
Dramatická výchova.....	11
Mediální výchova.....	11
Projekty.....	11
Výměnné pobyty.....	11
Exkurze.....	11
Předmětové soutěže.....	12
Sportovní soutěže.....	12
Malá maturita.....	12
Úvodní adaptační kurz.....	12
Lyžařský výcvikový kurz.....	12
Ekologický kurz.....	12
Sportovní kurz.....	12
Seminární práce a referáty.....	12
Vánoční akademie.....	13
Humanitární akce.....	13
Kompetence k řešení problémů.....	13
Kompetence k učení	13
Kompetence komunikativní	13
Kompetence sociální a personální	14
Kompetence občanské	14
Kompetence pracovní	14

Kompetence k podnikavosti	14
3.7 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.....	14
3.7.1 Vzdělávání žáků se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním.....	15
3.7.2 Vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním.....	15
3.8 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných.....	15
3.9 Začlenění průřezových témat.....	16
3.9.1 Nižší stupeň	16
Osobnostní a sociální výchova.....	16
Výchova demokratického občana.....	17
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.....	18
Multikulturní výchova.....	18
Environmentální výchova.....	18
Mediální výchova.....	19
3.9.2 Vyšší stupeň gymnázia.....	20
Osobnostní a sociální výchova.....	20
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.....	20
Multikulturní výchova.....	21
Environmentální výchova.....	21
Mediální výchova.....	22
3.10 Ochrana člověka za mimořádných událostí.....	23
4. Učební plány.....	24
4.1 Nižší stupeň.....	24
4.2 Vyšší stupeň.....	25

4.2.1 Povinné předměty	25
4.2.2 Volitelné předměty.....	26
5. Učební osnovy.....	27
5.1 Český jazyk.....	27
Charakteristika vyučovacího předmětu.....	27
Časové a organizační vymezení předmětu.....	29
Výchovné a vzdělávací strategie.....	29
5.1.1 Literární výchova.....	33
prima.....	33
sekunda.....	35
tercie.....	37
kvarta.....	39
kvinta.....	40
sexta.....	43
septima.....	46
oktáva.....	48
5.1.2 Jazyková výchova.....	50
prima.....	50
sekunda.....	52
tercie.....	53
kvarta.....	55
kvinta.....	57
sexta.....	58
septima.....	59

oktáva.....	60
5.1.3 Dramatická výchova.....	61
tercie.....	61
5.1.4 Mediální výchova.....	62
tercie.....	62
5.1.5 Komunikační a slohová výchova.....	63
prima.....	63
sekunda.....	66
tercie.....	69
kvarta.....	73
kvinta.....	79
sexta.....	81
septima.....	82
oktáva.....	83
5.2. Cizí jazyky.....	86
Charakteristika vzdělávací oblasti.....	86
Časové a organizační vymezení předmětů.....	88
Výchovné a vzdělávací strategie.....	88
5.2.1 Anglický jazyk.....	91
Prima.....	91
Sekunda.....	94
Tercie.....	97
KVARTA.....	100
kvinta.....	103

sexta.....	104
septima.....	106
oktáva.....	108
5.2.2 Francouzský jazyk.....	110
Tercie.....	110
Kvarta.....	112
kvinta.....	115
sexta.....	118
septima.....	121
oktáva.....	123
1. ročník.....	125
2. ročník.....	126
3. ročník.....	127
4. ročník.....	129
5.2.3 Německý jazyk.....	131
Tercie.....	131
kvarta.....	134
kvinta.....	137
sexta.....	141
septima.....	145
oktáva.....	149
1. ročník.....	152
2. ročník.....	155
3. ročník.....	157

4. ročník.....	160
5.2.4 Ruský jazyk.....	163
1. ročník.....	163
2. ročník.....	165
3. ročník.....	167
4. ročník.....	170
5.3. Dějepis.....	172
Charakteristika vyučovacího předmětu.....	172
Časové a organizační vymezení předmětu.....	173
Výchovné a vzdělávací strategie.....	174
prima.....	177
sekunda.....	180
tercie.....	183
kvarta.....	185
Kvinta.....	187
Sexta.....	190
Septima.....	194
5.4. Občanská výchova a Základy společenských věd.....	196
Charakteristika vyučovacího předmětu Občanská výchova.....	196
Charakteristika vyučovacího předmětu Základy společenských věd..	197
Časové a organizační vymezení předmětu.....	198
Výchovné a vzdělávací strategie – Občanská výchova.....	198
Výchovné a vzdělávací strategie – Základy společenských věd.....	200
prima.....	202

Sekunda.....	205
Tercie.....	208
Kvarta.....	210
Kvinta.....	213
Sexta.....	218
Septima.....	221
5.5. Matematika.....	224
Charakteristika vyučovacího předmětu.....	224
Časové a organizační vymezení předmětu.....	225
Výchovné a vzdělávací strategie.....	226
prima.....	229
Sekunda.....	233
tercie.....	237
kvarta.....	239
prima – kvarta.....	240
Kvinta.....	241
Sexta.....	245
Septima.....	247
Oktáva – MATematika základní.....	250
Oktáva – MATematika odborná.....	253
kvinta – oktáva.....	256
5.6. Informační a komunikační technologie.....	257
Charakteristika vyučovacího předmětu	257
Časové a organizační vymezení předmětu.....	258

Výchovné a vzdělávací strategie.....	258
tercie.....	260
kvarta.....	263
kvinta.....	264
sexta.....	266
5.7. Fyzika.....	267
Charakteristika vyučovacího předmětu.....	267
Časové a organizační vymezení předmětu.....	267
Výchovné a vzdělávací strategie.....	267
prima.....	269
sekunda.....	270
tercie.....	272
kvarta.....	274
prima - kvarta.....	276
kvinta.....	277
sexta.....	279
septima.....	281
5.8. Chemie.....	283
Charakteristika vyučovacího předmětu	283
Časové a organizační vymezení předmětu.....	283
Výchovné a vzdělávací strategie.....	284
sekunda.....	286
tercie.....	288
kvarta.....	290

kvinta.....	293
sexta.....	297
septima.....	300
5.9. Biologie.....	305
Charakteristika vyučovacího předmětu.....	305
Časové a organizační vymezení předmětu.....	305
Výchovné a vzdělávací strategie.....	306
prima.....	309
Sekunda.....	312
Tercie.....	315
Kvarta.....	318
kvinta.....	321
sexta.....	323
septima.....	325
5.10. Zeměpis.....	328
Charakteristika vyučovacího předmětu.....	328
Časové a organizační vymezení předmětu.....	329
Výchovné a vzdělávací strategie.....	329
Prima.....	331
Sekunda.....	334
Tercie.....	335
kvarta.....	336
kvinta.....	339
sexta.....	343

5.11. Hudební výchova.....	344
Charakteristika vyučovacího předmětu.....	344
Časové a organizační vymezení předmětu.....	344
Výchovné a vzdělávací strategie.....	344
prima.....	346
sekunda.....	348
tercie.....	350
kvarta.....	352
kvinta.....	354
sexta.....	359
5.12. Výtvarná výchova.....	365
Charakteristika vyučovacího předmětu.....	365
Časové a organizační vymezení předmětu.....	366
Výchovné a vzdělávací strategie.....	366
prima.....	369
sekunda.....	371
tercie.....	373
kvarta.....	375
kvinta a sexta.....	377
5.13. Tělesná výchova.....	380
Charakteristika vyučovacího předmětu.....	380
Časové a organizační vymezení předmětu.....	380
Výchovné a vzdělávací strategie	381
prima – kvarta.....	383

kvinta – oktáva.....	389
6. Semináře.....	393
6.1 Seminář a cvičení z biologie.....	393
Cíle předmětu.....	393
Septima – 3. ročník.....	394
Oktáva – 4. ročník.....	397
6.2 Seminář a cvičení z matematiky.....	401
Cíle předmětu:	401
Septima – 3. ročník.....	402
Oktáva – 4. ročník.....	404
6.3 Společenskovědní seminář.....	409
Septima – 3. ročník.....	410
Oktáva – 4. ročník.....	412
6.4 Ruský jazyk.....	413
Septima – 3. ročník.....	414
Oktáva – 4. ročník.....	416
6.5 Seminář a cvičení z chemie.....	418
Cíle předmětu:.....	418
Septima – 3. ročník.....	419
Oktáva – 4. ročník.....	422
6.6 Seminář a cvičení ze zeměpisu.....	427
Septima – 3. ročník.....	428
Oktáva – 4. ročník.....	430
6.7 Seminář a cvičení z dějepisu.....	432

Septima – 3. ročník.....	433
Oktáva – 4. ročník.....	435
6.8 Informační a komunikační technologie.....	439
Septima – 3. ročník.....	440
Oktáva – 4. ročník.....	443
6.9 Seminář a cvičení z fyziky.....	446
Cíle předmětu:	446
Septima – 3. ročník.....	447
Oktáva – 4. ročník.....	448
6.10 Ekonomika.....	449
Septima – 3. ročník.....	450
Oktáva – 4. ročník.....	452
6.11 Literární seminář	455
Septima – 3. ročník.....	456
Oktáva – 4. ročník.....	458
6.12 Estetická výchova.....	459
Cíle předmětu:.....	459
Septima – 3. ročník	460
Oktáva – 4. ročník.....	463
7. Konverzace v cizím jazyce.....	468
7.1 Konverzace v anglickém jazyce.....	468
Septima – 3. ročník.....	469
Oktáva – 4. ročník.....	471
7.2 Konverzace ve francouzském jazyce.....	473

Cíle předmětu:.....	473
Septima – 3. ročník.....	474
Oktáva – 4. ročník.....	476
7.3 Konverzace v německém jazyce.....	478
Cíle předmětu:.....	478
Septima – 3. ročník.....	479
Oktáva – 4. ročník.....	480
7.4 Konverzace v ruském jazyce.....	481
Cíle předmětu:.....	481
Septima – 3. ročník.....	482
OKTÁVA – 4. ročník.....	484
8. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků.....	486
8.1 Pravidla pro hodnocení žáků.....	486
Příloha 1: Klasifikační řád.....	489